ရာဇသတ်ကြီး

(၁၈၆၁ ခု၊ မေလ ၁ ရက်။)

အခန်း ၁။

နိဒါန်း။

၁။ ။ * * * *

ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်အတွင်း၌ ကျူးလွန်သောပြစ်မှုများအတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၂။ ။ မည်သူမဆို၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်အတွင်းတွင် ဤရာဇသတ်ကြီးပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဆန့်ကျင်၍ ပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်များအတိုင်းမပြုလုပ်ဘဲ ပျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကို ဤရာဇသတ်ကြီးအရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်စေရမည်။ အခြားနည်းအားဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့် ခြင်း မရှိစေရ။

ပြည်ပတွင်ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုများအတွက် ပြည်တွင်းတွင်ဥပဒေအရ စစ်ဆေးစီရင် ပြစ်ဒဏ်ပေး ခြင်း။

၃။ ။ မည်သူမဆို၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်အပ၌ ကျူးလွန်သော ဤရာဇသတ်ကြီးဆိုင်ရာပြစ်မှုအတွက်၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်၏ တည်ဆဲဥပဒေတခုခုအရ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းခံရန် ထိုက်သင့်လျှင်၊ ထိုသူကို ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်အတွင်း ကျူးလွန်သော ဤရာဇသတ်ကြီးဆိုင်ရာ ပြစ်မှုအတွက် စစ်ဆေးစီရင် ဘိသကဲ့သို့ စစ်ဆေးစီရင်ရမည်။

ဤရာဇသတ်ကြီးကို ပြည်ပ၌ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုများနှင့်သက်ဆိုင်စေခြင်း။

၄။ ။ ဤရာဇသတ်ကြီးပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကို မည်သည့်အရပ်၌မဆို ရှိနေသောပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသား ကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုများနှင့်လည်း သက်ဆိုင်စေရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ ဤပုဒ်မ အလို့ငှါ "ပြစ်မှု" ဆိုသောစကားတွင်၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်အဝ၌ ကျူးလွန်သော ပြစ်မှု ဖြစ်စေကာမူ၊ ဤရာဇသတ်ကြီး၌ အဓိပ္ပါယ်ဖေါ်ပြထားသော ပြစ်မှုမျိုးဖြစ်လျှင်၊ ထိုပြစ်မှုလည်းပါဝင်သည်။

ဤရာဇသတ်ကြီးနှင့်မသက်ဆိုင်သော အချို့ဥပဒေများ။

၅။ ။ ဤရာဇသတ်ကြီး၌ ပါရှိသောအချက်ကြောင့်၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ကြည်း၊ ရေ၊ လေ၊ တပ်တခုခုတွင်ထမ်းရွက်သော စစ်သားများအား၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာရှိများအား ပြစ်ဒဏ်စီရင်ရေး အတွက်ပြဋ္ဌာန်းထားသော အက်ဥပဒေကိုသော်၎င်း၊ အထူးဥပဒေ တခုခုကိုသော်၎င်း၊ ဒေသန္တရဥပဒေ တခုခုကိုသော်၎င်း ထိခိုက်ခြင်းမရှိစေရ။

အခန်း ၂။

အရပ်ရပ်ဆိုင်ရာ ရှင်းလင်းချက်များ။

ကင်းလွတ်ချက်များကို အထောက်အထားပြု၍၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူခြင်း။

၆။ ။ ဤရာဇသတ်ကြီး တစောင်လုံးတွင် ပြစ်မှု၏ အင်္ဂါအရပ်ရပ်ကိုင်၎င်း၊ ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ် ပြဋ္ဌာန်း ချက်အရပ်ရပ်ကိုင်၎င်း၊ ထိုအင်္ဂါအရပ်ရပ်ကိုဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ပြဋ္ဌာန်းချက် အရပ်ရပ်ကို ဖြစ်စေ

ရှင်းလင်းပြသည့်ဥပမာ အရပ်ရပ်ကိုငင်း အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူသည့်အခါတိုင်း "အရပ်ရပ်ဆိုင်ရာ ကင်းလွတ်ရမြဲ အချက်များ" ဟူသောအခန်းပါ ကင်းလွတ်ချက်များကို အထောက်အထားပြု၍ အဓိပ္ပါယ် ကောက်ယူရမည်။

ဥပမာများ။

(က) ဤရာဇသတ်ကြီးတွင် ပြစ်မှုများ၏ အင်္ဂါများကို ဖေါ်ပြသည့်ပုဒ်မများ၌၊ အသက် ၇ နှစ် မပြည့် သေးသော ကလေးသူငယ်သည်၊ ထိုပြစ်မှုများကို မကျူးလွန်နိုင်ကြောင်း ဖေါ်ပြထားခြင်းမရှိသော် လည်း၊ အသက် ၇ နှစ်မပြည့်သေးသည့် ကလေးသူငယ်ပြုသောအရာသည် ပြစ်မှုမမြောက်စေရဟု ပြဋ္ဌာန်းသည့်အရပ်ရပ်ဆိုင်ရာ ကင်းလွတ်ရမြဲအချက်ကို အထောက်အထားပြု၍၊ ပြစ်မှု၏အင်္ဂါများကို အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူရမည်။

(ခ) လူသတ်မှုကျူးလွန်သူ မောင်မဲကို၊ ရဲအရာထမ်းမောင်ဖြူက ဝရမ်းမပါဘဲ ဖမ်းဆီးရာတွင်၊ မောင်ဖြူ သည် မတရားချုပ်နှောင်ထားမှုကို ကျူးလွန်ရာမရောက်။ မောင်ဖြူသည်မောင်မဲကို ဥပဒေအရဖမ်းဆီး ရန် တာဝန်ရှိသဖြင့်၊ ထိုသို့ဖမ်းဆီးခြင်းသည် "ဥပဒေအရပြုရန်တာဝန်ရှိသူပြုသော အရာသည်ပြစ်မှု မမြောက်" ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသော အရပ်ရပ်ဆိုင်ရာ ကင်းလွတ်ရမြဲအချက်၌ ကျရောက်သက်ဆိုင် နေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

တကြိမ်အဓိပ္ပါယ်ဖေါ်ပြပြီးလျှင်၊ ထိုအဓိပ္ပါယ်ဖေါ်ပြထားသည့်အတိုင်း သုံးစွဲရခြင်း။

၇။ ။ ဤရာဇသတ်ကြီးတွင် တနေရာ၌ အဓိပ္ပါယ်ဖေါ်ပြထားသော စကားတရပ်ရပ်ကို အဓိပ္ပါယ်ဖေါ်ပြ ထားသည့်အတိုင်း တစောင်လုံးတွင် သုံးစွဲသည်။

လိင်။

၈။ ။ ဝိဘတ်နှင့်တွဲသည်ဖြစ်စေ၊ မတွဲသည်ဖြစ်စေ "သူ" ဆိုသည့်နာမ်စားကို ယောက်ျား၊ မိန်းမ နှစ်မျိုး လုံးအတွက် သုံးစွဲသည်။

သင်္ချာ။

၉။ ။ ရှေ့နောက်စကားတို့၌ အဓိပ္ပါယ် မဆန့်ကျင်လျှင်၊ ဧကဝုစ်အဓိပ္ပါယ် သက်သည့်စကားတွင် ဗဟုဝုစ် အဓိပ္ပါယ်သက်ဝင်သည်။ ဗဟုဝုစ်အဓိပ္ပါယ်သက်သည့် စကားတွင်လည်း ဧကဝုစ်အဓိပ္ပါယ်သက်ဝင်သည်။

ယောက်ျား၊ မိန်းမ။

၁၀။ ။ "ယောက်ျား" ဆိုသည်မှာ၊ အသက်အရွယ်ကြီးသည်ဖြစ်စေ၊ ငယ်သည်ဖြစ်စေ လူယောက်ျားကို ဆိုလိုသည်။ "မိန်းမ" ဆိုသည်မှာ၊ အသက်အရွယ်ကြီးသည်ဖြစ်စေ၊ ငယ်သည်ဖြစ်စေ လူမိန်းမကို ဆိုလိုသည်။

"တဦး တယောက်"၊ "တဦး"။

၁၁။ ။"တဦးတယောက်သောသူ"၊ "သူတဦး" ဆိုသည်တွင်၊ ဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းသည်ဖြစ်စေ၊ မဖွဲ့စည်း သည်ဖြစ်စေ ကုမ္ပဏီ၊ သို့တည်းမဟုတ် အဖွဲ့အစည်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လူအစုလည်းပါဝင်သည်။

အများပြည်သူ။

၁၂။ ။ "အများပြည်သူ၊" သို့တည်းမဟုတ် "ပြည်သူ" ဆိုသည်တွင်၊ အများပြည်သူတို့အနက် မည်သည့် အမျိုးအစားမဆို၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့်လူမျိုးစုမဆိုပါဝင်သည်။

၁၃။ ။ * * * *

အစိုးရရာထမ်းမှုထမ်း။

၁၄။ ။ "အစိုးရရာထမ်းမှုထမ်း" ဆိုရာ၌၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေအရသော်ငှင်း၊ နိုင်ငံတော် သမတကသော်ငှင်း၊ နိုင်ငံတော်သမတ၏ အာဏာအရသော်ငှင်း ဆက်လက်ထမ်းရွက်ရသူ၊ သို့တည်း မဟုတ် ခန့်ထားခြင်းခံရသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် စေခိုင်းခြင်းခံရသူ ရာထမ်းမှုထမ်း အရပ်ရပ်တို့ပါဝင်သည်။

၁၅။ ။ * * * *

၁၆။ ။ * * * *

အစိုးရ။

၁၇။ ။ "အစိုးရ" ဆိုသည်မှာ၊ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် တဝှန်းလုံးတွင် မည်သည့်အရပ်၌မဆို၊ ဥပဒေအရ အုပ်ချုပ်မှုအာဏာရရှိသော သူတဦးကို ဖြစ်စေ၊ အများကိုဖြစ်စေ ဆိုလိုသည်။

၁၈။ ။ * * * *

တရားသူကြီး။

၁၉။ ။ "တရားသူကြီး" ဆိုသည်မှာ၊ တရားသူကြီးရာထူးအမည်ခံသူကိုသာ ဆိုလိုသည်မဟုတ်။ တရားမ မှုတွင်ဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်မှုတွင်ဖြစ်စေ ဆုံးခန်းရောက်စေသည့် စီရင်ချက်ကိုသော်ငှင်း၊ အယူမခံလျှင် ဆုံးခန်းရောက်စေမည့် စီရင်ချက်ကိုသော်ငှင်း၊ အခြားအာဏာပိုင် တဦးဦးက အတည်ပြုလျှင် ဆုံးခန်းရောက်စေမည့်စီရင်ချက်ကိုသော်ငှင်း ချမှတ်ရန် ဥပဒေအရ အာဏာရသူကိုလည်း ဆိုလိုသည်။ သို့တည်း မဟုတ် ထိုကဲ့သို့သော အာဏာရသော လူစုတွင် ပါဝင်သည့်သူတဦးဦးကိုလည်းဆိုလိုသည်။

ဥပမာများ။

(က) * * * *

(ခ) အယူခံခွင့်ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်သော်ငှင်း၊ ထောင်ဒဏ်သော်ငှင်း စီရင်နိုင်သည့် စွဲချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ စီရင်ခွင့် အာဏာရှိသော ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် တရားသူကြီးဖြစ်သည်။

(ဂ) * * * *

(ဃ) စွဲချက်တခုခုကို စစ်ဆေးရန်သာ အာဏာရှိ၍၊ ထိုစွဲချက်ကို စစ်ဆေးစီရင်စေရန် အခြားရုံးသို့ လွှဲအပ်တင်ပို့ရသော ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် တရားသူကြီးမဟုတ်။

တရားရုံး

၂၀။ ။ "တရားရုံး" ဆိုသည်မှာ၊ တရားစီရင်ဆဲအခါတွင် တဦးတည်းတရားစီရင်ရန် ဥပဒေအရ အာဏာ ရရှိသော တရားသူကြီးကိုသော်ငှင်း၊ အစုံအညီ စည်းဝေး၍ တရားစီရင်ရန် ဥပဒေအရ အာဏာရရှိသော တရားသူကြီးစုကိုသော်ငှင်း ဆိုလိုသည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း။

၂၁။ ။ "ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း" ဆိုသည်မှာ၊ အောက်ဖော်ပြပါ သူတမျိုးမျိုးကို ဆိုလိုသည်။

ပဌမ။ ။ အစိုးရပဋိညာဉ်ခံအမှုထမ်း။

ဒုတိယ။ ။ နိုင်ငံတော် ကြည်း၊ ရေ၊ လေတပ်ဆိုင်ရာ ရေးရာပိုင် အရာရှိ။

တတိယ။ ။ တရားသူကြီး။

စတုတ္ထ။ ။ ဥပဒေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အကြောင်းကိုဖြစ်စေ၊ ဖြစ်ပျက်ပုံအချင်းအရာကိုဖြစ်စေ ရာထူး အလျောက် မေးမြန်းစုံထောက်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် အစီရင်ခံရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် စာတမ်းအမှတ် အသားကို ပြုရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် မှန်ကြောင်း လက်မှတ်ရေးထိုးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထားရှိရန်၊ သို့တည်းမဟုတ်ပစ္စည်းကိုရယူထိန်းသိမ်းရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံထုခွဲရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် တရားစီရင် မှုဆိုင်ရာ အမိန့်ဆင့်စာစသည်များကို အတည်ဖြစ်အောင်ဆောင်ရွက်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျမ်းသစ္စာ တိုက်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဘာသာပြန်ဆိုရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရုံးတော်တွင် ငြိမ်ဝပ်စေရအောင် စောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်ဝတ်တရားရှိသော တရားရုံးအရာရှိ။ ထို့ပြင် ဆိုခဲ့သော တာဝန်ဝတ်တရား အရပ်ရပ်ကိုဆောင်ရွက်ရန် တရားရုံး၏ အထူးသီးခြား အာဏာလွှဲအပ်ခြင်းကို ခံရသူ။

ပဥ္စမ။ ။ တရားရုံးကိုဖြစ်စေ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကိုဖြစ်စေ ကူညီသော ဂျူရီလူကြီး၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျေးရွာကော်မီတီလူကြီး။

ဆဌမ။ ။ ဆုံးဖြတ်ရန်သော်ငှင်း၊ အစီရင်ခံရန်သော်ငှင်း မည်သည့်အမှုကိုမဆို၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့် အကြောင်းအရာကိုမဆို၊ တရားရုံး၏၊ သို့တည်းမဟုတ် အာဏာရပြည်သူ့ဝန်ထမ်း အာဏာပိုင်အဖွဲ့၏ လွှဲအပ်ခြင်းကိုခံရသော အနုညာတ ခုံလူကြီး၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားလူကြီး။

သတ္တမ။ ။ တဦးတယောက်သောသူကို ချုပ်နှောင်ပိုင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်နှောင်ထားပိုင်ခွင့် အာဏာရ ရာထူးလက်ရှိဖြစ်သူ။

အဌမ။ ။ ရာထူးအလျောက် ပြစ်မှုများကို တားမြစ်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုအကြောင်းအရာကို သတင်းပေးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူတို့ကို ဥပဒေနှင့်အညီဖြစ်စေရန်သော်ငှင်း၊ ပြည်သူ့ ကျန်းမာရေးကိုဖြစ်စေ၊ လုံခြုံရေးကိုဖြစ်စေ၊ သက်သာရေးကိုဖြစ်စေ စောင့်ရှောက်ရန်သော်ငှင်း တာဝန် ဝတ်တရားရှိသော အစိုးရအရာရှိ။

နဝမ။ ။ ရာထူးအလျောက်အစိုးရအတွက် ပစ္စည်းကိုရယူရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ခံရန်၊ သို့တည်း မဟုတ် ထားရှိရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် သုံးစွဲရန် တာဝန်ဝတ်တရားရှိသော အရာရှိ။ အစိုးရ အတွက် စစ်ဆေးခန့်မှန်းရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် တန်ဘိုးဖြတ်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခွန်စည်းကြပ်ရန်၊ သို့တည်း မဟုတ် ပဋိညာဉ်ပြုရန်တာဝန်ဝတ်တရားရှိသော အရာရှိ။ အခွန်တော်နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အမိန့် ဆင့်စာ စသည်များကို အတည်ဖြစ်အောင်ဆောင်ရွက်ရန်တာဝန်ဝတ်တရားရှိသော အရာရှိ။ အစိုးရ ငွေကြေး အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အမှုကိစ္စကို မေးမြန်းစုံထောက်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် အစီရင်ခံရန် တာဝန် ဝတ်တရားရှိသော အရာရှိ။ အစိုးရငွေကြေးအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ စာတမ်းအမှတ်အသားကို ပြုရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် မှန်ကြောင်းလက်မှတ်ရေးထိုးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထားရှိရန်တာဝန်ဝတ်တရားရှိသော အရာရှိ။ အစိုးရငွေကြေးအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အကျိုးစီးပွါးကိုစောင့်ရှောက်ရန်အလို့ငှါ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေကို ကျူးလွန်ခြင်းမရှိစေရအောင် တားဆီးရန် တာဝန်ဝတ်တရားရှိသောအရာရှိ။ ထို့ပြင်နိုင်ငံ တော်က ခန့်ထား၍နိုင်ငံတော်၏အမှုကိုထမ်းရွက်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် လစာကိုယူသော အရာရှိ။ အများပြည်သူဆိုင်ရာ

တာဝန်ဝတ်တရားဆောင်ရွက်ရေးအတွက် အခကြေးငွေသော်၎င်း၊ ကော်မီရှင် သော်၎င်းရရှိသော အရာရှိ၊ သို့တည်းမဟုတ် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီး။

ဒသမ။ ။ ကျေးရွာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မြို့တွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခရိုင်တွင်၊ အများနှင့်သက်ဆိုင်သောလောကီရေးကိစ္စအတွက် ရာထူးအလျောက်ပစ္စည်းကို ရယူရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ခံရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထားရှိရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် သုံးစွဲရန် တာဝန်ဝတ်တရားရှိသော အရာရှိ။ စစ်ဆေး ခန့်မှန်းရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် တန်ဘိုးဖြတ်ရန် တာဝန်ဝတ်တရားရှိသော အရာရှိ။ အခွန်ကောက်ခံရန် တာဝန်ဝတ်တရားရှိသော အရာရှိ။ ကျေးရွာ၊ သို့တည်းမဟုတ် မြို့ သို့တည်းမဟုတ် ခရိုင်နေသူ တို့၏ဆိုင်ရာ ဆိုင်ခွင့်များကိုသေချာစွာ သိသာနိုင်အောင် စာတမ်း အမှတ်အသားပြုရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် မှန်ကန်ကြောင်း လက်မှတ်ရေးထိုးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထားရှိရန် တာဝန်ဝတ်တရားရှိသော အရာရှိ။

ဧကဒသမ။ ။ ရွေးကောက်ပွဲစာရင်းကို စီမံရေးသားရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထုတ်ပြန်ကျေညာရန်၊ သို့တည်း မဟုတ် ထားရှိရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထပ်မံပြင်ဆင်ရန် အာဏာရရာထူးလက်ရှိဖြစ်သူ၊ ရွေးကောက်ပွဲတခုအတွက် ဖြစ်စေ၊ တစိတ်တဒေသအတွက်ဖြစ်စေ ဆောင်ရွက်ရန် အာဏာရရာထူး လက်ရှိဖြစ်သူ။

ဥပမာ။

မြူနီစီပါယ်လူကြီးတိုင်းသည် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။ အထက်ကဖေါ်ပြခဲ့သောသူများသည် အစိုးရကခန့်ထားသည်ဖြစ်စေ၊ မခန့်ထား သည်ဖြစ်စေ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။ "ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း" ဆိုသည့်စကားရပ်ပါရှိသည့် နေရာတိုင်းတွင်၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း ရာထူးလက်ရှိဖြစ်နေခြင်းသည် ဥပဒေသဘောအရ ချို့ငဲ့နေစေကာမူ၊ ထိုရာထူးလက်ရှိဖြစ်နေသူ ကိုလည်းဆိုသည်။

ရှင်းလင်းချက် ၃။ ။ "ရွေးကောက်ပွဲ" ဆိုသည်မှာ၊ ပြည်ထောင်စုပါလီမန်၊ သို့တည်းမဟုတ် မြူနီစီပါယ် အဖွဲ့၊ သို့တည်းမဟုတ် အများပြည်သူဆိုင်ရာ အခြားအာဏာရအဖွဲ့ဝင်လူကြီးကိုဖြစ်စေ၊ အရာရှိကိုဖြစ်စေ ရွေးချယ်ရန်ကိစ္စအလို့ငှါ ဥပဒေဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းသည့်စံနစ်အတွင်းရွေးကောက်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည့်ပစ္စည်း။

၂၂။ ။ "ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည့်ပစ္စည်း" ဆိုသည်တွင်၊ မြေ၊ ထို့ပြင်မြေဉ္စဲကပ်သော အရာများ၊ သို့တည်း မဟုတ် မြေဉ္စဲကပ်သော အရာတွင်အမြဲတွယ်ထားသည့်အရာများမှတပါး၊ အကောင်အထည်ရှိသော ကျန်ဝတ္ထုပစ္စည်းအမျိုးမျိုးကို ပါဝင်စေရန် ရည်ရွယ်၍ဆိုလိုသည်။

မတရားရယူခြင်း။

၂၃။ ။ "မတရားရယူခြင်း" ဆိုသည်မှာ၊ ရယူသူသည် ဥပဒေနှင့်အညီ ပိုင်ခွင့်မရှိသော ပစ္စည်းကိုမတရား သောနည်းဖြင့် ရယူခြင်းကိုဆိုလိုသည်။

မတရားဆုံးရှုံးခြင်း။

"မတရားဆုံးရှုံးခြင်း" ဆိုသည်မှာ၊ ဆုံးရှုံးသူသည်ဥပဒေနှင့်အညီ ပိုင်ခွင့်ရှိသောပစ္စည်းကို မတရားသော နည်းဖြင့်ဆုံးရှုံးခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

မတရားရယူခြင်း၊ မတရားဆုံးရှုံးခြင်း။

တဦးတယောက်သောသူသည် မတရားရရှိသောအခါ၌သော်၎င်း၊ မတရားဆက်လက် ထားရှိသောအခါ၌ သော်၎င်း မတရားရယူသည်မည်၏။ တဦးတယောက်သောသူသည် ပစ္စည်းကိုမရနိုင်အောင် မတရား တားဆီးခံရသောအခါ၌ သော်၎င်း၊ ပစ္စည်းကိုမတရားလက်လွတ်ခံရသော အခါ၌သော်၎င်း မတရား ဆုံးရှုံးသည်မည်၏။

မရိုးမဖြောင့်ခြင်း။

၂၄။ ။ မတရားရယူစေရန် အကြံနှင့်ဖြစ်စေ၊ မတရားဆုံးရှုံးစေရန် အကြံနှင့်ဖြစ်စေမည်သူမဆို၊ တဦး တယောက်သောသူအားပြုလျှင်၊ ထိုသူသည် "မရိုးမဖြောင့်" ပြုသည်မည်၏။

လိမ်လည်လှည့်ဖြားခြင်း။

၂၅။ ။ မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော အကြံနှင့်ပြုလျှင်၊ ထိုသူသည် "လိမ်လည်လှည့်ဖြား၍" ပြုသည်မည်၏။ ထိုအကြံမျိုးမရှိလျှင်၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြား၍ ပြုသည်မမည်။

ယုံကြည်ရန်အကြောင်း။

၂၆။ ။ ယုံကြည်ရန် လုံလောက်သော အချက်အလက်ရှိသောအခါမှာမှတပါး၊ မည်သည့်အရာကိုမျှ "ယုံကြည်ရန်အကြောင်း"ရှိသည်မမည်။

မယား၊ သို့တည်းမဟုတ် စာရေး၊ သို့တည်းမဟုတ် အစေခံလက်ရှိပစ္စည်း။

၂၇။ ။ ပစ္စည်းတခုသည် တဦးတယောက်သောသူ၏ မယား၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ၏စာရေး၊ သို့တည်း မဟုတ် ထိုသူ၏ အစေခံလက်တွင် ထိုသူပိုင်ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့်ရှိသည့်အခါ၊ ဤရာဇသတ်ကြီး အလို့ငှါ ထိုပစ္စည်းသည် ထိုသူ၏လက်ရှိဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ စာရေးအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ အစေခံအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း ခေတ္တဖြစ်စေ၊ သီးခြားကိစ္စ တရပ်ရပ်အတွက်ဖြစ်စေ စေခိုင်းခံရသူသည် ဤပုဒ်မ၏အဓိပ္ပါယ်အလို့ငှါ၊ စာရေး၊ သို့တည်းမဟုတ် အစေခံဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

အတုပြုခြင်း။

၂၈။ ။ တဦးတယောက်သောသူသည် အရာဝတ္ထုတခု၏ ပုံသဏ္ဍာန်ကိုဆင်တူယိုးမှားပြုရာ၌၊ ထိုသို့ ဆင်တူ ယိုးမှားဖြစ်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ လှည့်ဖြားရန်ကြံရွယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လှည့်ဖြား ခြင်း ဖြစ်တန်ရာသည်ကိုသိလျှင်၊ ထိုသူသည် အတုပြုသည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။ အတုပြုခြင်းတွင် ပုံသဏ္ဍာန်ထပ်တူကျနရန်မလို။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။ မှားလောက်အောင် ဆင်တူယိုးမှားဖြစ်နေလျှင်၊ လှည့်ဖြားရန်အကြံမရှိဟုသော်၎င်း၊ လှည့်ဖြားခြင်းဖြစ်တန်ရာသည်ကို မသိဟုသော်၎င်း သက်သေထင်ရှားမပြနိုင်သမျှကာလပတ်လုံး၊ လှည့်ဖြားရန် အကြံရှိသည်ဟုသော်၎င်း၊ လှည့်ဖြားခြင်းဖြစ်တန်ရာသည်ကို သိသည်ဟုသော်၎င်း ဤကိစ္စ အလို့ငှါယူဆရမည်။

စာတမ်းအမှတ်အသား။

၂၉။ ။ "စာတမ်းအမှတ်အသား" ဆိုသည်မှာ၊ အကြောင်းအရာတခုခု၏ သက်သေခံအဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲရန် ကြံရွယ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် သုံးစွဲနိုင်သော အက္ခရာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဂဏန်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အမှတ်အသား ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုနည်းများအနက် တနည်းထက်ပိုသော နည်းများဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မည်သည့် အရာဝတ္ထုပေါ်၌ မဆို ရေးသားထားသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖေါ်ပြထားသော အကြောင်းအရာကိုဆိုလိုသည်။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။ ဆိုခဲ့သော အက္ခရာများကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဂဏန်းများကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှတ်အသားများကို မည်သည့်ဝတ္ထုပေါ်တွင် မည်သည့်နည်းဖြင့် ရေးသားဖေါ်ပြထားသည်ဖြစ်စေ၊ ဆိုခဲ့သော အကြောင်းအရာတို့ကို သက်သေခံအဖြစ်ဖြင့် တရားရုံးအတွက် ကြံရွယ်သည်ဖြစ်စေ၊ မကြံရွယ်သည်ဖြစ်စေ၊ တင်ပြသည်ဖြစ်စေ၊ မတင်ပြသည်ဖြစ်စေ ဤအချက်များသည် အရေးကြီးသော အချက်များမဟုတ်။

ဥပမာများ။

ပဋိညာဉ်ပြုကြောင်း သက်သေခံအဖြစ်ဖြင့် အသုံးပြုနိုင်သည့် စည်းကမ်းချက်များကို ဖေါ်ပြသောရေး သားချက်သည် စာတမ်းအမှတ်အသားဖြစ်သည်။

ငွေထုတ်ပေးရန် ဘဏ်တိုက်သို့ညွှန်ကြားသော ချက်လက်မှတ်သည် စာတမ်းအမှတ်အသားဖြစ်သည်။

"ကိုယ်စားလှယ်စာ" သည်စာတမ်းအမှတ်အသားဖြစ်သည်။

သက်သေခံ အဖြစ်ဖြင့်အသုံးပြုရန် ကြံရွယ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် အသုံးပြုနိုင်သောမြေပုံသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အိမ်ပုံစံအစရှိသော ပုံစံသည် စာတမ်းအမှတ်အသားဖြစ်သည်။

အမိန့်ဆင့်ဆိုချက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ညွှန်ကြားချက်ပါရှိသောစာသည် စာတမ်းအမှတ်အသားဖြစ်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။ ကုန်သည်တို့၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသူတို့ ထုံးတမ်းအတိုင်းရေးမှတ်သော အက္ခရာများသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဂဏန်းများသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှတ်အသားများသည့်၊ ရေးသားထားသည့်အတိုင်း အဓိပ္ပါယ်မပေါ်စေကာမူ ကုန်သည်တို့၏၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသူတို့၏ ထုံးတမ်းအတိုင်း အဓိပ္ပါယ်ရှိသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

ဥပမာ။

မိမိညွှန်ကြားသူသို့ ငွေပေးချေရန်ဖြစ်သော ငွေလွှဲစာချုပ်ကျောဘက်တွင် မောင်ဖြူကမိမိ၏ အမည်ကို ရေးသားလျှင်၊ ထိုရေးသားချက်သည် ကုန်သည်တို့ထုံးတမ်းအတိုင်း ထိုလက်မှတ်လက်ရှိဖြစ်သူအား ငွေပေးချေရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ထိုရေးသားချက်သည် စာတမ်းအမှတ် အသားဖြစ်သည့်အပြင်၊ အမည် ရေးထိုးသော လက်မှတ်အထက်တွင် "လက်ရှိဖြစ်သူအား ပေးပါ" ဟူသော စကားကိုဖြစ်စေ၊ ထိုအဓိပ္ပါယ်သက်ရောက်သည့် စကားကိုဖြစ်စေ ရေးသားဘိသကဲ့သို့ အဓိပ္ပါယ် ကောက်ယူရမည်။

အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသား။

၃၀။ ။"အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသား" ဆိုသည်မှာ၊ တရားဝင် အခွင့်အရေးကိုပြုလုပ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ချဲ့ထွင်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် လွှဲအပ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ကန့်သတ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်သိမ်းသော၊ သို့တည်းမဟုတ် စွန့်လွှတ်သော စာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ပြုလုပ်သည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ချဲ့ထွင်သည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် လွှဲအပ်သည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကန့်သတ်သည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်သိမ်းသည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် စွန့်လွှတ်သည့်အနေ သက်ရောက်သော စာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ၊ တဦးတယောက်ကဥပဒေအရ၊ တာဝန်ရှိကြောင်းသော်ငြား၊ တရားဝင်အခွင့်အရေး မရှိကြောင်းသော်ငြား ဝန်ခံသော စာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ ဆိုလိုသည်။

ဥပမာ။

မောင်ဖြူသည် ငွေလွှဲစာချုပ်ကျောဘက်တွင် မိမိ၏အမည်ကို ရေးသားရာ၊ ထိုရေးသားချက်သည် ထိုငွေလွှဲစာချုပ်ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို တရားနှင့်အညီ စာချုပ်လက်ရှိဖြစ်သူအား လွှဲအပ်လိုက်သော သဘော သက်ရောက်သောကြောင့်၊ ထိုရေးသားချက်သည် "အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသား" ဖြစ်သည်။

သေတမ်းစာ။

၃၁။ ။ "သေတမ်းစာ" ဆိုသည်မှာ၊ ရေးသားသူ သေဆုံးပြီးသည့်နောက် ပစ္စည်းများကို ခန့်ခွဲစီရင်စေရန် ညွှန်ကြားခဲ့သော စာတမ်းအမှတ်အသားကို ဆိုလိုသည်။

ပြုလုပ်မှုများကို ရည်ညွှန်းသော စကားများတွင်ဥပဒေနှင့်မညီသော ပျက်ကွက်မှုများလည်း ပါဝင်ခြင်း။

၃၂။ ။ ရှေ့နောက်စကားတို့၌ ဆန့်ကျင်သောရည်ရွယ်ချက်မပေါ်ပေါက်လျှင်၊ ဤရာဇသတ်ကြီး၏ အပိုင်း တိုင်း၌ ပြုလုပ်မှုများကိုရည်ညွှန်းသော စကားများသည်၊ ဥပဒေနှင့်မညီသော ပျက်ကွက်မှုများနှင့်လည်း သက်ဆိုင်သည်။

ပြုလုပ်မှု၊ ပျက်ကွက်မှု။

၃၃။ ။ "ပြုလုပ်မှု" ဆိုသည်မှာ၊ တကြိမ်တည်းပြုလုပ်ခြင်းကိုလည်းဆိုလိုသည်၊ ဆက်ကာ ဆက်ကာ ပြုလုပ်ခြင်းများကိုလည်းဆိုလိုသည်။ "ပျက်ကွက်မှု" ဆိုသည်မှာ၊ တကြိမ်တည်းပျက်ကွက်ခြင်းကို လည်းဆိုလိုသည်၊ ဆက်ကာ ဆက်ကာ ပျက်ကွက်ခြင်းများကိုလည်းဆိုလိုသည်။

အကြံတူတခုကို အထမြောက်စေခြင်းငှါ၊ တဦးထက်ပိုသော သူများကပြုခြင်း။

၃၄။ ။ တဦးထက်ပိုသောသူများသည် မိမိတို့၏အကြံတူတခုကို အထမြောက်စေရန် ရည်ရွယ်၍၊ ပြစ်မှု မြောက်သော ပြုလုပ်မှုကို ပြုခဲ့လျှင်၊ ထိုပြုလုပ်မှုကို တဦးတည်းပြုဘိသကဲ့သို့ ထိုသူအသီးသီး၌ တာဝန် ရှိသည်။

ရာဇဝတ်မကင်းသော အသိဉာဏ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ အကြံနှင့်ဖြစ်စေ ပြုသောကြောင့်သာ၊ ရာဇဝတ် ပြစ်ဒဏ် ထိုက်သောအမှု။

၃၅။ ။ ရာဇဝတ်မကင်းသော အသိဉာဏ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ အကြံနှင့်ဖြစ်စေ ပြုသောကြောင့်သာ ရာဇဝတ်မှု မြောက်သော ပြုလုပ်မှုတခုကို တဦးထက်ပိုသောသူများက ပြုခဲ့လျှင်၊ ထိုပြုလုပ်မှုကို ထိုသို့သော အသိဉာဏ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့သော အကြံနှင့်ဖြစ်စေ ပြုသူအသီးသီး၌သာ၊ တဦးတည်းပြု ဘိသကဲ့သို့ တာဝန်ရှိသည်။

ပြုလုပ်မှုတစိတ်တဒေသအားဖြင့်၎င်း၊ ပျက်ကွက်မှုတစိတ်တဒေသအားဖြင့်၎င်း အကျိုးသက် ရောက်စေခြင်း။

၃၆။ ။ ပြုလုပ်မှုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ပျက်ကွက်မှုဖြင့်ဖြစ်စေ အကျိုးသက်ရောက်စေခြင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့အကျိုးသက်ရောက်စေရန် အားထုတ်ခြင်းသည် ပြစ်မှုမြောက်လျှင်၊ ပြုလုပ်မှုတစိတ်တဒေသနှင့် ပျက်ကွက်မှုတစိတ်တဒေသတို့ပေါင်းခြင်းဖြင့် အကျိုးသက်ရောက်စေခြင်းသည်လည်း ထိုပြစ်မှုပင် မြောက်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

ဥပမာ။

အစားအစာမပေး ဥပဒေနှင့်မညီသော ပျက်ကွက်ခြင်းနှင့် ရိုက်နှက်ခြင်းတို့ပေါင်းခြင်းအားဖြင့် မောင်ဖြူ သည် မောင်မဲအားတမင်သေစေ၏။ မောင်ဖြူသည် လူသတ်မှုကို ကျူးလွန်သည်။

ပြုလုပ်မှုအများကိုပေါင်းမှ ပြစ်မှုမြောက်သည်တွင်၊ ထိုပြုလုပ်မှုများအနက်၊ တခုခုကိုပြုခြင်း ဖြင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

၃၇။ ။ ပြုလုပ်မှုအများကို ပေါင်းမှပြစ်မှုတခုမြောက်သည်တွင်၊ မည်သူမဆိုထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရာ၌၊ ဆိုခဲ့သော ပြုလုပ်မှုများအနက် တခုခုကို တဦးတည်းသော်၎င်း၊ အခြားသူနှင့်တွဲဖက်၍သော်၎င်း ပြုခြင်းဖြင့်တမင်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်လျှင်၊ ထိုသူသည် ထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရာရောက်သည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူနှင့်မောင်မဲတို့သည် တဦးစီတချိန်စီ အဆိပ်အနည်းငယ်သင့်စေခြင်းဖြင့် မောင်နီကို သတ်ရန် သဘောတူကြသည့်အတိုင်း၊ မောင်နီကိုသတ်ရန် ကြံရွယ်၍ အဆိပ်သင့်စေ၏။ မောင်နီသည် ထိုသို့အကြိမ်ကြိမ်သင့်စေသည့်အဆိပ်ကြောင့်သေဆုံး၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူနှင့်မောင်မဲတို့သည် လူသတ်မှု ကျူးလွန်ရာ၌၊ တမင်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြ၏။ ထို့ပြင် ထိုသူအသီးသီးသည် မောင်နီအားသေစေသော ပြုလုပ်မှုကိုပြုသည်ဖြစ်သောကြောင့် ထိုသူတို့၏ပြုလုပ်မှုများသည် တခြားစီဖြစ်သော်လည်း၊ ထိုပြစ်မှု အတွက် နှစ်ဦးလုံးပင် လူသတ်မှုပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သည်။

(ခ) မောင်ဖြူနှင့်မောင်မဲတို့သည် တွဲဘက်ထောင်မှူးများဖြစ်ကြသည့်အတိုင်း အကျဉ်းသားမောင်နီကို ခြောက်နာရီကျတလှည့်စီ စောင့်ထိန်းကြရ၏။ မောင်ဖြူနှင့်မောင်မဲတို့သည် မောင်နီအား ကျွေးမွေးရန် ပေးအပ်ရရှိသော အစားအစာကို၊ ဆိုင်ရာအလှည့်ကျသော အခါများတွင် မောင်နီသေစေရန် ကြံရွယ်၍ မကျွေးဘဲဥပဒေနှင့်မညီသော ပျက်ကွက်ခြင်းဖြင့် မိမိတို့အကြံမြောက်စေရန်၊ သိလျက်နှင့်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ကြ၏။ မောင်နီသည် အစာငတ်သဖြင့်သေဆုံးသည်။ ဤတွင်မောင်ဖြူနှင့် မောင်မဲနှစ်ဦးလုံး သည် မောင်နီကိုသတ်မှုအတွက် လူသတ်မှုပြစ်ဒဏ်ထိုက်သည်။

(ဂ) ထောင်မှူးမောင်ဖြူသည် အကျဉ်းသားမောင်နီကို စောင့်ထိန်းရသည်။ မောင်ဖြူသည်မောင်နီသေ စေရန် ကြံရွယ်၍မောင်နီအား အစားအစာမပေး၊ ဥပဒေနှင့်မညီသော ပျက်ကွက်မှုကိုပြု၏။ ထို့ကြောင့်မောင်နီသည် အင်အားယုတ်လျော့သည်၊ သို့ရာတွင် သေခြင်းသို့မရောက်သေးချေ။ ထို့နောက် မောင်ဖြူသည်ရာထူးမှနုတ်ခြင်းကိုခံရသည်။ မောင်ဖြူကို မောင်မဲကဆက်ခံသည်။ မောင်မဲသည်မောင်ဖြူ နှင့် ပူးပေါင်းကြံစည်ခြင်းသော်၎င်း၊ မောင်ဖြူနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း သော်၎င်းမပြုသော်လည်း၊ မောင်နီသေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့် အစားအစာမပေး၊ ဥပဒေနှင့် မညီသောပျက်ကွက်မှုကိုပြုသော ကြောင့်၊ မောင်နီအစာငတ်၍ သေဆုံးလျှင်၊ မောင်မဲသည် လူသတ်မှုကိုကျူးလွန်ရာရောက်သည်။ မောင်ဖြူမှာတား မောင်မဲနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သူ မဟုတ်သောကြောင့်၊ လူသတ်မှုကျူးလွန်ရန် အားထုတ်မှုအတွက်သာလျှင် အပြစ်ရှိသည်။

ရာဇဝတ်မှုမြောက်သော ပြုလုပ်မှုတခုတွင်ပါဝင်သက်ဆိုင်သူတို့သည်၊ အသီးအခြားစီဖြစ်သည့် ပြစ်မှုများကို ကျူးလွန်ရာရောက်နိုင်ခြင်း။

၃၈။ ။ တဦးထက်ပိုသော သူများသည်ရာဇဝတ်မှုမြောက်သော ပြုလုပ်မှုတခုကို ကျူးလွန်ရာ၌ ပါဝင် သက်ဆိုင်ခဲ့လျှင်၊ ထိုသို့ပါဝင်သက်ဆိုင်ခြင်းဖြင့် သီးခြားပြစ်မှုများကို ကျူးလွန်ရာရောက်နိုင်သည်။

ဥပမာ။

မောင်နီသည် မောင်ဖြူအား အလွန်အကျူးအမျက်ဒေါသထွက်အောင် ပြုသဖြင့်၊ မောင်ဖြူကမောင်နီကို သတ်၏။ မောင်မဲကထိုသို့အမျက်ဒေါသထွက်အောင် ပြုခြင်းမခံရဘဲလျက်၊ မောင်နီအပေါ်၌ မုန်းထား၍၊ မောင်ဖြူက

မောင်နီကိုသတ်ရာတွင် သေစေရန် အကြံဖြင့် ကူညီ၏။ မောင်မဲမှာ လူသတ်မှု ကိုကျူးလွန် သည်။ မောင်ဖြူမှာရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော လူသေမှုကို ကျူးလွန်ရာရောက်သည်။

မိမိအလိုအလျောက်ပြုခြင်း။

၃၉။ ။ တဦးတယောက်သောသူသည် အကျိုးသက်ရောက်စေရန် ကြံရွယ်၍ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုစဉ် အကျိုးသက်ရောက်မည်ကို သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ အကျိုးသက်ရောက်တန်ရာ သည်ကို ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိလျက်နှင့် ဖြစ်စေပြုလျှင်၊ ထိုသူသည် မိမိအလိုအလျောက် ပြုသည် မည်၏။

ဥပမာ။

မောင်ဖြူသည် လုယက်ရာတွင် လွယ်ကူစေရန်အလို့ငှါ မြို့ကြီးတမြို့တွင် လူနေအိမ်တဆောင်ကို မီးရှို့ရာ လူတယောက်သေဆုံး၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် မည်သူ့ကိုမျှသေစေရန် မကြံရွယ်ရုံမျှမက မိမိကြောင့် ထိုသို့သေဆုံးရသည်ကိုပင် ဝမ်းနည်းခြင်းဖြစ် သော်လည်း၊ ပြုစဉ်က ထိုသို့သေတန်ရာသည်ကို သိလျှင်၊ မောင်ဖြူသည် လူသေစေခြင်းကိုမိမိအလိုအလျောက်ပြုသည်မည်၏။

ပြစ်မှု။

၄၀။ ။ ဤပုဒ်မရှိ အောက်ပါစာပိုဒ် ၂ နှင့် ၃ တို့တွင် ဖေါ်ပြပါရှိသည့် အခန်းနှင့်ပုဒ်မများတွင်မှတပါး "ပြစ်မှု" ဆိုသော စကားသည်ဤရာဇသတ်ကြီးအရ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ထိုက်သော အရာကိုဆိုလိုသည်။

အခန်း ၄၊ အခန်း ၅ က၊ ထို့ပြင် ပုဒ်မ ၆၄၊ ၆၅၊ ၆၆၊ ၆၇၊ ၇၁၊ ၁၀၉၊ ၁၁၀၊ ၁၁၂၊ ၁၁၄၊ ၁၁၅၊ ၁၁၆၊ ၁၁၇၊ ၁၈၇၊ ၁၉၄၊ ၁၉၅၊ ၂၀၃၊ ၂၁၁၊ ၂၁၃၊ ၂၁၄၊ ၂၂၁၊ ၂၂၂၊ ၂၂၃၊ ၂၂၄၊ ၂၂၅၊ ၃၂၇၊ ၃၂၈၊ ၃၂၉၊ ၃၃၀၊ ၃၃၁၊ ၃၄၇၊ ၃၄၈၊ ၃၈၈၊ ၃၈၉ နှင့် ၄၄၅ တို့တွင် "ပြစ်မှု" ဆိုသောစကားသည်၊ ဤရာဇသတ်ကြီး အရဖြစ်စေ၊ အထူးဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ ဒေသန္တရ ဥပဒေအရဖြစ်စေပြစ်ဒဏ်စီရင်ထိုက်သော အရာကိုဆိုလိုသည်။

ထို့ပြင် ပုဒ်မ ၁၄၁၊ ၁၇၆၊ ၁၇၇၊ ၂၀၁၊ ၂၀၂၊ ၂၁၂၊ ၂၁၆၊ နှင့် ၄၄၁ တို့တွင် "ပြစ်မှု" ဆိုသော စကားသည်၊ ဤရာဇသတ်ကြီးအရ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ထိုက်သော အရာအပြင်၊ အထူးဥပဒေအရ၊ သို့တည်း မဟုတ် ဒေသန္တရဥပဒေအရ ငွေဒဏ်ပါသည်ဖြစ်စေ၊ မပါသည်ဖြစ်စေ ထောင်ဒဏ်ခြောက်လထက်မနည်း ပြစ်ဒဏ်စီရင် ထိုက်သော အရာများလည်းပါဝင်သည်။

အထူးဥပဒေ။

၄၁။ ။ "အထူးဥပဒေ" ဆိုသည်မှာ သီးခြားအကြောင်းအရာတခုနှင့် သက်ဆိုင်သော ဥပဒေကိုဆိုလို သည်။

ဒေသန္တရဥပဒေ။

၄၂။ ။ "ဒေသန္တရဥပဒေ" ဆိုသည်မှာပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ ဒေသတခုနှင့်သာသက် ဆိုင်သော ဥပဒေကို ဆိုလိုသည်။

ဥပဒေနှင့်မညီသော။

၄၃။ ။ "ဥပဒေနှင့်မညီသော" ဆိုသည့်စကားသည် ပြစ်မှုနှင့်ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေအရတားမြစ်ခြင်းခံရသော အရာနှင့်ဖြစ်စေ၊ တရားမကြောင်းစွဲဆိုနိုင်ရန် ဖြစ်သည့်အကြောင်းအရာနှင့်ဖြစ်စေ သက်ဆိုင်သည်။

ဥပဒေအရပြုရန်တာဝန်ရှိခြင်း။

"ဥပဒေအရ ပြုလုပ်ရန်တာဝန်ရှိသောအရာ" ဆိုသည်မှာ၊ မပြုဘဲပျက်ကွက်လျှင်၊ ဥပဒေနှင့်မညီ ဖြစ်နေ မည့် အရာဟူသမျှကိုဆိုလိုသည်။

နစ်နာစေခြင်း။

၄၄။ ။ "နစ်နာစေခြင်း" ဆိုသည်မှာ ကိုယ်ကိုဖြစ်စေ၊ စိတ်ကိုဖြစ်စေ၊ ဂုဏ်သရေကိုဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းကို ဖြစ်စေ ဥပဒေနှင့် မညီသော ထိခိုက်စေခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

အသက်။

၄၅။ ။ "အသက်" ဆိုသည်မှာ ရှေ့နောက်စကားတို့၌ အဓိပ္ပါယ်မဆန့်ကျင်လျှင်၊ လူ၏အသက်ကိုဆိုလို သည်။

သေခြင်း။

၄၆။ ။ "သေခြင်း" ဆိုသည်မှာ ရှေ့နောက်စကားတို့၌ အဓိပ္ပါယ်မဆန့်ကျင်လျှင်၊ လူသေခြင်းကိုဆိုလို သည်။

တိရစ္ဆာန်။

၄၇။ ။ "တိရစ္ဆာန်" ဆိုသည်မှာလူမှတပါး အခြားသက်ရှိသတ္တဝါကို ဆိုလိုသည်။

ရေယာဉ်။

၄၈။ ။ "ရေယာဉ်" ဆိုသည်မှာ ရေကြောင်းခရီး၌ လူကိုဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ သယ်ယူပို့ဆောင်သော အရာကိုဆိုလိုသည်။

နှစ်၊ လ။

၄၉။ "နှစ်"၊ သို့တည်းမဟုတ် "လ" ဆိုသည့်စကားကို သုံးစွဲသည့်အခါတိုင်းတွင်၊ ထို "နှစ်" ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထို "လ"ကိုဗြိတိသျှပြက္ခဒိန်အရ ရေတွက်ရမည်။

၅၀။ ။ * * * *

ကျမ်းသစ္စာ။

၅၁။ ။ "ကျမ်းသစ္စာ" ဆိုသည့် စကားတွင် ဥပဒေက ကျမ်းသစ္စာအစား ခွင့်ပြုသော ကတိသစ္စာပြုချက်၊ ထို့ပြင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းရှေ့တွင် ဥပဒေအရသော်၎င်း၊ ဥပဒေ၏ ခွင့်ပြုချက်အရသော်၎င်း ပြုသည့် ကျေညာချက်၊ သို့တည်းမဟုတ် တရားရုံးအတွင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ အပတွင်ဖြစ်စေ သက်သေထင်ရှားစေခြင်း အလို့ငှါ အသုံးပြုရန် ရည်ရွယ်သော ကျေညာချက်လည်းပါဝင်သည်။

သဘောရိုး။

၅၂။ ။ ထိုက်သင့်သော သတိပြုခြင်းနှင့်စိတ်အာရုံပြုခြင်းတို့ကင်းသော ပြုလုပ်မှုသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်မှုသည် "သဘောရိုး" နှင့်ပြုလုပ်သည်မမည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်သည်မမည်။

လက်သင့်ခံခြင်း။

၅၂-က။ ။ ပုဒ်မ ၁၃၀ နှင့် ၁၅၇ တို့တွင်၊ လင်ကမယားကိုသော်၎င်း၊ မယားက လင်ကိုသော်၎င်း၊ လက်သင့်ခံသော အမှုမျိုးမှာမှတပါး၊ "လက်သင့်ခံခြင်း" ဆိုသော စကားရပ်တွင်၊ လူတဦးတယောက်အား ခိုလှုံရာကိုဖြစ်စေ၊ အစားအသောက်ကိုဖြစ်စေ၊ ငွေကြေးကိုဖြစ်စေ၊ အထည်အဝတ်ကိုဖြစ်စေ၊ လက်နက်ကို ဖြစ်စေ၊ ခဲယမ်းမီးကျောက်ကိုဖြစ်စေ၊ ယာဉ်တမျိုးမျိုးကိုဖြစ်စေ ထောက်ပံ့ခြင်းပါဝင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ဤပုဒ်မ၌ဖေါ်ပြထားသော အရာအမျိုးဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ ဖမ်းဆီး ခြင်းကို ထိုသူတိမ်းရှောင်နိုင်စိမ့်သောငှါ တနည်းနည်းဖြင့် ကူညီခြင်းပါဝင်သည်။

အခန်း ၃။

ပြစ်ဒဏ်များ။

ပြစ်ဒဏ်များ။

၅၃။ ။ ဤရာဇသတ်ကြီးပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူတို့ထိုက်သင့်သည့်ပြစ်ဒဏ်များမှာ-

ပဌမ။ ။ သေဒဏ်။

ဒုတိယ။ ။ တကျွန်းပို့ဒဏ်။

တတိယ။ ။ * * * *

စတုတ္ထ။ ။ ထောင်ဒဏ်။ ။ ထိုထောင်ဒဏ်မှာလည်း-

(၁) အလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ်။

(၂) အလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်။

ပဥ္စမ။ ။ * * * *

ဆဌမ။ ။ ငွေဒဏ်။

သေဒဏ်ကိုပြောင်းလဲခြင်း။

၅၄။ ။သေဒဏ်ချမှတ်သည့် အမှုတိုင်းတွင်၊ ထိုသို့ချမှတ်ခြင်းခံရသူ သဘောမတူဘဲ နိုင်ငံတော်သမတ သည် သေဒဏ်မှ ဤရာဇသတ်ကြီးတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အခြား ပြစ်ဒဏ်တမျိုးမျိုးသို့ ပြောင်းလဲနိုင် သည်။

တသက်တကျွန်းဒဏ်ကို ပြောင်းလဲခြင်း။

၅၅။ ။ တသက်တကျွန်းဒဏ် ချမှတ်သည့်အမှုတိုင်းတွင်၊ ထိုသို့ချမှတ်ခြင်းခံရသူသဘောမတူဘဲ နိုင်ငံ တော်သမတသည် တသက်တကျွန်းဒဏ်မှ ဆယ်လေးနှစ်ထက်မပိုသည့် ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး သို့ပြောင်းလဲနိုင်သည်။

၅၆။ ။ * * * *

ပြစ်ဒဏ်ကာလအပိုင်းအခြား။

၅၇။ ။ ပြစ်ဒဏ်ကာလအပိုင်းအခြားကို ရေတွက်ရာတွင် တသက်တကျွန်းဒဏ်ကို နှစ်ပေါင်းနှစ်ဆယ် တကျွန်းပို့ဒဏ်နှင့် အညီထား၍ ရေတွက်ရမည်။

တကျွန်းပို့ဒဏ် ချမှတ်ခြင်းခံရသူကိုမပို့သေးမီ၊ မည်သို့ပြုလုပ်ရမည့် အကြောင်း။

၅၈။ ။ တကျွန်းပို့ဒဏ် ချမှတ်ခြင်းခံရသူကို ကျွန်းသို့မပို့ရသေးမီ၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ်ချမှတ် သကဲ့သို့ ထားရှိရမည်။ ထောင်အတွင်း အကျဉ်းခံနေရသည့် ကာလကိုလည်း၊ တကျွန်းပို့ဒဏ်ခံနေရသည့် ကာလကဲ့သို့မှတ်ယူရမည်။

ထောင်ဒဏ်အစား၊ တကျွန်းပို့ဒဏ်။

၅၉။ ။ အမှုအသီးသီးတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူတဦးအား ထောင်ဒဏ် ခုနစ်နှစ်ဖြစ်စေ၊ ခုနစ်နှစ်ထက်ပို၍ ဖြစ်စေ ချမှတ်ထိုက်သည့်အခါ၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်သည့်တရားရုံးသည် ထောင်ဒဏ်ချမှတ်မည့်အစား၊ ခုနစ်နှစ်ထက် မလျော့သော၊ ထိုပြင်ဤရာဇသတ်ကြီးအရ ထိုက်သင့်သည့်ထောင်ဒဏ် ကာလအပိုင်းအခြား ထက်မပိုသော ကာလထိတကျွန်းပို့ဒဏ်ချမှတ်ပိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်။

ထောင်ဒဏ်ချမှတ်သည့် အမှုအချို့တွင် အလုပ်ကြမ်းနှင့်ကာလအားလုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် အလုပ်မဲ့နှင့်ကာလအားလုံးဖြစ်စေ၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့်ကာလတစိတ်တဒေသ၊ သို့တည်းမဟုတ် အလုပ်မဲ့ နှင့်ကာလတစိတ်တဒေသဖြစ်စေချမှတ်ခြင်း။

၆၀။ ။ အမှုအသီးသီးတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူတဦးအား ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ထိုက်သည့်အခါ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်သည့်တရားရုံးသည် ထိုသူအားအလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ်ကာလအားလုံးအတွက် သော် ၎င်း၊ အလုပ်မဲ့နှင့်ထောင်ဒဏ်ကာလ အားလုံးအတွက် သော်၎င်း၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ် ကာလ တစိတ်တဒေသအပြင် အလုပ်မဲ့နှင့်ကျန်ရှိသော ထောင်ဒဏ်ကာလ အတွက်သော်၎င်းချမှတ်ခွင့် ရှိစေ ရမည်။

၆၁။ ။ * * * *

၆၂။ ။ * * * *

ငွေဒဏ်အရေအတွက်။

၆၃။ ။ ငွေဒဏ်ကို မည်ရွေ့မည်မျှထက်မပိုရဟု ဖေါ်ပြခြင်းမရှိလျှင်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူအား အကန့် အသတ်မရှိငွေဒဏ်ချမှတ်နိုင်သော်လည်း မများလွန်းစေရ။

ငွေဒဏ်မဆောင်သည့် အတွက်ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း။

၆၄။ ။ ထောင်ဒဏ်၊ ငွေဒဏ်၊ နှစ်ရပ်လုံးချမှတ်ထိုက်သည့် ပြစ်မှုတိုင်းအတွက် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူအား ငွေဒဏ်ချမှတ်ရာ၌၎င်း၊

ထောင်ဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ငွေဒဏ်သော်၎င်း၊ ငွေဒဏ်သက်သက်သော်၎င်းချမှတ်ထိုက်သည့် ပြစ်မှု တိုင်းအတွက် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူအား ငွေဒဏ်သက်သက်ချမှတ်ရာ၌၎င်း၊

ငွေဒဏ်မဆောင်လျှင်၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရသူအား ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်သည့် တရားရုံးကထောင်ဒဏ်ချ မှတ်ခွင့် ရှိစေရမည်။ ထိုထောင်ဒဏ်ကိုချမှတ်ပြီးဖြစ်သော အခြားထောင်ဒဏ်၌သော်၎င်း၊ ပြောင်းလဲပေး သည့် အခြားထောင်ဒဏ်၌သော်၎င်း ထည့်ပေါင်းရမည်။

ထောင်ဒဏ်၊ ငွေဒဏ်နှစ်ရပ်စလုံးချမှတ်ထိုက်သည့်အမှုများတွင် ငွေဒဏ်မဆောင်သည့်အတွက် ထောင်ဒဏ်ကာလကန့်သတ်ခြင်း။

၆၅။ ။ ထောင်ဒဏ်၊ ငွေဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးချမှတ်ထိုက်သည့်ပြစ်မှုမျိုးအတွက် ရုံးတော်က ချမှတ်သော ငွေဒဏ်ကို ပြစ်မှုကျူးလွန်သူက မဆောင်လျှင်၊ ထိုငွေဒဏ်အစား တရားရုံးက ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရာ၌၊ ထိုထောင်ဒဏ်သည် ထိုပြစ်မှုအတွက် သတ်မှတ်ထားသော အများဆုံးထောင်ဒဏ်၏ လေးပုံတပုံထက် မပိုစေရ။

ငွေဒဏ် မဆောင်သဖြင့်၊ ချမှတ်သည့်ထောင်ဒဏ်အမျိုးအစား။

၆၆။ ။ ပြစ်မှုကိုစီရင်ရာ၌ ချမှတ်သောငွေဒဏ်ကို မဆောင်သဖြင့် ထိုငွေဒဏ်အစားထောင်ဒဏ်ကို ချမှတ် ရာတွင်၊ ထိုထောင်ဒဏ်သည် ထိုပြစ်မှုအတွက် ချမှတ်နိုင်သော မည်သည့်ထောင်ဒဏ်မျိုးမဆို ဖြစ်နိုင် သည်။

ငွေဒဏ်သက်သက်ချမှတ်ထိုက်သော ပြစ်မှုမျိုးအတွက်ငွေဒဏ်မဆောင်သဖြင့်၊ ငွေဒဏ်အစား ချမှတ်သည့် ထောင်ဒဏ် ကာလသတ်မှတ်ခြင်း။

၆၇။ ။ ငွေဒဏ်သက်သက်သာ ချမှတ်ထိုက်သည့်ပြစ်မှုမျိုးအတွက် ငွေဒဏ်မဆောင်သဖြင့် ငွေဒဏ်အစား ချမှတ်သော ထောင်ဒဏ်သည် အလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်ရမည်။ ထိုသို့ချမှတ်သော ထောင်ဒဏ်ကာလ အပိုင်းအခြားသည် အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ရမည်။

ငွေဒဏ်ငါးဆယ်ထက်မပိုလျှင်၊ နှစ်လထက်မပိုသည့်ထောင်ဒဏ်၊ ငွေဒဏ်တစ်ရာထက်မပိုလျှင်၊ လေးလ ထက်မပိုသည့်ထောင်ဒဏ်၊ ငွေဒဏ်တရာထက်ပိုလျှင်၊ ခြောက်လထက်မပိုသည့်ထောင်ဒဏ်။

ငွေဒဏ်ဆောင်သည့်အခါ၊ ထောင်ဒဏ်ရပ်စဲခြင်း။

၆၈။ ။ ငွေဒဏ်ဆောင်သည့်အခါ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်သဖြင့် ငွေရသည့်အခါ၊ ထောင်ဒဏ်သည်ရပ်စဲရမည်။

ငွေဒဏ်အချိုးကျဆောင်သည့်အတိုင်း ထောင်ဒဏ်ရပ်စဲခြင်း။

၆၉။ ။ ငွေဒဏ်မဆောင်သဖြင့်တရားရုံးက ငွေဒဏ်အစားချမှတ်သော ထောင်ဒဏ်ကာလမစေ့ကုန်မီ၊ ကျခံရန် ရှိသေးသော ထောင်ဒဏ်ကာလအတွက် ငွေဒဏ်ကို ဆောင်ခဲ့သော်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေ နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်သဖြင့် ငွေရခဲ့သော်၊ ပေးဆောင်သောငွေဒဏ်အချိုးကျအတိုင်း၊ ထောင်ဒဏ် ကာလရပ်စဲရမည်။

ဥပမာ။

မောင်ဖြူသည် ငွေဒဏ်တရာ မဆောင်သဖြင့်၊ ထောင်ဒဏ်လေးလ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်း ခံရ၏။ အကယ်၍ထောင်ဒဏ် တလမစေ့မီ ငွေဒဏ် ခုနှစ်ဆယ့်ငါးကျပ်ကိုဆောင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေ နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်သဖြင့် ငွေရရှိလျှင်၊ ပဌမတလစေ့လျှင်စေ့ခြင်း၊ မောင်ဖြူကို ထောင်မှ လွတ်စေ ရမည်။ အကယ်၍၊ ပဌမတလစေ့သည့်အခါ၌သော်၎င်း၊ စေ့ပြီးနောက်အကျဉ်းခံနေစဉ်အခါ၌ သော်၎င်း ငွေခုနှစ်ဆယ့်ငါးကျပ်ကိုဆောင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့် အညီဆောင်ရွက်သဖြင့် ငွေရရှိလျှင်၊ မောင်ဖြူကို ချက်ခြင်းထောင်မှလွတ်စေရမည်။ ပဌမနှစ်လ မစေ့ကုန်မီငွေငါးဆယ်ကိုဆောင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့်အညီဆောင်ရွက်သဖြင့် ငွေရရှိလျှင်၊ ပဌမနှစ်လ စေ့လျှင်စေ့ခြင်း၊ မောင်ဖြူကို ထောင်မှလွတ်စေရမည်။ ငွေငါးဆယ်ကို ပဌမနှစ်လ စေ့သည့်အခါတွင်ဖြစ်စေ၊ စေ့ပြီးမှဖြစ်စေဆောင် လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်သဖြင့် ငွေရရှိလျှင်၊ မောင်ဖြူကို ထောင်မှ ချက်ခြင်းလွတ်စေရမည်။

ခြောက်နှစ်အတွင်းဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ်ခံနေရစဉ်အတွင်းဖြစ်စေ ငွေဒဏ်ကိုတောင်းခံနိုင်ခြင်း။

၃၀။ ။ ငွေဒဏ်အားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ ကျန်ငွေကိုဖြစ်စေ အမိန့်ချမှတ်ပြီးနောက်ခြောက်နှစ်အတွင်း မည်သည့် အခါ၌မဆို တောင်းခံနိုင်သည်။ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် ခြောက်နှစ်ထက်ပို၍ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရ လျှင်၊ ထိုကာလမစေ့မီ မည်သည့်အခါ၌မဆို တောင်းခံနိုင်သည်။

ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသေဆုံးသော်လည်း၊ ထိုသူပိုင်ပစ္စည်းသည် တာဝန်မလွတ်ကင်းခြင်း။

ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသေဆုံးသော်လည်း၊ ထိုသူ၏ ကြွေးမြီများအတွက် ဥပဒေနှင့်အညီပေးဆပ်ရန် တာဝန်ရှိသော ထိုသူပိုင်ပစ္စည်းများမှာ၊ ငွေဒဏ်အတွက်ပေးဆောင်ရန်လည်းတာဝန်ရှိစေရမည်။

ပြစ်မှုအမျိုးမျိုးပေါင်းစု၍ ဖြစ်သောပြစ်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ကိုကန့်သတ်ခြင်း။

၃၁။ ။ တခုစီပြစ်မှုမြောက်သော အစိတ်အပိုင်းများ ပေါင်းစုနေသည့်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သူအား၊ အတည့် အလင်း ပြဋ္ဌာန်းချက်မရှိပါက၊ ထိုပြစ်မှုမြောက်သော အစိတ်အပိုင်းများအနက်၊ ပြစ်မှုတခုခုအတွက် ပေးနိုင်သော ပြစ်ဒဏ်ထက်ပို၍ မပေးရ။

တည်ဆဲဥပဒေအရ တဦးတယောက်သောသူ၏ ပြုလုပ်မှုသည် သီးခြားပြစ်မှု နှစ်မျိုးသော်၎င်း၊ နှစ်မျိုးထက်ပို၍သော်၎င်းမြောက်နိုင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်လျှင်၊ ထိုသူအား၊ သို့တည်းမဟုတ်

တခုစီခွဲယူလျှင်ပြစ်မှုတခု မြောက်သည်လည်းဖြစ်၍၊ သို့တည်းမဟုတ် တခုထက်ပိုမှပြစ်မှုတခုမြောက် သည် လည်းဖြစ်၍ စုပေါင်းယူလျှင် အခြားပြစ်မှုတခုလည်း မြောက်သောပြုလုပ်မှုအမျိုးမျိုးကို ကျူးလွန် သော သူအား၊

စစ်ဆေးသောတရားရုံးက၊ အထက်ပါပြစ်မှုတခုခုအတွက်ပေးနိုင်သော ပြစ်ဒဏ်ထက်ပိုမိုပြင်းထန်သော ပြစ်ဒဏ်ကိုမပေးရ။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူကမောင်နီကိုတုတ်နှင့် အချက်ငါးဆယ်ရိုက်၏။ ရိုက်နှက်သည့်အချက်များကို စုပေါင်း၍ ၎င်း၊ ချက်ရေ တချက်စီခွဲ၍၎င်း မောင်နီအားနာကျင်စေရန် မိမိအလိုအလျောက် ပြုလုပ်သော ပြစ်မှုကို မောင်ဖြူကျူးလွန်ရာ ရောက်သည်။ မောင်ဖြူသည် အချက်တိုင်းအတွက် ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်ရမည် ဆိုပါက၊ တချက်လျှင် တနှစ်ကျ၊ နှစ်ပေါင်းငါးဆယ်ထောင်အကျဉ်းခံရမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် မောင်ဖြူသည် ရိုက်နှက်သော အချက်အားလုံးအတွက်၊ ပြစ်ဒဏ်တရပ်တည်းအတွက်သာ ချမှတ်ခြင်း ခံရမည်။

(ခ) သို့ရာတွင် မောင်ဖြူသည် မောင်နီကိုရိုက်နှက်နေခိုက်မောင်ညိုက ဝင်ရောက်စွက်ဖက်သဖြင့် မောင်ညိုကိုလည်းတမင်ရိုက်နှက်ပြန်လျှင်၊ မောင်ညိုကိုရိုက်နှက်ခြင်းသည်၊ မောင်နီကိုအလိုအလျောက် နာကျင်စေသောပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ၌ မပါဝင်၊ မောင်ဖြူသည်မောင်နီကို နာကျင်စေရန် အလိုအလျောက် ပြုလုပ်သည့်အတွက် ပြစ်ဒဏ်တရပ်၊ ထို့ပြင်မောင်ညိုကိုရိုက်သည့်အတွက် ပြစ်ဒဏ်တရပ် ပေါင်းနှစ်ရပ် ချမှတ်ခြင်းခံရမည်။

ပြစ်မှုများအနက်၊ မည်သည့်ပြစ်မှုအတွက် အပြစ်ရှိသည်ဟု စီရင်ချက်တွင် သံသယဖြစ်လျှင်၊ ပြစ်မှုတခုအတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၃၂။ ။ စီရင်ချက်၌ဖေါ်ပြသော ပြစ်မှုများအနက်၊ ပြစ်မှုတခုခုအတွက် တဦးတယောက်သောသူသည် အပြစ်ရှိသည်ဖြစ်သော်လည်း၊ မည်သည့်ပြစ်မှုအတွက် အပြစ်ရှိသည်ကိုသံသယမကင်းလျှင်၊ ထိုပြစ်မှု အသီးသီးအတွက် တူညီသော ပြစ်ဒဏ်ပြဋ္ဌာန်းခြင်းမရှိပါက၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူအား၊ အနည်းဆုံး ပြဋ္ဌာန်းသော ပြစ်ဒဏ်ကိုချမှတ်ရမည်။

အလုံထောင်ချခြင်း။

၃၃။ ။ ဤရာဇသတ်ကြီးအရ အလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခွင့် အာဏာရှိသောပြစ်မှုတခုအတွက် တရားရုံးက ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်သောအခါ၊ ထောင်ဒဏ်ကာလကိုလိုက်၍ သုံးလထက်မပိုစေဘဲ အောက်ပါ အချိုးအစားအတိုင်း အလုံထောင်ချရန် စီရင်ချက်၌ အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။

ထောင်ဒဏ်ခြောက်လထက်မပိုလျှင် တလထက်မပိုသည့်ကာလ။ ထောင်ဒဏ်ခြောက်လထက်ပိုသော် လည်း တနှစ်ထက်မပိုလျှင် နှစ်လထက်မပိုသည့်ကာလ။ ထောင်ဒဏ်တနှစ်ထက်ပိုလျှင် သုံးလထက်မပို သည့်ကာလ။

အလုံထောင်ချသော ကာလကိုကန့်သတ်ခြင်း။

၃၄။ ။ အလုံထောင်ချရန် ချမှတ်သည့်အမိန့်ကို ဆောင်ရွက်ရာတွင်၊ အလုံထောင်ချသော ကာလကိုတကြိမ် လျှင် ဆယ့်လေးရက်ထက်မပိုစေရ၊ တကြိမ်နှင့် တကြိမ်ကြားကာလကို ဆယ့်လေးရက် အောက်မလျော့ စေရ။ ချမှတ်သောထောင်ဒဏ်ကာလသည် သုံးလထက်ပိုလျှင်၊ အလုံထောင်ချသော ကာလကို တလလျှင် ခုနှစ်ရက်ထက်မပိုစေရ၊ တကြိမ်နှင့်တကြိမ်ကြားကာလကိုလည်း ခုနှစ်ရက်အောက် မလျော့စေရ။

အခန်း ၁၂ အရ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခန်း ၁၇ အရ ယခင်ပြစ်ဒဏ်ခံရဘူးသူအား အချို့ပြစ်မှု များအတွက် ပြစ်ဒဏ်တိုးပေးခြင်း။

၃၅။ ။ ဤရာဇသတ်ကြီးပါ အခန်း၁၂ အရ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခန်း ၁၇ အရ သုံးနှစ်ဖြစ်စေ၊ သုံးနှစ်ထက်ပို၍ဖြစ်စေ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးထိုက်သော ပြစ်မှုတခုခုအတွက် ပြည်ထောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံတော်အတွင်း တရားရုံးတခုခု၏ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရဘူးသူသည်၊ ဆိုခဲ့သောအခန်းများ အနက် အခန်းတခုခုအရ၊ ယခင်ထောင်ဒဏ်မျိုးနှင့်၎င်း၊ ယခင်ထောင်ဒဏ်ကာလနှင့်၎င်း တူသော ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရန် ထိုက်သင့်သည့်ပြစ်မှုတခုခုကို ထပ်မံကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသို့ထပ်မံကျူးလွန်သော ပြစ်မှုအတွက် တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ထိုက်သင့်စေရ မည်။

အခန်း ၄။

ကင်းလွတ်ရမြဲအချက်များ။

ဥပဒေအရ တာဝန်ရှိသဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ကြောင်းခြင်းရာကိုအယူအဆလွဲခြင်း ကြောင့် ဥပဒေအရတာဝန်ရှိသည် ယုံကြည်၍ပြုလုပ်ခြင်း။

၃၆။ ။ ဥပဒေအရ ပြုလုပ်ရန်တာဝန်ရှိသူကသော်၎င်း၊ ဥပဒေကို အယူအဆလွဲခြင်းကြောင့်မဟုတ်ဘဲ ကြောင်းခြင်းရာကို အယူအဆလွဲခြင်းကြောင့် ဥပဒေအရ တာဝန်ရှိသည်ဟု သဘောရိုးနှင့် ယုံကြည်သူက သော်၎င်းပြုလုပ်လျှင်၊ ထိုပြုလုပ်မှုသည် ပြစ်မှုမမြောက်။

ဥပမာများ။

(က) စစ်သားမောင်ဖြူသည် ရှန်းရင်းဆန်ခတ်ပြုသော လူစုလူဝေးကို ဥပဒေနှင့်ညီသောမိမိ၏ အထက် အရာရှိ၏ အမိန့်ဖြင့် သေနတ်နှင့်ပစ်ခတ်သည်။ ထိုသို့ပစ်ခတ်ခြင်းသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမရောက်။

(ခ) တရားရုံးအမှုထမ်း မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကိုဖမ်းဆီးရန် တရားရုံးမှ အမိန့်ရရှိ၏။ ထိုက်သင့်သော စုံစမ်းမှုကိုပြုပြီးနောက်၊ မောင်နီကို မောင်မဲဟုထင်မှတ်ယုံကြည်၍ ဖမ်းဆီးသည်။ ထိုသို့ဖမ်းဆီးခြင်း သည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမရောက်။

တရားစီရင်ရေးဆောင်ရွက်ရာ၌ တရားသူကြီး၏ ပြုလုပ်မှု။

၇၇။ ။ တရားစီရင်မှုဆောင်ရွက်ရာ၌၊ တရားသူကြီးတဦးသည် ဥပဒေအရ မိမိရရှိသော အာဏာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေအရ မိမိရရှိသည်ဟု သဘောရိုးနှင့် ယုံကြည်သည့်အာဏာကို သုံးစွဲဆောင်ရွက် လျှင်၊ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ပြစ်မှုမမြောက်။

တရားရုံးစီရင်ချက် အရ၊ သို့တည်းမဟုတ် အမိန့်အရ ပြုလုပ်မှု။

၇၈။ ။ စီရင်ချက်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမိန့်ကိုထုတ်ဆင့်ရန် တရားရုံး၌ အာဏာမပိုင်သော်လည်း အာဏာပိုင်သည်ဟု သဘောရိုးနှင့် ယုံကြည်၍ ပြုလုပ်လျှင်၊ ထိုတရားရုံး၏ စီရင်ချက်အရဖြစ်စေ၊ စီရင်ချက်နှင့်အညီဖြစ်စေ၊ အမိန့်အရဖြစ်စေ၊ အမိန့်နှင့်အညီဖြစ်စေ ထိုစီရင်ချက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအမိန့်တည်ဆဲတွင်ပြုသော ထိုပြုလုပ်မှုသည် ပြစ်မှုမမြောက်။

ဥပဒေအရ ပြုပိုင်သူ၏ပြုလုပ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ကြောင်းခြင်းရာကို အယူအဆလွဲခြင်းကြောင့် ဥပဒေအရ ပြုပိုင်သည်ဟု ယုံကြည်၍ပြုလုပ်ခြင်း။

၇၉။ ။ ဥပဒေအရ ပြုပိုင်သူကသော်၎င်း၊ ဥပဒေကို အယူအဆလွဲခြင်းကြောင့်မဟုတ်ဘဲ ကြောင်းခြင်း ရာကို အယူအဆလွဲခြင်းကြောင့် ဥပဒေအရပြုပိုင်သည်ဟု သဘောရိုးနှင့် ယုံကြည်သူကသော်၎င်း ပြုလုပ်လျှင်၊ ထိုသို့ပြုလုပ်မှုသည် ပြစ်မှုမမြောက်။

ဥပမာ။

လူသတ်မှုကိုကျူးလွန်နေသည်ဟု အထင်ရောက်လောက်အောင် မောင်မဲပြုမူနေသည်ကို မောင်ဖြူမြင်ရ ၏။ လူသတ်မှုကျူးလွန်နေသူကို မည်သူမဆို ဥပဒေအရ ဖမ်းဆီးနိုင်ခွင့်ရှိသည့်အလျောက်၊ မောင်ဖြူ သည် ဉာဏ်မီသလောက် ဆင်ခြင်၍၊ ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်တို့ထံပို့အပ်ရန် မောင်မဲအားသဘောရိုးဖြင့် ဖမ်းဆီး၏။ မောင်မဲသည် မိမိကိုယ်ကိုကာကွယ်လိုသော သဘောဖြင့် ပြုခဲ့ကြောင်းနောင်အခါ ပေါ်ပေါက် လာစေကာမူ၊ မောင်ဖြူသည်မောင်မဲကို ထိုသို့ဖမ်းဆီးခြင်းကြောင့် ပြစ်မှုပြုရာမရောက်။

ဥပဒေနှင့်ညီသော ပြုလုပ်မှုကို ပြုရာတွင်၊ မတော်တဆဖြစ်ခြင်း။

၈၀။ ။ ဥပဒေနှင့်ညီသော ပြုလုပ်မှုကို ဥပဒေနှင့်ညီသော နည်းလမ်းအတိုင်းဥပဒေနှင့် ညီသောအပြုအမူ ဖြင့် သတိကောင်းစွာထား၍ ပြုရာတွင်၊ မတော်တဆ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကံဆိုး၍ ပြုသည်လည်းဖြစ်၍၊ ရာဇဝတ်မကင်းသော အကြံ၊ သို့တည်းမဟုတ် အသိဉာဏ်မရှိဘဲနှင့် ပြုသည်လည်းဖြစ်သော ပြုလုပ်မှု သည် ပြစ်မှုမမြောက်။

ဥပမာ။

မောင်ဖြူသည်ပုဆိန်တလက်ဖြင့် အလုပ်လုပ်နေရာ၊ ပုဆိန်ခေါင်းကျွတ်ပြီးလျှင် အနီးတွင်ရပ်နေသော လူတယောက်ကိုထိမှန်၍ ထိုလူသေဆုံးလေ၏။ အကယ်၍ မောင်ဖြူသည် ထားသင့်သော သတိကင်းမဲ့ ခြင်းမရှိဘဲ ပြုလုပ်ခဲ့လျှင်၊ ခွင့်လွှတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍ ပြစ်မှုမမြောက်။

ရာဇဝတ်မကင်းသော အကြံမရှိဘဲ၊ အခြားသောဘေးအန္တရာယ်ကို တားဆီးလိုသဖြင့်၊ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေ တန်ရာသော ပြုလုပ်မှု။

၈၁။ ။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေတန်ရာသည်ဟု သိလျက်နှင့် ပြုစေကာမူ၊ လူကိုယ်သို့ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းများ သို့ဖြစ်စေ၊ ကျရောက်မည့်အခြားဘေးအန္တရာယ်ကို တားဆီးရန်အလို့ငှါ၊ သို့တည်းမဟုတ် လွှဲဖယ်ရန် အလို့ငှါ ရာဇဝတ်မကင်းသော အကြံမရှိဘဲ၊ သဘောရိုးဖြင့်ပြုခြင်းသည် ပြစ်မှုမမြောက်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေတန်ရာသည်ဟု သိလျက်နှင့်ပြုရာတွင်၊ ထိုသို့ပြုခြင်းဖြင့် တားဆီးရမည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် လွှဲဖယ်ရမည့် အခြားဘေးအန္တရာယ်သည် ထိုပြုလုပ်မှုကို ပြုပိုင် လောက်အောင် ဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ခွင့်လွှတ်လောက်အောင် ဖြစ်သော ဘေးအန္တရာယ် မျိုးဟုတ်မဟုတ်၊ ထိုပြင်ဆိုက်ရောက်မည့် ဆဲဆဲဖြစ်သော ဘေးအန္တရာယ်မျိုးလည်းဟုတ်မ ဟုတ်ဆိုသည် မှာ၊ ကြောင်းချင်းရာ ပြဿနာဖြစ်သည်။

ဥပမာများ။

(က) မီးသင်္ဘောသူကြီး မောင်ဖြူသည် မိမိ၌ပြစ်တင်ဘွယ်ရာလည်းမရှိ၊ မိမိပေါ့လျော့၍လည်းမဟုတ်၊ ရုတ်တရက်အားဖြင့် သင်္ဘောကို မရပ်နိုင်မီလမ်းမလွှဲဘဲနေခဲ့လျှင် လူနှစ်ဆယ်သုံးဆယ်ပါ “ခ” ခေါ် လှေတစင်းကို တိုက်မိမည် ဧကန်ဖြစ်၏။ လမ်းလွှဲပြန်လျှင်လည်း၊ လူနှစ်ယောက်ပါ “ဂ”ခေါ် လှေတစင်းကို တိုက်မိဘွယ်ရာရှိ၏။ “ဂ” ခေါ် လှေကိုတိုက်ရန် အကြံမရှိဘဲ၊ “ခ” ခေါ် လှေပေါ် ရှိ လူများဘေးဖြစ်မည့် အရာကိုလွှဲဖယ်ရန် အလို့ငှါသဘောရိုးနှင့် သင်္ဘောလမ်းလွှဲလိုက်ရာ “ဂ”ခေါ် လှေကိုတိုက်မိ၏။
မောင်ဖြူပြုလုပ်သည့်ဘေးအန္တရာယ်သည် အခြားဘေးအန္တရာယ်တရပ်ကို လွှဲဖယ်ရာ တွင် ပြုလုပ်ပိုင်လောက်ကြောင်း ထင်ရှားလျှင်၊ တိုက်မိရန် လက္ခဏာရှိကြောင်း သိလျက်နှင့် မောင်ဖြူပြု လုပ်သော်လည်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမရောက်။

(ခ) မီးအကြီးအကျယ်လောင်ရာတွင်၊ မောင်ဖြူကလူအသက်အန္တရာယ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်း အန္တရာယ်ဖြစ်မည်ကို တားဆီးရန်အကြံဖြင့်၊ မီးမကူးစက်စေရအောင် သဘောရိုးနှင့်အိမ်များကိုဆွဲချ ဖျက်ဆီး၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူ တားဆီးမည့်ဘေးအန္တရာယ်သည် အပြစ်တင်ကင်းစေထိုက်သည့် ဘေးအန္တရာယ်မျိုးသော်၎င်း၊ အပြစ်တင်ကင်းစေလောက်အောင် ဆိုက်ရောက်မည့်ဆဲဆဲ ဘေးအန္တရာယ် သော်၎င်း ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလျှင်၊ မောင်ဖြူသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမရောက်။

အသက်ခုနစ်နှစ်အောက် ကလေး၏ပြုလုပ်မှု။

၈၂။ ။ အသက်ခုနစ်နှစ်အောက် ကလေးပြုလုပ်သည့် ပြုလုပ်မှုသည် ပြစ်မှုမမြောက်။

အမြော်အမြင် အဆင်အခြင် မပြည့်စုံသေး၍၊ အသက်ခုနစ်နှစ်အထက်၊ ဆယ့်နှစ်နှစ်အောက် အရွယ်ရှိသော ကလေး၏ပြုလုပ်မှု။

၈၃။ ။ ပြုစဉ်အခါက မိမိပြုသောပြုလုပ်မှု၏ သဘောနှင့်အကျိုးအပြစ်ကို သိနားလည်လောက်အောင် အမြော်အမြင် အဆင်အခြင်နှင့် မပြည့်စုံသေး၍၊ အသက်ခုနစ်နှစ်အထက်၊ ဆယ့်နှစ်နှစ်အောက်အရွယ်ရှိ သောကလေး၏ပြုလုပ်မှုသည် ပြစ်မှုမမြောက်။

စိတ်ပေါ့သွပ်သူ၏ပြုလုပ်မှု။

၈၄။ ။ စိတ်ပေါ့သွပ်ခြင်းကြောင့်ပြုစဉ်အခါကမိမိ၏ပြုလုပ်မှုသည် မည်သို့သဘောရှိသည်ကိုသော်၎င်း၊ မတော်မမှန်သည်ကို သော်၎င်း၊ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သည်ကိုသော်၎င်း မသိနိုင်သောသူ၏ ပြုလုပ်မှုသည် ပြစ်မှုမမြောက်။

မသိအလိုမတူဘဲ မူးယစ်အောင်သူတပါးက တိုက်ကျွေးသဖြင့်၊ မသိနိုင်သူ၏ပြုလုပ်မှု။

၈၅။ ။ မိမိမသိဘဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် အလိုမတူဘဲသူတပါးက တိုက်ကျွေးခြင်းကြောင့် မူးယစ် သဖြင့်ပြုစဉ်အခါက မိမိ၏ပြုလုပ်မှုသည် မည်သို့သဘောရှိသည်ကိုသော်၎င်း၊ မတော်မမှန် သည်ကို သော်၎င်း၊ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင့်သည်ကိုသော်၎င်း မသိနိုင်သောသူ၏ပြုလုပ်မှုသည် ပြစ်မှု မမြောက်။

အထူးအသိဉာဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် အထူးအကြံနှင့်ပြုမှုပြစ်မှုမြောက်မည့် ပြုလုပ်မှုကို မူးယစ်နေသူ ပြုခြင်း။

၈၆။ ။ အထူးအသိဉာဏ်ဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အထူးအကြံဖြင့် ပြုမှသာ ပြစ်မှုမြောက်သော ပြုလုပ်မှုကို မူးယစ်နေသူ ပြုရာတွင်၊ ထိုသူသည် မိမိမသိဘဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် အလိုမတူဘဲ သူတပါးတိုက်ကျွေး သဖြင့် မူးယစ်နေစဉ်ပြုသော အခါမှာမှတပါး၊ မမူးမယစ်သောအခါတွင် လိုအပ်ရှိအပ်သည့်အထူးအသိ ဉာဏ် ဖြင့် ပြုဘိသကဲ့သို့ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းခံထိုက်ရမည်။

သေစေရန်ဖြစ်စေ၊ အပြင်းအထန်နာကျင်စေရန်ဖြစ်စေ အကြံမရှိဘဲနှင့်၎င်း၊ ထိုသို့ဖြစ်စေတန်ရာ သည်ကိုမသိဘဲနှင့်၎င်း၊ အပြုခံရသူသဘောတူချက်ဖြင့်၎င်း ပြုလုပ်မှု။

၈၇။ ။ သေစေရန်ဖြစ်စေ၊ အပြင်းအထန်နာကျင်စေရန်ဖြစ်စေ အကြံမရှိဘဲနှင့်၎င်း၊ သေစေတန်ရာ သည်ကိုဖြစ်စေ၊ အပြင်းအထန် နာကျင်စေတန်ရာသည်ကိုဖြစ်စေ မသိဘဲနှင့်၎င်းပြုသော သူကပြုလုပ် ရာတွင်၊ အသက်တဆယ့်ရှစ်နှစ်အထက် အသက်အရွယ်ရှိသူက မိမိသို့ကျရောက်မည့်ဘေးအန္တရာယ်ကို မိမိခံယူမည်ဟု အတည့်အလင်းသော်၎င်း၊ သဘောသက်ရောက်စေခြင်းဖြင့်သော်၎င်း သဘောတူလျှင်၊ ထိုသူ၏ပြုလုပ်မှုသည် ထိုအသက်တဆယ့်ရှစ်နှစ်အထက် အသက်အရွယ်ရှိသူအား ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်စေနိုင်သည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြစ်စေရန်ပြုလုပ်သူက ကြံရွယ်သည် ဟူသောအကြောင်းကြောင့် ပြစ်မှုမမြောက်စေရ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ၏ ပြုလုပ်မှုသည် ကျရောက် နိုင်သည့်ဘေးအန္တရာယ်ကိုခံယူမည်ဟုသဘောတူသောသူအား၊ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေ တန်ရာသည်ကိုပြု သူကသိနိုင် သည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ပြစ်မှုမမြောက်စေရ။

ဥပမာ။

မောင်ဖြူနှင့်မောင်မဲသည် ပျော်ရွှင်ခြင်းအလို့ငှါ ဓါးသိုင်းကစားရန်သဘောတူကြ၏။ ထိုသူတို့၌ မဖြောင့်မမှန်သော သဘောမရှိဘဲ တရားသဖြင့် ကစားသည်ဖြစ်ပါက၊ ကစားစဉ်ကျရောက်မည့် ဘေးအန္တရာယ်ကို ခံယူကြမည်ဟုသဘောတူရာ သက်ရောက်၏။ ထိုသို့တရားသဖြင့်ကစားကြရာတွင်၊ မောင်ဖြူကမောင်မဲကို နာကျင်စေ၏။ မောင်ဖြူသည်ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမရောက်။

သေစေရန်ကြံရွယ်ခြင်းမရှိ၊ တဦးတယောက်သောသူ၏ အကျိုးငှါ၊ ထိုသူ၏သဘောတူချက်ဖြင့် သဘောရိုးနှင့်ပြုသည့်ပြုလုပ်မှု။

၈၈။ ။ တဦးတယောက်သောသူ၏ အကျိုးငှါပြုရာတွင် ထိုသူကဘေးအန္တရာယ်ကို ခံယူရန်၊ သို့တည်း မဟုတ် ကျရောက်နိုင်သည့်ဘေးအန္တရာယ်ကို ခံယူရန်အတည့်အလင်းဖြစ်စေ၊ သဘောသက်ရောက် စေခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ သဘောတူလျှင်၊ သေစေရန်အကြံမရှိဘဲ သဘောရိုးဖြင့်ပြုသော ပြုလုပ်မှုသည် ထိုသူ အား ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေနိုင်သည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေရန် ပြုလုပ်သူက ကြံရွယ်သည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို ပြုလုပ်သူကသိနိုင်သည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း ပြစ်မှုမမြောက်စေရ။

ဥပမာ။

ဆရာဝန်ဦးဖြူသည် ခွဲစိတ်ကုသပါက သေတန်ရာသည်ကိုသိလျက်၊ နာကျင်သောဝေဒနာခံစားနေရသော မောင်မဲကိုမောင်မဲ၏ သဘောတူချက်ဖြင့် မောင်မဲ၏အကျိုးငှါ အသုံးပြုနေကျဖြစ်သော ခွဲစိတ်ကုသသည့် ကိရိယာတန်ဆာများဖြင့် ခွဲစိတ်ကုသ၏။ ခွဲစိတ်ကုသစဉ်က မောင်မဲကိုသေစေရန်အကြံမရှိ၊ မောင်မဲ ဝေဒနာပျောက်ကင်းစေရန် ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်ရာသဘောရိုးဖြင့် ခွဲစိတ်ကုသခြင်းကြောင့် မောင်မဲ သေသော်လည်း၊ ဦးဖြူသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမရောက်။

ကလေး၏၊ သို့တည်းမဟုတ် စိတ်ပေါ့သွပ်သူ၏ အကျိုးငှါ၊ အုပ်ထိန်းသူက ဖြစ်စေ၊ ထိုသူ၏သဘောတူချက်နှင့်ဖြစ်စေ သဘောရိုးဖြင့်ပြုသည့်ပြုလုပ်မှု။

၈၉။ ။ အသက်တဆယ့်နှစ်နှစ် မပြည့်သေးသောသူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် စိတ်ပေါ့သွပ်သူ၏ အကျိုးငှါ၊ အုပ်ထိန်းသူကိုယ်တိုင်ကသော်၎င်း၊ ဥပဒေနှင့်အညီ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရသော အခြားသူ ကိုယ်တိုင် ကသော်၎င်း၊ ထိုသူတဦးဦး၏ အတည့်အလင်း သဘောတူချက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ သဘောတူရာသက်ရောက် ချက်နှင့်ဖြစ်စေ ပြုလုပ်သောသူကသော်၎င်း၊ သဘောရိုးဖြင့်ပြုသည့် ပြုလုပ်မှုသည်၊ အသက်တဆယ့် နှစ်နှစ် မပြည့်သေးသူအား၊ သို့တည်းမဟုတ် စိတ်ပေါ့သွပ်သူအား ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်စေနိုင်သည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း ဖြစ်စေရန်ပြုလုပ်သူက ကြံရွယ်သည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို ပြုလုပ်သူက သိနိုင်သည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း ပြစ်မှုမမြောက်။ သို့ရာတွင်-

ခြွင်းချက်များ။

ပဌမ။ ။ ဤကင်းလွတ်ချက်သည် တမင်သေစေခြင်းနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် သေစေရန်အားထုတ်ခြင်း နှင့်မသက်ဆိုင်။

ဒုတိယ။ ။ သေဘေးကိုဖြစ်စေ၊ အပြင်းအထန်နာကျင်စေမည့် ဘေးကိုဖြစ်စေ တားဆီးရန်အကြောင်း အတွက်သော်၎င်း၊ ပြင်းထန်သော ရောဂါဝေဒနာကိုဖြစ်စေ၊ မစွမ်းမသန်ခြင်းကိုဖြစ်စေ ပျောက်ကင်းအောင် ကုသရန်အကြောင်းအတွက်သော်၎င်း မဟုတ်လျှင်၊ ဤကင်းလွတ်ချက်သည် သေတန်ရာသည်ကို ပြုသူသိသည့်ပြုလုပ်မှုနှင့် မသက်ဆိုင်။

တတိယ။ ။ သေဘေးကိုဖြစ်စေ၊ အပြင်းအထန် နာကျင်စေမည့် ဘေးကိုဖြစ်စေတားဆီးရန် အကြောင်း အတွက်သော်၎င်း၊ ပြင်းထန်သောရောဂါဝေဒနာကိုဖြစ်စေ၊ မစွမ်းမသန်ခြင်းကိုဖြစ်စေ ပျောက်ကင်း အောင်ကုသရန် အကြောင်းအတွက်သော်၎င်း မဟုတ်လျှင်၊ ဤကင်းလွတ်ချက်သည် အပြင်းအထန် နာကျင်စေရန် အလိုအလျောက်ပြုလုပ်မှုနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြင်းအထန်နာကျင်စေရန် အားထုတ်မှု နှင့် မသက်ဆိုင်။

စတုတ္ထ။ ။ ဤကင်းလွတ်ချက်သည် ပြစ်မှုတခုခုကို ကျူးလွန်ခြင်းနှင့်မသက်ဆိုင်လျှင်၊ ထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် အားပေးကူညီခြင်းနှင့်လည်းမသက်ဆိုင်။

ဥပမာ။

မောင်ဖြူသည်ကျောက်ကိုထုတ်ယူလျှင် မိမိ၏ကလေးသေတန်ရာသည်ကို သိသော်လည်း၊ ကလေးသေ စေရန်အကြံမရှိ၊ ကလေးသဘောမတူဘဲ ကလေး၏အကျိုးငှါ သဘောရိုးနှင့်ခွဲစိတ်ကုဆရာဝန် တယောက်ကို ကျောက်ထုတ်ယူစေရာ၊ ကလေးကိုရောဂါပျောက်ကင်းစေရန် သဘောထားရှိသည် ဖြစ်သောကြောင့် မောင်ဖြူ၏ပြုလုပ်မှုသည် ဤကင်းလွတ်ချက်အတွင်း ကျရောက်သည်။

ကြောက်ရွံ့၍ဖြစ်စေ၊ ကြောင်းခြင်းရာအမှန်မသိ၍ဖြစ်စေ သဘောတူခြင်း။

၉၀။ ။ တဦးတယောက်သောသူသည် မိမိအကျိုးနစ်နာမည်ကိုကြောက်ရွံ့၍ဖြစ်စေ၊ ကြောင်းခြင်းရာ
အမှန်ကိုမသိ၍ဖြစ်စေ သဘောတူလျှင်၊ ထို့ပြင်ထိုသို့သဘောတူခြင်းသည် ထိုသူအကျိုးနစ်နာမည်ကို
ကြောက်ရွံ့သောကြောင့်သော်၎င်း၊ ကြောင်းခြင်းရာအမှန် မသိသောကြောင့်သော်၎င်း သဘောတူရခြင်း
ဖြစ်ကြောင်းကို ပြုလုပ်သူကသိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

စိတ်ပေါ့သွပ်သူက၊ သို့တည်းမဟုတ် မူးယစ်သူက သဘောတူခြင်း။

စိတ်ပေါ့သွပ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ မူးယစ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ မိမိသဘောတူမှု၏ သဘောနှင့်အကျိုး အပြစ်ကို
မသိနိုင်သောသူက သဘောတူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

ကလေးက သဘောတူခြင်း။

ရှေ့နောက်စကားကွဲလွဲခြင်းမရှိသည့်အချက်တွင် အသက်တဆယ့်နှစ်နှစ် မပြည့်သေးသော ကလေးက
သဘောတူလျှင်၊ ထိုသို့သဘောတူခြင်းမျိုးသည် ဤရာဇသတ်ကြီးပါ ပုဒ်မတခုခုကရည်ရွယ်သော
သဘောတူခြင်းမျိုးမမြောက်။

ဖြစ်စေမည့်ဘေးအန္တရာယ်ကို ထောက်ထားခြင်းမပြုဘဲ၊ ပြစ်မှုမြောက်သည့်ပြုလုပ်မှုများကို ခြွင်းချန်ခြင်း။

၉၁။ ။ ပုဒ်မ ၈၇၊ ၈၈ နှင့် ၈၉ များပါ ကင်းလွတ်ချက်များသည်၊ သဘောတူသူကိုယ်တိုင်ကိုသော်၎င်း၊ ထိုသူကိုယ်စား
သဘောတူသူကိုသော်၎င်း ဖြစ်စေနိုင်သည့် ဘေးအန္တရာယ်ကိုဖြစ်စေ၊ ဖြစ်စေရန်ကြံရွယ်
သည့်ဘေးအန္တရာယ်ကိုဖြစ်စေ၊ ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို သိနိုင်သည့် ဘေးအန္တရာယ်ကိုဖြစ်စေ
ထောက်ထားရန်မလိုဘဲ ပြစ်မှုသီးခြားမြောက်သည့် ပြုလုပ်မှုများနှင့် မသက်ဆိုင်စေရ။

ဥပမာ။

ကိုယ်ဝန်ကိုပျက်စေရာတွင် (အမိ၏အသက်ကို ကယ်ဆယ်ရန် သဘောရိုးနှင့် ပြုလုပ်ခြင်းမဟုတ်လျှင်)
အမိကိုဖြစ်စေနိုင်သည့် ဘေးအန္တရာယ်ကိုသော်၎င်း၊ ဖြစ်စေရန်ကြံရွယ်သည့် ဘေးအန္တရာယ်ကိုသော်၎င်း
ထောက်ထားရန်မလို၊ ထိုသို့ကိုယ်ဝန်ပျက်စေခြင်းသည် ပင်လျှင် သီးခြားဖြစ်သောပြစ်မှုဖြစ်လေသည်။
ထို့ကြောင့်ထိုပြစ်မှုသည် “ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေသည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်” ဖြစ်သော ပြစ်မှုမျိုး မဟုတ်၊
ထိုသို့ကိုယ်ဝန်ပျက်စေသည်ကိုအမိကဖြစ်စေ၊ ထိုသူ၏အုပ်ထိန်းသူကဖြစ်စေ သဘောတူ စေကာမူ
ကိုယ်ဝန်ပျက်စေမှုကိုပြုလုပ်ပိုင်သည်မဟုတ်။

တဦးတယောက်သောသူ၏ အကျိုးငှါ၊ ထိုသူသဘောတူချက်မရရှိဘဲ၊ သဘောရိုးဖြင့်ပြုလုပ်မှု။

၉၂။ ။ တဦးတယောက်သောသူ၏ သဘောတူချက်ကိုမရသော်လည်း၊ ထိုသူသည် သဘောတူကြောင်း
မဖော်ပြနိုင်သည့် အခြေသို့ဆိုက်ရောက်သောအခါတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူသည်သဘောတူရန်မစွမ်း
နိုင်သည့်အပြင်၊ ထိုသူ၏အကျိုးအတွက်အချိန်မှီ သဘောတူချက်ရယူနိုင်ရန် ထိုသူ၏ အုပ်ထိန်းသူ ဖြစ်စေ၊
ဥပဒေနှင့်အညီစောင့်ရှောက်ရသူဖြစ်စေ မရှိသည့်အခါမျိုးတွင် ထိုသူ၏အကျိုးငှါသဘောရိုး ဖြင့်ပြုလုပ်သည့်
ပြုလုပ်မှုသည် ထိုသူအားဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေနိုင်သည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပြစ်မှုမမြောက်။ သို့ရာတွင်-

ခြွင်းချက်များ။

ပဌမ။ ။ ဤကင်းလွတ်ချက်သည် တမင်သေစေခြင်းနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် သေစေရန်အားထုတ်ခြင်းနှင့် မသက်ဆိုင်။
ဒုတိယ။ ။ သေဘေးကိုဖြစ်စေ၊ အပြင်းအထန်နာကျင်စေမည့် ဘေးကိုဖြစ်စေတားဆီးရန် အကြောင်း
အတွက်သော်၎င်း၊ ပြင်းထန်သောရောဂါဝေဒနာကိုဖြစ်စေ မစွမ်းမသန်ခြင်းကိုဖြစ်စေ ပျောက်ကင်းအောင်

ကုသရန်အကြောင်းအတွက်သော်ငင်း မဟုတ်လျှင်၊ ဤကင်းလွတ်ချက်သည် သေတန်ရာသည်ကိုပြုသူ သိသည့် ပြုလုပ်မှုနှင့်မသက်ဆိုင်။

တတိယ။ ။ သေဘေးကိုဖြစ်စေ၊ နာကျင်စေမည့်ဘေးကိုဖြစ်စေ တားဆီးရန်အကြောင်းအတွက် မဟုတ် လျှင်၊ ဤကင်းလွတ်ချက်သည် နာကျင်စေရန်အလိုအလျောက်ပြုလုပ်မှုနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် နာကျင် စေရန်အားထုတ်မှု နှင့် မသက်ဆိုင်။

စတုတ္ထ။ ။ ပြစ်မှုတခုခုကို ကျူးလွန်ခြင်းနှင့် မသက်ဆိုင်လျှင်၊ ဤကင်းလွတ်ချက်သည် ထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် အားပေးကူညီခြင်းနှင့်လည်း မသက်ဆိုင်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်မဲသည် မြင်းပေါ်ကကျ၍မေ့မြောနေ၏။ ခွဲစိတ်ကုဆရာဝန်ဦးဖြူက မောင်မဲသတိရစေရန် မောင်မဲ ၏ဦးခေါင်းခွံကိုဖေါက်၍ ကုသသင့်ကြောင်းတွေ့မြင်၏။ မောင်မဲသည် မိမိအတွက်ချင့်ချိန်ရန် သတိမရမီ ဦးဖြူကမောင်မဲသေစေရန် ရည်ရွယ်ခြင်းမရှိဘဲ၊ မောင်မဲအကျိုးငှါ၊ သဘောရိုးဖြင့် ဦးခေါင်းခွံကိုဖေါက် ၍ကု၏။ ဦးဖြူသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမရောက်။

(ခ) မောင်မဲကို ကျားချီသွားရာ၊ မောင်မဲကိုသေနတ်မှန်လျှင် သေတန်ရာသည်ကိုသိလျက်၊ မောင်မဲ အသက်ဘေးမှ ချမ်းသာရာရစေရန် သဘောရိုးဖြင့် မောင်ဖြူကကျားကိုသေနတ်နှင့်ပစ်သည်။ သို့ပစ် သဖြင့် မောင်မဲမှာမောင်ဖြူ၏ကျည်ဆံထိ၍ သေလောက်အောင်ဒဏ်ရာရစေကာမူ မောင်ဖြူသည် ပြစ်မှု ကျူးလွန်ရာမရောက်။

(ဂ) ခွဲစိတ်ကုဆရာဝန်ဦးဖြူသည် ကလေးတယောက်မတော်တဆ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရသည်ကိုမြင်၏။ ချက်ခြင်းခွဲစိတ်မကုသလျှင် ထိုကလေးသေတန်ရာသည်ကိုလည်းသိ၏။ ထိုကလေးအတွက်အုပ်ထိန်းသူ ထံ အကြောင်းကြားရန်လည်း အချိန်မရှိ၊ ကလေးကမခွဲမစိတ်ရန်တောင်းပန်ပါသော်လည်း၊ ကလေး မသေစေရန် ရည်ရွယ်၍သဘောရိုးဖြင့် ဦးဖြူကခွဲစိတ်ကုသသဖြင့် ကလေးသေစေကာမူ ဦးဖြူသည် ပြစ်မှု ကျူးလွန်ရာမရောက်။

(ဃ) မီးလောင်နေသောအိမ်တအိမ်တွင် ကလေးတယောက်နှင့်အတူ မောင်ဖြူရှိနေ၏။ အိမ်အောက်တွင် ရှိသူတို့သည် စောင်ကိုဖြန့်၍ခံပေးကြရာ၊ ကလေးကိုပစ်ချလိုက်လျှင် ကလေးသေတန်ရာ သည်ကိုသိ လျက်၊ မောင်ဖြူကထိုကလေးကို သေစေရန်ရည်ရွယ်ခြင်းမရှိဘဲ ကလေးအသက်ချမ်းသာရာရစေရန် သဘောရိုးဖြင့် အိမ်အောက်စောင်ဖြန့်ခံရာသို့ ကလေးကိုအိမ်ထက်မှပစ်ချလိုက်၍ ကလေးသေစေကာမူ မောင်ဖြူသည်ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမရောက်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ ငွေကြေးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အကျိုးသည်ပုဒ်မ ၈၈၊ ၈၉ နှင့် ၉၂တို့တွင်ပါရှိသော အကျိုး၏အဓိပ္ပါယ်၌ သက်ရောက်ခြင်းမရှိ။

သဘောရိုးဖြင့် အကြောင်းကြားခြင်း။

၉၃။ ။ တဦးတယောက်သောသူ၏ အကျိုးငှါသဘောရိုးဖြင့် ထိုသူအားအကြောင်းကြားလျှင်၊ ထိုသို့ အကြောင်းကြားခြင်းကြောင့် ထိုသူ၌ဘေးအန္တရာယ်ရောက်သော်လည်း၊ အကြောင်းကြားသူသည် ပြစ်မှု ကျူးလွန်ရာမရောက်။

ဥပမာ။

ခွဲစိတ်ကုဆရာဝန် ဦးဖြူက လူနာတယောက်အား အသက်ရှင်နိုင်ခွင့်မရှိဟု သဘောရကြောင်းကို သဘောရိုးဖြင့် အကြောင်းကြားခြင်းကြောင့် လူနာသည် ထိတ်လန့်၍သေဆုံး၏။ ဤသို့အကြောင်း ကြားခြင်းဖြင့် လူနာသေတန်ရာသည်ကို ဦးဖြူသိစေကာမူ ဦးဖြူသည်ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမရောက်။

ခြိမ်းချောက်၍ခိုင်းစေသောကြောင့် ပြုရသည့်ပြုလုပ်မှု။

၉၄။ ။ လူသတ်မှုနှင့်သေဒဏ်ထိုက်သော နိုင်ငံတော်အစိုးရကို ဆန့်ကျင်ကျူးလွန်သည့်ပြစ်မှုများမှအပ၊ ပြစ်မှုတခုခုကို ပြုရန်ငြင်းဆန်လျှင် တမုဟုတ်ခြင်း သေဘေးဆိုက်မည်ဟု စိုးရိမ်ဘွယ်ရာ ယုတ္တိရှိ လောက်အောင် ခြိမ်းချောက်ခြင်းခံရသဖြင့် ပြုရလျှင်၊ ထိုပြုရသူ၏ ပြုလုပ်မှုသည်ပြစ်မှုမမြောက်၊ သို့ရာတွင် ထိုသူသည်ထိုသို့ခြိမ်းချောက်ခြင်းခံရသည့်အခြေသို့ မိမိအလိုအလျောက်သော်၎င်း၊ တမုဟုတ် ခြင်း သေဘေးဆိုက်မည်ဟု စိုးရိမ်ဘွယ်ရာ ယုတ္တိမရှိဘဲနှင့်သော်၎င်း ရောက်ရှိခြင်းမဖြစ်ခဲ့စေရ။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။ မိမိအလိုအလျောက်ဖြစ်စေ၊ ရိုက်ပုတ်မည်ဟုခြိမ်းခြောက် ခြင်းခံရသောကြောင့် ဖြစ်စေ၊ ဓါးပြလူဆိုးတို့၏ အကျင့်အကြံများကို သိလျက်နှင့် ဓါးပြလူဆိုးဂိုဏ်းသို့ဝင်သောသူသည်၊ ဥပဒေအရ ပြစ်မှုမြောက်သော ပြုလုပ်မှုကို ဓါးပြလူဆိုးများက ခြိမ်းချောက်သဖြင့် ပြုလုပ်ရသည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဤကင်းလွတ်ချက်ပါ အကျိုးခံစားခွင့်ကို ခံစားထိုက်သည်မဟုတ်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။ တဦးတယောက်သောသူအား ဓါးပြလူဆိုးဂိုဏ်းက ဖမ်းဆီး၍၊ ဥပဒေအရ ပြစ်မှုမြောက်သော ပြုလုပ်မှုတခုကိုမပြုလျှင် ချက်ခြင်းသတ်ပစ်မည်ဟု ခြိမ်းချောက်၍အတင်းပြု စေသည်။ ဥပမာဆိုသော် ဓါးပြလူဆိုးများက ပန်းဘဲတယောက်ကိုဖမ်းဆီး၍ကိရိယာ တန်ဆာများကို ယူစေပြီးလျှင်၊ အိမ်ထဲသို့မိမိတို့ဝင်၍ ဓါးပြတိုက်နိုင်အောင် အိမ်တံခါးကို အတင်းချိုးဖျက်ခိုင်းသည်၊ ထိုသို့ချိုးပျက်ရသဖြင့် ပန်းဘဲသည်ဤကင်းလွတ်ချက်ပါ အကျိုးခံစားခွင့်ကို ခံစားထိုက်သည်။

ဘေးအန္တရာယ်အနည်းငယ်မျှသာ ဖြစ်စေသည့်ပြုလုပ်မှု။

၉၅။ ။ လူသာမန်တို့အရေးမယူလောက်အောင် သေးနုပ်သောဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်လျှင် ထိုဘေးအန္တရာယ် ကိုပြုသောသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုဘေးအန္တရာယ်ကိုဖြစ်စေရန် ကြံရွယ်သောသူသည်၊ သို့တည်း မဟုတ် ထိုဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို သိသောသူသည် ပြစ်မှုမထိုက်သင့်စေရ။

ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်။

ကာကွယ်ခုခံရာတွင်ပြုလုပ်မှု။

၉၆။ ။ ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်အရပြုသော ပြုလုပ်မှုသည် ပြစ်မှုမမြောက်။

လူ့ကိုယ်နှင့်ပစ္စည်းများကို ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်။

၉၇။ ။ ပုဒ်မ ၉၉ ပါကန့်သတ်ချက်များကို မဆန့်ကျင်ဘဲ မည်သူမဆို-

ပဌမ။ ။ လူ့ကိုယ်ကိုထိခိုက်ကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုကို တားဆီးရန်၊ မိမိကိုယ်နှင့်အခြားသူ၏ကိုယ်ကို ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

ဒုတိယ။ ။ ခိုးမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် လုယက်မှု၊ သို့တည်းမဟုတ် အကျိုးဖျက်ဆီးမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ကျော်နင်းမှုကိုသော်၎င်း၊ အဆိုပါပြစ်မှုမျိုးကို ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်

ခြင်းကိုသော်၎င်း တားဆီးရန် မိမိပိုင်ဖြစ်စေ၊ သူတပါးပိုင်ဖြစ်စေ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းများကို၊ သို့တည်းမဟုတ် မရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းများကို ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

စိတ်ပေါ့သွပ်သူစသည်တို့၏ ပြုလုပ်မှုကိုတားဆီးရန် ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်။

၉၈။ ။ ပြုလုပ်မှုတခုသည် အသက်ငယ်ခြင်း၊ အမြော်အမြင် အဆင်အခြင် မပြည့်စုံသေးခြင်း၊ စိတ်ပေါ့သွပ်ခြင်း၊ မူးယစ်ခြင်း၊ ကြောင်းခြင်းရာ အမှန်မသိခြင်း တခုခုကြောင့်သာထိုပြုလုပ်မှုကို ပြုသူ အတွက် ပြစ်ဒဏ်မထိုက်သော်လည်း၊ မည်သူမဆို၊ ထိုပြုလုပ်မှုကို တားဆီးရန် ပြစ်မှုမြောက်သော ပြုလုပ်မှုဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်မဲသည် ရူးသွပ်နေခိုက် မောင်ဖြူကို သတ်မည်ဟုအားထုတ်၏။ မောင်မဲ၌အပြစ်မရှိ၊ သို့ရာတွင် မောင်မဲမရူးသွပ်လျှင် မောင်ဖြူမှာ ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ရှိသကဲ့သို့ ဤကိစ္စတွင်လည်း ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(ခ) မောင်ဖြူသည် ဥပဒေနှင့်အညီ ဝင်ခွင့်ရှိသော အိမ်တအိမ်ထဲသို့ ညဥ့်အခါဝင်ရောက်၏။ မောင်မဲက မောင်ဖြူကို အိမ်ဖေါက်ထွင်းသူဖြစ်မည်ဟု သဘောရိုးနှင့်ထင်၍ မောင်ဖြူအား အန္တရာယ်ပြု၏။ ဤတွင်မောင်မဲမှာကြောင်းခြင်းရာ အမှန်ကိုမသိခြင်းကြောင့် မောင်ဖြူအားအန္တရာယ်ပြုသော်လည်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမရောက်၊ သို့ရာတွင် မောင်မဲသည် ကြောင်းခြင်းရာအမှန်ကိုသိလျက်နှင့် အန္တရာယ်ပြုဘိသကဲ့သို့၊ မောင်ဖြူမှာမောင်မဲ၏ အန္တရာယ်ပြုခြင်းကို တားဆီးရန် ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်မရှိသည့် ပြုလုပ်မှုများ။

၉၉။ ။ သေဘေးဖြစ်စေရန်သော်၎င်း၊ အပြင်းအထန်နာကျင်စေရန်သော်၎င်း စိုးရိမ်လောက်ဘွယ်ရာ အကြောင်းယုတ္တိမရှိသောပြုလုပ်မှုကို ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် သဘောရိုးနှင့် ပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုလုပ်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်း၊ အားထုတ်ခြင်းတခုခုမှာ ဥပဒေအရ ပြုပိုင်ခွင့်အတိအကျမရှိသော်လည်း၊ ထိုပြုလုပ်မှု၊ အားထုတ်မှုတခုခုကို တားဆီးရန် ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်မရှိ။

သေဘေးကို ဖြစ်စေရန်သော်၎င်း၊ အပြင်းအထန် နာကျင်စေရန်သော်၎င်း စိုးရိမ်လောက်ဘွယ်ရာ အကြောင်း ယုတ္တိမရှိသော ပြုလုပ်မှုကို ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် သဘောရိုးနှင့် ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း တဦးတယောက်ကပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုလုပ်ရန်အားထုတ်လျှင်၊ ထိုညွှန်ကြားချက်မှာ ဥပဒေအရ ပြုပိုင်ခွင့်အတိအကျမရှိသော်လည်း၊ ထိုပြုလုပ်မှုကို တားဆီးရန် ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်မရှိ။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအာဏာပိုင်တို့ထံမှ အကာအကွယ်အစောင့်အရှောက်ရနိုင်ရန် တိုင်တန်းခွင့်အချိန်ရှိသည့် ကိစ္စများတွင် ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်မရှိ။

ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ကို မည်မျှဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း။

ကာကွယ်ခုခံရာတွင် ကာကွယ်ခုခံသော သဘောဖြင့် ဘေးအန္တရာယ်ပြုရန် လိုအပ်သည်ထက်ပို၍ ပြုခွင့်မရှိ။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့်ပြုသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုရန်အားထုတ်သောသူသည် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သည်ဟု အပြုခံရသူက မသိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ရန် အကြောင်းမရှိလျှင်၊ ထိုသူသည် ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ ပြုလုပ်မှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အားထုတ်မှုကို တားဆီးရန်ကာကွယ်ခုခံ ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။ ပြုသူသည် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦး၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ပြုသည်ကိုသော်၎င်း၊ အားထုတ်သည်ကိုသော်၎င်း၊ အပြုခံရသူကမသိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ရန်အကြောင်းမရှိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့်အာဏာအရ ပြုကြောင်းကို ပြုသူက မပြောမဆိုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အာဏာကိုစာဖြင့် ပေးထားရရှိပါလျက် ထိုစာကို တောင်းဆို သည့်အခါ မပြလျှင်၊ အပြုခံရသူသည် အဆိုပါပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ပြုသည်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အားထုတ်သည်ကို တားဆီးရန် ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

လူ့ကိုယ်ကိုကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်သည် မည်သည့်အခါတွင်လူသေစေရန်ပြုနိုင်ခြင်း။

၁၀၀။ ။ အောက်ဖော်ပြပါ ပြစ်မှုများအနက် ပြစ်မှုတခုခုကို အန္တရာယ်ပြုသူက ကျူးလွန်ခဲ့လျှင်၊ တဆက်တည်းဖြစ်သော အထက်ပုဒ်မတွင် ဖော်ပြသည့် ကန့်သတ်ချက်များကို အထောက်အထားပြုကာ၊ ထိုအန္တရာယ်ပြုသူကို သေစေရန်သော်၎င်း၊ အခြားဘေးအန္တရာယ်တခုခုဖြစ်စေရန်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ မိမိအလိုအလျောက်ပြု၍ လူ့ကိုယ်ကိုကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

ပဌမ။ ။ မကာကွယ်မခုခံလျှင်၊ သေဘေးသို့ရောက်စေခြင်းအတွက် စိုးရိမ်ဘွယ်ရာဖြစ်လောက်အောင် အကြောင်းရှိသည့်လက်ရောက်မှု။

ဒုတိယ။ ။ မကာကွယ်မခုခံလျှင် အပြင်းအထန်နာကျင်စေခြင်းအတွက် စိုးရိမ်ဘွယ်ရာဖြစ်လောက် အောင် အကြောင်းရှိသည့်လက်ရောက်မှု။

တတိယ။ ။ မုဒိမ်းကျင့်ရန် အကြံအစည်နှင့် ကျူးလွန်သည့်လက်ရောက်မှု။

စတုတ္ထ။ ။ ကာမရာဂ စိတ်ကိုဓမ္မတာအတိုင်းမဟုတ်ဘဲ ရောင့်ရဲအောင်ပြုလုပ်ရန် အကြံနှင့်ကျူးလွန် သည့် လက်ရောက်မှု။

ပဥ္စမ။ ။ လူကိုခိုးယူရန်အကြံနှင့်သော်၎င်း၊ သွေးဆောင်ခေါ်ငင်ရန်အကြံနှင့် သော်၎င်းကျူးလွန်သည့် လက်ရောက်မှု။

ဆဌမ။ ။ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအာဏာပိုင်တို့ထံ တိုင်တန်းနိုင်ခွင့်မရနိုင်ဟု စိုးရိမ်ဘွယ်ရာဖြစ်လောက်အောင် အကြောင်းကိုဖြစ်စေပြီးလျှင်၊ တဦးတယောက်သောသူအား မတရား ချုပ်နှောင်ထားရန်အကြံနှင့် ကျူးလွန်သည့်လက်ရောက်မှု။

လူ့ကိုယ်ကိုကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့် မည်သည့်အခါတွင်သေစေခြင်းမှ တပါး၊ အခြားဘေးအန္တရာယ်ဖြစ် စေရန် ပြုနိုင်ခြင်း။

၁၀၁။ ။ တဆက်တည်းဖြစ်သော အထက်ပုဒ်မတွင် ဖော်ပြထားသော အန္တရာယ်ပြုသူက ပြစ်မှုများအနက် တခုခုကို ကျူးလွန်ခဲ့သည် မဟုတ်လျှင်၊ ထိုအန္တရာယ်ပြုသူ သေအောင်မည်သူမဆို၊ မိမိအလိုအလျောက် လူ့ကိုယ်ကိုကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်မရှိ၊ သို့ရာတွင် ပုဒ်မ ၉၉ တွင် ဖော်ပြသည့်ကန့်သတ်ချက်များကို အထောက်အထားပြုကာ၊ အန္တရာယ်ပြုသူကို သေစေခြင်းမှတပါး အခြားဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေရန် မည်သူမဆို၊ မိမိအလိုအလျောက်ပြု၍၊ လူ့ကိုယ်ကိုကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

လူ့ကိုယ်ကိုကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့် စတင်ဖြစ်ပေါ်သည့် အခါနှင့်ဆက်လက်တည်ရှိနေမည့် ကာလအပိုင်းအခြား။

၁၀၂။ ။ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်း မရှိသေးသော်လည်းပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်မှုမှသော်၎င်း၊ ခြိမ်းချောက်မှုမှသော်၎င်း လူ့ကိုယ်ကိုဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေမှုအတွက် စိုးရိမ်ဘွယ်ရာ အကြောင်းပေါ် ပေါက်လာသည်နှင့် တပြိုင်နက် လူ့ကိုယ်ကိုခုခံပိုင်ခွင့်သည် စတင်ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ထိုပြင်အဆိုပါ

ဘေးအန္တရာယ်အတွက် စိုးရိမ်ဘွယ်ရာအကြောင်း ဆက်လက်တည်ရှိနေသမျှကာလပတ်လုံး လူ့ကိုယ်ကို ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်လည်း ဆက်လက်တည်ရှိလျက်နေသည်။

ပစ္စည်းကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်သည် မည်သည့်အခါတွင် လူကိုသေစေရန်ပြုနိုင်ခြင်း။

၁၀၃။ ။ အောက်ဖေါ်ပြပါ ပြစ်မှုများအနက် ပြစ်မှုတခုခုကို မတော်မမှန်ပြုသူကကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျူးလွန်ရန်အားထုတ်လျှင်၊ ပုဒ်မ ၉၉ တွင်ဖေါ်ပြထားသည့်ကန့်သတ်ချက်များကို အထောက်အထားပြုကာ၊ ထိုမတော်မမှန်ပြုသူကို သေစေရန် သော်၎င်း၊ အခြားဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေ ရန်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ မိမိအလိုအလျောက်ပြု၍ ပစ္စည်းကိုကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

ပဌမ။ ။ လုယက်မှု။

ဒုတိယ။ ။ ညဥ့်အခါ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှု။

တတိယ။ ။ လူနေရန်ဖြစ်စေ၊ ဥစ္စာပစ္စည်းထားသိုရန်ဖြစ်စေ အသုံးပြုသည့်တိုက်အိမ်စသည့် အဆောက် အအုံ၊ တဲ၊ ရေယာဥ်တခုခုတွင် ကျူးလွန်သည့် မီးဖြင့် အကျိုးဖျက်စီးမှု။

စတုတ္ထ။ ။ မကာကွယ်မခုခံဘဲနေပါက သေဘေးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြင်းအထန်နာကျင် ခြင်းခံရမည်ကို စိုးရိမ်ရန်အကြောင်းရှိအောင် ကျူးလွန်သည့်ခိုးမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် အကျိုးဖျက်ဆီးမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် အိမ်ကျော်နင်းမှု။

ပစ္စည်းကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်သည် မည်သည့်အခါတွင် သေစေခြင်းမှတပါး၊ အခြားဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်စေရန် ပြုနိုင်ခြင်း။

၁၀၄။ ။ တဦးတယောက်သောသူသည် တဆက်တည်းဖြစ်သောအထက်ပုဒ်မတွင်ဖေါ်ပြထားသော ပြစ်မှု မျိုး မဟုတ်သည့်ခိုးမှု၊ အကျိုးဖျက်ဆီးမှုရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ကျော်နင်းမှုတခုခုကို ကျူးလွန် လျှင် သို့တည်းမဟုတ် ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကိုသေစေရန် မည်သူမဆို၊ မိမိအလို အလျောက်ပြု၍ ပစ္စည်းကို ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်မရှိ၊ သို့ရာတွင် ပုဒ်မ ၉၉ ၌ ဖေါ်ပြသည့်ကန့်သတ် ချက်များကို အထောက် အထားပြုကာ၊ ထိုမတော်မမှန် ပြုသူကိုသေစေခြင်းမှတပါး၊ အခြားဘေးအန္တ ရာယ်ဖြစ်စေရန် မည်သူ မဆို၊ မိမိအလိုအလျောက်ပြု၍ပစ္စည်းကို ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

ပစ္စည်းကိုကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့် စတင်ဖြစ်ပေါ်သည့်အခါနှင့် ဆက်လက်တည်ရှိနေမည့် ကာလအပိုင်း အခြား။

၁၀၅။ ။ ပစ္စည်းကိုကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်သည်၊ ပစ္စည်းကို ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေမည့် စိုးရိမ်ဘွယ်ရာ အကြောင်း ဖြစ်ပေါ်လာသည့်အခါမှ အစပြုသည်။

ခိုးမှုမှပစ္စည်းကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်သည်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန် သူက ခိုးရာပါပစ္စည်းနှင့်တကွ ထွက်ခွါသွားသည့် တိုင်အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း အာဏာပိုင်တို့၏ အကူအညီကိုရသည်တိုင်အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းကို ပြန်ရသည့်တိုင်အောင် ဆက်လက်တည်နေသည်။

လုယက်မှုမှပစ္စည်းကာကွယ် ခုခံပိုင်ခွင့်သည်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူက တဦးတယောက်သောသူကို သေအောင်သော်၎င်း၊ နာကျင်အောင်သော်၎င်း၊ မတရားတားဆီးရန်သော်၎င်း ပြုနေသမျှကာလပတ်လုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုရန်အားထုတ်နေသမျှကာလပတ်လုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် တမုဟုတ်ခြင်း သေရမည်ဟု သော်၎င်း၊ တမုဟုတ်ခြင်းနာကျင်ခြင်းခံရမည်ဟုသော်၎င်း၊ တမုဟုတ်ခြင်းကိုယ်တိုင် အချုပ်အနှောင်ခံ ရမည်ဟုသော်၎င်း ကြောက်ရွံ့ဘွယ်ရာ ဖြစ်အောင်ကျူးလွန်သူက ပြုနေသမျှ ကာလပတ်လုံး ဆက်လက် တည်နေသည်။

ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ကျော်နင်းမှုမှ၊ သို့တည်းမဟုတ် အကျိုးဖျက်စီးမှုမှ ပစ္စည်းကာကွယ်ခုခံ ပိုင်ခွင့်သည်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူက ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ကျော်နင်းမှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အကျိုး ဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်နေသမျှကာလပတ်လုံး ဆက်လက်တည်နေသည်။

ညဉ့်အခါ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုမှ ပစ္စည်းကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်သည်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူက အိမ်ဖေါက်ထွင်း ခြင်းဖြင့် အစပြုသော အိမ်ကျော်နင်းမှု ကျူးလွန်နေသမျှ ကာလပတ်လုံးဆက်လက်တည်နေသည်။

အပြစ်မရှိသူအား အန္တရာယ်ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်စေကာမူ၊ သေစေလောက်သော လက်ရောက်မှုမှ ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်။

၁၀၆။ ။ သေစေရန် စိုးရိမ်ဘွယ်ရာ အကြောင်းရှိသည့် လက်ရောက်မှုမှကာကွယ်ခုခံ ပိုင်ခွင့်ကို ဆောင်ရွက်ရာတွင်၊ ကာကွယ်ခုခံသူသည် အပြစ်မရှိသူတဦးတယောက်အား ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်စေ နိုင်စေဘဲ ထိုအခွင့်ကိုဖြစ်မြောက်အောင် မသုံးနိုင်သော အခြေသို့ရောက်ရှိနေလျှင်၊ ထိုအပြစ် မရှိသူအား ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်စေမည့် အကြောင်းရှိသော်လည်း၊ မိမိ၌ကာကွယ်ခုခံ ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

ဥပမာ။

လူတစုသည်မောင်ဖြူကို သတ်ရန်အားထုတ်၍ မောင်ဖြူအား အန္တရာယ်ပြု၏။ မောင်ဖြူသည် ထိုလူစုကို သေနတ်နှင့်မပစ်မခတ်ဘဲ ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ကို ဖြစ်မြောက်အောင်မသုံးနိုင်သည့် အခြေသို့ ရောက်ရှိနေသည်။ ပစ်ခတ်ပြန်လျှင်လည်း ထိုလူစုနှင့် ရောနှောလျက်ရှိသည့် ကလေးများကို အန္တရာယ် မဖြစ်နိုင်စေဘဲ မပစ်မခတ်နိုင်သော အခြေသို့ရောက်ရှိနေပြန်သည်။ ထိုအခြေတွင်သေနတ်ပစ်ခတ်ခြင်း ကြောင့် ကလေးတယောက်ယောက်ကိုဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေခဲ့သော်လည်း ကာကွယ်ခုခံသူမောင်ဖြူသည့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမရောက်။

အခန်း ၅။

အားပေးကူညီမှု

အားပေးကူညီခြင်း။

၁၀၇။ ။ အရာတခုပြုခြင်းကို တဦးတယောက်သောသူက အားပေးကူညီသည်ဆိုသည်မှာ-

ပဌမ။ ။ တဦးတယောက်သောသူအား ထိုအရာကိုပြုစေရန် လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်

ဒုတိယ။ ။ ထိုအရာကိုပြုစေရန် အခြားသူတဦးနှင့်ဖြစ်စေ၊ အများနှင့်ဖြစ်စေ ပူးပေါင်းကြံစည်သည့် အတိုင်းလည်းဖြစ်၍၊ ထိုအရာကို ပြုရန်အလို့ငှါလည်းဖြစ်သော ပြုလုပ်မှုတခုသော်၎င်း၊ ဥပဒေနှင့် မညီပျက်ကွက်မှုတခုသော်၎င်း ဖြစ်ပွါးလျှင်၊ ထိုသို့မိမိကပူးပေါင်း ကြံစည်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်

တတိယ။ ။ ပြုလုပ်မှုဖြင့်သော်၎င်း၊ ဥပဒေနှင့်မညီ ပျက်ကွက်မှုဖြင့်သော်၎င်း ထိုအရာပြုခြင်းကို တမင်ကူပံ့ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။ မည်သူမဆို၊ မမှန်သည့်ကြောင်းခြင်းရာတခုကို မမှန်ကြောင်းသိလျက်နှင့် တမင် ပြောဆိုခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အရေးပါသည့်ကြောင်းခြင်းရာတခုကို ထုတ်ဖေါ်ရန် တာဝန်ရှိလျက် တမင် ထိမ်ချန်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ မိမိအလိုအလျောက် သူတပါးအားအရာတခုကိုပြုစေလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် ထိုသို့ပြုစေရန်အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာတခုပြုမှုကို မိမိအလိုအလျောက် ဖြစ်မြောက် စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဖြစ်မြောက်စေရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူသည် ထိုအရာကို ပြုစေရန် လှုံ့ဆော်သည်မည်၏။

ဥပမာ။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းမောင်ဖြူသည် မောင်ညိုကို ဖမ်းဆီးရန်တရားရုံးမှ ဝရမ်းအမိန့်ရရှိ၏။ ထိုသို့အမိန့် ရရှိကြောင်းကို မောင်မဲကသိ၏။ မောင်ဝါအဖမ်းခံရလေအောင် မောင်ဝါသည် မောင်ညိုမဟုတ်ကြောင်း သိလျက်နှင့်မောင်ညိုဖြစ်သည်ဟု မောင်ဖြူအားမောင်မဲကတမင် ပြောဆိုသဖြင့် မောင်ဝါအဖမ်းခံရ၏။ ဤအမှုတွင် မောင်မဲသည် လှုံ့ဆော်ခြင်းဖြင့် အားပေးကူညီရာရောက်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။ မည်သူမဆို၊ ပြုလုပ်မှုတခုကို မပြုမီဖြစ်စေ၊ ပြုဆဲအခါတွင်ဖြစ်စေ ထိုပြုလုပ်မှု ဖြစ်မြောက်လွယ်ကူစေခြင်းငှါ အရာတခုခုကိုပြု၍ ထိုသို့ပြုခြင်းဖြင့် ပြုလုပ်မှုဖြစ်မြောက်ရန်လွယ်ကူ စေလျှင်၊ ထိုသူသည် ထိုပြုလုပ်မှုကိုပြုရန် ကူပံ့သည်မည်၏။

အားပေးကူညီသူ။

၁၀၈။ ။ တဦးတယောက်သောသူသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို အားပေးကူညီလျှင် သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေအရပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ ရောက်နိုင်သူက၊ အားပေးကူညီသူ၌ရှိသော ကြံရွယ်ချက်မျိုးဖြင့် သော်၎င်း၊ အသိဉာဏ်မျိုးဖြင့်သော်၎င်း ပြုသည်ဖြစ်ပါက ပြစ်မှုမြောက်မည့်ပြုလုပ်မှု ကျူးလွန်ခြင်းကို အားပေး ကူညီလျှင်၊ ထိုသူသည် ပြစ်မှုကို အားပေးကူညီသည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။ ပြုလုပ်မှုတခုကို ပြုလုပ်ရန် ဥပဒေနှင့်မညီပျက်ကွက်ခြင်းကိုအားပေးကူညီလျှင်၊ အားပေးကူညီသူသည် မိမိကိုယ်တိုင်ထိုပြုလုပ်မှုကို ပြုရန်တာဝန်မရှိသော်လည်း ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ ရောက်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။ အားပေးကူညီခြင်းခံရသည့် ပြုလုပ်မှုကို ကျူးလွန်မှသာပြစ်မှုမြောက်သည်မဟုတ်။ ထိုပြုလုပ်မှုကို မကျူးလွန်စေကာမူ အားပေးကူညီလျှင် အားပေးကူညီမှုမြောက်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုမြောက်ရန် လိုအပ်သည့် အကျိုးသက်ရောက်စေမှသာ ပြစ်မှုမြောက်သည်မဟုတ်၊ ထိုသို့အကျိုး မသက်ရောက်စေကာမူ အားပေးကူညီလျှင် အားပေးကူညီမှုမြောက်သည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ညိုကိုသတ်ရန် မောင်ဖြူကမောင်မဲကို လှုံ့ဆော်၏။ မောင်မဲကမသတ်လိုဟုငြင်း၏။ ထိုအမှုတွင်မောင်ဖြူသည် လူသတ်မှုကျူးလွန်ရန် မောင်မဲကိုလှုံ့ဆော်သည်ဖြစ်သောကြောင့် အားပေး ကူညီမှုကို ကျူးလွန်သည်။

(ခ) မောင်ဝါကိုသတ်ရန် မောင်ဖြူကမောင်မဲကိုလှုံ့ဆော်သောကြောင့် မောင်မဲကမောင်ဝါကိုဓါးနှင့် ထိုး၏။ မောင်ဝါသည် ထိခိုက်သည့်ဒဏ်ရာနှင့်မသေ၊ ချမ်းသာရာရသော်လည်း မောင်ဖြူသည်လူသတ်မှု ကျူးလွန်စေရန် မောင်မဲကိုလှုံ့ဆော်သည်ဖြစ်သောကြောင့် အားပေးကူညီမှုကိုကျူးလွန်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၃။ ။ အားပေးကူညီခြင်းခံရသူသည် ဥပဒေအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာရောက်နိုင်သူ ဖြစ်ရန်မလို၊ သို့တည်းမဟုတ် အားပေးကူညီသူ၏ အပြစ်မကင်းသော ကြံရွယ်ချက်မျိုးသော်၎င်း၊ အသိဉာဏ်မျိုးသော်၎င်း၊ တခုခုသောအပြစ်မကင်းသည့် ကြံရွယ်ချက်သော်၎င်း၊ အသိဉာဏ်သော်၎င်း ထိုအားပေးကူညီခြင်းခံရသူ၌ရှိရန်မလို။

ဥပမာများ။

(က) ကလေးသူငယ်တယောက်ကိုသော်၎င်း၊ သူရူးတယောက်ကိုသော်၎င်း၊ မောင်ဖြူသည် အပြစ်မကင်း သော ကြံရွယ်ချက်နှင့် ပြစ်မှုတခုကို ကျူးလွန်စေရန် အားပေးကူညီ၏။ ထိုပြစ်မှုမျိုးကို ဥပဒေအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာရောက်နိုင်သူက မောင်ဖြူ၏ကြံရွယ်ချက်မျိုးနှင့် ပြုလျှင်ပြစ်မှုမြောက်နိုင်ခဲ့သော်၊

အားပေးကူညီခြင်းခံရသူ ကလေးက၊ သို့တည်းမဟုတ် သူရူးကထိုပြုလုပ်မှုကို ပြုသည်ဖြစ်စေ၊ မပြု သည်ဖြစ်စေ မောင်ဖြူသည် အားပေးကူညီမှုကို ကျူးလွန်သည်။

(ခ) မောင်ဖြူကမောင်မဲကို သတ်ရန်ကြံရွယ်ချက်နှင့် အသက်ခုနစ်နှစ်မပြည့်သေးသူ ကလေး တယောက်အား မောင်မဲကိုသေစေသော ပြုလုပ်မှုတခုကို ပြုစေရန် လှုံ့ဆော်၏။ ထိုသို့လှုံ့ဆော်သည့် အတိုင်း ကလေးကမောင်ဖြူမရှိခိုက်တွင် ထိုပြုလုပ်မှုကိုပြု၍ မောင်မဲကို သေစေ၏။ ဤအမှုတွင်ကလေး သည် ဥပဒေအရပြစ်မှုကျူးလွန်ရာရောက်နိုင်သူမဟုတ်သော်လည်း ဥပဒေအရ ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရာ ရောက်နိုင်၍ လူသတ်မှုကို ကျူးလွန်ဘိသကဲ့သို့ မောင်ဖြူသည် သေဒဏ်ထိုက်သင့်သည်။

(ဂ) လူနေအိမ်တဆောင်ကို မီးရှို့ရန် မောင်ဖြူကမောင်မဲကိုလှုံ့ဆော်၏။ မောင်မဲသည်စိတ်ပေါ့သွပ် ခြင်းကြောင့် ပြုလုပ်မှု၏ သဘောကိုသော်၎င်း၊ မတော်မမှန်သည့်အရာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည့်အရာကို ပြုလျက်ရှိနေသည်ကို သော်၎င်းမသိနိုင်သည်နှင့် မောင်ဖြူလှုံ့ဆော်သည့်အတိုင်း အိမ်ကို မီးရှို့၏။ ဤအမှုတွင် မောင်မဲမှာပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမရောက်သော်လည်း၊ မောင်ဖြူမှာမူကားလူနေ အိမ်ကို မီးရှို့သည့်ပြစ်မှုကို အားပေးကူညီသည့်အတွက် အားပေးကူညီမှု ကျူးလွန်သည်ဖြစ်၍ ထိုပြစ်မှု အတွက် ပြဋ္ဌာန်းသည့်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သည်။

(ဃ) ခိုးမှုကျူးလွန်ရန်ကြံရွယ်၍ မောင်ဖြူကမောင်ညိုပိုင်ပစ္စည်းကို မိမိပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း မောင်မဲ ယုံကြည်အောင် သွေးဆောင်လျက် ထိုပစ္စည်းကိုမောင်ညို၏ လက်ရှိမှယူစေရန် မောင်မဲကိုလှုံ့ဆော်၏။ မောင်မဲသည်ထိုပစ္စည်းကိုမောင်ဖြူပိုင်ပစ္စည်းဟုယုံကြည်သဖြင့် သဘောရိုးနှင့် မောင်ညို၏လက်ရှိမှ ယူ၏။ မောင်မဲသည်အခြင်းအရာအမှန်ကို မသိသဖြင့် ပြုမိရာမရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့် ယူသည် မဟုတ်ခြင်းကြောင့် ခိုးမှုကျူးလွန်ရာမရောက်၊ သို့ရာတွင်မောင်ဖြူမှာကား ခိုးမှုကိုအားပေးကူညီသည့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ ရောက်သဖြင့်ခိုးမှုကို မောင်မဲကျူးလွန်ဘိသကဲ့သို့ မောင်ဖြူသည်ပြစ်ဒဏ် ထိုက်သင့် သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၄။ ။ ပြစ်မှုတခုခုကိုအားပေးကူညီခြင်းသည် ပြစ်မှုဖြစ်သည့်အတိုင်း ထိုအားပေး ကူညီမှုကို အားပေးကူညီခြင်းသည်လည်း ပြစ်မှုဖြစ်သည်။

ဥပမာ။

မောင်ညိုကိုသတ်ရန် မောင်ဝါအားလှုံ့ဆော်ပါဟု မောင်ဖြူကမောင်မဲကိုလှုံ့ဆော်၏။ ထိုသို့လှုံ့ဆော်သည့် အတိုင်း မောင်ညိုကိုသတ်ရန် မောင်မဲက မောင်ဝါကို လှုံ့ဆော်သဖြင့် မောင်ဝါကမောင်ညိုကိုသတ်၏။ မောင်မဲသည်မိမိ၏ ပြစ်မှုအတွက် လူသတ်မှု ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သည့်နည်းတူ မောင်ဖြူသည်လည်း ထိုက်သင့်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၅။ ။ ပူးပေါင်းကြံစည်ခြင်းဖြင့် အားပေးကူညီသောပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရာတွင်အားပေး ကူညီသူသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူနှင့် ညှိနှိုင်းခြင်းရှိရန်မလို။ ပူးပေါင်းကြံစည်သည့်အတိုင်း ပြစ်မှု ကျူးလွန်ခြင်းရှိခဲ့သော်၊ ထိုသို့ပူးပေါင်းကြံစည်ရာ၌ ပါဝင်ရုံမျှနှင့်လုံလောက်သည်။

ဥပမာ။

မောင်ညိုကိုအဆိပ်ဖြင့်သတ်ရန် မောင်ဖြူနှင့်မောင်မဲတို့ညှိနှိုင်းကြ၏။ မောင်ဖြူကအဆိပ်ခတ်ရန် ဖြစ်သည်ဟုနှစ်ဦးသဘောတူကြ၏။ ထို့နောက်မောင်မဲက ထိုအကြံကို မောင်ဝါအား ပြန်ပြောရာတွင် မောင်ဖြူ၏အမည်ကိုမထုတ်ဖော်ဘဲ တဦးတယောက်သောသူကအဆိပ်ခတ်ရန် ဖြစ်သည်ဟုပြောသည်။ မောင်ဝါကအဆိပ်ကိုရှာပေးရန် သဘောတူ၏။ အဆိပ်ကိုရရှိ၍ အထက်ကပြောဆိုခဲ့ကြသည့်အတိုင်း အသုံးပြုစေရန် မောင်ဝါကမောင်မဲသို့ အဆိပ်ကိုပေးအပ်၏၊ မောင်ဖြူကအဆိပ်ခတ်၍ မောင်ညို သေဆုံး၏။

မောင်ဖြူနှင့်မောင်ဝါတို့မှာ မောင်ညိုကိုသတ်ရန် အချင်းချင်းညှိနှိုင်းခြင်း မရှိခဲ့သော်လည်း မောင်ဝါသည် ပူးပေါင်းကြံစည်ရာတွင်ပါသည်ဖြစ်သောကြောင့် ဤပုဒ်မတွင်ဖေါ်ပြထားသော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရာရောက်၍ လူသတ်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သည်။

ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်ပြင်ပတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်စေရန် ထိုနိုင်ငံတော်အတွင်းတွင် အားပေးကူညီ ခြင်း။

၁၀၈-က။ ။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပြင်ပတွင်ပြုလုပ်မှုကို ကျူးလွန်စေရန်တဦးတယောက်သော သူက ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်းတွင် အားပေးကူညီလျှင်၊ ထိုပြုလုပ်မှုကိုနိုင်ငံတော်အတွင်း ပြုပါက ပြစ်မှုမြောက်ဘိသကဲ့သို့၊ ထိုအားပေးကူညီသူသည် ဤရာဇသတ်ကြီးအရ ပြစ်မှုကျူးလွန် စေရန် အားပေးသည်မည်၏။

ဥပမာ။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်း နေထိုင်သူမောင်ဖြူက ဘန်ကောက်မြို့နေနိုင်ငံခြားသား မောင်မဲ ကိုထိုမြို့တွင် လူသတ်မှုကျူးလွန်စေရန် လှုံ့ဆော်၏။ ဤအမှုတွင်မောင်ဖြူသည် လူသတ်မှုကျူးလွန် စေရန် အားပေးကူညီသည့် ပြစ်မှုထိုက်သင့်သည်။

အားပေးကူညီမှုအတွက် သီးခြားပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ချက်မရှိလျှင် ချမှတ်ရမည့်ပြစ်ဒဏ်။

၁၀၉။ ။ တဦးတယောက်သောသူ၏ အားပေးကူညီခြင်းကြောင့် ထိုသို့အားပေးကူညီခြင်းခံရသော ပြုလုပ်မှုတရပ် ဖြစ်မြောက်ခဲ့ရာတွင်၊ အားပေးကူညီသူအားချမှတ်ရန် ပြစ်ဒဏ်ကို ဤရာဇသတ်ကြီးက အတည့်အလင်းပြဋ္ဌာန်းခြင်းမရှိလျှင်၊ ကျူးလွန်ခဲ့သော ပြစ်မှုရင်းအတွက် ပြဋ္ဌာန်းသည့် ပြစ်ဒဏ်ကို ချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ လှုံ့ဆော်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ပူးပေါင်းကြံစည်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ အားပေးကူညီမှု ဖြစ်မြောက် အောင် ကူပံ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေပြုလုပ်မှုသော်၎င်း၊ ပြစ်မှုသော်၎င်းဖြစ်မြောက်ခဲ့လျှင်၊ ထိုပြုလုပ်မှုသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြစ်မှု သည်အားပေးကူညီခြင်းကြောင့် ဖြစ်မြောက်သည်မည်၏။

ဥပမာများ။

(က) ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဦးမဲသည် ရာထူးအလျောက်အလုပ်ဝတ်တရားများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင်၊ ဦးမဲက မိမိအားအခွင့်အရေးပေးရန်မောင်ဖြူက ဦးမဲသို့လာဘ်ပေးသည်ကို ဦးမဲကလက်ခံ၏။ ဦးမဲမှာပုဒ်မ ၁၆၁ တွင် အဓိပ္ပါယ်ဖေါ်ပြထားသည့်ပြစ်မှုကို အားပေးကူညီရာရောက်သည်။

(ခ) မုသားသက်သေခံရန် မောင်ဖြူကမောင်မဲကိုလှုံ့ဆော်၏။ ထိုသို့လှုံ့ဆော်သည့်အတိုင်း မောင်မဲက မုသားသက်သေခံမှုကို ကျူးလွန်၏။ မုသားသက်သေခံရန်အားပေးကူညီမှုကို မောင်ဖြူကျူးလွန် သည်ဖြစ်၍၊ မောင်မဲနှင့်ထပ်တူ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သည်။

(ဂ) မောင်ဖြူနှင့်မောင်မဲတို့သည် မောင်ညိုကို အဆိပ်ဖြင့်သတ်ရန် ပူးပေါင်းကြံစည်ကြ၏။ ထိုသို့ ပူးပေါင်းကြံစည်သည့်အတိုင်း မောင်ဖြူကအဆိပ်ကို ရရှိ၍မောင်ညိုကို အဆိပ်ခတ်ရန် မောင်မဲအားပေး သဖြင့်၊ မောင်မဲကပူးပေါင်းကြံစည်ခဲ့သည့်အတိုင်း မောင်ဖြူ၏မျက်ကွယ်တွင် မောင်ညို ကို အဆိပ်ခတ် သောကြောင့်မောင်ညိုသေဆုံး၏။ မောင်မဲမှာလူသတ်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သည်။ မောင်ဖြူမှာ မောင်မဲနှင့်ပူးပေါင်းကြံစည်သောကြောင့်ထိုပြစ်မှုကို အားပေးကူညီသည့်ပြစ်ဒဏ် ထိုက်သင့်၍ လူသတ်မှု အတွက် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သည်။

အားပေးကူညီသူ၏ ကြံရွယ်ချက်နှင့်ကွဲလွဲသော ကြံရွယ်ချက်ဖြင့် အားပေးကူညီခံရသူ ကျူးလွန် သည့်ပြစ်မှုအတွက် အားပေးကူညီသူခံရမည့်ပြစ်ဒဏ်။

☐

၁၁၀။ ။ မည်သူမဆို၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို အားပေးကူညီရာတွင် အားပေးကူညီခြင်းခံရသူက အားပေးကူညီသူ၏ ကြံရွယ်ချက်အတိုင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အသိဉာဏ်အတိုင်းမဟုတ်ဘဲ ကွဲလွဲသော ကြံရွယ်ချက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အသိဉာဏ်နှင့်ပြုသော်လည်း၊ အားပေးကူညီသူသည် အကယ်၍ အားပေးကူညီသူ၏ ကြံရွယ်ချက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အသိဉာဏ်နှင့်အားပေးကူညီခြင်း ခံရသူက ပြုခဲ့သော် ကျူးလွန်ခြင်းဖြစ်နိုင်မည့် ပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းကို ခံစေရမည်။

အားပေးကူညီခြင်းခံရသည့် ပြုလုပ်မှုမဟုတ်ဘဲ ကွဲလွဲသောပြုလုပ်မှုကို ကျူးလွန်ရာတွင် အားပေး ကူညီသူခံရမည့်တာဝန်။

☐

၁၁၁။ ။ ပြုလုပ်မှုကို အားပေးကူညီရာတွင်၊ ကွဲလွဲသော ပြုလုပ်မှုကိုပြုခဲ့သော် အားပေးကူညီသူသည် ထိုကွဲလွဲသော ပြုလုပ်မှုကို တိုက်ရိုက်အားပေးကူညီဘိသကဲ့သို့ ထပ်တူထပ်မျှ တာဝန်ရှိသည်။

ခြွင်းချက်။

သို့ရာတွင်ထိုကွဲလွဲသောပြုလုပ်မှုသည် အားပေးကူညီခြင်းကြောင့် ဖြစ်ဘွယ်ရာအကြောင်းရှိသော ပြုလုပ်မှုလည်းဖြစ်ရမည့်ပြင်၊ လှုံ့ဆော်ခြင်း၏ ပယောဂကြောင့်ဖြစ်စေ၊ အားပေးကူညီခြင်းမြောက်သော ပူးပေါင်းကြံစည်မှု၏ အကူအပံ့နှင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုပူးပေါင်း ကြံစည်သည့်အတိုင်းဖြစ်စေ ကျူးလွန်သော ပြုလုပ်မှုလည်းဖြစ်ရမည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူက မောင်ညို၏ အစာတွင်အဆိပ်ခတ်ရန် ကလေးတယောက်အားလှုံ့ဆော်လျက် အဆိပ် ကိုပေး၏။ ထိုကလေးသည် မောင်ဖြူ လှုံ့ဆော်သည့်အတိုင်း အဆိပ်ခတ်ရာ၌ မှားယွင်း၍ မောင်ညို ၏အစားအနီးရှိ မောင်နီ၏အစာတွင် အဆိပ်ခတ်မိ၏။ ဤအမှုတွင်အကယ်၍ ကလေးသည်မောင်ဖြူ၏ လှုံ့ဆော်မှုပယောဂကြောင့် ဤကဲ့သို့ပြုရခြင်းဖြစ်၍ ထိုပြုလုပ်မှုသည်လည်း မောင်ဖြူ၏ အားပေး ကူညီခြင်းကြောင့် ဖြစ်ဘွယ်ရာအကြောင်းရှိသည့် အခြေအနေအရကျူးလွန်သော ပြုလုပ်မှု ဖြစ်လျှင်၊ မောင်ဖြူသည် မောင်နီ၏အစာတွင် အဆိပ်ခတ်စေရန် ကလေးအားလှုံ့ဆော် ဘိသကဲ့ သို့ ထပ်တူထပ်မျှ တာဝန်ရှိသည်။

(ခ) မောင်ညို၏ အိမ်ကိုမီးရှို့ရန် မောင်ဖြူကမောင်မဲကိုလှုံ့ဆော်၏။ မောင်မဲကအိမ်ကိုမီးရှို့သည်သာမက ထိုအိမ်မှပစ္စည်းများကိုပါ ခိုးယူ၏။ မောင်ဖြူသည် အိမ်ကိုမီးရှို့ရန် အားပေးကူညီသည့်ပြစ်မှုအတွက် သာလျှင် ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သည်။ ခိုးမှုကို အားပေးကူညီသည့်ပြစ်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်မထိုက်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ခိုးမှုသည်သီးခြားပြုလုပ်မှုဖြစ်သည့်ပြင်၊ အိမ်မီးရှို့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ဘွယ်ရာ အကြောင်းရှိသည့်ပြုလုပ်မှုမျိုးလည်း မဟုတ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

(ဂ) ပစ္စည်းကိုလုယက်ရန်အလို့ငှါ လူနေအိမ်တဆောင်ကို သန်းခေါင်အချိန်ဖေါက်ထွင်းဝင်စေရန် မောင်ဖြူကမောင်မဲနှင့်မောင်နီတို့ကို လှုံ့ဆော်၍၊ ထိုကိစ္စအတွက် လက်နက်များကို ပေး၏။ မောင်မဲနှင့် မောင်နီတို့သည် အိမ်ကိုဖေါက်ထွင်းဝင်ရာ အိမ်သားမောင်ညိုက ခုခံသဖြင့် မောင်ညိုကို သတ်ကြ၏။ ဤလူသတ်မှုသည် မောင်ဖြူ၏အားပေးကူညီခြင်းကြောင့်ဖြစ်ဘွယ်ရာ အကြောင်းရှိလျှင်၊ မောင်ဖြူသည် လူသတ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းသော ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သည်။

အားပေးကူညီခြင်းခံရသော ပြုလုပ်မှုနှင့် သီးခြားပြုသည့် ပြုလုပ်မှုတို့အတွက် အားပေးကူညီ သူသည် ထပ်ဆင့်ပြစ်ဒဏ်ခံထိုက်ခြင်း။

၁၁၂။ ။ အားပေးကူညီခြင်းခံရသော ပြုလုပ်မှုအပြင်၊ တဆက်တည်းဖြစ်သော အထက်ပုဒ်မအရ အားပေး ကူညီသူ၌ တာဝန်ရှိသည့် ပြုလုပ်မှုကိုလည်းပြုလျှင်၊ ထိုပြင်ထိုပြုလုပ်မှုသည် ပြစ်မှုအသီး အခြားဖြစ် လျှင်၊ အားပေးကူညီသူသည် ပြစ်မှုအသီးသီးအတွက် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံ ထိုက်သည်။

ဥပမာ။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦးက ပစ္စည်းကိုဝရန်းဖမ်းရာတွင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ ဝရန်းဖမ်းခြင်းကို အတင်း အကြပ် ခုခံစေရန် မောင်ဖြူကမောင်မဲကိုလှုံ့ဆော်၏။ ထို့ကြောင့်ဝရန်းဖမ်းသည်ကို မောင်မဲကခုခံ၏။ ထိုသို့ခုခံရာတွင် မောင်မဲသည် ဝရန်းဖမ်းသူအရာရှိကို မိမိအလိုအလျောက်အပြင်းအထန် နာကျင် အောင်ပြု၏။ မောင်မဲသည်ဝရန်းဖမ်းခြင်းကို ခုခံသည့်ပြစ်မှုအပြင်၊ မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန် နာကျင်အောင် ပြုသည့်ပြစ်မှုကိုလည်း ကျူးလွန်သည်ဖြစ်သောကြောင့်၊ ထိုပြစ်မှုနှစ်ရပ်လုံးအတွက် ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သည်။ ပစ္စည်းဝရန်းဖမ်းခြင်းကို ခုခံရာတွင်မောင်မဲသည် မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန် နာကျင်အောင်ပြုတန်ရာသည်ကို မောင်ဖြူသိခဲ့လျှင်၊ မောင်ဖြူသည်လည်း ထိုပြစ်မှု အသီးသီးအတွက် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သည်။

အားပေးကူညီသူကြံရွယ်သည့် ပြုလုပ်မှုနှင့်ကွဲလွဲသော အားပေးကူညီခြင်းခံရသည့် ပြုလုပ်မှု ကြောင့်၊ အကျိုးသက်ရောက်မှုအတွက် အားပေးကူညီသူခံရမည့်တာဝန်။

၁၁၃။ ။ အားပေးကူညီသူက အကျိုးသက်ရောက်မှုတခုဖြစ်စေရန် ကြံရွယ်လျက်ပြုလုပ်မှုတခုကို အားပေး ကူညီရာ၌၊ ထို့ပြင်ထိုအားပေးကူညီမှုကြောင့်မိမိ၌ တာဝန်မကင်းဖြစ်သည့် ပြုလုပ်မှုတခုသည် မိမိကြံရွယ် သည့်အတိုင်း မဟုတ်သောအခြားအကျိုးသက်ရောက်မှု တခုကိုဖြစ်စေရာ၌၊ အားပေးကူညီခြင်းခံရသော ပြုလုပ်မှုကြောင့် ထိုအခြားအကျိုးသက်ရောက်မှု ပေါ်ပေါက်တန်ရာသည်ကို အားပေးကူညီသူကသိလျှင်၊ ထိုအားပေးကူညီသူသည် ထိုအခြားအကျိုးသက်ရောက်မှုအတွက် ကြံရွယ်၍အားပေးကူညီဘိသကဲ့သို့ ထပ်တူထပ်မျှတာဝန်ရှိသည်။

ဥပမာ။

မောင်ညိုကိုအပြင်းအထန်နာကျင်အောင်ပြုရန်မောင်ဖြူကမောင်မဲကို လှုံ့ဆော်၏။ ထိုသို့လှုံ့ဆော်သည့် အတိုင်း၊ မောင်မဲကမောင်ညိုကို အပြင်းအထန်နာကျင်အောင်ပြုသဖြင့် မောင်ညိုသေ၏။ ဤအမှုတွင်၊ အားပေးကူညီခြင်းကြောင့် အပြင်းအထန်နာကျင်စေရန် ပြုခြင်းသည်သေစေတန်ရာသည်ဟု မောင်ဖြူ သိခဲ့လျှင်၊ မောင်ဖြူသည်လူသတ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းသည့်ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သည်။

ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာတွင် အားပေးကူညီသူကိုယ်တိုင် ရှိနေခြင်း။

၁၁၄။ ။ ပြုလုပ်မှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရာတွင် မိမိကိုယ်တိုင်မရှိခဲ့လျှင် အားပေးကူညီ သူအဖြစ်ဖြင့်သာ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရမည့်သူသည် အားပေးကူညီမှုကြောင့် မိမိပြစ်ဒဏ်ချမှတ် ခြင်းခံရမည့် ပြုလုပ်မှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုကို တဦးတယောက်သောသူက ကျူးလွန်သောအခါ မိမိ ကိုယ်တိုင်ရှိနေခဲ့လျှင်၊ ထိုသူသည်ထိုပြုလုပ်မှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြစ်မှုကို ကိုယ်တိုင်ကျူးလွန်ဘိ သကဲ့သို့ကျူးလွန်သည်ဟု ယူဆခြင်းခံရမည်။

သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်သောပြစ်မှုကို ကျူးလွန်စေရန် အားပေးကူညီသော်လည်း၊ ထိုပြစ်မှုကိုမကျူးလွန်လျှင်၊ အားပေးကူညီမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း။ ဆိုခဲ့သောအားပေးကူညီမှုကြောင့် ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေလျှင် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း။

၁၁၅။ ။ မည်သူမဆို၊ သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်သောပြစ်မှုတခုခုကို ကျူးလွန်ရန်အားပေးကူညီသော်လည်း၊ ထိုပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ခြင်းမရှိ။ ထိုအားပေးကူညီမှုအတွက်လည်း ဤရာဇသတ်ကြီးအရ ပြစ်ဒဏ်အတည့်အလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိလျှင်၊ ထိုသူကိုခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ထို့ပြင်ဆိုခဲ့သော အားပေးကူညီမှုကြောင့် အားပေးကူညီသူ၌ တာဝန်ရှိသည်လည်းဖြစ်၍ တဦး တယောက်အားနာကျင်စေမှုလည်းဖြစ်သော ပြုလုပ်မှုကို အားပေးကူညီခြင်းခံရသူက ပြုလျှင်၊ အားပေး ကူညီသူကို ဆယ့်လေးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ဥပမာ။

မောင်ညိုကိုသတ်ရန် မောင်ဖြူက မောင်မဲကိုလှုံ့ဆော်သော်လည်း၊ မောင်မဲကထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန် ခြင်းမရှိ။ မောင်မဲသည်မောင်ညိုကို သတ်ခဲ့လျှင်၊ မောင်ဖြူသည်သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တသက်တကျွန်းဒဏ် ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်မည်။ မောင်မဲကလူသတ်မှုကို မကျူးလွန်လျှင်၊ မောင်ဖြူသည်ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် ပြင်ငွေဒဏ်လည်း ထိုက်သင့်သည်။ အားပေးကူညီခြင်းကြောင့် မောင်ညိုအားနာကျင်စေမှုကို ပြုခဲ့လျှင်၊ မောင်ဖြူသည် ဆယ့်လေးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းထိုက်သင့်မည်။

ထောင်ဒဏ် ထိုက်သင့်သောပြစ်မှုကို အားပေးကူညီသော်လည်း၊ ထိုပြစ်မှုကိုမကျူးလွန်လျှင်၊ အားပေးကူညီမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း။

၁၁၆။ ။ မည်သူမဆို၊ ထောင်ဒဏ်ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုကိုအားပေးကူညီသော်လည်း၊ ထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ခြင်းမရှိ။ ထိုအားပေးကူညီမှုအတွက်လည်း ဤရာဇသတ်ကြီးအရ ပြစ်ဒဏ်အတည့်အလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိလျှင်၊ အားပေးကူညီခြင်းခံရသော ပြစ်မှုအတွက်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အများဆုံး ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး၏လေးပုံတပုံထိဖြစ်စေ၊ ထိုပြစ်မှုအတွက်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ထိုသူအားချမှတ်ရမည်။

အားပေးကူညီသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အားပေးကူညီခြင်းခံရသူသည်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို တားမြစ်ရန်တာဝန်ဝတ်တရားရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်လျှင်၊ ထိုအားပေးကူညီမှုအတွက်ခံရ မည့်ပြစ်ဒဏ်။

အားပေးကူညီသူဖြစ်စေ၊ အားပေးကူညီခြင်းခံရသူဖြစ်စေ ဆိုခဲ့သည့် ပြစ်မှုမျိုးကျူးလွန်ခြင်းကို တားမြစ်ရန်တာဝန်ဝတ်တရားရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်လျှင်၊ အားပေးကူညီခြင်းခံရသော ပြစ်မှု အတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အများဆုံးထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး၏ ထက်ဝက်ထိဖြစ်စေ၊ ထိုပြစ်မှု အတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ အားပေးကူညီသူအား ချမှတ် ရမည်။

ဥပမာများ။

(က) ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းမောင်မဲသည် ရာထူးအလျောက် အလုပ်ဝတ်တရားများကို ဆောင်ရွက်သည်တွင်၊ အခွင့်အရေးပေးပါမည့်အကြောင်းဖြင့် မောင်ဖြူကလာဘ်ပေးသည်ကို မောင်မဲကလက်မခံ ငြင်းပယ်သော် လည်း၊ မောင်ဖြူမှာ ဤပုဒ်မအရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သည်။

(ခ) မုသားသက်သေခံရန် မောင်ဖြူကမောင်မဲကို လှုံ့ဆော်သည်တွင်၊ မောင်မဲကမုသားသက်သေမခံ သော်လည်း၊ မောင်ဖြူမှာဤပုဒ်မတွင် အဓိပ္ပါယ်ပိုင်းခြား ဖေါ်ပြပါရှိသော ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရာရောက် သည်ဖြစ်၍၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သည်။

(ဂ) လုယက်မှုကို တားမြစ်ရန်တာဝန်ဝတ်တရားရှိသော ရဲအရာရှိမောင်ဖြူသည် လုယက်မှုကို ကျူးလွန် ရန် အားပေးကူညီရာတွင်၊ လုယက်မှုကို ကျူးလွန်ခြင်းမရှိသော်လည်း၊ မောင်ဖြူမှာထိုပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အများဆုံးထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး၏ ထက်ဝက်အပြင် ငွေဒဏ်လည်းထိုက်သင့်သည်။

(ဃ) လုယက်မှုကို တားမြစ်ရန်တာဝန်ဝတ်တရားရှိသော ရဲအရာရှိမောင်ဖြူသည် လုယက်မှု ကျူးလွန်ရန် မောင်မဲကအားပေးကူညီရာတွင်၊ လုယက်မှုကိုကျူးလွန်ခြင်း မရှိသော်လည်း၊ မောင်မဲမှာ ထိုပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အများဆုံးထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး၏ ထက်ဝက်အပြင် ငွေဒဏ်လည်း ထိုက်သင့်သည်။

တဦးတယောက်က အများပြည်သူတို့ကိုဖြစ်စေ၊ ဆယ်ယောက်ထက်ပိုသော သူတို့ကိုဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်စေရန်အားပေးကူညီခြင်း။

၁၁၇။ ။ အများပြည်သူတို့ကိုဖြစ်စေ၊ ဆယ်ယောက်ထက်ပိုသော သူတို့ကိုဖြစ်စေ၊ ဆယ်ယောက်ထက် ပိုသော လူအမျိုးအစားကိုဖြစ်စေ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန်တဦးတယောက်က အားပေးကူညီလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဥပမာ။

စီတန်းလှည့်လည်ဆဲအတွင်း ဆယ်ယောက်ထက်ပိုသော ဂိုဏ်းဝင်လူတစုက ဆန့်ကျင်ဘက်ဂိုဏ်းဝင် လူတစုကို စတင်ရန်မူ စိမ့်သောငှါ၊ သတ်မှတ်သောအချိန်တွင် သတ်မှတ်သော အရပ်၌စုရုံးကြစေရန် လှုံ့ဆော်သောဆွဲစာကို ပြည်သူတို့နှင့်ဆိုင်သော တနေရာတွင် မောင်ဖြူကဆွဲကပ်ထား၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မတွင် အဓိပ္ပါယ်ဖေါ်ပြထားသော ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရာရောက်သည်။

သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရန် စီစဉ်ချက်ကို ထိမ်ချန်ခြင်း။ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရှိခဲ့လျှင်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်မရှိခဲ့လျှင်။

၁၁၈။ ။ သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုတခုခုကျူးလွန်ခြင်းကို လွယ်ကူစေရန်ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ လွယ်ကူအောင်မိမိကဖြစ်စေ တန်ရာသည်ကိုသိလျက်နှင့်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ ပြုလုပ်မှုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သောပျက်ကွက်မှုပြုခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ ထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် စီစဉ်ချက်ရှိကြောင်းကို မိမိအလိုအလျောက် ထိမ်ချန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုစီစဉ် ချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မမှန်သည်ကိုသိလျက်နှင့် မှန်သည့်အနေဖြင့် မိမိအလိုအလျောက် ပြောလျှင်

ထိုသူကို အဆိုပါပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းရှိပါက၊ ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ် လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

အဆိုပါပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်း မရှိပါက၊ သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ဥပမာ။

ရွာသစ်ရွာတွင် ဓါးပြတိုက်မည့်အကြောင်းကို မောင်ဖြူသိလျက်နှင့် ရွာသစ်ရွာ၏ တဘက်ညောင်ပင်ရွာ တွင် ဓါးပြတိုက်လိမ့်မည်ဟု ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသို့ မမှန်သတင်းပေး၏။ ဤတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်း ကို လွယ်ကူစေရန် ကြံရွယ်ချက်နှင့် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးကို အထင်လွဲမှားအောင်ပြု၏။ ထို့နောက်

စီစဉ်ချက်အတိုင်း ရွာသစ်ရွာတွင် ခါးပြတိုက်သည်။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သည်။

တားမြစ်ရန်တာဝန်ဝတ်တရားရှိသောပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် စီစဉ်ချက်ကို ထိမ်ချန်ခြင်း။ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းရှိခဲ့လျှင်။

☐

၁၁၉။ ။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ပြစ်မှုတခုကိုတားမြစ်ရန် တာဝန်ဝတ်တရားရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း သည်၊ ထိုပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို လွယ်ကူစေရန် ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ လွယ်ကူအောင်မိမိကဖြစ်စေ တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ထိုပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရန် စီစဉ်ချက်ရှိကြောင်းကို မိမိအလို အလျောက်ပြုလုပ်မှုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော ပျက်ကွက်မှုပြုခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေထိမ်ချန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ထိုစီစဉ်ချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍မမှန်သည်ကို သိလျက်နှင့် မှန်သည့်အနေဖြင့် မိမိအလို အလျောက် ပြောလျှင်၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို-

အဆိုပါပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းရှိပါက၊ ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အများဆုံး ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး၏ ထက်ဝက်ထိဖြစ်စေ၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ် နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သေဒဏ်အစရှိသော ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သည့် ပြစ်မှုဖြစ်လျှင်။

အဆိုပါပြစ်မှုမျိုးမှာ သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်သောပြစ်မှုမျိုးဖြစ်လျှင်၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည်။

ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းမရှိခဲ့လျှင်။

အဆိုပါပြစ်မှု ကျူးလွန်ခြင်းမရှိပါက၊ သက်ဆိုင်ရာပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အများဆုံး ထောင် ဒဏ် တမျိုးမျိုး၏ လေးပုံတပုံထိဖြစ်စေ၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ် ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဥပမာ။

လုယက်မှုစီစဉ်ချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မိမိရရှိသော သတင်းကိုတိုင်ကြားရန် ဥပဒေအရဝတ်တရားရှိသော ရဲအရာရှိ မောင်ဖြူသည်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို လွယ်ကူစေရန် ကြံရွယ်ချက်ဖြင့် မောင်မဲလုယက်မှု ကျူးလွန်ရန် စီစဉ်ချက်ရှိသည်ကို သိလျက်နှင့် တိုင်ကြားရန်ပျက်ကွက်၏။ ထိုသို့ပျက်ကွက်ခြင်းသည် ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော ပျက်ကွက်မှုပြုခြင်းဖြစ်သောကြောင့် မောင်ဖြူသည်ဤပုဒ်မပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အညီပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သည်။

ထောင်ဒဏ်ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် စီစဉ်ချက်ကို ထိမ်ချန်ခြင်း။ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်း ရှိခဲ့လျှင်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းမရှိခဲ့လျှင်။

☐

၁၂၀။ ။ ထောင်ဒဏ်ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ခြင်းကို လွယ်ကူစေရန်ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ လွယ်ကူအောင် မိမိကဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ ပြုလုပ်မှုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော ပျက်ကွက်မှုပြုခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေထိုပြစ်မှု ကျူးလွန်ရန် စီစဉ်ချက်ရှိသည်ကို မိမိအလိုအလျောက် ထိမ်ချန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စီစဉ်ချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မမှန်သည်ကိုသိလျက်နှင့် မှန်သည့်အနေဖြင့် မိမိအလိုအလျောက်ပြောလျှင်၊ ထိုသူကိုအဆိုပါပြစ်မှု ကျူးလွန်ခြင်းရှိပါက၊ ကျူးလွန်သည့်ပြစ်မှုအတွက်

ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အများဆုံး ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး၏ လေးပုံတပုံ ထိဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းမရှိပါက၊ ရှစ်ပုံတပုံထိဖြစ်စေ၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခန်း ၅-က။

ရာဇဝတ်မကင်းသော ပူးပေါင်းကြံစည်မှု။

ရာဇဝတ်မကင်းသော ပူးပေါင်းကြံစည်မှု၏အင်္ဂါ။

၁၂၀-က။ ။ လူနှစ်ယောက်က၊ သို့တည်းမဟုတ် နှစ်ယောက်ထက်ပိုသောသူများက (၁) ဥပဒေနှင့်မညီသော ပြုလုပ်မှုကိုသော်၎င်း၊ (၂) ဥပဒေနှင့်မညီသော နည်းဖြင့်ဥပဒေနှင့်မညီ မဟုတ်သော ပြုလုပ်မှု ကိုသော်၎င်းပြုရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုစေရန်သဘောတူညီလျှင်၊ ထိုသဘောတူညီချက်ကို ရာဇဝတ် မကင်းသော ပူးပေါင်းကြံစည်မှုဟုခေါ်သည်။

ခြွင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် သဘောတူညီချက်မှတပါး၊ သဘောတူညီချက်တခုခုတွင် ပါဝင်သူတယောက်ကဖြစ်စေ၊ အများကဖြစ်စေသဘောတူညီသော်လည်း သဘောတူညီသည့်အတိုင်း ပြုလုပ်မှုတခုခုကို မပြုသမျှ၊ ထိုသဘောတူညီချက်သည် ရာဇဝတ်မကင်းသော ပူးပေါင်းကြံစည်မှု မမြောက်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ ဆိုခဲ့သော ဥပဒေနှင့်မညီသော ပြုလုပ်မှုသည်၊ ဆိုခဲ့သောသဘောတူညီချက်၏ ရည်ရွယ်ရင်းအချက်ဖြစ်သည် မဖြစ်သည်၊ ထိုရည်ရွယ်ရင်း အချက်နှင့် အကြောင်းသင့်ဆက်စပ်နေသည် မနေသည်တို့မှာအရေးပါသော အချက်များမဟုတ်ပေ။

ရာဇဝတ်မကင်းသောပူးပေါင်းကြံစည်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၁၂၀-ခ။ ။ (၁) မည်သူမဆို၊ သေဒဏ်သော်၎င်း၊ တကျွန်းဒဏ်သော်၎င်း၊ နှစ်နှစ်၊ သို့တည်းမဟုတ် နှစ်နှစ်ထက်ပို၍သော်၎င်း၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ်သော်၎င်း ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုတခုခုကို ကျူးလွန်ရန် ရာဇဝတ်မကင်းသော ပူးပေါင်းကြံစည်မှုတွင် ပါဝင်သူဖြစ်လျှင်၊ ထိုပူးပေါင်းကြံစည်မှု အတွက် ဤရာဇသတ်ကြီးအရ ပြစ်ဒဏ်အတည့်အလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိပါက၊ အဆိုပါသက်ဆိုင်ရာ ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရန်အားပေးကူညီဘိသကဲ့သို့ ထိုသူအားပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

(၂) မည်သူမဆို၊ ဆိုခဲ့သည့် ပြစ်ဒဏ်မျိုး ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုမှတပါးအခြား ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန်ရာဇဝတ်မကင်းသော ပူးပေါင်းကြံစည်မှုတွင် ပါဝင်သူဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လ ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခန်း ၆။

ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်အစိုးရကို ဆန့်ကျင်ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုများ။

နိုင်ငံတော်သစ္စာဖေါက်ဖျက် ပုန်ကန်ခြင်း။

၁၂၁။ ။ မည်သူမဆို-

(က) ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံကိုဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စု အဖွဲ့ဝင်တခုခုကိုဖြစ်စေ စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံကိုဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စု အဖွဲ့ဝင်တခုခုကိုဖြစ်စေ စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်ရန် အခြားနိုင်ငံတခုခုကိုသော်၎င်း၊ လူတဦးဦးကိုသော်၎င်း ပြည်ထောင်စုအတွင်း၌ ဖြစ်စေ၊ အပ၌ ဖြစ်စေကူညီလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) ထိုသို့စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်ရန် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံအတွင်း၌ဖြစ်စေ၊ အပ၌ဖြစ်စေ လူတဦးဦးကို လှုံ့ဆော်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လူတဦးဦးနှင့် ပူးပေါင်းကြံစည်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဃ) ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေဖြင့် တည်ထောင်ခန့်အပ်သော ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ၏ လုပ်ငန်း အဖွဲ့ကိုသော်၎င်း၊ ပြည်ထောင်စု အဖွဲ့ဝင်၏လုပ်ငန်းအဖွဲ့ကိုသော်၎င်း လက်နက်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြား သောင်းကျန်းသော နည်းလမ်းဖြင့်ဖြစ်စေ ဖြိုဖျက်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြိုဖျက်ရန် အခြားနည်းဖြင့် ပြင်ဆင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့အားထုတ်မှုတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့အားထုတ်မှုနှင့်ပတ်သက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့အားထုတ်မှုကို ပြုရန် ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့အားထုတ်မှုတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့အားထုတ်မှုနှင့်ပတ်သက်ရန် ဖြစ်စေ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအတွင်း၌သော်၎င်း၊ အပ၌သော်၎င်း လူတဦးဦးကို လှုံ့ဆော်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တဦးဦးနှင့်ပူးပေါင်းကြံစည်လျှင်၊

ထိုသူသည် နိုင်ငံတော်သစ္စာဖေါက်ဖျက် ပုန်ကန်မှုကြီးကို ကျူးလွန်သည်။

နိုင်ငံတော်သစ္စာဖေါက်ဖျက် ပုန်ကန်မှုကြီးအတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၁၂၂။ ။ (၁) မည်သူမဆို၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအတွင်းတွင် နိုင်ငံတော်သစ္စာဖေါက်ဖျက် ပုန်ကန်မှုကြီးကို ကျူးလွန်လျှင်၊ သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တသက်တကျွန်းပို့ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ခြင်းခံရမည်။

(၂) ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံသားဖြစ်သူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် သာမန်အားဖြင့် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံအတွင်းတွင် နေထိုင်သူသည် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအပတွင် နိုင်ငံတော်သစ္စာဖေါက်ဖျက် ပုန်ကန်မှုကြီး ကို ကျူးလွန်လျှင်၊ သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တသက်တကျွန်းပို့ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ခြင်းခံရမည်။

နိုင်ငံတော်သစ္စာဖေါက်ဖျက် ပုန်ကန်မှုကြီးကျူးလွန်သူကို အားပေးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်သင့်ခံခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် နှစ်သိမ့်စေခြင်း။

၁၂၃။ ။ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား နိုင်ငံတော်သစ္စာဖေါက်ဖျက်ပုန်ကန်မှုကြီး ကျူးလွန် ရာတွင် ပါဝင်သူဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ပါဝင်သူဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်ရန်အကြောင်း ရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ ထိုသူကို အားပေးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်သင့်ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နှစ်သိမ့်စေလျှင်၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိအလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ် ခြင်းခံရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ကင်းလွတ်ချက်။ ။ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို လက်သင့်ခံသောသူသည် ထိုပြစ်မှုကျူးလွန်သူ၏ လင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မယားဖြစ်လျှင်၊ ဤပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်မသက်ဆိုင်စေရ။

နိုင်ငံတော်သစ္စာဖေါက်ဖျက် ပုန်ကန်မှုကြီးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ထိမ်ချန်ခြင်း။

၁၂၄။ ။ နိုင်ငံတော်သစ္စာဖေါက်ဖျက် ပုန်ကန်မှုကြီးဖြစ်စေမည့် ပြုလုပ်မှု တခုခုကိုတဦးတယောက်သော သူက ပြုရန်ကြံရွယ်ကြောင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုရန်ပြင်ဆင်ကြောင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုဆဲဖြစ်ကြောင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုပြီးဖြစ်ကြောင်းကို သိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ မိမိသိသမျှကို ရာဇဝတ်တရားသူကြီးထံတွင်ဖြစ်စေ၊ ရဲအရာရှိထံတွင်ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရန် တာဝန်ဝတ် တရားဆောင်ရွက်နေသူထံတွင်ဖြစ်စေ၊ ချက်ခြင်းဖွင့်ဟပြောဆိုခြင်းမပြုလျှင်၊ ထိုသူသည် နိုင်ငံတော်

သစ္စာဖေါက်ဖျက် ပုန်ကန်မှုကြီး ထိမ်ချန်မှုကို ကျူးလွန်သည်။ ထိုသို့ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုအတွက်၊ ထိုသူအား ခုနစ်နှစ်ထိ အလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

အကြည်ညိုပျက်အောင်ပြုခြင်း။

၁၂၄-က။ ။ မည်သူမဆို၊ နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ စာဖြင့်ဖြင့်စေ၊ အမှတ်အသားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ထင်ရှားသော ပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စုအတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်ထောင်စု အဖွဲ့ဝင်များအတွက် ဥပဒေအရ တည်ထောင်ထားသော အစိုးရကိုမုန်းထားအောင်သော်ငြား၊ မလေးစား အောင်သော်ငြားပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုရန်အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မေတ္တာပျက် အောင်လှုံ့ဆော်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့လှုံ့ဆော်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို ငွေဒဏ်နှင့်တကွ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်နှင့်တကွ တသက်တကျွန်းအောက်လျော့သည့် တကျွန်းဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်နှင့်တကွ သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်သက်သက်ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။ မေတ္တာပျက်စေခြင်း ဆိုသည့်စကားတွင်၊ သစ္စာမဲ့ခြင်းနှင့် အငြိုးထားသော စိတ်လည်းပါဝင်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။ မုန်းထားအောင်သော်ငြား၊ မလေးစားအောင်သော်ငြား၊ မေတ္တာပျက်အောင်သော် ငြားဖြစ်စေရန်လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လှုံ့ဆော်ရန် အားထုတ်ခြင်းမရှိဘဲ အစိုးရ၏ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ်ကို ဥပဒေနှင့်ညီသော နည်းဖြင့်ပြောင်းလဲပြုပြင်စေရန် ရည်ရွယ်လျက်၊ ထိုသို့ဆောင်ရွက်မှုကို သဘောမကျကြောင်း ထုတ်ဖေါ်ခြင်းသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုမမြောက်။

ရှင်းလင်းချက် ၃။ ။ မုန်းထားအောင်သော်ငြား၊ မလေးစားအောင်သော်ငြား၊ မေတ္တာပျက်အောင်သော် ငြားဖြစ်စေရန်လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လှုံ့ဆော်ရန်ကြံစည်အားထုတ်ခြင်းမရှိဘဲ အစိုးရ၏စီရင် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်မှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားဆောင်ရွက်မှုကို သဘောမကျကြောင်း ထုတ်ဖေါ်ခြင်းသည် ဤပုဒ်မအရပြစ်မှုမမြောက်။

ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ၏လုပ်ငန်းအဖွဲ့ကိုဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင်၏ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ကိုဖြစ်စေ အနိုင် အထက်ဖြိုဖျက်စေရန်နှိုးဆော်ခြင်း။

၁၂၄-ခ။ ။ မည်သူမဆို-

(က) ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံ၏လုပ်ငန်း အဖွဲ့ကိုသော်ငြား ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင်၏ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ကိုသော် ငြား အနိုင်အထက်ဖြစ်စေ၊ သောင်းကျန်းသောနည်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အဆိုပါလုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင် အရာထမ်း တဦးဦးကို သစ္စာမဲ့သတ်ဖြတ်ခြင်းအားဖြင့်ဖြစ်စေ ဖြိုဖျက်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်ဆီးရန်တာဝန်ဝတ် တရားရှိအပ်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် လိုလားအပ်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် တောင့်တအပ်သည်၊ သို့တည်း မဟုတ် လျော်ကန်သင့်မြတ်သည်ဟူ၍၊ သိလျက်နှင့် သော်ငြား၊ တမင်သက်သက်သော်ငြား နှိုးဆော်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အကြံပေးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သင်ကြားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) အဆိုပါလုပ်ငန်းအဖွဲ့တခုခုကို အနိုင်အထက် ဖြစ်စေ၊ သောင်းကျန်းသောနည်းဖြင့်ဖြစ်စေ ဖြိုဖျက်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်စီးစေရန်နှိုးဆော်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် အကြံပေးသော၊ သို့တည်းမဟုတ် သင်ကြားသော ရေးသားထားသည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုံနှိပ်ထားသည့်အရာတခုခုကို၊ သိလျက်နှင့်သော်ငြား၊ တမင်သက်သက်သော်ငြား ပုံနှိပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျေညာလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တည်းဖြတ်လျှင်၊

သို့တည်းမဟုတ် ထုတ်လုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြန့်ချီလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ရောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝေငှလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်အများမြင်သာအောင် ပြထားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) အဆိုပါလုပ်ငန်း အဖွဲ့တခုခုကိုအနိုင်အထက်ဖြစ်စေ၊ သောင်းကျန်းသော နည်းဖြင့်ဖြစ်စေ ဖြိုဖျက် စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်ဆီးစေရန်သင်ကြားသော၊ သို့တည်းမဟုတ် နှိုးဆော်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် အားပေးသော သူများပါဝင်သည့်အသင်းအဖွဲ့၊ လူစု၊ အစုအဝေး တခုခုကို စည်းရုံးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စည်းရုံးရာတွင် ကူညီလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဃ) အဆိုပါအသင်းအဖွဲ့၊ လူစု၊ အစုအဝေးတခုခု၏ ရည်ရွယ်ချက်ကိုသိလျက်နှင့် ထိုအသင်းအဖွဲ့၊ လူစု၊ အစုအဝေးတခုခုတွင် အသင်းဝင်အဖြစ်ပါဝင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအသင်းအဖွဲ့၊ လူစု၊ အစုအဝေး တခုခုနှင့် ဆက်သွယ်လျှင်၊

ထိုသူအား သုံးနှစ်အောက်မနည်း ဆယ်နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင်၊ ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ ဤပုဒ်မ၏ ကိစ္စအလို့ငှါ "ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံ၏ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင်၏ လုပ်ငန်းအဖွဲ့" ဆိုသည့်စကားရပ်မှာ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ် ပုံ အခြေခံဥပဒေအရ တည်ထောင်ထားသည့် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ၏ လုပ်ငန်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင်၏ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ကို ဆိုလိုသည်။

ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် မဟာမိတ်ဖြစ်သော အာရှတိုက်နိုင်ငံတခုခုကိုစစ်မက်ပြိုင် ဆိုင်ခြင်း။

၁၂၅။ ။ မည်သူမဆို၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့်မဟာမိတ်ဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ငြိမ်းချမ်း လျက်ရှိသောအာရှတိုက် နိုင်ငံတခုခုကို စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်ရန် အားပေးကူညီလျှင်၊ ထိုသူကို ငွေဒဏ်နှင့်တကွ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်နှင့်တကွ ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်သက် သက်ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် ငြိမ်းချမ်းလျက်ရှိသော နိုင်ငံနယ်ပယ်တွင် တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီး ခြင်း။

၁၂၆။ ။ မည်သူမဆို၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့်မဟာမိတ်ဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ငြိမ်းချမ်း လျက်ရှိသောနိုင်ငံနယ်ပယ်များတွင် တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးရန် ပြင်ဆင်လျှင်၊ ထိုသူကိုခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင် သည်။ ထို့ပြင် တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးမှု ကျူးလွန်ရာတွင် အသုံးပြုသော ပစ္စည်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အသုံးပြုရန်ကြံရွယ်သော ပစ္စည်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီး၍ရသော ပစ္စည်းကိုသိမ်းယူ ခြင်း ခံထိုက်စေရမည်။

ပုဒ်မ ၁၂၅ နှင့် ၁၂၆ တွင်ဖော်ပြသည့်အတိုင်းစစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်ရာတွင် သော်၎င်း၊ တိုက်ခိုက် ဖျက်ဆီးရာတွင်သော်၎င်း၊ ရသောပစ္စည်းကိုလက်ခံခြင်း။

၁၂၇။ ။ ပုဒ်မ ၁၂၅ နှင့် ၁၂၆ များ၌ ဖော်ပြသော ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရာတွင်ရသောပစ္စည်းဟု သိလျက်နှင့် ထိုပစ္စည်းကို လက်ခံလျှင်၊ ထိုသူအားခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။ ထို့ပြင်လက်ခံထားသည့် ပစ္စည်းကိုသိမ်းယူနိုင်သည်။

နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားကို၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်သုံ့ပန်းကိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက မိမိအလိုအလျောက် လွတ်ပြေးစေခြင်း။

၁၂၈။ ။ မည်သူမဆို၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သည့်အလျောက် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားကို ဖြစ်စေ၊ စစ်သုံ့ပန်း ကိုဖြစ်စေ၊ ထိန်းသိမ်းထားရသည်တွင်၊ ထိုအကျဉ်းသားကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုစစ်သုံ့ပန်းကို အကျဉ်း ထားရာနေရာမှ လွတ်ပြေးစေရန် မိမိအလိုအလျောက်ခွင့်ပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုတသက်တကျွန်းဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းပေါ့လျော့မှုကြောင့် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားကို၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်သုံ့ပန်းကို လွတ်ပြေးစေခြင်း။

၁၂၉။ ။ မည်သူမဆို၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သည့်အလျောက် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားကို ဖြစ်စေ၊ စစ်သုံ့ပန်း ကိုဖြစ်စေ၊ ထိန်းသိမ်းထားရသည်တွင်၊ ထိုအကျဉ်းသားကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုစစ်သုံ့ပန်းကို ချုပ်ထား ရာနေရာမှ ဝတ်တရားပေါ့လျော့မှုကြောင့် လွတ်ပြေးစေလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိအလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်သုံ့ပန်းလွတ်ပြေးရာတွင် ကူညီခြင်း၊ ကယ်ခြင်း၊ လက်သင့်ခံခြင်း။

၁၃၀။ ။ မည်သူမဆို၊ သိလျက်နှင့်-

(က) နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားဖြစ်စေ၊ စစ်သုံ့ပန်းဖြစ်စေ ဥပဒေအရ ချုပ်ထားရာမှ လွတ်ပြေးရာတွင် ကူညီလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) ထိုအကျဉ်းသားကိုဖြစ်စေ၊ စစ်သုံ့ပန်းကိုဖြစ်စေ၊ ဥပဒေအရ ချုပ်ထားရာမှကယ်လျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် ကယ်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) ဥပဒေအရ ချုပ်ထားရာမှ လွတ်ပြေးသော ထိုအကျဉ်းသားကိုဖြစ်စေ၊ ထိုစစ်သုံ့ပန်းကိုဖြစ်စေ လက်သင့်ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝှက်ထားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဃ) ထိုသို့လွတ်ပြေးသော အကျဉ်းသားကိုဖြစ်စေ၊ စစ်သုံ့ပန်းကိုဖြစ်စေ ပြန်လည်ဖမ်းဆီးရာတွင် ခုခံ လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခုခံရန် အားထုတ်လျှင်၊

ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံရှိ သတ်မှတ်ထားသောနယ်နိမိတ်အတွင်း၌ နေပါမည်ဟု ကတိထားရှိသောကြောင့် ထိုနယ်နိမိတ်အတွင်း၌ လွတ်လပ်စွာ နေခွင့်ရသော နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်သုံ့ပန်းသည် ထိုနယ်နိမိတ်ပြင်ပသို့ ထွက်လျှင်၊ ဥပဒေအရ ချုပ်ထားရာမှ လွတ်ပြေးသည်မည်၏။

အခန်း ၆-က။

ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ပါလီမန်တို့၏ အက်ဥပဒေများ၌ပါရှိသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်အချို့နှင့် စပ်လျဉ်းသောပြစ်မှုများ။

ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေနှင့် ပါလီမန်တို့၏ အက်ဥပဒေများ၌ပါရှိသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက် အချို့နှင့်စပ်လျဉ်းသော ပြစ်မှုများ။

၁၃၀-က။ ။ အပြစ်ဒဏ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရန် အခြားနည်းလမ်းကို ဥပဒေဖြင့် အတည့် အလင်းပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိသည့် ကိစ္စတွင်၊ မည်သူမဆို၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ

အခြေခံဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၁၅ ၌ဖြစ်စေ၊ ၁၇ ၌ဖြစ်စေ၊ ၁၉ ၌ဖြစ်စေ၊ ၂၀ ၌ဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၂၃ ၏ပုဒ်မခွဲ (၂) နှင့် (၃) များ၌ဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ပါလီမန်က ပြဋ္ဌာန်းထားသောအက်ဥပဒေ၌ဖြစ်စေ ပါရှိသော ပြဋ္ဌာန်းချက်က တားမြစ်ထားသော ပြုလုပ်မှုကို တမင်ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ အဆိုပါပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ပြုလုပ်ရန်လိုအပ်သော ပြုလုပ်မှုကို တမင်ချန်လှပ်ခြင်းဖြင့် သော်၎င်းအဆိုပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လျော်ကန်သင့်မြတ်သော ခွင့်လွှတ်ချက်မရှိဘဲ ဆန့်ကျင်ခြင်းပြုလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခန်း ၆-ခ။

အခြားနိုင်ငံများကိုအသရေပျက်စေမှု။

အခြားနိုင်ငံများကို အသရေ ပျက်စေမှု။

၁၃၀-ခ။ ။ နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ စာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အမှတ်အသားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ထင်ရှားသောပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံခြားတို့၏ ငြိမ်းချမ်းစွာမိတ်ဆွေအဖြစ် ဆက်ဆံမှုကို နှောင့်ယှက်ရန်အကြံဖြင့် နိုင်ငံခြားကိုဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံခြား၏အထွတ်အထိပ် ပုဂ္ဂိုလ်ကိုဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံခြား သံအမတ်ကိုဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံခြား၏အခြားထိပ်တန်းပုဂ္ဂိုလ်များကိုဖြစ်စေ ဂုဏ်နိမ့်ကျစေတတ်သည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဂုဏ်သိက္ခာထိပါးစေတတ်သည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် မုန်းထားအောင် သော်၎င်း၊ မလေးစားအောင်သော်၎င်း ဖြစ်စေတတ်သည့် အရာကိုကျေညာလျှင်၊ ထိုသူကိုသုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပဌမခြွင်းချက်။ ။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံခြားတို့၏ငြိမ်းချမ်းစွာ မိတ်ဆွေအဖြစ်ဆက်ဆံမှုကို နှောင့်ယှက်ရန် အကြံမရှိဘဲ၊ ပြည်သူအကျိုးနှင့်သက်ဆိုင်သော ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မျှတသော ဝေဖန်ချက်ကို ကျေညာခြင်းသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုမမြောက်။

ဒုတိယခြွင်းချက်။ ။ မှန်ကန်သည့်အရာကို အများပြည်သူကောင်းကျိုးအတွက် ကျေညာသင့်သဖြင့် ကျေညာခြင်းသည် ဤပုဒ်မအရပြစ်မှုမမြောက်။ ကျေညာချက်သည် အများပြည်သူ၏ကောင်းကျိုး အတွက် ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ဆိုသောအချက်သည် အကြောင်းချင်းရာ၏ပြဿနာဖြစ်သည်။

အခန်း ၇။

ကြည်းတပ်၊ ရေတပ်၊ လေတပ်နှင့်ဆိုင်သောပြစ်မှုများ။

စစ်ပုန်ကန်မှုကို အားပေးကူညီခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်သားအားတာဝန်ဝတ်တရားမှ သွေးဆောင်ရန်အားထုတ်ခြင်း။

၁၃၁။ ။ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်ကြည်း၊ ရေ၊ လေတပ်တခုခုတွင် ထမ်းရွက်သောတပ်သားကသော်၎င်း၊ အရာရှိကသော်၎င်း စစ်ပုန်ကန်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို မည်သူမဆို၊ အားပေးကူညီလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုတပ်သား၊ ထိုအရာရှိတဦးဦးအား နိုင်ငံတော်သစ္စာကို ဖေါက်ဖျက်စေခြင်းငှါသော်၎င်း၊ တာဝန်ဝတ် တရား မဆောင်ရွက်စေခြင်းငှါသော်၎င်း သွေးဆောင်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကိုတသက် တကျွန်းဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

အားပေးကူညီခြင်းကြောင့်၊ ကျူးလွန်သော ပုန်ကန်မှုကို အားပေးကူညီခြင်း။

၁၃၂။ ။ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ကြည်း၊ ရေ၊ လေတပ်တခုခုတွင် ထမ်းရွက်သောတပ်သားကသော်၎င်း၊ အရာရှိကသော်၎င်း စစ်ပုန်ကန်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို မည်သူမဆို၊ အားပေးကူညီသည်တွင်၊ ထိုသို့အားပေး ကူညီခြင်းကြောင့် စစ်ပုန်ကန်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုအားပေးကူညီသူကိုသေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တသက် တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

အထက်အရာရှိဝတ်တရားထမ်းဆောင်ရာတွင် ထိုအရာရှိအပေါ်၌ လက်ရောက်မှု ကျူးလွန်စေရန် တပ်သားအား၊ အားပေးကူညီခြင်း။

၁၃၃။ ။ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ကြည်း၊ ရေ၊ လေတပ်တခုခုတွင် ထမ်းရွက်သောတပ်သားကသော်၎င်း၊ အရာရှိကသော်၎င်းတာဝန်ဝတ်တရားထမ်းဆောင်နေသော အထက်အရာရှိကို လက်ရောက်မှုကျူးလွန် ရန် မည်သူမဆို၊ အားပေးကူညီလျှင်၊ ထိုအားပေးကူညီသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ် ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ကျူးလွန်သော လက်ရောက်မှုကို အားပေးကူညီခြင်း။

၁၃၄။ ။ မည်သူမဆို၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ကြည်း၊ ရေ၊ လေတပ်တခုခုတွင် ထမ်းရွက်သော တပ်သား ကသော်၎င်း၊ အရာရှိကသော်၎င်းတာဝန်ဝတ်တရားထမ်းဆောင်နေသော အထက်အရာရှိကို လက်ရောက် မှုကိုကျူးလွန်ရန် အားပေးကူညီသည်တွင်၊ ထိုသို့အားပေးကူညီခြင်းကြောင့် လက်ရောက်မှုကိုကျူးလွန် လျှင်၊ ထိုအားပေးကူညီသူကိုခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ် ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ် နိုင်သည်။

တပ်သားအား စစ်ပြေးမှုကျူးလွန်စေရန် အားပေးကူညီခြင်း။

၁၃၅။ ။ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ကြည်း၊ ရေ၊ လေတပ်တခုခုတွင် ထမ်းရွက်သောတပ်သားကသော်၎င်း၊ အရာရှိကသော်၎င်းစစ်ပြေးမှုကျူးလွန်ခြင်းကို မည်သူမဆို၊ အားပေးကူညီလျှင်၊ ထိုအားပေးကူညီသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင် ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

စစ်ပြေးကိုလက်သင့်ခံခြင်း။

၁၃၆။ ။ အောက်ပါကင်းလွတ်ချက်တွင် ပါဝင်သူမှတပါး၊ စစ်ပြေးမှုကျူးလွန်သော ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ကြည်း၊ ရေ၊ လေတပ်တခုခုတွင် ထမ်းရွက်သည့် တပ်သားသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာရှိ သည် စစ်ပြေးမှုကျူးလွန်ခဲ့သည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း၊ ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့်သော်၎င်း မည်သူ မဆို၊ အဆိုပါတပ်သားကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာရှိကို လက်သင့်ခံလျှင်၊ ထိုလက်သင့်ခံသူကို နှစ်နှစ် ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ကင်းလွတ်ချက်။ ။ ဤပြဋ္ဌာန်းချက်သည် မယားကလင်ကို လက်သင့်ခံခြင်းနှင့်မသက်ဆိုင်စေရ။

သင်္ဘောမှူးပေါ့လျော့မှုကြောင့်၊ စစ်ပြေးသည် သင်္ဘောပေါ်တွင်ပုန်းနေနိုင်ခြင်း။

၁၃၇။ ။ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ကြည်း၊ ရေ၊ လေတပ်တခုခုမှ စစ်ပြေးတဦးဦးသည် ကုန်သည်သင်္ဘော ပေါ်၌ ပုန်းနေရာတွင်၊ ထိုသို့ပုန်းနေကြောင်းကို သင်္ဘောမှူးသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် သင်္ဘောကိုအုပ်ချုပ် သူ အကြီးအကဲသည် မိမိ၏တာဝန်ဝတ်တရားပေါ့လျော့ခြင်းမရှိခဲ့သော်၊ သို့တည်းမဟုတ် သင်္ဘောပေါ် တွင်စည်းကမ်း သေဝပ်ရေး ချို့ငဲ့ခြင်းမရှိခဲ့သော် သိနိုင်လောက်သည်ဖြစ်လျှင်၊ ထိုသို့ပုန်းနေကြောင်းကို မသိစေကာမူ၊

ထိုသဘော်မျှုးအား၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသဘော်ကို အုပ်ချုပ်သူ အကြီးအကဲအားငါးရာ အထိငွေဒဏ်ချမှတ်နိုင်သည်။

စည်းကမ်းဖီဆန်မှုကိုပြုရန် တပ်သားကို အားပေးကူညီခြင်း။

၁၃၈။ ။ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ကြည်း၊ ရေ၊ လေတပ်တခုခုတွင် ထမ်းရွက်သော တပ်သား၏၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာရှိ၏ ပြုလုပ်မှုသည် စည်းကမ်းဖီဆန်မှု ပြုရာရောက်ကြောင်းသိလျက်နှင့် ထိုပြုလုပ်မှုကို အားပေးကူညီသည်တွင်၊ ထိုသို့အားပေးကူညီခြင်းကြောင့် စည်းကမ်းဖီဆန်မှုကို ကျူးလွန် လျှင်၊ ထိုအားပေးကူညီသူကို ခြောက်လအထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ် လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အချို့အက်ဥပဒေများကို လိုက်နာရသူများ။

၁၃၉။ ။ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ ကြည်းတပ်မတော် အက်ဥပဒေကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ဘော်လံတီယာ အရံရေတပ်မတော် (စည်းကမ်း) အက်ဥပဒေကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံလေတပ်မတော် (စည်းကမ်း) အက်ဥပဒေကို လိုက်နာရသူသည် ဤအခန်း၌ဖေါ်ပြထားသော ပြစ်မှုအတွက် ဤရာဇသတ်ကြီးအရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းမခံရ။

တပ်သား၏စစ်ဝတ်တန်ဆာကိုဝတ်ဆင်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်အမှတ်အသားကို ကိုင်ဆောင် ခြင်း။

၁၄၀။ ။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ကြည်း၊ ရေ၊ လေတပ်တခုခုတွင် ထမ်းရွက်သော တပ်သား မဟုတ်ဘဲလျက်၊ မိမိကိုယ်ကိုတပ်သားဟူ၍ ယုံကြည်စေရန် ကြံရွယ်ချက်နှင့် မည်သူမဆို၊ စစ်သား၏ စစ်ဝတ်တန်ဆာနှင့် သဏ္ဍာန်တူသော အဝတ်တန်ဆာကို ဝတ်ဆင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စစ်အမှတ် အသားနှင့် သဏ္ဍာန်တူသော အမှတ်အသားကို ကိုင်ဆောင်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးလထိထောင်ဒဏ်တမျိုး မျိုးဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခန်း ၈။

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ရေးကို ပျက်စေသော ပြစ်မှုများ။

ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေး။

၁၄၁။ ။ ငါးဦး၊ သို့တည်းမဟုတ် ငါးဦးထက်ပိုသော သူများသည် အောက်ပါတူသောရည်ရွယ်ချက် တခုခု နှင့်စုဝေးကြလျှင်၊ ထိုအစုအဝေးကို "ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေး"ဟုခေါ်သည်။

ပဌမ။ ။ ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော အနိုင်အထက်ပြုခြင်းဖြင့်သော်ငှင်း၊ ထိုကဲ့သို့သော အနိုင်အထက် ပြုဟန်ပြခြင်းဖြင့်သော်ငှင်း ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေအရ တည်ထောင်ခန့်အပ်သော ဥပဒေ ပြုအဖွဲ့ကိုဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင်၏ အစိုးရ ကိုဖြစ်စေ၊ ဥပဒေအရ မိမိ၏အာဏာကို ဆောင်ရွက်နေသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကိုဖြစ်စေ ချောက်လှန့်ရန် ရည်ရွယ်ချက်၊ သို့တည်းမဟုတ်

ဒုတိယ။ ။ ဥပဒေအရသော်ငှင်း၊ ဥပဒေနှင့်အညီ ထုတ်ဆင့်သည့် အမိန့်ဆင့်ဆိုချက်စသော ဆောင်ရွက်မှု ကိုသော်ငှင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းကို ခုခံရန်ရည်ရွယ်ချက်၊ သို့တည်းမဟုတ်

တတိယ။ ။ အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကိုသော်ငှင်း၊ ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ကျော်နင်းမှုကိုသော်ငှင်း၊ အခြားပြစ်မှုများကိုသော်ငှင်း၊ ကျူးလွန်ရန်ရည်ရွယ်ချက်၊ သို့တည်းမဟုတ်

စတုတ္ထ။ ။ တဦးတယောက်သောသူကို ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော အနိုင်အထက်ပြုခြင်းဖြင့်သော်ငှင်း၊ ထိုကဲ့သို့သော အနိုင်အထက်ပြုဟန်ပြခြင်းဖြင့်သော်ငှင်း ပစ္စည်းကိုရယူရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် တဦး တယောက်၏ လက်ရှိဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ခံစားဆဲဖြစ်သော ဖြတ်သန်းသွားလာမှု အခွင့်အရေး ကိုဖြစ်စေ၊ ရေသုံးစွဲမှုအခွင့်အရေးကိုဖြစ်စေ၊ အကောင်အထည်မရှိသော အခြားအခွင့်အရေးကိုဖြစ်စေ လက်လွတ်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခံစားခွင့်ရှိသော အခွင့်အရေးကိုဖြစ်စေ၊ ခံစားခွင့်ရှိသည်ဟု ထင်မှတ်သော အခွင့်အရေးကိုဖြစ်စေ သုံးစွဲရန်ရည်ရွယ်ချက်၊ သို့တည်းမဟုတ်

ပဥ္စမ။ ။ ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော အနိုင်အထက် ပြုခြင်းဖြင့်သော်ငှင်း၊ ထိုကဲ့သို့သော အနိုင်အထက် ပြုဟန်ပြခြင်းဖြင့်သော်ငှင်း တဦးတယောက်သောသူအား ဥပဒေအရပြုရန်တာဝန်မရှိသော အလုပ်ကို အတင်းအကြပ်ပြုစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေအရပြုပိုင်သောအမှုကို ပြုခြင်းမှ အတင်းအကြပ် ပျက်ကွက်စေရန် ရည်ရွယ်ချက်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ အစုအဝေးတခုသည် စုဝေးဝက ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးမဟုတ်သော် လည်း၊ နောက်ပိုင်းတွင် မတရားအစုအဝေးဖြစ်လာနိုင်သည်။

ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေး၌ပါဝင်သူဖြစ်ခြင်း။

၁၄၂။ ။ မည်သူမဆို၊ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးဖြစ်မြောက်စေသည့်ကြောင်းချင်းရာများကို သိပါလျက်နှင့်၊ ထိုအစုအဝေးတွင် တမင်ပါဝင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆက်လက်ပါဝင်နေလျှင်၊ ထိုသူသည် ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးတွင် ပါဝင်သူမည်၏။

ပြစ်ဒဏ်။

၁၄၃။ ။ မည်သူမဆို၊ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးတခုတွင် ပါဝင်သူဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လ ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးတွင် သေစေလောက်သော လက်နက်ကိုစွဲကိုင်ကာပါဝင်ခြင်း။

၁၄၄။ ။ မည်သူမဆို၊ သေစေလောက်သောလက်နက်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ရန်မူသောလက်နက်အဖြစ်ဖြင့် အသုံးပြုခဲ့သော် သေစေတန်ရာသော အရာဝတ္ထုကို ကိုင်စွဲလျက်၊ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေး တွင်ပါဝင်သူဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

လူစုခွဲရန်အမိန့်ပေးပြီးကြောင်းသိပါလျက်၊ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေး၌ပါဝင်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆက်လက်ပါဝင်နေခြင်း။

၁၄၅။ ။ မည်သူမဆို၊ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးကို လူစုခွဲရန် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းသည့် နည်းလမ်း အတိုင်း အမိန့်ပေးပြီးကြောင်းသိပါလျက် ထိုအစုအဝေးတွင် ပါဝင်သူဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆက်လက်ပါဝင်နေသူဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ် ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရှုန်းရင်းဆန်ခတ်မှု။

၁၄၆။ ။ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးကသော်၎င်း၊ ထိုအစုအဝေးတွင်ပါဝင်သူတဦးဦးကသော်၎င်း တူသောရည်ရွယ်ချက်အတိုင်းဆောင်ရွက်ရာ၌၊ အနိုင်အထက်ပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သောင်း ကျန်းလျှင်၊ ထိုအစုအဝေးတွင် ပါဝင်သူတိုင်းသည် ရှုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကိုကျူးလွန်သည်။

ရှုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၁၄၇။ ။ မည်သူမဆို၊ ရှုန်းရင်းဆန်ခတ်မှု ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

သေစေလောက်သော လက်နက်ကိုစွဲကိုင်လျက် ရှုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုပြုခြင်း။

၁၄၈။ ။ မည်သူမဆို၊ သေစေလောက်သော လက်နက်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ရန်မူသောလက်နက်အဖြစ် ဖြင့်အသုံးပြုလျှင် သေစေတန်ရာသောအရာဝတ္ထုကိုစွဲကိုင်လျက်၊ ရှုန်းရင်းဆန်ခတ်မှု ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကိုသုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးတွင်ပါဝင်သူတိုင်းသည်၊ တူသောရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရာ၌ ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုအတွက် အပြစ်ရှိခြင်း။

၁၄၉။ ။ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးတွင် ပါဝင်သူတဦးဦးက ထိုအစုအဝေး၏တူသော ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်းဆောင်ရွက်ရာ၌ ပြစ်မှုတခုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့တူသော ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရာ၌ ကျူးလွန်တန်ရာသည်ဟု ထိုအစုအဝေး၌ ပါဝင်သူများက သိသောပြစ်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုပြစ်မှုကိုကျူးလွန်စဉ်က ထိုအစုအဝေး၌ပါဝင်သော သူတိုင်းသည် ထိုပြစ်မှုအတွက် အပြစ်ရှိသည်။

ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သောအစုအဝေးတွင် ပါဝင်စေရန်လူကိုငှါးရမ်းခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ငှါးရမ်း ခြင်းကိုအလိုတူရာရောက်ခြင်း။

၁၅၀။ ။ မည်သူမဆို၊ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးတွင် ပါဝင်စေရန် လူတဦးတယောက်ကို ငှါးရမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စေခိုင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ငှါးရမ်း ခြင်း၊ ရယူခြင်း၊ စေခိုင်းခြင်းတခုခုကို အားပေးအားမြှောက်ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အလိုတူရာ ရောက်လျှင်၊ ထိုသူသည်ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးတွင် ပါဝင်သူအဖြစ်ဖြင့်ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်စေရမည်။ ထို့ပြင် ထိုသို့ငှါးရမ်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ရယူခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ စေခိုင်းခြင်း ကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ငှါးရမ်းခြင်း သို့တည်းမဟုတ် ရယူခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် စေခိုင်းခြင်းခံရသူက ထိုအစုအဝေး၌ ပါဝင်သူအဖြစ်ဖြင့် ကျူးလွန်သောပြစ်မှုအတွက် အဆိုပါ ငှါးရမ်းခြင်း၊ ရယူခြင်း၊ စေခိုင်းခြင်းတခုခုပြုသူသည် အစုအဝေးတွင် ပါဝင်သူဖြစ်ဘိသကဲ့သို့သော်၎င်း၊ ပြစ်မှုကို ကိုယ်တိုင် ကျူးလွန်ဘိသကဲ့သို့သော်၎င်း ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်စေရမည်။

ငါးဦး၊ သို့တည်းမဟုတ် ငါးဦးထက်ပိုသောသူများ၏ အစုအဝေးကို၊ လူစုခွဲရန် အမိန့်ထုတ် ဆင့်ပြီးနောက်၊ ထိုအစုအဝေးတွင် သိလျက်နှင့်ပါဝင်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆက်လက်ပါဝင်နေခြင်း။

၁၅၁။ ။ ငါးဦး၊ သို့တည်းမဟုတ် ငါးဦးထက်ပိုသောသူများ၏ အစုအဝေးတခုခုကို လူစုခွဲရန်ဥပဒေနှင့် အညီ အမိန့်ထုတ်ဆင့်ပြီးနောက်၊ ထိုအစုအဝေးက ငြိမ်ဝပ်ရေးကို နှောင့်ယှက်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ ထိုအစုအဝေးတွင် ပါဝင်လျှက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆက်လက်ပါဝင်နေလျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ အစုအဝေးသည်ပုဒ်မ ၁၄၁ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစု အဝေးဖြစ်လျှင်၊ အထက်ပါ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် ပုဒ်မ ၁၄၅ အရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်စေ ရမည်။

ရုန်းရင်းဆန်ခတ်စသည်တို့ကို နှိမ်နင်းနေသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကိုလက်ရောက်မှုပြုခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဟန့်တားခြင်း။

၁၅၂။ ။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် တာဝန်ဝတ်တရားဆောင်ရွက်နေစဉ် ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစု အဝေးကို လူစုခွဲရန် ကြိုးပမ်းနေသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကို ဖြစ်စေ၊ သတ်ပုတ် နှောင့်ယှက်မှုကိုဖြစ်စေ နှိမ်နင်းရန် ကြိုးပမ်းနေသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို မည်သူမဆို၊ လက်ရောက် မှုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရောက်မှုပြုရန် ခြိမ်းချောက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဟန့်တားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဟန့်တားရန်အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို ရာဇဝတ်မကင်း သော အနိုင်အထက်မှုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုရန်အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုရန် ခြိမ်းချောက်လျှင်၊ ထိုသူကိုသုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုဖြစ်စေရန် ကြံရွယ်၍ ရမ်းကားလိုသောသဘောဖြင့် ရန်စခြင်းနှင့် ရုန်းရင်း ဆန်ခတ်မှုကိုကျူးလွန်ခဲ့သော်။

၁၅၃။ ။ ရန်စခြင်းဖြင့်ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကို ကျူးလွန်ရန်ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိုသို့ရန်စခြင်းဖြင့် ထိုပြစ်မှုကိုကျူးလွန်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ ဘေးသင့်စေလိုသော သဘော ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရမ်းကားလိုသော သဘောဖြင့်ဖြစ်စေ ဥပဒေနှင့်မညီသော အရာတခုကိုပြုခြင်းအား ဖြင့် တဦးတယောက်သောသူကို ရန်စလျှင်၊ ထိုသို့ရန်စခြင်းကြောင့် ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကို ကျူးလွန်ခဲ့သော်၊ ထိုသူကိုတနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

မကျူးလွန်ခဲ့သော်။

ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကို မကျူးလွန်ခဲ့သော်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

အမျိုးအစားတခုနှင့်တခု ရန်ငြိုးထားစေရန် အားပေးအားမြှောက်ပြုခြင်း။

၁၅၃-က။ ။ မည်သူမဆို၊ နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ စာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အမှတ်အသားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ထင်ရှားသော ပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတွင် နေထိုင်သူ အမျိုးအစား တခုနှင့်တခု ရန်ငြိုးစိတ်ထားအောင်သော်၎င်း၊ မုန်းတီးစိတ်ထားအောင်သော်၎င်း အားပေး အားမြှောက် ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့အားပေးအားမြှောက်ပြုရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် နေထိုင်သူအမျိုးအစားတခုနှင့်တခု ရန်ငြိုးစိတ် ထား ခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ မုန်းတီးစိတ်ထားခြင်းကိုဖြစ်စေဖြစ်ပေါ်စေသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြစ်ပေါ်စေတတ် သော

အကြောင်းများကို ဖယ်ရှားရန်အလို့ငှါ မသမာသော ကြံရွယ်ချက်မရှိသည့်ပြင် ရိုးဖြောင့်သော သဘောဖြင့် ထိုအကြောင်းများကို ထုတ်ဖေါ်ခြင်းသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုမမြောက်။

ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးစုဝေးရာမြေကိုပိုင်သူ၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိအသုံးပြုနေသူ။

၁၅၄။ ။ မြေရာတခုတွင် ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော စုဝေးမှုကိုဖြစ်စေ၊ ရှုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကိုဖြစ်စေ၊ ကျူးလွန်သောအခါ၊ ထိုမြေကိုပိုင်သူကသော်၎င်း၊ ထိုမြေကို လက်ရှိအသုံးပြုနေသူကသော်၎င်း၊ ထိုမြေ၌ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူကသော်၎င်း၊ ထိုမြေ၌ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိ ထိုက်ကြောင်း ပြောဆိုသူကသော်၎င်း၊ ထိုသူတဦးဦး၏ ကိုယ်စားလှယ်ကသော်၎င်း၊ ထိုသူတဦးဦး၏ မန်နေဂျာကသော်၎င်း-

(က) ထိုပြစ်မှု ကျူးလွန်နေကြောင်းကိုဖြစ်စေ၊ ကျူးလွန်ပြီးကြောင်းကို ဖြစ်စေသိလျက်နှင့်၊ သို့တည်း မဟုတ် ကျူးလွန်တန်ရာသည်ကိုယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိလျက်နှင့် ထိုအကြောင်းကို မိမိတတ်စွမ်းသမျှ လျင်မြန်နိုင်သမျှ လျင်မြန်စွာ အနီးဆုံးရဲဌာနရှိ အကြီးအကဲအရာရှိထံ မတိုင်ကြားလျှင်၊

(ခ) ထို့ပြင်ထိုပြစ်မှုကျူးလွန်အံ့ဆဲဆဲဖြစ်ကြောင်းယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့် တားဆီးရန် ဥပဒေနှင့် ညီသော နည်းအမျိုးမျိုးကိုမိမိတတ်စွမ်းသမျှ အသုံးမပြုလျှင်၊

(ဂ) ထို့ပြင် ကျူးလွန်သောအခါတွင်လည်း ရှုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်ခြင်းကို ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင် သော ထိုအစုအဝေးကိုဖြစ်စေ လူစုခွဲရန်သော်၎င်း၊ နှိမ်နင်းရန်သော်၎င်း ဥပဒေနှင့်ညီသော နည်းအမျိုး မျိုးကို မိမိတတ်စွမ်းသမျှအသုံးမပြုလျှင်၊

အဆိုပါ မြေပိုင်သူကို၊ သို့တည်းမဟုတ်မြေကိုလက်ရှိ အသုံးပြုနေသူကို၊ သို့တည်းမဟုတ် မြေ၌အကျိုး ခံစားခွင့်ရှိသူကို၊ သို့တည်းမဟုတ် မြေ၌ဆိုင်ရာ ဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း ပြောဆိုသူကိုတထောင်ထက်မပိုသော ငွေဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

တဦးတယောက်သောသူ၏အကျိုးငှါ၊ရှုန်းရင်းဆန်ခတ်မှု ကျူးလွန်သည့် အတွက်၊ ထိုသူ၏ တာဝန်။

၁၅၅။ ။ ရှုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်ပွါးရာ မြေကိုပိုင်သူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုမြေကို လက်ရှိအသုံးပြုနေ သူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုမြေ၌သော်၎င်း၊ ရှုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်စေသော အငြင်းပွါးမှုဆိုင်ရာအကြောင်း ပစ္စည်း၌သော်၎င်း အကျိုးခံစားခွင့်ရှိထိုက်ကြောင်း ပြောဆိုသူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုရှုန်းရင်းဆန် ခတ်မှုမှ အကျိုးကိုလက်ခံခြင်းသော်၎င်း၊ ရယူခြင်းသော်၎င်း ပြုသူ၏အကျိုးငှါဖြစ်စေ၊ ထိုသူတဦးဦး အတွက်ဖြစ်စေ ရှုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကိုကျူးလွန်သောအခါ၊ ထိုသူတဦးဦးကသော်၎င်း၊ ထိုသူတဦးဦး၏ ကိုယ်စားလှယ်ကသော်၎င်း၊ ထိုသူတဦးဦး၏ မန်နေဂျာကသော်၎င်း ထိုရှုန်းရင်းဆန်ခတ်မှု ကျူးလွန် တန်ရာသည်ကိုဖြစ်စေ၊ ထိုရှုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကို ကျူးလွန်သောဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သည့် အစုအဝေး စုဝေးတန်ရာသည်ကိုဖြစ်စေ ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိလျက်နှင့် ထိုအစုအဝေးကို မစုဝေးဖြစ်အောင် သော်၎င်း၊ ထိုရှုန်းရင်း ဆန်ခတ်မှုကိုမဖြစ်အောင်သော်၎င်း တားဆီးရန်၊ ထို့ပြင်ထိုအစုအဝေးကိုဖြစ်စေ၊ ထိုရှုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်ခြင်းကိုဖြစ်စေနှိမ်နင်းရန်နှင့် လူစုခွဲရန်၊ ဥပဒေနှင့်ညီသော နည်းအမျိုးမျိုးကို မိမိ တတ်စွမ်းသမျှ အသုံးမပြုလျှင်၊ ထိုမြေပိုင်သူကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုမြေကိုလက်ရှိအသုံးပြုနေသူကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုမြေ၌သော်၎င်း၊ ရှုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်စေသော အငြင်းပွါးမှုဆိုင်ရာ အကြောင်း ပစ္စည်း၌သော်၎င်း အကျိုးခံစားခွင့်ရှိထိုက်ကြောင်း ပြောဆိုသူကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုရှုန်းရင်းဆန်ခတ် မှုမှ အကျိုးကို လက်ခံခြင်းဖြစ်စေ၊ ရယူခြင်းဖြစ်စေ ပြုသူကိုငွေဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

ပိုင်သူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိအသုံးပြုနေသူ၏ အကျိုးငှါ၊ ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကျူးလွန်သည့် အတွက်ကိုယ်စားလှယ်၏တာဝန်။

၁၅၆။ ။ ရုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်ပွါးရာ မြေကိုပိုင်သူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုမြေကို လက်ရှိအသုံးပြု နေသူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုမြေ၌သော်၎င်း၊ ရုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်စေသော အငြင်းပွါးမှုဆိုင်ရာ အကြောင်းပစ္စည်း၌သော်၎င်း အကျိုးခံစားခွင့်ရှိထိုက်ကြောင်းပြောဆိုသူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုရုန်းရင်း ဆန်ခတ်မှုမှအကျိုးကိုလက်ခံခြင်းသော်၎င်း၊ ရယူခြင်းသော်၎င်း ပြုသူ၏အကျိုးငှါဖြစ်စေ၊ ထိုသူတဦးဦး အတွက်ဖြစ်စေ ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကို ကျူးလွန်သောအခါ၊ ထိုသူတဦးဦး၏ ကိုယ်စားလှယ်ကသော်၎င်း၊ ထိုသူတဦးဦး၏ မန်နေဂျာကသော်၎င်း ထိုရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကျူးလွန်တန်ရာသည်ကိုဖြစ်စေ၊ ထိုရုန်း ရင်းဆန်ခတ်မှုကိုကျူးလွန်သော ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သည့် အစုအဝေး စုဝေးတန်ရာသည်ကိုဖြစ်စေ ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိလျက်နှင့် ထိုအစုအဝေးကိုမစုဝေးဖြစ်အောင်သော်၎င်း၊ ထိုရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှု ကိုမဖြစ်အောင် သော်၎င်းတားဆီးရန်၊ ထို့ပြင် ထိုအစုအဝေးကိုဖြစ်စေ၊ ထိုရုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်ခြင်းကို ဖြစ်စေ နှိမ်နင်းရန်နှင့် လူစုခွဲရန် ဥပဒေနှင့်ညီသော နည်းအမျိုးမျိုးကို မိမိတတ်စွမ်းသမျှ အသုံးမပြုလျှင်၊ ထိုကိုယ်စားလှယ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုမန်နေဂျာကိုငွေဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သောအစုအဝေးတွက်ငှါးရမ်းခြင်းခံရသူကို လက်သင့်ခံခြင်း။

၁၅၇။ ။ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးတွင်ပါဝင်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် အစုအဝေးဝင်ဖြစ်ရန် ငှါးရမ်းခြင်းခံရသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ရယူခြင်းခံရသော၊ သို့တည်းမဟုတ် စေခိုင်းခြင်းခံရသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ငှါးရမ်းခြင်းဖြစ်စေ၊ ရယူခြင်းဖြစ်စေ၊ စေခိုင်းခြင်းဖြစ်စေခံရမည့် ဆဲဆဲဖြစ်သောသူများ ဖြစ်ကြောင်းသိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ မိမိလက်ရှိအသုံးပြုနေသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိန်းသိမ်းနေသော၊ သို့တည်းမဟုတ်အုပ်ချုပ်နေသော အိမ်၌ဖြစ်စေ၊ ဥပစာ၌ဖြစ်စေ ထိုသူများကိုလက်သင့်ခံလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် လက်ခံလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် စုဝေးစေလျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သောအစုအဝေး၌၊ သို့တည်းမဟုတ် ရုန်းရင်းဆန်ခတ်ပြုမှု၌ ပါဝင်စေရန်သော် ၎င်း၊ လက်နက်ဆောင်လျက်သွားရန်သော်၎င်း၊ အငှါးခံခြင်း။

၁၅၈။ ။ မည်သူမဆို၊ ပုဒ်မ ၁၄၁ တွင်သီးခြားဖေါ်ပြထားသော ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြုရန် ဖြစ်စေ၊ ပြုရာတွင်ကူညီရန်ဖြစ်စေ ရယူခြင်းသော်၎င်း၊ ငှါးရမ်းခြင်းသော်၎င်း ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ငှါးရမ်းခံရခြင်းအတွက်သော်၎င်း၊ ရယူခံရခြင်းအတွက် သော်၎င်းကမ်းလှမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်၊ အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ထို့ပြင်အထက်ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ရယူခြင်းကိုသော်၎င်း၊ ငှါးရမ်းခြင်းကိုသော်၎င်း ခံသူက၊ သေစေ လောက်သော လက်နက်တခုခုကိုဖြစ်စေ၊ ရန်မူသော လက်နက်အဖြစ်ဖြင့် အသုံးပြုလျှင် သေစေတန်ရာ သော အရာဝတ္ထုတခုခုကိုဖြစ်စေ ဆောင်လျက်သွားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဆောင်လျက်သွားရန် ကမ်းလှမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဆောင်လျက်သွားရန်တာဝန်ယူလျှင်၊ ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

သတ်ပုတ်နှောင့်ယှက်မှု။

၁၅၉။ ။ နှစ်ဦး၊ သို့တည်းမဟုတ်နှစ်ဦးထက်ပိုသော သူများသည် ပြည်သူတို့နှင့်ဆိုင်သောနေရာတွင် သတ်ပုတ်ခြင်းဖြင့် ငြိမ်ဝပ်ရေးကို နှောင့်ယှက်လျှင်၊ ထိုသူတို့သည်၊ "သတ်ပုတ်နှောင့်ယှက်မှု" ကိုကျူးလွန်သည်မည်၏။

သတ်ပုတ်နှောင့်ယှက်မှုကျူးလွန်ခြင်းအတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၁၆၀။ ။ မည်သူမဆို၊ သတ်ပုတ်နှောင့်ယှက်မှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကိုတလထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ တရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

အခန်း ၉။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတို့ ကျူးလွန်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော ပြစ်မှုများ။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက၊ ရာထူးဆိုင်ရာပြုလုပ်မှုတခုခုအတွက်၊ ဥပဒေနှင့်ညီသော အခကြေးငွေမှတပါး၊ အခြားတံစိုးကိုယူခြင်း။

၁၆၁။ ။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သူ တဦးဦးကသော်၎င်း၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်မည်ကို မျှော်လင့်သူတဦးဦး ကသော်၎င်း-

(က) ရာထူးဆိုင်ရာပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြုရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုခြင်းမှ ရှောင်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) မိမိ၏ရာထူးအလျောက် အလုပ်ဝတ်တရားဆောင်ရွက်ရာတွင် လူတဦးတယောက်အားမျက်နှာလိုက် ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် နှိမ်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ်

မျက်နှာလိုက်ခြင်းမှဖြစ်စေ၊ နှိမ်ခြင်းမှဖြစ်စေရှောင်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) ဥပဒေပြုအဖွဲ့ထံတွင်ဖြစ်စေ၊ အစိုးရထံတွင်ဖြစ်စေ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦးဦးထံတွင်ဖြစ်စေ လူတဦး တယောက်အတွက် ကောင်းကျိုးကိုသော်၎င်း၊ မကောင်းကျိုးကိုသော်၎င်းပြုရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုခြင်းကို အားထုတ်ရန်ဥပဒေနှင့်ညီသော အခကြေးငွေမှတပါးအခြားတံစိုးကို ရည်ရွယ်ချက် အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ မိမိအတွက်သော်၎င်း၊ သူတပါးအတွက်သော်၎င်း၊ လူတဦး တယောက် ထံမှ လက်ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ရယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်လက်ခံရန် သဘောတူလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် ရယူရန်အားထုတ်လျှင်၊

ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်များ။ ။ "ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်မည်ကို မျှော်လင့်သူ"။ တဦးတယောက်သောသူသည် ရာထူးတခုခုရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ရန်မရှိဘဲ တပါးသူတို့အား ရာထူးရတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ထိုသို့ရရှိ ကာလ ထိုသူတို့၏လိုအင်ကိစ္စကို ဆောင်ရွက်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်အောင်လှည့်ဖြား၍ တံစိုး ကိုရယူလျှင်၊ ထိုသူသည် လိမ်လည်မှုကိုကျူးလွန်ရာရောက်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ဤပုဒ်မ၌ဖေါ်ပြ ထားသောပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရာမရောက်။

"တံစိုး"။ ငွေကြေးကိုသာ၊ သို့တည်းမဟုတ် ငွေကြေးနှင့် တန်ဘိုးခန့်မှန်းနိုင်သောအရာကိုသာ ဆိုလို သည်မဟုတ်။

"ဥပဒေနှင့်ညီသော အခကြေးငွေ"။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦးက ဥပဒေနှင့်အညီတောင်းခံနိုင်သော အခ ကြေးငွေကိုသာ ဆိုလိုသည်မဟုတ်၊ ခံယူရန် အစိုးရကခွင့်ပြုသော အခကြေးငွေအရပ်ရပ်ကိုလည်း အပါအဝင်ပြု၍ဆိုလိုသည်။

"ဆောင်ရွက်ခြင်းအတွက် ရည်ရွယ်ချက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆုလာဘ်"။ တဦးတယောက်သောသူသည် ပြုရန်မိမိမကြံရွယ်သည့်ကိစ္စအတွက် မိမိအားပြုစေရန် ရည်ရွယ်ချက်အဖြစ်ဖြင့်ပေးသော တံစိုးကိုခံယူ လျှင်၊

သို့တည်းမဟုတ် ကိစ္စတခုခုကို မိမိမပြုခဲ့သော်လည်း၊ ထိုကိစ္စအတွက် ဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့်၊ တံစိုးကိုခံယူလျှင်၊ ထိုသူသည် အထက်ပါစကား၏ သဘောအဓိပ္ပါယ်တွင် သက်ဝင်ကျရောက်သည်။

ဥပမာများ။

(က) ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ဦးဖြူသည် ဘဏ်တိုက်စိုးမောင်မဲကို အနိုင်ပေး၍အမှုတမှုကို စီရင်ဆုံးဖြတ်လိုက်သည့်အတွက်၊ ဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့်မောင်မဲ၏ ဘဏ်တိုက်တွင်မိမိ၏ညီအား အလုပ်တခုကိုရရှိစေရာ၊ ဦးဖြူသည်ဤပုဒ်မတွင် ဖေါ်ပြထားသော ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရာရောက်သည်။

(ခ) * * * *

(ဂ) အစိုးရထံမှမောင်မဲ ဘွဲ့တံဆိပ်ရသည်ကို၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဦးဖြူက အစိုးရထံမိမိက အကျိုးဆောင်သောကြောင့်သာ မောင်မဲဤကဲ့သို့ ဘွဲ့တံဆိပ်ချီးမြှင့်ခြင်းခံရကြောင်းကို မောင်မဲထံမှဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့် ငွေကြေးရအောင် မဟုတ်မမှန်ပြောဆိုသွေးဆောင်၏။ ဦးဖြူသည်ဤပုဒ်မတွင် ဖေါ်ပြထားသော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရာရောက်သည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကိုတရားမဲ့သော၊ သို့တည်းမဟုတ်ဥပဒေနှင့် မညီသောနည်းဖြင့်သွေးဆောင်ရန် တံစိုးယူခြင်း။

၁၆၂။ ။ မည်သူမဆို၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦးဦးအား၊ (က) ရာထူးဆိုင်ရာပြုလုပ်မှုတခုကို ပြုစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုခြင်းမရှောင်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် (ခ) ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်း ရာထူးအလျောက် အလုပ်ဝတ်တရားကို ဆောင်ရွက်ရာတွင်၊ လူတဦးတယောက်အား မျက်နှာလိုက်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် နှိမ်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် (ဂ) ဥပဒေပြုအဖွဲ့ထံတွင်ဖြစ်စေ၊ အစိုးရထံတွင်ဖြစ်စေ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း တဦးဦးထံတွင်ဖြစ်စေ လူတဦးတယောက်အတွက် ကောင်းကျိုးကိုသော်၎င်း၊ မကောင်းကျိုးကိုသော်၎င်း ပြုစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုခြင်းကိုအားထုတ်စေရန် တရားမဲ့သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့်မညီသော နည်းလမ်းဖြင့်သွေးဆောင်သည့်အတွက် တံစိုးကို ရည်ရွယ်ချက်အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်စေမိမိအတွက်သော်၎င်း၊ သူတပါးအတွက်သော်၎င်း လူတဦးတယောက်ထံမှ လက်ခံလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် ရယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ခံရန်သဘောတူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရယူရန် အားထုတ်လျှင် ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ် လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအပေါ်၌ မိမိ၏သြဇာကို အသုံးပြုသည့်အတွက်၊ တံစိုးယူခြင်း။

၁၆၃။ ။ မည်သူမဆို၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦးဦးအား၊ (က) ရာထူးဆိုင်ရာပြုလုပ်မှုတခုကို ပြုစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုခြင်းမှရှောင်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် (ခ) ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ ရာထူး အလျောက် အလုပ်ဝတ်တရားကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် လူတဦးတယောက်အား မျက်နှာလိုက်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် နှိမ်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် (ဂ) ဥပဒေပြုအဖွဲ့ထံတွင်ဖြစ်စေ၊ အစိုးရထံတွင်ဖြစ်စေ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း တဦးဦးထံတွင်ဖြစ်စေ လူတဦးတယောက်အတွက် ကောင်းကျိုးကိုသော်၎င်း၊ မကောင်း ကျိုးကိုသော်၎င်း ပြုစေ ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုခြင်းကိုအားထုတ်စေရန် သြဇာတိက္ကမကိုသုံး၍ သွေးဆောင်သည့် အတွက် တံစိုးကို ရည်ရွယ်ချက်အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ မိမိအတွက်သော်၎င်း၊ သူတပါး အတွက်သော်၎င်း လူတဦးတယောက်ထံမှ လက်ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရယူလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် လက်ခံရန် သဘောတူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရယူရန် အားထုတ်လျှင် ထိုသူကို တနှစ်အထိ အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဥပမာ။

တရားသူကြီးရှေ့တွင်အမှုတခုကို လျှောက်လဲပြောဆိုသည့်အတွက် အခကြေးငွေရရှိသူရှေ့နေ၊ အစိုးရထံ အကျိုးအကြောင်းဖေါ်ပြ၍ အသနားလွှာစီစဉ်ပြုပြင်ပေးသည့်အတွက် အခကြေးငွေရရှိသူ၊ ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်သင့်သူ တဦးကိုယ်စား ထိုသူအပေါ်၌ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းသည် မတရားကြောင်းအစိုးရထံ၌ တင်ပြသည့်အတွက် အခကြေးငွေရရှိသူ၊ ထိုသူတို့သည်မိမိတို့၏ ဩဇာကိုအသုံးမပြုသဖြင့်၊ သို့တည်း မဟုတ် ထိုသို့အသုံးပြုကြောင်းကို ထုတ်ဖေါ်ပြောဆိုခြင်းမပြုသဖြင့်၊ ထိုသူများသည် ဤပုဒ်မသဘော တွင် သက်ရောက်ပါဝင်ခြင်းမရှိ။

ပုဒ်မ ၁၆၂၊ ၁၆၃ များတွင်ဖေါ်ပြထားသော ပြစ်မှုများကိုကျူးလွန်ရာ၌ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက အားပေးကူညီသည့်အတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၁၆၄။ ။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦးနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ တဆက်တည်းဖြစ်သော အထက်ပုဒ်မနှစ်ခုတွင် ဖေါ်ပြထား သည့် ပြစ်မှုတခုခုကို ကျူးလွန်ရာ၌ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သူက ထိုပြစ်မှုကိုအားပေးကူညီလျှင် ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဥပမာ။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဦးဖြူ၏ မယားမမဲသည် တဦးတယောက်သောသူအား ရာထူးပေးစေရန် ဦးဖြူအား ပြောဆိုတောင်းပန်သည့်အတွက် ထိုသူ့ထံမှလက်ဆောင်တခုခုကိုရရှိ၏။ ဦးဖြူသည် မမဲကိုအားပေး ကူညီ၏။ ဤအမှုတွင်မမဲသည် တနှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သည်။ ဦးဖြူသည် သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည်၊ မိမိဆောင်ရွက်သည့်မှုခင်းကိစ္စနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် လုပ်ငန်းနှင့်သက်ဆိုင် သူတို့ထံမှ၊ အဘိုးစားနားမပေးဘဲ အဘိုးတန်ပစ္စည်းကိုရယူခြင်း။

၁၆၅။ ။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သူ တဦးဦးက၊ (က) မိမိဆောင်ရွက်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆောင်ရွက် အံ့ဖြစ်သော မှုခင်းကိစ္စနှင့်ဖြစ်စေ၊ လုပ်ငန်းနှင့်ဖြစ်စေ သက်ဆိုင်သူဖြစ်ခဲ့ကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်ဖြစ်တန်ရာကြောင်း မိမိသိသောသူထံမှဖြစ်စေ၊ (ခ) မိမိ၏ရာထူးဆိုင်ရာ အလုပ်ဝတ်တရားနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိ၏အထက်အရာရှိ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ ရာထူးဆိုင်ရာအလုပ် ဝတ်တရားနှင့် အဆက်အသွယ်ရှိသော သူထံမှဖြစ်စေ၊ (ဂ) အဆိုပါသက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်၌ အကျိုးလိုလား ခြင်းရှိကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့်ဆွေးမျိုးတော်စပ်ကြောင်း၊ မိမိသိသော သူထံမှဖြစ်စေ အဘိုး စားနားမပေးဘဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် မလုံလောက်ဟုမိမိသိသော အဘိုးစားနားကိုပေးလျက် မိမိအတွက်ဖြစ်စေ၊ သူတပါးအတွက်ဖြစ်စေ၊ အဘိုးတန်ပစ္စည်းကို လက်ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရယူ လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်လက်ခံရန်သဘောတူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ရယူရန်အားထုတ်လျှင် ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိအလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

ဥပမာများ။

(က) ကော်လိတ်တော်အရာရှိဦးဖြူသည် မိမိရုံး၌မောင်မဲ၏ မြေခွန်တော်မှု မပြီးမပြတ်မီအတွင်း၊ သဘောရိုးဖြင့် ငှါးပါကတလလျှင် အိမ်လခငွေ နှစ်ရာပေးရမည့်အိမ်ကို မောင်မဲထံမှတလလျှင် အိမ်လခ

ငွေငါးဆယ်နှင့်သဘောတူငှါးရမ်း၏။ ဤအမှုတွင် ဦးဖြူသည်ထိုက်တန်လုံလောက်သော အဘိုးစားနား မပေးဘဲ မောင်မဲထံမှ အဘိုးတန်ပစ္စည်းကို ရယူသည်မည်၏။

(ခ) တရားသူကြီးဦးဖြူသည် မိမိရုံးတွင် မောင်မဲ၏အမှုမပြီးမပြတ်မီအတွင်း၊ အစိုးရငွေပေး ကတိ စာချုပ်များကို သတ်မှတ်ထားသော တန်ဘိုးထက်ပိုသောစျေးဖြင့် အရောင်းအဝယ် ဖြစ်နေစဉ်အခါ၊ မောင်မဲထံမှ ထိုသတ်မှတ်ထားသော တန်ဘိုးအောက် လျော့၍ဝယ်ယူ၏။ ဤအမှုတွင် ဦးဖြူသည် လုံလောက်သော အဘိုးစားနား မပေးဘဲ မောင်မဲထံမှ အဘိုးတန်ပစ္စည်းကို ရယူသည်မည်၏။

(ဂ) မောင်မဲ၏ညီကို မုသားသက်သေခံမှုဖြင့် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ဦးဖြူထံသို့ဖမ်းဆီး၍ပို့၏။ ထိုအခါ ဘဏ်အစုရှယ်ရာများကို သတ်မှတ်ထားသောတန်ဘိုးအောက် လျော့သော စျေးဖြင့် အရောင်းအဝယ် ဖြစ်နေစဉ်၊ ဦးဖြူကသူ၏ အစုရှယ်ရာများကို မောင်မဲသို့သတ်မှတ်ထားသော တန်ဘိုးထက်ပို၍ ရောင်းချ၏။ ဦးဖြူရသောငွေသည် လုံလောက်သောအဘိုးစားနား မပေးဘဲရရှိသော အဘိုးတန် ပစ္စည်းမည်၏။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကတဦးတယောက်သောသူကို နစ်နာစေရန်ကြံရွယ်၍၊ ဥပဒေကို ဖီဆန်ခြင်း။

၁၆၆။ ။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သူသည် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့် ဥပဒေ ညွှန်ကြားချက်ကို ဖီဆန်ခြင်းဖြင့်၊ တဦးတယောက်သောသူအား နစ်နာစေရန်အကြံနှင့်သော်၎င်း၊ နစ်နာ စေတန်ရာသည်ကိုသိလျက်နှင့်သော်၎င်း ထိုဥပဒေညွှန်ကြားချက်ကို သိလျက်နှင့်ဖီဆန်လျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိအလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဥပမာ။

တရားရုံးက မောင်မဲသို့အနိုင်ချပေးလိုက်သော ဒီကရီကိုအတည်ဖြစ်အောင် ဇာရီပြုရာတွင် ပစ္စည်းကို သိမ်းယူရမည့် ဥပဒေညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရသူ အရာရှိဦးဖြူသည် မောင်မဲအား နစ်နာစေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့် ဥပဒေညွှန်ကြားချက်ကို ဖီဆန်၏။ ဦးဖြူသည် ဤပုဒ်မတွင် အဓိပ္ပါယ်ဖေါ်ပြထားသော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကနစ်နာစေရန် ကြံရွယ်၍မမှန်သောစာတမ်းအမှတ်အသားကိုပြုခြင်း။

၁၆၇။ ။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦးလည်းဖြစ်၍၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သည့်အတိုင်း စာတမ်းအမှတ်အသားကို ပြုရန်ဖြစ်စေ၊ ဘာသာပြန်ရန်ဖြစ်စေ တာဝန်လွှဲအပ်ခြင်းခံရသူလည်းဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တဦးတ ယောက်သောသူအား နစ်နာစေရန် ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ နစ်နာစေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့် သော်၎င်း ထိုစာတမ်းအမှတ်အသားကို မမှန်ဟုမိမိကသိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်သော နည်းလမ်းဖြင့် ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဘာသာပြန်လျှင် ထိုသူကိုသုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည်ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်လျက်၊ စီးပွါးရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ခြင်း။

၁၆၈။ ။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦးလည်းဖြစ်၍၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သည့်အတိုင်း စီးပွါးရေးလုပ်ငန်းကို မလုပ်ကိုင်ရန် ဥပဒေ၏ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်းကို ခံရသူလည်းဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် စီးပွါးရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်လျှင်၊ ထိုသူကိုတနှစ်ထိ အလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည်ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်လျက်၊ ပစ္စည်းကိုဝယ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လေလံ ဆွဲခြင်း။

၁၆၉။ ။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦးလည်းဖြစ်၍၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သည့်အတိုင်း ပစ္စည်းတခုခုဝယ်ခြင်းကို ဖြစ်စေ၊ လေလံဆွဲခြင်းကိုဖြစ်စေ မပြုရန်ဥပဒေ၏ ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်းကို ခံရသူလည်းဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ် သည်မိမိ၏အမည်ဖြင့်သော်၎င်း၊ တပါးသူ၏အမည်ဖြင့်သော်၎င်း၊ အခြားသူနှင့်ပူးတွဲ၍ သော်၎င်း၊ အခြားသူနှင့်အစုစပ်ပါဝင်၍သော်၎င်း ထိုပစ္စည်းကိုဝယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လေလံဆွဲလျှင်ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ အလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။ ထို့ပြင် ထိုဝယ်ပြီးဖြစ်သော ပစ္စည်းကိုဘဏ္ဍာတော်အဖြစ် သိမ်းယူရမည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းယောင်ဆောင်ခြင်း။

၁၇၀။ ။ မည်သူမဆို၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ရာထူးတခုခု၌ မိမိမထမ်းမရွက်ကြောင်းသိလျက်နှင့် ထိုရာထူး၌ထမ်းရွက်ဟန်ဆောင်ပြီးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာထူးတခုခု၌ ထမ်းရွက်နေသောသူယောင် ဆောင်ပြီးလျှင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း အယောင်ဆောင်အနေနှင့် ထိုရာထူးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ပြုလုပ်မှုတခုကို ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုရန် အားထုတ်လျှင်ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတို့ဝတ်ဆင်ကိုင်ဆောင်သော အဝတ်တန်ဆာတို့ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှတ်အသား များကို လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော ကြံရွယ်ချက်နှင့်ဝတ်ဆင်ကိုင်ဆောင်ခြင်း။

၁၇၁။ ။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအမျိုးအစားတခုခုတွင် ပါဝင်သူမဟုတ်ဘဲလျက်၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအမျိုး အစားတခုခုတွင် ပါဝင်သူဖြစ်ကြောင်း သူတပါးယုံကြည်စေရန် ကြံရွယ်ချက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ သူတပါး ယုံကြည်စေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်း အမျိုးအစားတို့ ဝတ်ဆင်ကိုင်ဆောင်သော အဝတ်တန်ဆာနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှတ်အသားနှင့် သဏ္ဍာန်တူသော အဝတ်တန်ဆာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှတ်အသားကို ဝတ်ဆင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိုင်ဆောင်လျှင် ထိုသူကို သုံးလထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ နှစ်ရာထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ် ရမည်။

အခန်း ၉-က။

ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာပြစ်မှုများ။

အရွေးခံသူ၊ ရွေးကောက်မှုအခွင့်အရေး၊ အဓိပ္ပါယ်ဖေါ်ပြချက်။

၁၇၁-က။ ။ ဤအခန်းပါ ကိစ္စများအလို့ငှါ-

(က) "အရွေးခံသူ" ဆိုသည်မှာ၊ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် အရွေးခံသူအဖြစ်ဖြင့်အမည်တင်သွင်းခြင်း ခံရသူကိုဆိုလိုသည်။ ထိုစကားရပ်၌၊ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရန် စီစဉ်နေခိုက်တွင်၊ အရွေးခံသူအဖြစ်ဖြင့် ပါဝင်မည်ဟု ထုတ်ဖေါ်ပြောဆိုသောသူလည်း ပါဝင်သည်။ သို့ရာတွင်ထိုသူသည်ထိုသို့ ထုတ်ဖေါ်ပြော ဆိုပြီးနောက် ရွေးကောက်ပွဲအတွက် အရွေးခံသူအဖြစ် အမည်တင်သွင်းခြင်းခံရသူဖြစ်ရမည်။

(ခ) "ရွေးကောက်မှုအခွင့်အရေး" ဆိုသည်မှာ၊ ရွေးကောက်ပွဲတွင် အရွေးခံသူအဖြစ်ဖြင့် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင် နိုင်သော အခွင့်အရေး၊ သို့တည်းမဟုတ် မပါဝင်မယှဉ်ပြိုင်ဘဲ နေနိုင်သောအခွင့်အရေး၊ သို့တည်းမဟုတ် အရွေးခံသူအဖြစ်မှ နုတ်သိမ်းနိုင်သော အခွင့်အရေး၊ သို့တည်းမဟုတ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲပေးနိုင်သော အခွင့်အရေး၊ သို့တည်းမဟုတ် မဲမပေးဘဲ နေနိုင်သောအခွင့်အရေးကို ဆိုလိုသည်။

လာဘ်ပေးယူမှု။

၁၇၁-ခ။ ။ (၁) မည်သူမဆို-

(က) ရွေးကောက်မှုအခွင့်အရေးကို သုံးစွဲစေရန် တဦးတယောက်ကိုသော်၎င်း၊ အခြားသူကိုသော်၎င်း သွေးဆောင်လိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုအခွင့်အရေးကို သုံးစွဲခဲ့သည့်အတွက် ဆုလာဘ်ပေး လိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်ဖြစ်စေ ထိုသူအားတံစိုးပေးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) ထိုအခွင့်အရေးကို သုံးစွဲသည့်အတွက် ဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအခွင့်အရေးကို သုံးစွဲစေရန် အခြားသူတဦးကို သွေးဆောင်သည့်အတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင်ရန်အားထုတ် သည့်အတွက်၊ မိမိအဘို့ဖြစ်စေ၊ အခြားသူအဘို့ဖြစ်စေ တံစိုးကိုလက်ခံလျှင်၊ ထိုသူသည် လာဘ်ပေးယူမှု ကျူးလွန်သည်။

သို့ရာတွင် ပြည်သူ့ဆိုင်ရာဝါဒကို ကျေညာခြင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်သူ့ဆိုင်ရာလမ်းစဉ်ကို ကတိပြုခြင်းသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမရောက်။

(၂) တံစိုးပေးရန်ကမ်းလှမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သဘောတူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တံစိုးကိုသူတပါး ရယူရန် ကမ်းလှမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အားထုတ်လျှင် ထိုသူသည်တံစိုးပေးသည်မည်၏။

(၃) တံစိုးကိုရယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ခံရန်သဘောတူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရယူရန်အားထုတ် လျှင်၊ ထိုသူသည်တံစိုးကိုလက်ခံသည်မည်၏။ ပြုရန်မိမိမကြံရွယ်သော ကိစ္စအတွက် ပြုစေရန်ရည်ရွယ် ချက်အဖြစ်ဖြင့်ပေးသော တံစိုးကိုလက်ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိစ္စတခုကို မိမိမပြုခဲ့သော်လည်း ထိုကိစ္စအတွက် ဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့် တံစိုးကို လက်ခံလျှင်၊ ထိုသူသည်တံစိုးကို ဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့် လက်ခံသည်မည်၏။

ရွေးကောက်ပွဲ၌မလျော်သြဇာသုံးခြင်း။

၁၇၁-ဂ။ ။ (၁) မည်သူမဆို၊ ရွေးကောက်ပွဲတခုခု၌ ရွေးကောက်မှု အခွင့်အရေးလွတ်လပ်စွာ သုံးစွဲခြင်းကို မိမိအလိုအလျောက် နှောင့်ယှက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နှောင့်ယှက်ရန် မိမိအလိုအလျောက် အားထုတ်လျှင် ရွေးကောက်ပွဲ၌ မလျော်သြဇာသုံးမှုကို ကျူးလွန်သည်။

(၂) ပုဒ်မခွဲ (၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ၏ ယေဘုယျသဘောကို မထိခိုက်စေဘဲ မည်သူမဆို-

(က) အရွေးခံသူကိုသော်၎င်း၊ မဲဆန္ဒရှင်ကိုသော်၎င်း၊ အရွေးခံသူကဖြစ်စေ၊ မဲဆန္ဒရှင်ကဖြစ်စေ အကျိုးလိုလားသော သူကိုသော်၎င်း တနည်းနည်းဖြင့်နစ်နာစေမည်ဟု ခြိမ်းခြောက်လျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ်

(ခ) အရွေးခံသူကိုသော်၎င်း၊ မဲဆန္ဒရှင်ကိုသော်၎င်း၊ အရွေးခံရသူကဖြစ်စေ၊ မဲဆန္ဒရှင်ကဖြစ်စေ အကျိုး လိုလားသော သူကိုသော်၎င်း သက်ဆိုင်ရာဘာသာအယူဝါဒအရ အပြစ်ရောက်စေမည်ဟု ယုံကြည်အောင် ထိုအရွေးခံသူကိုဖြစ်စေ၊ ထိုမဲဆန္ဒရှင်ကိုဖြစ်စေ သွေးဆောင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့သွေးဆောင်ရန် အားထုတ်လျှင်

ထိုသူသည် ပုဒ်မခွဲ (၁) ၏အဓိပ္ပါယ်အရ ထိုအရွေးခံသူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုမဲဆန္ဒရှင်၏ ရွေးကောက်မှုအခွင့်အရေးလွတ်လပ်စွာ သုံးစွဲခြင်းကို နှောင့်ယှက်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

(၃) ပြည်သူ့ဆိုင်ရာဝါဒကို ကျေညာခြင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်သူ့ဆိုင်ရာ လမ်းစဉ်ကို ကတိပြုခြင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရွေးကောက်မှုအခွင့်အရေးကို နှောင့်ယှက်ရန် မကြံရွယ်ဘဲ တရားဝင်အခွင့်အရေး သုံးစွဲခြင်းသက်သက်သည် ဤပုဒ်မ၏အဓိပ္ပါယ်အရ နှောင့်ယှက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု မမှတ်ယူရ။

ရွေးကောက်ပွဲတွင်သူတပါးအယောင်ဆောင်ခြင်း။

၁၇၁-ဃ။ ။ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ရှင်သူတဦးဦး၏ အမည်နှင့်ဖြစ်စေ၊ သေသူတဦးဦး၏ အမည်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ကြံစည်ဖန်တီးသောအမည်နှင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ မဲဆန္ဒအမှတ်အသားကို တောင်းဆိုလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် မဲပေးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရွေးကောက်ပွဲ၌ မဲတကြိမ်ပေးပြီးဖြစ်လျက်၊ ထိုရွေးကောက်ပွဲ၌ပင် မဲဆန္ဒအမှတ်အသားကို မိမိအမည်နှင့်တောင်းဆိုလျှင်၊ ထို့ပြင်ဆိုခဲ့သော နည်းလမ်းတခုခုဖြင့် အခြားသူ မဲပေးခြင်းကို အားပေးကူညီလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ထိုသို့ မဲပေးခြင်းကို ဖြစ်မြောက်စေလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် ဖြစ်မြောက်စေရန် အားထုတ်လျှင် ထိုသူသည် ရွေးကောက်ပွဲတွင်သူတပါးအယောင်ဆောင်မှုကို ကျူးလွန်သည်။

လာဘ်ပေးယူမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၁၇၁-င။ ။ မည်သူမဆို၊ လာဘ်ပေးယူမှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကိုတနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ခြွင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင်၊ ပြုစုခြင်းဖြင့် လာဘ်ပေးယူမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ငွေဒဏ်သက်သက်သာ ချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ "ပြုစုခြင်း" ဆိုသည်မှာ အစား၊ အသောက်၊ ဖျော်ဖြေမှု၊ ရိက္ခာတခုခုဖြင့် တံစိုးအပေး အယူပြုသော လာဘ်ပေးယူမှုမျိုးကို ဆိုလိုသည်။

ရွေးကောက်ပွဲ၌ မလျော်ဩဇာသုံးမှုအတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတပါးအယောင်ဆောင်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၁၇၁-စ။ ။ မည်သူမဆို၊ ရွေးကောက်ပွဲတွင်မလျော်ဩဇာသုံးမှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတပါးအယောင်ဆောင်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ခြွင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင်ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်တရပ်ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ သူတပါးအယောင် ဆောင်မှုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူအားနှစ်နှစ်ထိ အလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ရမည့်ပြင်ငွေဒဏ် လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ရွေးကောက်ပွဲနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မဟုတ်မမှန်ဖေါ်ပြခြင်း။

၁၇၁-ဆ။ ။ရွေးကောက်ပွဲ၏ မဲရအခြေအနေကို ထိခိုက်စေရန် အကြံဖြင့်အရွေးခံရသူ၏ စာရိတ္တနှင့် ဖြစ်စေ၊ အပြုအမူနှင့်ဖြစ်စေ စပ်လျဉ်း၍ မမှန်သည်လည်းဖြစ်သည့်ပြင် မမှန်ကြောင်းမိမိသိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်သည်လည်းဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် မှန်သည်ဟု မိမိယုံကြည် ခြင်းမရှိသည်လည်း ဖြစ်သောကြောင်းခြင်းရာ ဖေါ်ပြချက်သဘောသို့ သက်ရောက်သည့် ဖေါ်ပြချက်ကို မည်သူမဆို၊ ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ကျေညာလျှင် ထိုသူကိုငွေဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

ရွေးကောက်ပွဲနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေနှင့်မညီသော ပေးခြင်း။

၁၇၁-ဇ။ ။ အရွေးခံသူတဦး၏ ယေဘုယျခွင့်ပြုစာကိုဖြစ်စေ၊ အထူးခွင့်ပြုစာကိုဖြစ်စေမရရှိဘဲ ထိုသူ အရွေးခံရခြင်းကို အားပေးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြစ်မြောက်စေရန်အလို့ငှါ ပြည်သူတို့နှင့်ဆိုင်သော အစည်းအဝေးတရပ်ရပ် ကျင်းပပြုလုပ်သည့်အတွက်သော်၎င်း၊ကျေညာသည့်အတွက်သော်၎င်း၊ ဖြန့်ချီစာ ပို့သည့်အတွက်သော်၎င်း၊ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည့်အတွက်သော်၎င်း၊ အခြားတနည်းနည်းဖြင့်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ စရိတ်ကျခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စရိတ်ကျခံရန် အခွင့်ပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုငါးရာထိ ငွေဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

ခြင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင်၊ တဦးတယောက်သောသူသည် အခွင့်ပြုစာ မရရှိဘဲငွေတဆယ်ထက်မပိုသော စရိတ်ကို ကျခံပြီးနောက်၊ ထိုစရိတ်များကို ကျခံသည့်နေ့မှ ဆယ်ရက်အတွင်းအရွေးခံသူ၏ စာဖြင့် ရေးသားသည့် သဘောတူညီချက်ကို ရရှိလျှင်၊ ထိုသူသည် ထိုအရွေးခံသူ၏ခွင့်ပြုစာဖြင့် ထိုစရိတ်များကို ကျခံသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာငွေစာရင်း ထားရှိရန်ပျက်ကွက်ခြင်း။

၁၇၁-ဈ။ ။ တည်ဆဲဥပဒေတရပ်ရပ်အရဖြစ်စေ၊ ဥပဒေကဲ့သို့ပင် အာဏာရှိသော နည်းဥပဒေတရပ်ရပ် အရဖြစ်စေ၊ ရွေးကောက်ပွဲတခုခု၌သော်၎င်း၊ ရွေးကောက်ပွဲတခုခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သော်၎င်း ကုန်ကျသော စရိတ်ကိုငွေစာရင်း ပြုလုပ်ထားရှိရန် တာဝန်ရှိလျက်နှင့် ထိုငွေစာရင်းကိုပြုလုပ်ထားရှိရန် မည်သူမဆို၊ ပျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကိုငါးရာထိ ငွေဒဏ်ချ မှတ်ရမည်။

မဲပြားမဲလက်မှတ် တခုခုကို ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်၍ လက်ရှိထားခြင်း။

၁၇၁-ည။ ။ မည်သူမဆို၊ မိမိကိုယ်တိုင်က သက်သေထင်ရှားပြရန် တာဝန်ရှိသော ဥပဒေနှင့်အညီ အပြစ်တွင်ကင်းလွတ်ခွင့်မရှိဘဲ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် မဲပေးရာဖြစ်သော မဲရုံအတွင်း၌၊ မိမိ၏မဲကို ဥပဒေနှင့် အညီပေးရန် အလို့ငှါမှတပါး မဲပြားတခုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် မဲလက်မှတ်တခုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အရောင်တူအတုပြုထားသော မဲပြားမဲလက်မှတ်တခုကိုဖြစ်စေ၊ အများကိုဖြစ်စေလက်ရှိ ထားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆက်လက်ထားရှိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါမဲရုံအပြင်ဘက်၌ မဲပြား တခုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် မဲလက်မှတ်တခုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အရောင်တူအတုပြုထားသော မဲပြား လက်မှတ်တခုကိုဖြစ်စေ၊ အများကိုဖြစ်စေ လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူအားနှစ်နှစ်ထိ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

အခန်း ၁၀။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ၏ ဥပဒေရအာဏာကိုမထီလေးစားပြုခြင်း။

သမ္မာန်စာ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားအမိန့်ဆင့်စာ ချအပ်ခြင်းကို တိမ်းရှောင်ခြင်း။

၁၇၂။ ။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦးက ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ဥပဒေနှင့်အညီ ထုတ်ဆင့်ပိုင်သည့်အတိုင်း ထုတ်ဆင့်သော သမ္မာန်စာဖြစ်စေ၊ နို့တစ်စာဖြစ်စေ၊ အမိန့်စာဖြစ်စေ ချအပ်သည်ကို မည်သူမဆို၊ တိမ်းရှောင်လျှင်၊ ထိုသူကို တလထိအလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ် လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သို့တည်းမဟုတ် သမ္မာန်စာမှာဖြစ်စေ၊ နို့တစ်စာမှာဖြစ်စေ၊ အမိန့်စာမှာဖြစ်စေ တရားရုံးသို့ကိုယ်တိုင် သော် ၎င်း၊ ကိုယ်စားလှယ်ကိုသော်၎င်း တက်ရောက်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် စာတမ်းအမှတ်အသား တခုခုကို တင်ပြစေရန် ပါရှိလျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိအလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သမ္မာန်စာ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားအမိန့်ဆင့်စာ ချအပ်သည်ကို ဖြစ်စေ၊ ကြေညာသည်ကိုဖြစ်စေ တားဆီးခြင်း။

၁၇၃။ ။ မည်သူမဆို၊ မိမိသို့သော်၎င်း၊ အခြားသူတဦးတယောက်သို့သော်၎င်း ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦးက ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ဥပဒေနှင့် အညီထုတ်ဆင့်ပိုင်သည့်အတိုင်း ထုတ်ဆင့်သည့်သမ္မာန်စာဖြစ်စေ၊ နို့တစ်စာဖြစ်စေ၊ အမိန့်စာဖြစ်စေ ချအပ်သည်ကိုတနည်းနည်းဖြင့် တမင်တားဆီးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

တနေရာရာတွင် ထိုသမ္မာန်စာဖြစ်စေ၊ ထိုနို့တစ်စာဖြစ်စေ၊ ထိုအမိန့်စာဖြစ်စေ ဥပဒေနှင့်အညီ ဆွဲကပ်သည်ကို တမင်တားဆီးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသမ္မာန်စာကိုဖြစ်စေ၊ ထိုနို့တစ်စာကိုဖြစ်စေ၊ ထိုအမိန့်စာကိုဖြစ်စေ ဥပဒေနှင့်အညီဆွဲကပ်ရာ နေရာတခုခုမှ တမင်ခွါပစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့်အညီထုတ်ပြန်ကျေညာရန် ဆင့်ဆိုပိုင်သူဖြစ်သော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦး၏ အမိန့်အရ ဥပဒေနှင့်အညီ ထုတ်ပြန်ကျေညာသည်ကို တမင်တားဆီးလျှင် ထိုသူကိုတလထိ အလုပ်မဲ့ထောင် ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သို့တည်းမဟုတ် သမ္မာန်စာမှာဖြစ်စေ၊ နို့တစ်စာမှာဖြစ်စေ၊ အမိန့်စာမှာဖြစ်စေ၊ ကျေညာစာမှာဖြစ်စေ တရားရုံးသို့ ကိုယ်တိုင်သော်၎င်း၊ ကိုယ်စားလှယ်ကိုသော်၎င်း တက်ရောက်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် စာတမ်းအမှတ်အသားတခုခုကို တင်ပြစေရန်ပါရှိလျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိ အလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းထုတ်ဆင့်သော အမိန့်ကို ဆန့်ကျင်၍၊ မတက်ရောက်ဘဲနေခြင်း။

၁၇၄။ ။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦးက ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ဥပဒေနှင့်အညီ ထုတ်ဆင့်ပိုင်သည့် အတိုင်းချိန်းဆိုသော ကာလတွင်၊ ချိန်းဆိုသော နေရာသို့တဦးတယောက်သောသူအား ကိုယ်တိုင်သော် ၎င်း၊ ကိုယ်စားလှယ်ကိုသော်၎င်း တက်ရောက်စေရန် သမ္မာန်စာဖြစ်စေ၊ နို့တစ်စာဖြစ်စေ၊ အမိန့်စာ ဖြစ်စေ၊ ကျေညာစာဖြစ်စေ ထုတ်ဆင့်သည်ကို ထိုသူသည်ဥပဒေအရ လိုက်နာရန်ဖြစ်ပါလျက်နှင့် ချိန်းဆို သောကာလတွင် ချိန်းဆိုသောအရပ်သို့ မတက်ရောက်ဘဲတမင်ပျက်ကွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တက်ရောက်ရန်တာဝန်ရှိသည့်နေရာမှ ဥပဒေအရထွက်ခွါသွားခွင့်ရသောအချိန်မတိုင်မီ ထွက်ခွါသွား လျှင် ထိုသူကိုတလထိ အလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

သို့တည်းမဟုတ် သမ္မာန်စာမှာဖြစ်စေ၊ နို့တစ်စာမှာဖြစ်စေ၊ အမိန့်စာမှာဖြစ်စေ ကျေညာစာမှာဖြစ်စေ တရားရုံးသို့ ကိုယ်တိုင်သော်၎င်း၊ ကိုယ်စားလှယ်ကိုသော်၎င်း တက်ရောက်စေရန် ပါရှိလျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိအလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ် လုံးဖြစ်စေချမှတ် ရမည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသို့ စာတမ်းအမှတ်အသားတင်ပြရန် ဥပဒေနှင့်အညီ တာဝန်ရှိသူက တင်မပြဘဲ ပျက်ကွက်ခြင်း။

၁၇၅။ ။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသို့ စာတမ်းအမှတ်အသား တခုခုတင်ပြရန် သော်၎င်း၊ ပေးအပ်ရန်သော်၎င်း ဥပဒေအရတာဝန်ရှိသောသူသည် ထိုစာတမ်းအမှတ်အသားကိုမတင် ပြဘဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် မပေးအပ်ဘဲတမင်ပျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကိုတလထိ အလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

သို့တည်းမဟုတ် စာတမ်းအမှတ်အသားကို တရားရုံးသို့တင်ပြရန်ဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေးအပ် ရန်ဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိ အလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ် လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသို့ တိုင်ကြားရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် သတင်းပေးရန် ဥပဒေအရတာဝန်ရှိသူက မတိုင်ကြားဘဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် သတင်းမပေးဘဲပျက်ကွက်ခြင်း။

၁၇၆။ ။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသို့အကြောင်းအရာ တခုခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တိုင်ကြားရန်ဖြစ်စေ၊ သတင်းပေးရန်ဖြစ်စေ ဥပဒေအရ တာဝန်ရှိသူသည်ဥပဒေအရလိုအပ်သော နည်းလမ်းအတိုင်းထိုသို့လိုအပ်သော ကာလတွင်ထိုအကြောင်းအရာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မတိုင်ကြားဘဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် သတင်းမပေးဘဲတမင်ပျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကိုတလထိ အလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သို့တည်းမဟုတ် ပေးရန်လိုအပ်သော တိုင်ကြားချက်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် သတင်းပေးချက်သည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို တားဆီးရန်အလို့ငှါ သော်၎င်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို ဖမ်းဆီးရန်အလို့ငှါသော်၎င်း ဖြစ်လျှင်ထိုသူကိုခြောက်လထိ အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ် လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မမှန်သတင်းပေးခြင်း။

၁၇၇။ ။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသို့ အကြောင်းအရာတခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ ဥပဒေ အရ သတင်းပေးရန်တာဝန်ရှိသူသည် ထိုအကြောင်းအရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မမှန်ဟုမိမိသိသောသတင်း ကိုဖြစ်စေ၊ မမှန်ဟုမိမိယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိသော သတင်းကိုဖြစ်စေ မှန်သောသတင်းအဖြစ်ဖြင့် သတင်းပေးလျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိ အလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေအရပေးရန် လိုအပ်သော သတင်းသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို တားဆီးရန် အလို့ငှါသော်၎င်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို ဖမ်းဆီးရန်အလို့ငှါ သော်၎င်းဖြစ်လျှင် ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

ဥပမာ။

မြေရှင်မောင်ဖြူသည် မိမိ၏မြေနယ်နိမိတ်အတွင်းတွင် လူသတ်မှုကျူးလွန်ကြောင်းသိလျက်နှင့်၊ သေသူ သည် မြွေကိုက်ခံရသဖြင့်သေသည်ဟု သက်ဆိုင်ရာ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးအား တမင်မမှန်သတင်းပေး ၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မတွင်ဖေါ်ပြထားသည့် ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်၏။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်ပတွင်ပြုသောပြုလုပ်မှုသည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံအတွင်း၌ ကျူးလွန်ခဲ့သော ပုဒ်မ ၃၀၂၊ ၃၀၄၊ ၃၈၂၊ ၃၉၂၊ ၃၉၃၊ ၃၉၄၊ ၃၉၅၊ ၃၉၆၊ ၃၉၇၊ ၃၉၈၊ ၃၉၉၊ ၄၀၂၊ ၄၃၅၊ ၄၃၆၊ ၄၄၉၊ ၄၅၀၊ ၄၅၇၊ ၄၅၈၊ ၄၅၉၊ ၄၆၀ တခုခုအရ ပြစ်ဒဏ်ခံရမည့် ပြုလုပ်မှုမျိုးဖြစ်လျှင်၊ ထိုပြုလုပ်မှုသည် ဤပုဒ်မနှင့်ပုဒ်မ ၁၇၆ ပါ "ပြစ်မှု" ဆိုသော စကား၌ အကျုံးဝင်သည်။ ထို့ပြင် "ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ" ဆိုသောစကားတွင်၊ ဆိုခဲ့သော ပြုလုပ်မှုတခုခုကို ကျူးလွန်ကြောင်းစွပ်စွဲခြင်းခံရ သူလည်းအကျုံးဝင်သည်။

ကျမ်းသစ္စာ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကတိသစ္စာပြုစေရန် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက နည်းလမ်းတကျခိုင်းသည် ကို ငြင်းပယ်ခြင်း။

၁၇၈။ ။ အမှန်ထွက်ဆိုပါမည်ဟု ကျမ်းသစ္စာဖြစ်စေ၊ ကတိသစ္စာဖြစ်စေ ပြုစေရန်ဥပဒေအရ ခိုင်းပိုင်သော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ခိုင်းသည်ကိုငြင်းပယ်လျှင်၊ ထိုငြင်းပယ်သူကို ခြောက်လထိ အလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

မေးပိုင်သည့်ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက မေးသည်ကို ဖြေဆိုရန်ငြင်းပယ်ခြင်း။

၁၇၉။ ။ အကြောင်းအရာ တခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအား အမှန်ကိုထွက်ဆိုရန် ဥပဒေအရ တာဝန်ရှိသော သူသည်ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက မိမိ၏ဥပဒေရအာဏာကိုသုံးစွဲလျက်၊ ထိုအကြောင်း အရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍မေးသောမေးခွန်းကိုဖြေဆိုရန် ငြင်းပယ်လျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိ အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ထွက်ဆိုချက်ကို လက်မှတ်ထိုးရန်ငြင်းပယ်ခြင်း။

၁၈၀။ ။ တဦးတယောက်သောသူအား သူ၏ထွက်ဆိုချက်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးစေရန် ဥပဒေအရခိုင်း ပိုင်သော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကခိုင်းသည်ကို ငြင်းပယ်လျှင်၊ ထိုငြင်းပယ်သူကို သုံးလထိအလုပ်မဲ့ထောင် ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ကျမ်းသစ္စာဖြစ်စေ၊ ကတိသစ္စာဖြစ်စေ ပြု၍မမှန်ထွက်ဆိုခြင်း။

၁၈၁။ ။ အကြောင်းအရာ တခုခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျမ်းသစ္စာ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကတိသစ္စာအပြုခိုင်းရန် ဥပဒေအရအာဏာရရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းထံ၌ဖြစ်စေ၊ ထိုကဲ့သို့သော အခြားပုဂ္ဂိုလ်ထံ၌ဖြစ်စေ အမှန်ကိုထွက်ဆိုပါမည်ဟု ကျမ်းသစ္စာကို၊ သို့တည်းမဟုတ်ကတိသစ္စာကို ဥပဒေအရပြုပြီးသောသူသည် ထိုအကြောင်းအရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍အဆိုပါ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းထံ၌ဖြစ်စေ၊ အဆိုပါအခြားပုဂ္ဂိုလ်ထံ၌ဖြစ်စေ မမှန်သည်လည်းဖြစ်သည့်ပြင်၊ မမှန်ကြောင်း မိမိသိသည်လည်းဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည် သည်လည်းဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် မှန်သည်ဟု မိမိယုံကြည်ခြင်းမရှိသည်လည်းဖြစ်သော ထွက်ဆို ခြင်းကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုသုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင် သည်။

အခြားသူတဦးတယောက်နစ်နာစေခြင်းငှါ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအား ဥပဒေရ အာဏာကိုအသုံးပြုစေ ရန် ကြံရွယ်၍ မမှန်သတင်းပေးခြင်း။

၁၈၂။ ။ မည်သူမဆို၊ (က) သတင်းတခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကြောင်းခြင်းရာအမှန်ကို အကယ်၍သိခဲ့လျှင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ပြုထိုက်သည်မဟုတ်သော အမှုကို ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအားပြုစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်ကွက်ထိုက်သည် မဟုတ်သော ပျက်ကွက်မှုကိုပြုစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) လူတဦးတယောက်ကို နစ်နာစေခြင်းငှါ၊ သို့တည်းမဟုတ် စိတ်ငြိုငြင်စေခြင်းငှါ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း အား သူ၏ဥပဒေရ အာဏာကို အသုံးပြုစေရန် ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ပြုစေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့် သော်၎င်း ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသို့ မမှန်ကြောင်းမိမိသိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိယုံကြည်သော သတင်း ကိုပေးလျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ် ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူသည်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ လက်အောက်ခံ ရဲအမှုထမ်းမောင်မဲ အလုပ်ပြုတ်စေရန် ထိုရဲအမှုထမ်း မောင်မဲအလုပ်ဝတ်တရား ပေါ့လျော့ပျက်ကွက်ကြောင်း သတင်းကိုသော်၎င်း၊ အကျင့် သိက္ခာပျက်ပြားကြောင်း သတင်းကိုသော်၎င်း ထိုသတင်းမမှန်ဟု သိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသတင်းအရ မောင်မဲကို အဆိုပါရာဇဝတ်တရားသူကြီးက အလုပ်မှ ထုတ်ပစ်တန်ရာသည်ကို သိလျက် နှင့် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးအား သတင်းပေးလျှင်၊ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ ရောက်သည်။

(ခ) မောင်မဲစိတ်ပြုငြင်စေရန် ဥပဒေဖြင့် တားမြစ်ထားသော ဆားကို ထိုမောင်မဲလျှို့ဝှက်သိုလှောင် ထားကြောင်း သတင်းကို၊ ထိုသတင်းမမှန်ဟု သိလျက်နှင့်၊ ထို့ပြင်ထိုသတင်းကြောင့် မောင်မဲ၏ အိမ်ဥပစာကို ရှာဖွေစေတန်ရာသည်ကိုလည်း သိလျက်နှင့် မောင်ဖြူသည်ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသို့ သတင်းပေး လျှင်၊ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာရောက်သည်။

(ဂ) ရွာတရွာအနီးတွင် မိမိသည်လက်ရောက်ကျူးလွန်ခြင်း၊ လုယက်ခြင်းခံရသည်ဟု မောင်ဖြူက ရဲအမှုထမ်းသို့မမှန်သတင်းပေး၏။ မောင်ဖြူသည်မိမိအားမည်သူ ကျူးလွန်ကြောင်းထုတ်ဖော် ခြင်းမပြု။ သို့ရာတွင် ထိုသို့သတင်းပေးခြင်းကြောင့် ထိုရဲအမှုထမ်းသည် ထိုရွာတွင်စုံစမ်းခြင်း ရှာဖွေခြင်း ပြုသဖြင့် ရွာသားအားလုံးသော်၎င်း၊ အချို့သော်၎င်း စိတ်ပြုငြင်တန်ရာသည်ကိုသိ၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာရောက်သည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ ဥပဒေရအာဏာဖြင့် ပစ္စည်းသိမ်းယူခြင်းကိုခုခံခြင်း။

၁၈၃။ ။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိလျက်နှင့် ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ ဥပဒေရအာဏာဖြင့် ပစ္စည်းသိမ်းယူခြင်းကို မည်သူမဆို၊ ခုခံလျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရ မည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ ဥပဒေရအာဏာဖြင့် ပစ္စည်းရောင်းခြင်း ကိုဟန့်တားခြင်း။

၁၈၄။ ။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ ဥပဒေရ အာဏာဖြင့် ပစ္စည်းရောင်းခြင်းကို မည်သူမဆို တမင်ဟန့်တား လျှင်၊ ထိုသူကို တလထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ ဥပဒေရအာဏာဖြင့် ရောင်းသောပစ္စည်းကို ဥပဒေနှင့်အညီမဟုတ်ဘဲဝယ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လေလံဆွဲခြင်း။

၁၈၅။ ။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ ဥပဒေရအာဏာဖြင့် ပစ္စည်းတခုခုကို ရောင်းရာတွင်၊ မည်သူမဆို၊ မိမိသော် ၎င်း၊ အခြားသူသော်၎င်း ဥပဒေအရဝယ်နိုင်ခွင့် မရှိကြောင်း သိလျက်နှင့်မိမိအတွက်ဖြစ်စေ၊ ထိုသူ အတွက်ဖြစ်စေ ထိုပစ္စည်းကို ဝယ်ခြင်းသော်၎င်း၊ လေလံဆွဲခြင်းသော်၎င်း ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လေလံဆွဲသဖြင့် မိမိအပေါ်သို့ကျရောက်မည့် တာဝန်ကို ဆောင်ရွက်ရန် မကြံရွယ်ဘဲလျက် ထိုပစ္စည်းကို လေလံဆွဲလျှင် ထိုသူကို တလထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ နှစ်ရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦးပြည်သူဆိုင်ရာ အလုပ်ဝတ်တရားဆောင်ရွက်နေသည်ကို ဟန့်တားခြင်း။

၁၈၆။ ။ မည်သူမဆို၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦး ပြည်သူဆိုင်ရာ အလုပ်ဝတ်တရား ဆောင်ရွက်နေသည်ကို မိမိအလိုအလျောက်ဟန့်တားလျှင်၊ ထိုသူကိုသုံးလထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို ကူညီရန်ဥပဒေအရ တာဝန်ရှိသူက ကူညီရန်ပျက်ကွက်ခြင်း။

၁၈၇။ ။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦး ပြည်သူ့ဆိုင်ရာ တာဝန်ဝတ်တရားဆောင်ရွက်နေသည်ကို ကူညီရန်ဥပဒေ အရ တာဝန်ရှိသောသူသည် ထိုသို့ကူညီရန် တမင်ပျက်ကွက်မှုပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုတလထိ အလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ထို့ပြင်တရားရုံးမှ ဥပဒေနှင့်အညီ ထုတ်ဆင့်သောအမိန့်ဆင့်စာကို အတည်ပြုရန် အလို့ငှါဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှု တခုခုကျူးလွန်ခြင်းကို တားဆီးရန် အလို့ငှါဖြစ်စေ၊ ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကိုသော်၎င်း၊ သတ်ပုတ်နှောက် ယှက်မှုကိုသော်၎င်း၊ နှိမ်နင်းရန်အလို့ငှါဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုတခုခုနှင့် စွဲဆိုခံရသူကိုသော်၎င်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန် ထင်ရှားသူကိုသော်၎င်း၊ ဥပဒေအရချုပ်ထားခြင်းမှ ထွက်ပြေးသူကိုသော်၎င်း ဖမ်းဆီးရန်အလို့ငှါ ဖြစ်စေ ဥပဒေအရ အကူအညီတောင်းဆိုပိုင်ခွင့်ရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက အကူအညီ တောင်းဆိုသည်ကို အကူအညီတမင်မပေးဘဲနေလျှင်၊ ထိုသို့အကူအညီ မပေးသောသူကို ခြောက်လထိအလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက နည်းလမ်းတကျထုတ်ပြန်ကျေညာသော အမိန့်ကိုဖီဆန်ခြင်း။

၁၈၈။ ။ ပြုလုပ်မှု တခုခုကို ပြုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရမည်ဟု သော်၎င်း၊ မိမိလက်ရှိပစ္စည်းနှင့်၊ သို့တည်း မဟုတ် မိမိစီမံခန့်ခွဲရသော ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ အမိန့်အတိုင်း တခုခုပြုလုပ်ထားရမည်ဟု သော်၎င်း၊ ဥပဒေနှင့်အညီ ထုတ်ပြန်ကျေညာရန် အာဏာရရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကထုတ်ပြန်ကျေညာသော အမိန့်ကိုသိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ ထိုအမိန့်ကို ဖီဆန်လျှင်၊ ထိုသူအားအကယ်၍ ထိုသို့ဖီဆန်ခြင်းသည် ဥပဒေနှင့်အညီ စေခိုင်းခြင်းခံရသော သူကို (က) ဟန့်တား ခြင်းသော်၎င်း၊ စိတ်ငြိုငြင်စေခြင်းသော်၎င်း၊ နစ်နာစေခြင်းသော်၎င်းဖြစ်စေသော်၊ သို့တည်းမဟုတ်ဖြစ်စေတတ်သော်၊ သို့တည်းမဟုတ် (ခ) ဟန့်တား ခြင်းသော်၎င်း၊ စိတ်ငြိုငြင်စေခြင်း သော်၎င်း၊ နစ်နာစေခြင်းသော်၎င်း ဖြစ်မည့် အန္တရာယ်ကိုဖြစ်စေသော်၊ သို့တည်းမဟုတ်ဖြစ်စေတတ်သော် တလထိအလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ရာထိငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

ထို့ပြင်အကယ်၍ ထိုသို့ဖီဆန်ခြင်းသည် လူ့အသက်ကိုသော်၎င်း၊ ကျန်းမာရေးကိုသော်၎င်း၊ လုံခြုံရေး ကိုသော်၎င်း ဘေးဖြစ်စေသော်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဘေးဖြစ်စေတတ်သော်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရုန်းရင်း ဆန်ခတ်မှုကိုသော်၎င်း၊ သတ်ပုတ်နှောက်ယှက်မှုကို သော်၎င်းဖြစ်စေသော်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြစ်စေတတ် သော် ခြောက်လထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူက ဘေးအန္တရာယ်ပြုရန်ကြံရွယ်ခြင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေတန်ရာသည့် ဖီဆန်ခြင်းကို ကြံဆခြင်းသည် လိုရင်းမဟုတ်။ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူက မိမိဖီဆန်သော အမိန့်ကိုသိ၍ ထိုသို့ဖီဆန်ခြင်းသည် ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေသည်ကိုသော်၎င်း၊ ဖြစ်စေတန် ရာသည်ကိုသော်၎င်း သိလျှင်၊ လုံလောက်သည်။

ဥပမာ။

ကိုးကွယ်ရာဘာသာနှင့်ဆိုင်သော စီတန်းလှည့်လည်ခြင်းကို လမ်းတလမ်းတွင် မပြုရဟု အမိန့်ထုတ်ပြန် ကျေညာရန် ဥပဒေနှင့်အညီ အာဏာရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက အမိန့်တရပ်ကို ထုတ်ပြန်ကျေညာ၏။ မောင်ဖြူသည် သိလျက်နှင့် ထိုအမိန့်ကို ဖီဆန်၏။ ထိုသို့ဖီဆန်သဖြင့်၊ ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်ပွါးရန် အန္တရာယ်ဖြစ်စေ၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မတွင်ဖေါ်ပြထားသော ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရာရောက်သည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို နစ်နာစေမည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ခြင်း။

၁၈၉။ ။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦး၏ ပြည်သူဆိုင်ရာအလုပ်ဝတ်တရား ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသော ပြုလုပ်မှုတခုခုကို ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအားပြုစေခြင်းအတွက်သော်၎င်း၊ ပြုခြင်းမှ ရှောင်စေခြင်းအတွက်

သော်၎င်း၊ ပြုရန်ရှိသည်ကိုဆိုင်းငံ့ထားစေခြင်းအတွက် သော်၎င်းထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအား သွေးဆောင်ရန် အလို့ငှါ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကိုဖြစ်စေ၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက အကျိုးလိုလားနေသည်ဟု မိမိယုံကြည်နေသောသူကိုဖြစ်စေ နစ်နာစေမည်ဟုမည်သူမဆို၊ ခြိမ်းခြောက်လျှင်၊ ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုအတွက်၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းထံတောင်းဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်စေရန် တဦးတယောက်သောသူအား သွေးဆောင်လိုသည့်အတွက်၊ နစ်နာစေမည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ခြင်း။

၁၉၀။ ။ နစ်နာစေခြင်းမှုဥပဒေအရ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း ပေးပိုင်ခွင့်ရှိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေးစေပိုင်ခွင့်ရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းထံတွင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုအတွက် ဥပဒေနှင့်အညီ တောင်းဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်စေရန်သော်၎င်း၊ ရပ်စဲစေရန်သော်၎င်း တဦးတယောက်သောသူအား သွေးဆောင်ရန်အလို့ငှါ ထိုသူအား နစ်နာစေမည်ဟု မည်သူမဆို၊ ခြိမ်းခြောက်လျှင်၊ ထိုသို့ခြိမ်းခြောက် သောသူကို တနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခန်း ၁၁။

မမှန်သက်သေခံမှုနှင့်ဖြောင့်မှန်စွာ တရားစီရင်ရေးကို ဆန့်ကျင်သောပြစ်မှုများ။

မမှန်သက်သေခံခြင်း။

၁၉၁။ ။ မည်သူမဆို၊ ကျမ်းသစ္စာအရဖြစ်စေ၊ ဥပဒေ၌ အတည့်အလင်း ဖေါ်ပြထားသော ပြဋ္ဌာန်း ချက်အရဖြစ်စေ အမှန်ထွက်ဆိုရန် ဥပဒေအရ တာဝန်ရှိပါလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အကြောင်းအရာ တခုခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကြေညာချက်ပြုရန် ဥပဒေအရတာဝန်ရှိပါလျက်နှင့် မမှန်သည်လည်း ဖြစ်သည့် ပြင်မမှန်ဟုမိမိသိသည်လည်းဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်သည်လည်းဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် မှန်သည်ဟုမိမိယုံကြည်ခြင်း မရှိသည်လည်းဖြစ်သော ဖေါ်ပြချက်ကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူသည် မမှန် သက်သေခံသည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။ နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းဖြင့်ဖြစ်စေ ပြုသောဖေါ်ပြချက်သည် ဤပုဒ်မ၏ အဓိပ္ပါယ်၌ အကျုံးဝင်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။ ထွက်ဆိုသူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ကြေညာသူ၏ ယုံကြည်ချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထိုသူ၏ ယုံကြည်ချက်အတိုင်း မဟုတ်သော ကြေညာချက်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထွက်ဆိုချက်သည် ဤပုဒ်မ၏အဓိပ္ပါယ်၌ အကျုံးဝင်သည်။ ထို့ပြင်တဦးတယောက်သောသူသည် မိမိမသိသောအရာကို သိသည်ဟု ထွက်ဆိုခြင်းဖြင့် မမှန် သက်သေခံမှု ကျူးလွန်ရာ ရောက်သည့်နည်းတူ၊ မိမိမယုံကြည်သော အရာကိုယုံကြည်သည်ဟု ထွက်ဆိုခြင်းဖြင့်လည်း မမှန်သက်သေခံမှု ကျူးလွန်ရာ ရောက်သည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်နီထံမှ တရားသဖြင့် ရရန်ရှိသောကကြွေးငွေ တထောင်အတွက် မောင်မဲကတရားစွဲဆိုရာတွင် မောင်မဲ၏တောင်းဆိုချက်အတိုင်း မှန်သည်ဟုမောင်နီကဝန်ခံသည်ကို မိမိကြားကြောင်းမောင်ဖြူက အမှုစစ်ဆေးစဉ်တွင် ကျမ်းကျိန်၍မမှန်ထွက်ဆို၏။ မောင်ဖြူသည် မမှန်သက်သေခံသည်မည်၏။

(ခ) အမှန်ထွက်ဆိုပါမည်ဟု ကျမ်းသစ္စာပြုပြီးသော မောင်ဖြူသည်ရေးထိုးသော လက်မှတ်တခုကို မောင်မဲ၏လက်မှတ် ဖြစ်သည်ဟုမိမိမယုံကြည်ပါဘဲလျက်၊ မောင်မဲ၏လက်မှတ်ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်

ကြောင်းထွက်ဆို၏။ ဤနေရာတွင် မောင်ဖြူသည်မိမိယုံကြည်သည့်အတိုင်း ထွက်ဆိုခြင်းမဟုတ်သည် ကို သိလျက်နှင့်ထွက်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်မောင်ဖြူသည် မမှန်သက်သေခံသည်မည်၏။

(ဂ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲရေးသားမြဲလက်ရေး၏ ပုံပန်းကိုသိသဖြင့်၊ ရေးထိုးသောလက်မှတ်တခုကို မောင်မဲ၏လက်မှတ်ဖြစ်သည်ဟု သဘောရိုးဖြင့် ယုံကြည်သည့်အတိုင်း၊ မောင်မဲ၏လက်မှတ်ဖြစ်သည်ဟု မိမိယုံကြည်ကြောင်းထွက်ဆို၏။ မောင်ဖြူ၏ထွက်ဆိုချက်သည် သူ၏ယုံကြည်ချက်နှင့်သာ သက်ဆိုင် သည့်ပြင် သူအကယ်ယုံကြည်သည်လည်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်အဆိုပါ ရေးထိုးထားသော လက်မှတ်သည် မောင်မဲ၏လက်မှတ်မဟုတ်စေကာမူမောင်ဖြူသည် မမှန်သက်သေခံသည်မမည်။

(ဃ) အမှန်ထွက်ဆိုပါမည်ဟု ကျမ်းသစ္စာပြုပြီးသော မောင်ဖြူသည် ဤမည်သော နေ့ရက်တွင် ဤမည် သောနေရာ၌ မောင်မဲရှိကြောင်းမသိပါဘဲလျက်၊ ထိုနေ့ရက်၊ ထိုနေရာ၌မောင်မဲရှိကြောင်း မိမိသိသည်ဟု ထွက်ဆို၏။ မောင်မဲသည် ထိုနေ့ရက်၊ ထိုနေရာ၌ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ မောင်ဖြူသည်မမှန် သက်သေခံသည်မည်၏။

(င) စကားပြန်ဖြစ်သူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဘာသာပြန်ဖြစ်သူ မောင်ဖြူသည်ထွက်ဆိုချက် တခုကိုသော်ငှင်း၊ စာတမ်းအမှတ်အသား တခုကိုသော်ငှင်း မှန်ကန်စွာဘာသာပြန်ဆိုပါမည်ဟု ကျမ်းသစ္စာပြုထားပါလျက်နှင့် မမှန်သည်လည်းဖြစ်သည့်ပြင် မှန်သည်ဟု မိမိယုံကြည်ခြင်း မရှိသည်လည်းဖြစ်သော ဘာသာပြန်ဆိုချက်ကိုပြု၏။ သို့တည်းမဟုတ် မှန်သည်ဟုတာဝန်ခံ၏။ မောင်ဖြူသည် မမှန်သက်သေခံသည် မည်၏။

မမှန်သက်သေခံဖန်တီးခြင်း။

၁၉၂။ ။ တရားစီရင်သော မှုခင်းကိစ္စတွင်ဖြစ်စေ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ဥပဒေ အရ စီရင်သော မှုခင်းကိစ္စတွင် ဖြစ်စေအနုညာတခုံ လူကြီးကဥပဒေအရ စီရင်သော မှုခင်းကိစ္စတွင် ဖြစ်စေ-

(က) ပတ်ဝန်းကျင် ကြောင်းခြင်းရာတခုကိုသော်ငှင်း၊ စာအုပ်၌ဖြစ်စေ၊ မှတ်တမ်း၌ဖြစ်စေ ရေးသွင်း သော မမှန်ရေးသွင်းချက် တခုကိုသော်ငှင်း၊ မမှန်ထွက်ဆိုချက်ပါသော စာတမ်းအမှတ်အသားတခုကို သော်ငှင်း သက်သေခံအဖြစ်ဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာနိုင်စေရန်၊ ထို့ပြင်

(ခ) ထိုသို့ပေါ်ပေါက်လာနိုင်သော ပတ်ဝန်းကျင် ကြောင်းခြင်းရာအားဖြင့် သော်ငှင်း၊ မမှန်ရေးသွင်း ချက်အားဖြင့်သော်ငှင်း၊ မမှန်ထွက်ဆိုချက် ပါသော စာတမ်းအမှတ်အသားအားဖြင်သော်ငှင်း၊ အဆိုပါ စစ်ဆေးစီရင်သော မှုခင်းကိစ္စ၌ သက်သေခံ ချက်ကို အထောက်အထားပြုကာ ထင်မြင်ကောက်ယူရန် ရှိသော သူအားအမှုဆုံးဖြတ်ရေးတွင် အရေးပါ သောအချက်တခုခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လွဲမှားစွာထင်မြင်မိ စေရန် ကြံရွယ်၍ မည့်သူမဆို၊ ပြုလျှင်ထိုသူသည် “မမှန်သက်သေခံ ဖန်တီးသည်” မည်၏။

ဥပမာများ။

(က) မောင်မဲပိုင်သေတ္တာထဲတွင် ကျောက်မျက်ရတနာများကို တွေ့ရှိစေ၍၊ ထိုသို့တွေ့ရှိသော ပတ်ဝန်း ကျင် ကြောင်းခြင်းရာက မောင်မဲအားခိုးမှုဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရစေရန် ကြံရွယ်လျက်၊ မောင်ဖြူ သည် မောင်မဲ၏သေတ္တာ၌ ထိုကျောက်မျက်ရတနာများကို ထည့်ထား၏။ မောင်ဖြူသည် မမှန်သက်သေ ခံဖန်တီးသည်မည်၏။

(ခ) တရားရုံးတွင် အထောက်အခံသက်သေခံအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်ရန်အလို့ငှါ မောင်ဖြူသည် မိမိစာရင်း စာအုပ်တွင် မမှန်ရေးသွင်းချက်တခုကိုပြု၏။ မောင်ဖြူသည် မမှန်သက်သေခံ ဖန်တီးသည်မည်၏။

(ဂ) ရာဇဝတ်မကင်းသော ပူးပေါင်းကြံစည်မှုဖြင့် မောင်နီကိုပြစ်မှု ထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရစေရန် ကြံရွယ်၍ မောင်ဖြူသည် မောင်နီ၏လက်ရေးနှင့်တူအောင် အတုပြုလုပ်ကာ စာတစောင်ရေးသားပြီးလျှင်၊ ရာဇဝတ်မကင်းသော ပူးပေါင်းကြံစည်မှုတွင် ပါဝင်သည့် ကျူးလွန်ဘက်တဦးထံသို့ ရေးသားထားသည့် အနေနှင့်ရဲအမှုထမ်းရာထမ်းတို့ ရှာဖွေမည့်နေရာ၌ ထိုစာကိုထား၏။ မောင်ဖြူသည် မမှန် သက်သေခံ ဖန်တီးသည်မည်၏။

မမှန်သက်သေခံခြင်းအတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၁၉၃။ ။ တရားစီရင်သော မှုခင်းကိစ္စတွင် မည်သည့်အဆင့်၌ဖြစ်စေ၊ မည်သူမဆို၊ တမင်မမှန်သက်သေခံ လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့်အဆင့်၌ ဖြစ်စေ၊ သက်သေခံအဖြစ် အသုံးပြုရန်မမှန်သက်သေခံကို တမင်ဖန်တီးလျှင်၊ ထိုသူကိုခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင် သည်။
ထို့ပြင်အခြားမှုခင်းကိစ္စတွင် တမင်မမှန်သက်သေခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မမှန်သက်သေခံကို တမင် ဖန်တီးလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။ စစ်တရားရုံးတွင် စစ်ဆေးစီရင်သော မှုခင်းကိစ္စသည် တရားစီရင်သော မှုခင်းကိစ္စ မည်၏။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။ တရားရုံးတွင်အမှုစစ်ဆေးစီရင်ခြင်းမပြုမီ၊ ဥပဒေညွှန်ကြားချက်အရ ကြိုတင် မေးမြန်း စုံထောက်ခြင်းသည် တရားရုံးတွင် မေးမြန်းစုံထောက်မှု ပြုခြင်းမဟုတ်သော်လည်း၊ တရား စီရင်သော မှုခင်းကိစ္စ၏ အဆင့်တဆင့်ဖြစ်သည်။

ဥပမာ။

မောင်မဲ၏အမှုကိုစစ်ဆေးပိုင်ခွင့်ရှိသောရုံးသို့ လွှဲသင့်မလွှဲသင့် သိသာအောင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက စုံစမ်းရာတွင်၊ မောင်ဖြူသည်ကျမ်းသစ္စာပြု၍ မမှန်သည်ကို သိလျက်နှင့်မှန်သည်ဟု ထွက်ဆို၏။ အထက်ပါ စုံစမ်းခြင်းသည် တရားစီရင်သော မှုခင်းကိစ္စ၏အဆင့်တဆင့်ဖြစ်သောကြောင့် မောင်ဖြူသည် မမှန်သက်သေခံသည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက် ၃။ ။ ဥပဒေအရ တရားရုံးကညွှန်ကြား၍ တရားရုံးအမိန့်အရ ဆောင်ရွက်သော မေးမြန်းစုံထောက်ခြင်းသည် တရားရုံးတွင်မေးမြန်း စုံထောက်မှုပြုခြင်း မဟုတ်သော်လည်း၊ တရားစီရင် သော မှုခင်းကိစ္စ၏ အဆင့်တဆင့်ဖြစ်သည်။

ဥပမာ။

မြေကွက်တခု၏ နယ်နိမိတ်ကို ထိုနေရာတွင် အမှန်သိသာစေရန် တရားရုံးကလွှဲအပ်ခန့်ထားသော အရာရှိတဦးက စုံစမ်းရာတွင်၊ မောင်ဖြူသည် ကျမ်းသစ္စာပြု၍ မမှန်သည်ကိုသိလျက်နှင့် မှန်သည်ဟု ထွက်ဆို၏။ အထက်ပါစုံစမ်းခြင်းသည် တရားစီရင်သော မှုခင်းကိစ္စ၏ အဆင့်တဆင့်ဖြစ်သောကြောင့် မောင်ဖြူသည် မမှန်သက်သေခံသည်မည်၏။

သေဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြင့်ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရအောင် ကြံရွယ်၍၊ မမှန်သက်သေခံခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် မမှန်သက်သေခံဖန်တီးခြင်း။

၁၉၄။ ။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ဥပဒေအရ တဦးတယောက်သော သူကိုသေဒဏ်ထိုက်သော အမှုဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရအောင်ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိုသို့ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံတန်ရာ သည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ မမှန်သက်သေခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မမှန်သက်သေခံကို ဖန်တီးလျှင်၊

ထိုသူကိုတသက်တကျွန်းဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိအလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

အပြစ်ကင်းသူမှာ ပြစ်ဒဏ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရ၍၊ သေဒဏ်ခံရပြီးဖြစ်လျှင်။

ထို့ပြင် ထိုကဲ့သို့မမှန်သက်သေခံခြင်းအားဖြင့် အပြစ်ကင်းသူတဦးမှာ ပြစ်ဒဏ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရ၍ သေဒဏ်ခံရပြီးဖြစ်လျှင်၊ ထိုမမှန်သက်သေခံသူကို သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ အထက်ကဆိုခဲ့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ စီရင်ခြင်းခံရအောင် ကြံရွယ်၍၊ မမှန်သက်သေခံခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် မမှန်သက်သေခံကို ဖန်တီးခြင်း။

၁၉၅။ ။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ဥပဒေအရတဦးတယောက်သော သူကိုသေဒဏ်ထိုက်သော အမှုမျိုးမဟုတ်ဘဲ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ခုနစ်နှစ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခုနစ်နှစ်ထက်ပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သောအမှုဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရအောင် ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိုသို့ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ မမှန်သက်သေခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မမှန်သက်သေခံကိုဖန်တီးလျှင် ထိုသူအားထိုပြစ်မှုဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရသူ တဦးတယောက်ခံထိုက်သော ပြစ်ဒဏ်မျိုးချမှတ်ရမည်။

ဥပမာ။

ဓါးပြတိုက်မှုဖြင့် မောင်မဲပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရအောင် ကြံရွယ်၍၊ မောင်ဖြူသည် တရားရုံးတွင် မမှန်သက်သေခံ၏။ ဓါးပြတိုက်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်မှာ တသက်တကျွန်းဒဏ်သော်၎င်း၊ ငွေဒဏ်နှင့်တကွ၊ သို့တည်းမဟုတ် ငွေဒဏ်မပါဘဲ ဆယ်နှစ်ထိအလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ်သော်၎င်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မောင်ဖြူသည် တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်နှင့်တကွ၊ သို့တည်းမဟုတ် ငွေဒဏ်မပါဘဲ ဆယ်နှစ်ထိအလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်သည်။

မမှန်ဟုသိသော သက်သေခံချက်ကို အသုံးပြုခြင်း။

၁၉၆။ ။ မမှန်ဟုသော်၎င်း၊ ဖန်တီးထားသည်ဟုသော်၎င်း မိမိသိသော သက်သေခံကို အမှန်သက်သေခံ အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အစစ်သက်သေခံအဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ တရားမဲ့စွာအသုံးပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့အသုံးပြုရန်အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို မမှန်သက်သေခံဘိသကဲ့သို့ သော်၎င်း၊ မမှန်သက်သေခံကို ဖန်တီးဘိသကဲ့သို့သော်၎င်း ထပ်တူပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ရမည်။

မမှန်သော တာဝန်ခံလက်မှတ်ကို ထုတ်ပေးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း။

၁၉၇။ ။ ဥပဒေအရ ထုတ်ပေးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်မှတ်ရေးထိုးရန် လိုသောတာဝန်ခံလက်မှတ် ၌ဖြစ်စေ၊ ကြောင်းခြင်းရာတခုခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေအရသက်သေခံဝင်သော တာဝန်ခံလက်မှတ်၌ ဖြစ်စေ၊ အရေးပါသောအချက်တခုခုတွင်မမှန်ကြောင်း သိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် မမှန်ကြောင်း ယုံကြည်လျက်နှင့် ထိုတာဝန်ခံလက်မှတ်ကို မည်သူမဆို၊ ထုတ်ပေးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်မှတ် ရေးထိုးလျှင် ထိုသူကိုမမှန်သက်သေခံဘိသကဲ့သို့ ထပ်တူပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

မမှန်ကြောင်းသိသော သက်သေခံလက်မှတ်ကို အမှန်အဖြစ်ဖြင့် အသုံးပြုခြင်း။

၁၉၈။ ။ တာဝန်ခံလက်မှတ်တခု၌ အရေးပါသော အချက်တခုခုတွင် မမှန်ဟုသိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ ထိုတာဝန်ခံလက်မှတ်ကို အမှန်အဖြစ်ဖြင့်တရားမဲ့စွာ အသုံးပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့အသုံးပြုရန် အားထုတ်လျှင် ထိုသူကို မမှန်သက်သေခံဘိသကဲ့သို့ ထပ်တူပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

သက်သေခံအဖြစ်ဖြင့် ဥပဒေအရ၊ လက်ခံနိုင်သောကျေညာချက်တွင် မမှန်ဖေါ်ပြခြင်း။

၁၉၉။ ။ ကြောင်းခြင်းရာတခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်သေခံအဖြစ်ဖြင့် ဥပဒေအရ၊ တရားရုံးကဖြစ်စေ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကဖြစ်စေ၊ အခြားသူတဦးကဖြစ်စေ လက်ခံရန်တာဝန်ရှိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ခံပိုင်ခွင့်ရှိသော ကျေညာချက်ကို ပြုသောသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်မှတ်ရေးထိုးသော သူသည် မမှန်သည်လည်းဖြစ်၍ မမှန်ဟုသိသည်လည်းဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ယုံကြည်သည် လည်းဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ်မှန်သည်ဟု မိမိမယုံကြည်သည်လည်းဖြစ်သော ဖေါ်ပြချက်ကို အဆိုပါ ကျေညာချက်ကို ပြုသော၊ သို့တည်းမဟုတ် အသုံးပြုသောရည်ရွယ်ချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အရေးပါသော အချက်၌ ပြုလျှင်၊ ထိုသို့ပြုသောသူကို မမှန်သက်သေခံဘိသကဲ့သို့ ထပ်တူပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

ဆိုခဲ့သောကျေညာချက်သည် မမှန်ဟုသိလျက်နှင့်အမှန် အဖြစ်ဖြင့် အသုံးပြုခြင်း။

၂၀၀။ ။ ဆိုခဲ့သောကျေညာချက်သည် အရေးပါသော အချက်တခုခု၌ မမှန်ဟုသိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ အမှန်အဖြစ်ဖြင့် တရားမဲ့စွာ အသုံးပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့အသုံးပြုရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို မမှန်သက်သေခံဘိသကဲ့သို့ ထပ်တူပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ နည်းလမ်းတကျ ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိခဲ့ရုံမျှနှင့် သက်သေခံအဖြစ်လက်မခံနိုင်သော ကျေညာချက်သည် ပုဒ်မ ၁၉၉ နှင့် ပုဒ်မ ၂၀၀ တို့၏အဓိပ္ပါယ်၌ အကျုံးဝင်သော ကျေညာချက်ဖြစ်သည်။

ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကိုကာကွယ်ရန် အလို့ငှါသက်သေခံကို ပျောက်ပျက်စေခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် မမှန်သတင်းပေးခြင်း

၂၀၁။ ။ ပြစ်မှုကျူးလွန်ပြီး ဖြစ်ကြောင်းသိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူအား ဥပဒေနှင့်အညီခံရမည့် ပြစ်ဒဏ်မှကာကွယ်ရန် အကြံဖြင့်၊ ထိုပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော သက်သေခံတခုခုကို ပျောက်ပျက်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအကြံမျိုးဖြင့်ပင်၊ ပြစ်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မမှန်ဟုမိမိသိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်သော သတင်းကို ပေးလျှင်၊ ထိုသူကို-

သေဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက။

ကျူးလွန်ပြီးဖြစ်ကြောင်း မိမိသိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်သော ပြစ်မှုသည်သေဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သောပြစ်မှုဖြစ်ပါက၊ ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ် နိုင်သည်။

တသက်တကျွန်းဒဏ် ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက။

ထို့ပြင်အဆိုပါ ပြစ်မှုသည် တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက၊ သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင် သည်။

ဆယ်နှစ်အောက် လျော့သည့်ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက။

ထို့ပြင် အဆိုပါပြစ်မှုသည် ဆယ်နှစ်အောက်လျော့သည့် ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါ က၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသော အများဆုံးကာလ အပိုင်းအခြား၏ လေးပုံတပုံထိ ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဥပမာ။

မောင်နီကိုမောင်မဲသတ်ကြောင်း မောင်ဖြူသိလျက်နှင့် မောင်မဲကို ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် အကြံဖြင့်၊ မောင်နီ၏အလောင်းကို ဝှက်ထားရန် မောင်ဖြူက မောင်မဲကိုကူညီ၏။ ထိုအမှုတွင် မောင်ဖြူ သည် ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ် ခြင်းခံထိုက် သည်။

ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်းသတင်းပေးရန် တာဝန်ရှိသူက သတင်းမပေးတမင် ပျက်ကွက်ခြင်း။

၂၀၂။ ။ ပြစ်မှုကျူးလွန်ပြီးဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ထိုပြစ်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေနှင့်အညီပေးရန်တာဝန်ရှိသော သတင်းကိုမပေးဘဲ တမင်ပျက် ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ကျူးလွန်ပြီးဖြစ်သော ပြစ်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မမှန်သတင်းပေးခြင်း။

၂၀၃။ ။ ပြစ်မှုကျူးလွန်ပြီးဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ထိုပြစ်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍မမှန်ဟုမိမိသိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်သောသတင်းတခုခုကို ပေးလျှင်၊ ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပြင်ပတွင်ပြုသော ပြုလုပ်မှုသည် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်း၌ ကျူးလွန်ခဲ့သော်၊ ပုဒ်မ ၃၀၂၊ ၃၀၄၊ ၃၈၂၊ ၃၉၂၊ ၃၉၃၊ ၃၉၄၊ ၃၉၅၊ ၃၉၆၊ ၃၉၇၊ ၃၉၈၊ ၃၉၉၊ ၄၀၂၊ ၄၃၅၊ ၄၃၆၊ ၄၄၉၊ ၄၅၀၊ ၄၅၇၊ ၄၅၈၊ ၄၅၉၊ ၄၆၀ တခုခုအရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သော ပြုလုပ်မှုမျိုးဖြစ်လျှင်၊ ထိုပြုလုပ်မှုသည် ပုဒ်မ ၂၀၁၊ ၂၀၂ နှင့် ဤပုဒ်မတို့၌ပါသည့် "ပြစ်မှု" ဆိုသော စကား၌ အကျုံးဝင်သည်။

သက်သေခံအဖြစ် တင်မပြနိုင်အောင်၊ စာတမ်းအမှတ်အသားကို ဖျက်ဆီးခြင်း။

၂၀၄။ ။ တရားရုံးရှေ့တွင်ဖြစ်စေ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ဥပဒေနှင့်အညီ စစ်ဆေး စီရင်သော အမှုတခုခုတွင်ဖြစ်စေ သက်သေခံ အဖြစ်တင်ပြစေရန်၊ ဥပဒေအရ အတင်းအကြပ်တောင်းယူ နိုင်သော စာတမ်းအမှတ်အသားကို သက်သေခံအဖြစ် တင်မပြနိုင်အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အသုံးမပြုနိုင် အောင် ပြုရန်အကြံဖြင့်-

(၁) မည်သူမဆို၊ ထိုစာတမ်းအမှတ်အသားကို လျှို့ဝှက်ထားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်ဆီးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုစာတမ်းအမှတ်အသား အားလုံး၌ဖြစ်စေ၊ အချို့အဝက်၌ဖြစ်စေ အမှတ်အသားကို ဖျက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မထင်ရှားအောင်ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(၂) မည်သူမဆို၊ စာတမ်းအမှတ်အသားကို သက်သေခံအဖြစ် တင်ပြစေရန်ဥပဒေအရ ဆင့်ဆိုခြင်း ခံရပြီးနောက်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခိုင်းခံရပြီးနောက် ထိုစာတမ်းအမှတ်အသားကို လျှို့ဝှက်ထားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်ဆီးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုစာတမ်းအမှတ်အသားအားလုံး၌ဖြစ်စေ၊ အချို့အဝက်၌ဖြစ်စေ အမှတ်အသားကိုဖျက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မထင်ရှားအောင်ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ် နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

တရားမမှု၊ ရာဇဝတ်မှုများတွင်၊ ပြုလုပ်မှုအတွက် ဖြစ်စေ၊ မှုခင်း ကိစ္စအတွက်ဖြစ်စေ သူတပါးအယောင်ဆောင်ခြင်း။

၂၀၅။ ။ တရားမမှုတွင်ဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်မှုတွင်ဖြစ်စေ သူတပါးအယောင်ဆောင်၍ ထိုကဲ့သို့အယောင် ဆောင်အနေနှင့် မည်သူမဆို၊ မဟုတ်မမှန်ဘဲလျက် ဝန်ခံချက်ကိုဖြစ်စေ၊ ထွက်ဆိုချက်ကိုဖြစ်စေ ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စွဲချက်အတိုင်းဖြောင့်ဆိုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အမိန့်ဆင့်စာကို ထုတ်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်အာမခံဖြစ်စေ၊ ခံဝန်သူဖြစ်စေပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားပြုလုပ်မှုကို ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အစိုးရာဘဏ္ဍာတော်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ဇာရီပြုရာ၌ဖြစ်စေ ပစ္စည်းကို မသိမ်းယူနိုင်အောင်၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့် ဖယ်ရှားခြင်း၊ ဝှက်သိမ်းခြင်း။

၂၀၆။ ။ တရားရုံးကဖြစ်စေ၊ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသော အခြားအရာရှိကဖြစ်စေ စီရင်ချက်ချပြီးသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ချတန်ရာသည်ဟု မိမိသိသော စီရင်ချက်အရ၊ အစိုးရာဘဏ္ဍာတော်အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်အတွက် ရရှိရန်ဖြစ်စေ ပစ္စည်းတခုခုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းတွင်ရှိသော အကျိုးခံစားခွင့်ကို မသိမ်းယူနိုင်စေရန် အကြံဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် တရားမမှုတွင် တရားရုံးကချပေးပြီးသော၊ သို့တည်း မဟုတ် ချပေးတန်ရာသည်ဟု မိမိသိသော ဒီကရီကိုဖြစ်စေ၊ အမိန့်ကိုဖြစ်စေ ဇာရီပြုရာတွင် ထိုပစ္စည်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ်ထိုပစ္စည်းတွင်ရှိသော အကျိုးခံစားခွင့်ကို မသိမ်းယူနိုင်စေရန် အကြံဖြင့် မည်သူမဆို၊ ထိုပစ္စည်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပစ္စည်းရှိ အကျိုးခံစားခွင့်ကို လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့် ဖယ်ရှားခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝှက်သိမ်းခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတပါးသို့လွှဲပြောင်းခြင်း၊ သို့တည်း မဟုတ် သူတပါးသို့ပေးအပ်ခြင်းပြုလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ် ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ် စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အစိုးရာဘဏ္ဍာတော်အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဇာရီပြုရာ၌ဖြစ်စေ ပစ္စည်းကို မသိမ်းယူနိုင်အောင် လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့်တောင်းဆိုခြင်း။

၂၀၇။ ။ တရားရုံးကဖြစ်စေ၊ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသော အခြားအရာရှိကဖြစ်စေ စီရင်ချက်ချပြီးသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ချတန်ရာသည်ဟု မိမိသိသော စီရင်ချက်အရ အစိုးရာဘဏ္ဍာတော်အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်အတွက်ရရှိရန်ဖြစ်စေ ပစ္စည်းတခုခုကို၊ သို့တည်းမဟုတ်ပစ္စည်းတွင်ရှိသော အကျိုးခံစားခွင့်ကို မသိမ်းယူနိုင်စေရန် အကြံဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် တရားမမှုတွင် တရားရုံးကချပေးပြီးသော၊ သို့တည်း မဟုတ် ချပေးတန်ရာသည်ဟု မိမိသိသော ဒီကရီကိုဖြစ်စေ၊ အမိန့်ကိုဖြစ်စေ ဇာရီပြုရာတွင် ထိုပစ္စည်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ်ထိုပစ္စည်းတွင်ရှိသော အကျိုးခံစားခွင့်ကို မသိမ်းယူနိုင်စေရန် အကြံဖြင့် မည်သူမဆို ထိုပစ္စည်းအတွက်သော်၎င်း၊ ထိုပစ္စည်းတွင်ရှိသော အကျိုးခံစားခွင့်အတွက်သော်၎င်း မိမိ၌ ပိုင်ဆိုင် ခွင့်ဖြစ်စေ၊ တောင်းဆိုပိုင်ခွင့်ဖြစ်စေ မရှိဟု မိမိသိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပစ္စည်းကိုသော်၎င်း၊ ထိုပစ္စည်းတွင်ရှိသော အကျိုးခံစားခွင့်ကိုသော်၎င်း ဆိုင်ပိုင်သော အခွင့်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လှည့်ဖြား ခြင်းကို မိမိပြုသည်ဟု မိမိသိလျက်နှင့် ထိုပစ္စည်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပစ္စည်းတွင်ရှိသော အကျိုးခံစား ခွင့်ကို လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့်လက်ခံခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရရှိခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် တောင်းဆိုခြင်းပြုလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပေးဆပ်ရန်မရှိသော ကြွေးမြီအတွက် လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဒီကရီအချခံခြင်း။

၂၀၈။ ။ ပေးဆပ်စေရန်ကြွေးမြီမရှိဘဲလျက် ရှိကြောင်းဖြင့်တဦးတယောက်က တရားမကြောင်းစွဲဆိုသော အမှုတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ပေးဆပ်စေရန်ရှိသည်ထက် ပိုသောကြွေးမြီအတွက် ထိုသူကတရားမကြောင်း စွဲဆို သောအမှုတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူဆိုင်ပိုင်ခွင့်မရှိသော ပစ္စည်းအတွက်ဖြစ်စေ၊ ထိုပစ္စည်းတွင်ရှိ သော အကျိုးခံစားခွင့်အတွက်ဖြစ်စေ၊ ထိုသူကတရားမကြောင်း စွဲဆိုသောအမှုတွင်၊ မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသောသဘောနှင့် မိမိအပေါ်၌ ဒီကရီဖြစ်စေ၊ အမိန့်ဖြစ်စေ ကျစေလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် ဒီကရီဖြစ်စေ၊ အမိန့်ဖြစ်စေ ချမှတ်သည်ကိုခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သူမဆို၊ လိမ်လည် လှည့်ဖြား လိုသောသဘောနှင့် ဒီကရီတခုဖြစ်စေ၊ အမိန့်တခုဖြစ်စေ ကျေအေးပြေငြိမ်းပြီးသော်လည်း၊ ထိုကျေအေး ပြေငြိမ်းပြီးသော ဒီကရီကိုဖြစ်စေ၊ အမိန့်ကိုဖြစ်စေ ဇာရီပြုစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဇာရီပြုသည်ကိုခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒီကရီဖြစ်စေ၊ အမိန့်ဖြစ်စေ ကျေအေးပြေငြိမ်းပြီးခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သော အရာဝတ္ထုအတွက် ဒီကရီကိုဖြစ်စေ၊ အမိန့်ကိုဖြစ်စေ ဇာရီပြုစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဇာရီပြုသည်ကို ခံလျှင်၊ ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဥပမာ။

မောင်ဖြူသည်မောင်နီအပေါ်၌ တရားမကြောင်းစွဲဆို၏။ မောင်ဖြူဒီကရီအနိုင်ရတန်ရာသည်ကို မောင်နီ သိ၏။ ထိုသို့သိသဖြင့် ပို၍များသော ငွေအတွက်မောင်မဲက မောင်နီကိုစွဲသောအမှုတွင် မောင်နီသည် လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့်၊ မိမိအပေါ်၌စီရင်ချက်ချမှတ်ခြင်းကို ခံသည်။ အမှန်စင်စစ်မှာ တရားစွဲသော မောင်မဲသည် မောင်နီအပေါ်၌တောင်းဆိုပိုင်ခွင့်ရှိသူမဟုတ်ချေ။ မောင်နီ ထိုသို့ စီရင်ချက် ချမှတ်ခြင်းခံသည်မှာ မောင်မဲကသူ့အတွက်ဖြစ်စေ၊ မောင်နီ၏ အကျိုးအတွက် ဖြစ်စေ မောင်ဖြူအနိုင်ရ သော ဒီကရီအရ၊ မောင်နီ၏ပစ္စည်းရောင်းရငွေထဲမှ ခွဲဝေယူလိုသော ကြောင့်ဖြစ်သည်။ မောင်နီသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်။

မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်တရားရုံးတွင်မမှန်သော တောင်းဆိုချက်ပြုခြင်း။

၂၀၉။ ။လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ တဦး တယောက်သောသူကို နစ်နာစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် စိတ်ငြိုငြင်စေရန်အကြံနှင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ တောင်းဆိုချက်တခုခုကို မမှန်ကြောင်းသိလျက်နှင့် တရားရုံးတွင်ပြုလျှင် ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

မရထိုက်သော ငွေအတွက်လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဒီကရီရယူခြင်း။

၂၁၀။ ။ မရထိုက်သော ငွေအတွက်ဖြစ်စေ၊ ရထိုက်သော ငွေထက်ပိုမို၍ဖြစ်စေ၊ မိမိရထိုက်ခွင့်မရှိသော ပစ္စည်းတခုခုအတွက်ဖြစ်စေ၊ ထိုပစ္စည်းတွင် ရှိသော အကျိုးခံစားခွင့် တခုခုအတွက်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့် တဦးတယောက်သောသူအပေါ်တွင် ဒီကရီကိုသော်၎င်း၊ အမိန့် ကိုသော်၎င်း ရယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဒီကရီ ဖြစ်စေ၊ အမိန့်ဖြစ်စေ ကျေအေးပြေငြိမ်းပြီးသော်လည်း၊ ထိုသူအပေါ်တွင် ထိုကျေအေးပြေငြိမ်းပြီးသော ဒီကရီကိုဖြစ်စေ၊ အမိန့်ကိုဖြစ်စေ ဇာရီပြုစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒီကရီဖြစ်စေ၊ အမိန့်ဖြစ်စေ ကျေအေးပြေငြိမ်းပြီးခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သော အရာဝတ္ထုအတွက် ဒီကရီကိုဖြစ်စေ၊ အမိန့်ကိုဖြစ်စေ ဇာရီပြုစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့် အဆိုပါပြုလုပ်မှု တခုခုကို မိမိ၏အမည်နှင့် အပြုခံလျှင်၊

သို့တည်းမဟုတ် ပြုခွင့်ပေးလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

နစ်နာစေရန် အကြံနှင့်ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟု မမှန်စွပ်စွဲခြင်း။

☐

၂၁၁။ ။ မှန်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့်ညီသောအကြောင်း ယုတ္တိမရှိဟု သိလျက်နှင့်မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူကို နစ်နာစေရန်အကြံဖြင့် ထိုသူအပေါ်၌ ရာဇဝတ်မှုစွဲဆိုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စွဲဆိုစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူအပေါ်တွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟု မမှန်စွပ်စွဲလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ထို့ပြင် ထိုသို့ရာဇဝတ်မှုစွဲဆိုခြင်းသည် သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ခုနစ်နှစ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခုနစ်နှစ်ထက်ပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန် သည်ဟု မမှန်စွပ်စွဲ၍ စွဲဆိုခြင်းဖြစ်လျှင်၊ စွဲဆိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုး မျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို လက်သင့်ခံခြင်း။ သေဒဏ်ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက။

☐

၂၁၂။ ။ ပြစ်မှုတခုကို ကျူးလွန်ပြီးရာတွင် တဦးတယောက်သောသူအား ပြစ်မှုကျူးလွန်သူဖြစ်သည်ဟု သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်ရန်အကြောင်း ရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ ထိုသူကိုဥပဒေနှင့်အညီ စီရင်ထိုက်သော ပြစ်ဒဏ်မှ ကာကွယ်ရန်အကြံဖြင့် မည်သူမဆို၊ ထိုသူအားလက်သင့်ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝှက်သိမ်းလျှင်၊ ထိုကျူးလွန်သောပြစ်မှုသည် သေဒဏ်ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက၊ လက်သင့်ခံသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝှက်သိမ်းသော သူကိုငါးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်သောပြစ်မှုဖြစ်ပါက။

ထို့ပြင်ထိုကျူးလွန်သော ပြစ်မှုသည် တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက လက်သင့်ခံသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝှက်သိမ်းသောသူကို သုံးနှစ်ထိထောင် ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ထို့ပြင် ထိုကျူးလွန်သောပြစ်မှုသည် တနှစ်မှ ဆယ်နှစ်အောက်အထိ ထောင်ဒဏ်ထိုက်သင့်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက၊ အဆိုပါကျူးလွန်သော ပြစ်မှုအတွက် အများဆုံးပြဋ္ဌာန်းထားသော ကာလအပိုင်း အခြား၏ လေးပုံတပုံထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပြင်ပတွင်ပြုသော ပြုလုပ်မှုသည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်း ၌ ကျူးလွန်ခဲ့သော် ပုဒ်မ ၃၀၂၊ ၃၀၄၊ ၃၈၂၊ ၃၉၂၊ ၃၉၃၊ ၃၉၄၊ ၃၉၅၊ ၃၉၆၊ ၃၉၇၊ ၃၉၈၊ ၃၉၉၊ ၄၀၂၊ ၄၃၅၊ ၄၃၆၊ ၄၄၉၊ ၄၅၀၊ ၄၅၇၊ ၄၅၈၊ ၄၅၉ နှင့် ၄၆၀ တခုခုအရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သော ပြုလုပ်မှုမျိုးဖြစ်လျှင်၊ ထိုပြုလုပ်မှုသည် ဤပုဒ်မပါ "ပြစ်မှု" ဆိုသော စကား၌အကျုံးဝင်သည်။ ထို့ပြင်အဆိုပါပြုလုပ်မှုများ အတွက်ဤပုဒ်မ၏ကိစ္စအလို့ငှါ နိုင်ငံတော်အတွင်း၌ ပြစ်မှုကျူးလွန်ထင်ရှားဘိသကဲ့သို့ ပြစ်ဒဏ်စီရင် ခြင်းခံထိုက်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

ကင်းလွတ်ချက်။ ။ ဤပြဋ္ဌာန်းချက်သည် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကလင်ဖြစ်လျှင်၊ မယားကထိုလင်ကို လက်သင့်ခံခြင်းနှင့်သော်၎င်း၊ ဝှက်သိမ်းခြင်းနှင့်သော်၎င်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူက မယားဖြစ်လျှင်၊ လင်ကထိုမယားကို လက်သင့်ခံခြင်းနှင့်သော်၎င်း၊ ဝှက်သိမ်းခြင်းနှင့်သော်၎င်း မသက်ဆိုင်။

ဥပမာ။

မောင်မဲခါးပြမှုကိုကျူးလွန်သည်ဟု မောင်ဖြူသည်သိလျက်နှင့် ဥပဒေနှင့်အညီ မောင်မဲကို ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် မောင်မဲကို မောင်ဖြူကဝှက်သိမ်းထား၏။ မောင်မဲသည် တသက်တကျွန်း ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သဖြင့်၊ မောင်ဖြူမှာသုံးနှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး စီရင်ခြင်းခံထိုက် သည်။ ထို့ပြင်ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သည်။

ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် လက်ဆောင်စသည်တို့ကို ယူခြင်း။

၂၁၃။ ။ ပြစ်မှုတခုခုကို မိမိကထိမ်ချန်ခြင်းအတွက်ဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုတခုခုအတွက် ဥပဒေနှင့်အညီ ချမှတ် ထိုက်သော ပြစ်ဒဏ်မှ တဦးတယောက်သောသူကို မိမိကကာကွယ်ခြင်းအတွက်ဖြစ်စေ၊ တဦးတယောက် သောသူအား ဥပဒေနှင့်အညီ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရစေရန် တရားစွဲဆိုမှုကို မိမိကမပြုခြင်းအတွက် ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ မိမိအတွက်သော်၎င်း၊ သူတပါးအတွက်သော်၎င်း တံစိုးကိုလက်ခံလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် ရယူရန်အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ခံရန် သဘောတူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိသို့သော်၎င်း၊ သူတပါးသို့သော်၎င်း ပစ္စည်းပြန်ပေးခြင်းကိုလက်ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရယူရန် အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်လက်ခံရန်သဘောတူလျှင်၊ ထိုသူကို

သေဒဏ်ထိုက်သောပြစ်မှုဖြစ်ပါက။

အဆိုပါပြစ်မှုသည် သေဒဏ်ထိုက်သောပြစ်မှုဖြစ်ပါက၊ ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက။

ထို့ပြင်အဆိုပါပြစ်မှုသည် တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သောပြစ်မှု ဖြစ်ပါက၊ သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။ ထို့ပြင် အဆိုပါ ပြစ်မှုသည် ဆယ်နှစ်အောက်လျော့သည့် ထောင်ဒဏ်ထိုက်သောပြစ်မှုဖြစ်ပါက၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် အများဆုံးပြဋ္ဌာန်းထားသော ကာလအပိုင်းအခြား၏ လေးပုံတပုံထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို ကာကွယ်ခြင်းအတွက် လက်ဆောင်ပေးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းပြန် အပ်ခြင်း။

၂၁၄။ ။ တဦးတယောက်သောသူက ပြစ်မှုတခုခုကို ထိမ်ချန်ခြင်းအတွက်ဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုတခုခုအတွက် ဥပဒေနှင့်အညီ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သူကို ကာကွယ်ခြင်းအတွက်ဖြစ်စေ၊ အခြားသူတဦးအား ဥပဒေနှင့်အညီ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းခံရစေရန် တရားစွဲဆိုမှုကို မပြုခြင်းအတွက်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ထိုသူအား တံစိုးပေးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေးစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကမ်းလှမ်းလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် ပေးရန်သော်၎င်း၊ ပေးစေရန်သော်၎င်း သဘောတူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သူမဆို၊ ထိုသူအား ပစ္စည်းပြန်အပ် ရန်သော်၎င်း၊ ပြန်အပ်စေရန်သော်၎င်း ကမ်းလှမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သဘောတူလျှင်၊

သေဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက။

အဆိုပါ ပြစ်မှုသည် သေဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက၊ ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့် ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေထိုက်သောပြစ်မှုဖြစ်ပါက။

ထို့ပြင်အဆိုပါ ပြစ်မှုသည် တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက၊ သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ထို့ပြင် အဆိုပါပြစ်မှုသည် ဆယ်နှစ်အောက်လျော့သည့် ထောင်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် အများဆုံးပြဋ္ဌာန်းထားသော ကာလအပိုင်းအခြား၏ လေးပုံတပုံထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ကင်းလွတ်ချက်။ ။ ပုဒ်မ ၂၁၃ နှင့် ၂၁၄ များပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ဥပဒေနှင့်အညီ ပြေငြိမ်းနိုင်သော ပြစ်မှုများနှင့်မသက်ဆိုင်။

ခိုးရာပါ ပစ္စည်းစသည်တို့ကို ပြန်ရစေရန် ကူညီသည့်အတွက်၊ လက်ဆောင်ယူခြင်း။

၂၁၅။ ။ ဤရာဇသတ်ကြီးအရ၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သော ပြစ်မှုတခုခုကို တဦးတယောက်သော သူက ကျူးလွန်သဖြင့် ထိုသူမှာရွေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းလက်လွတ်သည်ကို ထိုသူပြန်ရစေရန် မည်သူ မဆို၊ ထိုသူကိုကူညီဟန်ဆောင်၍ဖြစ်စေ၊ ကူညီသည့်အတွက်ဖြစ်စေ တံစိုးယူလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် တံစိုးယူရန်သဘောတူလျှင် အကယ်၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို ထိုသူက ဖမ်းဆီးစေ၍ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရစေရန် စွမ်းအားရှိသမျှ နည်းလမ်းအရပ်ရပ်ကို အသုံးမပြုပါက၊ ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အချုပ်မှထွက်ပြေးသော ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကိုဖြစ်စေ၊ ဖမ်းဆီးရန်အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရသော ပြစ်မှုကျူးလွန် သူကို ဖြစ်စေ လက်သင့်ခံခြင်း။

၂၁၆။ ။ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရသောသူဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုဖြင့် စွပ်စွဲခြင်း ခံရသူဖြစ်စေ၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် ဥပဒေနှင့်အညီ ချုပ်ထားရာမှ ထွက်ပြေးသော အခါ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦးသည် မိမိရာထူးအလျောက်ဥပဒေနှင့်အညီ ရရှိသော အာဏာများကိုဆောင်ရွက်ရာတွင် တဦးတယောက်သော သူအား ပြစ်မှုတခုခုအတွက် ဖမ်းဆီးစေရန် အမိန့်ထုတ်သောအခါ၊ မည်သူမဆို၊ ထိုသို့ထွက်ပြေး ကြောင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဖမ်းဆီးစေရန် ထိုသို့အမိန့်ထုတ်ပြီး ဖြစ်ကြောင်းကို သိလျက်နှင့် ထိုသူအား ဖမ်းဆီးခြင်းမှကာကွယ်ရန်အကြံဖြင့် ထိုသူကိုလက်သင့်ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝှက်သိမ်း ထားလျှင်၊ ထိုသို့လက်သင့်ခံသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝှက်သိမ်းထားသောသူကို အောက်ပါအတိုင်း ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

သေဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက။

ထိုသူအချုပ်ခံရသောပြစ်မှုသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူအားဖမ်းဆီးစေရန် အမိန့်ထုတ်ပြန်သောပြစ်မှု သည် သေဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက၊ ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သောပြစ်မှုဖြစ်ပါက။

အဆိုပါပြစ်မှုသည် တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သောပြစ်မှု ဖြစ်ပါက၊ ငွေဒဏ်နှင့်သော်၎င်း၊ ငွေဒဏ်မပါဘဲသော်၎င်း သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည်။

ထို့ပြင်အဆိုပါပြစ်မှုသည် တနှစ်မှဆယ်နှစ်အောက်အထိ ထောင်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက၊ ထိုပြစ်မှု အတွက်အများဆုံးပြဋ္ဌာန်းထားသော ကာလအပိုင်းအခြား၏ လေးပုံတပုံထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဤပုဒ်မပါ "ပြစ်မှု" ဆိုသော စကားတွင် တဦးတယောက်သောသူအား ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် အပ၌ ပြစ်မှုကျူးလွန်ထင်ရှားသည်ဟု အဆိုရှိသည်လည်းဖြစ်၍ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်း တွင်

ဖြစ်မှုကျူးလွန်ထင်ရှားလျှင် ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းခံထိုက်သည်လည်းဖြစ်သော ပြုလုပ်မှုသော်၎င်း၊ ပျက်ကွက်မှုသော်၎င်း၊ ထို့ပြင်ပြည်ထောင်ချင်းချင်း ရာဇဝတ်သင့်သူ တောင်းဆိုပေးအပ်ရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းဖြစ်စေ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်းတွင် ဖမ်းဆီးခြင်းခံထိုက် သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်ထားခြင်းခံထိုက်သော ပြုလုပ်မှုသော်၎င်း၊ ပျက်ကွက်မှုသော်၎င်း ပါဝင် သည်။ ထို့ပြင်အဆိုပါ ပြုလုပ်မှုအတွက်ဖြစ်စေ၊ ပျက်ကွက်မှုအတွက်ဖြစ်စေ တရားခံသည် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်အတွင်းတွင် ဖြစ်မှုကျူးလွန်ထင်ရှားဘိသကဲ့သို့ ဤပုဒ်မအလို့ငှါ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းခံထိုက် သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

ကင်းလွတ်ချက်။ ။ ဤပြဋ္ဌာန်းချက်သည် ဖမ်းဆီးခံရမည့်သူက လင်ဖြစ်လျှင်၊ မယားကထိုလင်ကို လက်သင့်ခံခြင်းနှင့်သော်၎င်း၊ ဝှက်သိမ်းခြင်းနှင့်သော်၎င်း၊ ဖမ်းဆီးခံရမည့်သူက မယားဖြစ်လျှင်၊ လင်ကထိုမယားကို လက်သင့်ခံခြင်းနှင့်သော်၎င်း၊ ဝှက်သိမ်းခြင်းနှင့်သော်၎င်းမသက်ဆိုင်။

လုယက်သူများကို ဖြစ်စေ၊ ဓါးပြများကို ဖြစ်စေလက်သင့်ခံသည့်အတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၂၁၆-က။ ။ လူအချို့သည် လုယက်မှုကိုဖြစ်စေ၊ ဓါးပြမှုကိုဖြစ်စေ ကျူးလွန်တော့မည်ဟုသော်၎င်း၊ မကြာသေးမီက ကျူးလွန်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်ဟု သော်၎င်းသိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိလျက် နှင့်ဖြစ်စေ ထိုလုယက်မှုကျူးလွန်ခြင်းကိုသော်၎င်း၊ ထိုဓါးပြမှု ကျူးလွန်ခြင်းကိုသော်၎င်း လွယ်ကူစေရန် အကြံဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူအားလုံးကိုသော်၎င်း၊ တဦးဦးကိုသော်၎င်း ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းမှ ကာကွယ်ရန်အကြံဖြင့်မည်သူမဆို၊ ထိုသူအားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တဦးဦးကိုဖြစ်စေ လက်သင့်ခံလျှင်၊ ထိုသူကိုခုနစ်နှစ်ထိ အလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ ဤပုဒ်မအလို့ငှါ၊ လုယက်မှုဖြစ်စေ၊ ဓါးပြမှုဖြစ်စေ ကျူးလွန်ရန်ကြံစည်ခြင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျူးလွန်ခဲ့ခြင်းသည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် အတွင်း၌ဖြစ်သည်၊ အပ၌ ဖြစ်သည်ဟူသော အချက်မှာ အရေးပါအရာရောက်သော အချက်မဟုတ်။

ကင်းလွတ်ချက်။ ။ ဤပြဋ္ဌာန်းချက်သည် ဖြစ်မှုကျူးလွန်သူက လင်ဖြစ်လျှင်၊ မယားကထိုလင်ကို လက်သင့်ခံခြင်းနှင့်သော်၎င်း၊ ဖြစ်မှုကျူးလွန်သူက မယားဖြစ်လျှင်၊ လင်က ထိုမယားကိုလက်သင့်ခံခြင်း နှင့်သော်၎င်း မသက်ဆိုင်။

၂၁၆-ခ။ ။ * * * *

တဦးတယောက်သော သူအားပြစ်ဒဏ်မှကယ်ဆယ်ရန်အကြံဖြင့် သော်၎င်း၊ ပစ္စည်းကိုသိမ်းယူခြင်း မှ လွတ်ကင်းစေရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည် ဥပဒေညွှန်ကြားချက်ကို ဖီဆန်ခြင်း။

၂၁၇။ ။ တဦးတယောက်သောသူကို ဥပဒေနှင့်အညီ ခံထိုက်သော ပြစ်ဒဏ်မှကယ်ဆယ်ရန် အကြံဖြင့် သော်၎င်း၊ ထိုသို့ကယ်ဆယ်နိုင်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း၊ ထိုသူခံထိုက်သော ပြစ်ဒဏ် အောက်လျော့သောပြစ်ဒဏ်ကို ထိုသူခံရစေရန်အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ခံစေနိုင်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ပစ္စည်းတခုခုကိုဥပဒေအရ ဘဏ္ဍာတော်အဖြစ်သိမ်းယူခြင်းမှ၊ သို့တည်းမဟုတ် တာဝန် တင်ထားခြင်းမှ လွတ်ကင်းစေရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့လွတ်ကင်းစေနိုင် တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သော သူသည်ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း

လိုက်နာရမည့် ဥပဒေညွှန်ကြားချက်အရဆောင်ရွက်ရမည်ကိုသိလျက်နှင့် ထိုဥပဒေညွှန်ကြားချက်ကို ဖီဆန်လျှင်၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ် လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

တဦးတယောက်သောသူအား ပြစ်ဒဏ်မှကယ်ဆယ်ရန်အကြံဖြင့် သော်၎င်း၊ ပစ္စည်းကိုသိမ်းယူခြင်း မှ လွတ်ကင်းစေရန်အကြံဖြင့်သော်၎င်း ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကမှားယွင်းသော မှတ်တမ်းကိုဖြစ်စေ၊ ရေးသားချက်ကိုဖြစ်စေ ပြုခြင်း။

၂၁၈။ ။ အများပြည်သူကို၊ သို့တည်းမဟုတ် တဦးတယောက်ကို ဆုံးရှုံးစေရန် ဖြစ်စေ၊ နစ်နာစေရန်ဖြစ်စေ အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဆုံးရှုံးစေနိုင်တန်ရာသည်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် နစ်နာစေနိုင်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း၊ တဦးတယောက်သောသူကို ဥပဒေနှင့်အညီ ခံထိုက်သော ပြစ်ဒဏ်မှကယ်ဆယ် ရန်အကြံဖြင့် သော်၎င်း၊ ထိုသို့ကယ်ဆယ်နိုင်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း၊ ပစ္စည်းတခုခုကို ဥပဒေအရ ဘဏ္ဍာတော်အဖြစ် သိမ်းယူခြင်းမှ၊ သို့တည်းမဟုတ် တာဝန်တင်ထားခြင်းမှ လွတ်ကင်းစေရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့လွတ်ကင်းစေနိုင်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းလည်း ဖြစ်၍ မှတ်တမ်းကိုဖြစ်စေ၊ အခြားရေးသားချက်ကိုဖြစ်စေ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့်ပြုရန် တာဝန်ပေး ထားခြင်းခံရသည်လည်းဖြစ်သောသူသည် မှားယွင်းသည်ဟု မိမိသိသော နည်းဖြင့်၊ မှတ်တမ်းကိုဖြစ်စေ၊ ရေးသားချက်ကိုဖြစ်စေပြုလျှင်၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

တရားစီရင်သော မှုခင်းကိစ္စတွင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည် ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်၍ အစီရင်ခံချက်စသည် တို့ကိုတရားမဲ့စွာပြုခြင်း။

၂၁၉။ ။ တရားစီရင်သော မှုခင်းကိစ္စ၏ အဆင့်တခုခုတွင် ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သည်ဟု မိမိသိသော အစီရင်ခံချက်ကိုဖြစ်စေ၊ အမိန့်ကိုဖြစ်စေ၊ ကောက်ယူချက်ကိုဖြစ်စေ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုဖြစ်စေ ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းဖြစ်သောသူသည် တရားမဲ့စွာ၊ သို့တည်းမဟုတ် မသမာစိတ်ဖြင့်ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ချမှတ်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အာဏာရရှိသူက ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်၍ မိမိဆောင်ရွက်နေကြောင်း သိလျက်နှင့်စစ်ဆေးစီရင်စေရန် လွှဲအပ်တင်ပို့ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်ချုပ်ထားခြင်း။

၂၂၀။ ။ လူများအားစစ်ဆေးစီရင်စေခြင်းအတွက် သော်၎င်း၊ ချုပ်ထားစေခြင်းအတွက်သော်၎င်း လွှဲအပ် တင်ပို့ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် လူများအားချုပ်ထားရန် ဥပဒေနှင့်အညီအာဏာရှိသော ရာထူးတခုခု၌ ထမ်းရွက်နေသူသည် ထိုအာဏာကိုအသုံးပြုရာတွင် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်၍မိမိဆောင်ရွက်နေကြောင်း သိလျက်နှင့် တရားမဲ့စွာ၊ သို့တည်းမဟုတ် မသမာစိတ်ဖြင့် တဦးတယောက်သောသူအား စစ်ဆေးစီရင် စေခြင်းအတွက်သော်၎င်း၊ ချုပ်ထားစေခြင်းအတွက်သော်၎င်း လွှဲအပ်တင်ပို့လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်ထားလျှင်၊ ထိုသူကိုခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဖမ်းဆီးရန် တာဝန်ရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည်၊ မဖမ်းဆီးဘဲ တမင်ပျက်ကွက်ခြင်း။

၂၂၁။ ။ ပြစ်မှုနှင့်စွဲဆိုခြင်းခံရသူကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုအတွက် ဖမ်းဆီးခြင်းခံထိုက်သူကို ဖမ်းဆီး ရန်ဖြစ်စေ၊ ချုပ်ထားရန်ဖြစ်စေ ဥပဒေနှင့်အညီ တာဝန်ရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည် ထိုသူကိုမဖမ်း ဆီးဘဲ တမင်ပျက်ကွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူထွက်ပြေးသည်ကို တမင်လျစ်လျူရှုလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ်

ထိုသူအချုပ်မှ ထွက်ပြေးသည်ကိုဖြစ်စေ၊ ထွက်ပြေးရန် အားထုတ်သည်ကိုဖြစ်စေ တမင်ကူညီ လျှင်၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို အောက်ပါအတိုင်း ပြစ်ဒဏ်ချမှတ် ရမည်။

အချုပ်ခံရသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုအတွက်ဖမ်းဆီးခြင်း ခံထိုက်သူသည် သေဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုနှင့်စွဲဆိုခံရသည်ဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြစ်မှုနှင့် ဖမ်းဆီးခြင်းခံထိုက်သည်ဖြစ်လျှင်၊ ငွေဒဏ်နှင့် ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်မပါဘဲဖြစ်စေ ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည်။ သို့တည်း မဟုတ်

အချုပ်ခံရသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုအတွက် ဖမ်းဆီးခြင်းခံထိုက်သူသည် တသက် တကျွန်းဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သောပြစ်မှုနှင့် စွဲဆိုခံရသည်ဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြစ်မှုနှင့် ဖမ်းဆီးခြင်းခံထိုက်သည်ဖြစ်လျှင်၊ ငွေဒဏ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်မပါဘဲ ဖြစ်စေသုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည်။ သို့တည်းမဟုတ်

အချုပ်ခံရသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုအတွက် ဖမ်းဆီးခြင်းခံထိုက်သူသည် ဆယ်နှစ် အောက်လျော့ သည့် ထောင်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုမျိုးနှင့်စွဲဆိုခံရသည်ဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြစ်မှုနှင့် ဖမ်းဆီး ခြင်းခံထိုက်သည်ဖြစ်လျှင်၊ ငွေဒဏ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်မပါဘဲဖြစ်စေ နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည်။

ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရသူကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်ထားရန် ဥပဒေနှင့်အညီ အမိန့်ချခြင်း ခံရသူကိုဖမ်းဆီးရန် တာဝန်ရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည် မဖမ်းဆီးဘဲတမင်ပျက်ကွက်ခြင်း။

၂၂၂။ ။ တရားရုံးက ပြစ်မှုတခုခုနှင့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရသူကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်ထားရန် ဥပဒေနှင့်အညီ အမိန့်ချခြင်းခံရသူကို ဖမ်းဆီးရန်ဖြစ်စေ၊ ချုပ်ထားရန်ဖြစ်စေ ဥပဒေနှင့်အညီ တာဝန် ရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည် ထိုသူကို မဖမ်းဆီးဘဲ တမင်ပျက်ကွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ ထွက်ပြေးသည်ကို တမင်လျစ်လျူရှုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူအချုပ်မှ ထွက်ပြေးသည်ကို ဖြစ်စေ၊ ထွက်ပြေးရန်အားထုတ်သည်ကိုဖြစ်စေ တမင်ကူညီလျှင်၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို အောက်ပါအတိုင်း ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

အချုပ်ခံနေရသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖမ်းဆီးခြင်းခံထိုက်သူသည် သေဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံရသူ ဖြစ်လျှင်၊ ငွေဒဏ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်မပါဘဲဖြစ်စေ တသက်တကျွန်းဒဏ်သော်၎င်း၊ ဆယ့်လေးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးသော်၎င်း ချမှတ်ရမည်။ သို့တည်းမဟုတ်

အချုပ်ခံနေရသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖမ်းဆီးခြင်းခံထိုက်သူသည် တရားရုံး၏စီရင်ချက်အရဖြစ်စေ၊ ထိုစီရင်ချက်ကိုလျော့ပေါ့ပြောင်းလဲသော အမိန့်အရဖြစ်စေ တသက်တကျွန်းဒဏ်သော်၎င်း၊ ဆယ်နှစ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆယ်နှစ်ထက်ပိုသော တကျွန်းဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထောင်ဒဏ်သော်၎င်း ချမှတ် ခြင်းခံရသူဖြစ်လျှင်၊ ငွေဒဏ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်မပါဘဲဖြစ်စေ ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ် ရမည်။ သို့တည်းမဟုတ်

အချုပ်ခံနေရသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖမ်းဆီးခြင်းခံထိုက်သူသည် တရားရုံး၏စီရင်ချက်အရ၊ ဆယ်နှစ်အောက်လျော့သော ထောင်ဒဏ်ခံရမည့်သူဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်ထားရန် ဥပဒေနှင့် အညီ အမိန့်ချခြင်းခံရသူဖြစ်လျှင်၊ သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ် လုံးဖြစ်စေ၊ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ပေါ့လျော့မှုကြောင့် အချုပ်မှထွက်ပြေးခြင်း။

၂၃။ ။ ပြစ်မှုတခုခုနှင့် စွဲဆိုခံရသူကိုဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရသူကို ဖြစ်စေ၊ အချုပ်တွင် ချထားရန် ဥပဒေနှင့်အညီ အမိန့်ချခြင်းခံရသူကိုဖြစ်စေ ချုပ်ထားရန် ဥပဒေနှင့်အညီ တာဝန်ရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည် မိမိ၏ပေါ့လျော့မှုဖြင့်ထိုအချုပ်ခံရသူကို အချုပ်မှထွက်ပြေးစေလျှင်၊ ထိုပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းကို အလုပ်မဲ့နှင့်နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရ မည်။

မိမိအားဥပဒေနှင့် အညီဖမ်းဆီးသည်ကို ခုခံခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဟန့်တားခြင်း။

၂၄။ ။ မည်သူမဆို၊ မိမိအားစွဲဆိုသော ပြစ်မှုအတွက်ဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သော ပြစ်မှုအတွက် ဖြစ်စေ ဥပဒေနှင့်အညီ ဖမ်းဆီးသည်ကို တမင်ခုခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်၍ ဟန့်တား လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြစ်မှုအတွက် ဥပဒေနှင့်အညီ ချုပ်ထားရာမှ ထွက်ပြေးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထွက်ပြေးရန်အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ် ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ ဤပုဒ်မတွင်ပါသော ပြစ်ဒဏ်သည် စွဲဆိုရင်းပြစ်မှုအတွက်ဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ရင်း ပြစ်မှုအတွက်ဖြစ်စေ ဖမ်းဆီးခြင်းခံရမည့်သူ ခံထိုက်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် အချုပ်ခံနေရသူ ခံထိုက် သော ပြစ်ဒဏ်အပြင် အပိုခံရမည့်ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်သည်။

အခြားသူအား ဥပဒေနှင့်အညီ ဖမ်းဆီးသည်ကို ခုခံခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဟန့်တားခြင်း။

၂၅။ ။မည်သူမဆို ပြစ်မှုတခုခုအတွက် အခြားသူတဦးတယောက်အား ဥပဒေနှင့်အညီ ဖမ်းဆီးသည်ကို တမင်ခုခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်၍ဟန့်တားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုတခုခု အတွက် ဥပဒေနှင့်အညီ အခြားသူတဦးတယောက်အား ချုပ်ထားရာမှ ကယ်လွှတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကယ်လွှတ်ရန်အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ် ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။ သို့တည်းမဟုတ်

ဖမ်းဆီးခြင်းခံရမည့်သူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကယ်လွှတ်ခြင်းခံရသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကယ်လွှတ် ရန်အားထုတ်ခြင်းခံရသူသည် တသက်တကျွန်းဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သော ပြစ်မှုနှင့်စွဲဆိုခြင်းခံရသူဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြစ်မှုနှင့်ဖမ်းဆီး ခြင်းခံထိုက်သူဖြစ်လျှင်၊ သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ်

ဖမ်းဆီးခြင်းခံရမည့်သူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကယ်လွှတ်ခြင်းခံရသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကယ်လွှတ်ရန် အားထုတ်ခြင်းခံရသူသည် သေဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုနှင့် စွဲဆိုခြင်းခံရသူဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြစ်မှုနှင့်ဖမ်းဆီးခြင်းခံထိုက်သူဖြစ်လျှင်၊ ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ် ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ်

ဖမ်းဆီးခြင်းခံရမည့်သူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကယ်လွှတ်ခြင်းခံရသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကယ်လွှတ် ရန် အားထုတ်ခြင်းခံရသူသည် တရားရုံး၏စီရင်ချက်အရဖြစ်စေ၊ ထိုစီရင်ချက်ကို လျော့ပေါ့ ပြောင်းလွှဲ သည့် အမိန့်အရဖြစ်စေ တသက်တကျွန်းဒဏ်သော်၎င်း၊ ဆယ်နှစ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆယ်နှစ်ထက် ပိုသော

တကျွန်းဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထောင်ဒဏ်သော်၎င်း ချမှတ်ခြင်းခံရသူဖြစ်လျှင်၊ ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ် ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ်
ဖမ်းဆီးခြင်းခံရမည့်သူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကယ်လွှတ်ခြင်းခံရသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကယ်လွှတ်ရန် အားထုတ်ခြင်းခံရသူသည် သေဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရသူဖြစ်လျှင်၊ တသက်တကျွန်းဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးကိုဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိသော အမှုများတွင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည် ဖမ်းဆီးရန်ပျက်ကွက်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အချုပ်မှထွက်ပြေးသည်ကို လျစ်လျူရှုခြင်း။

၂၂၅-က။ ။ ပုဒ်မ ၂၂၁ ၊ ၂၂၂ ၊ ၂၂၃ နှင့် တည်ဆဲအခြားဥပဒေတခုခု၌ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိသော အမှုတွင်၊ တဦးတယောက်သောသူကို ဖမ်းဆီးရန်ဖြစ်စေ၊ ချုပ်ထားရန်ဖြစ်စေ ဥပဒေနှင့်အညီ တာဝန်ရှိ သော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသည် ထိုသူကို ဖမ်းဆီးရန်ပျက်ကွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူအချုပ်မှ ထွက်ပြေးသည်ကို လျစ်လျူရှုလျှင်၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို အောက်ပါအတိုင်း အပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

(က) တမင်ပျက်ကွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တမင်လျစ်လျူရှုလျှင်၊ သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။ ထို့ပြင်

(ခ) ပေါ့လျော့မှုကြောင့် ပျက်ကွက်ခြင်းကိုသော်၎င်း၊ လျစ်လျူရှုခြင်းကိုသော်၎င်း ဖြစ်စေလျှင်၊ နှစ်နှစ်ထိအလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိသော အမှုများတွင်ဥပဒေနှင့်အညီ ဖမ်းဆီးသည်ကို ခုခံခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဟန့်တားခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အချုပ်မှထွက်ပြေးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတပါးကို ကယ်လွှတ်ခြင်း။

၂၂၅-ခ။ ။ မည်သူမဆို၊ ပုဒ်မ ၂၂၄၊ ၂၂၅ နှင့် တည်ဆဲဥပဒေတခုခု၌ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိသော အမှုတခုခု တွင် မိမိကိုဖြစ်စေ၊ အခြားသူကိုဖြစ်စေ ဥပဒေနှင့်အညီ ဖမ်းဆီးသည်ကို တမင်ခုခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်၍ဟန့်တားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့်အညီ ချုပ်ထားရာမှ ထွက်ပြေးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထွက်ပြေးရန် အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသူတဦးတယောက်ကို ဥပဒေနှင့်အညီချုပ်ထားရာမှ ကယ်လွှတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကယ်လွှတ်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

တကျွန်းသို့ပို့ထားရာမှ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်၍ ပြန်လာခြင်း။

၂၂၆။ ။ မည်သူမဆို၊ ဥပဒေနှင့်အညီ တကျွန်းသို့ ပို့ထားရာကျွန်းပို့ဒဏ် ကာလမစေ့ကုန်မီ၎င်း၊ ပြစ်ဒဏ်မှလွတ်ငြိမ်းခွင့် မရဘဲ၎င်း ထိုသို့တကျွန်းပို့ထားရာမှ ပြန်လာလျှင်၊ ထိုသူကိုတသက်တကျွန်း ဒဏ် ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။ ထို့ပြင် တကျွန်းသို့မပို့မီ၊ သုံးနှစ်ထက်မပိုသော အလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

မပြစ်ဒဏ်မှလွတ်ငြိမ်းခွင့်ပေးစဉ်က ထားရှိသော စည်းကမ်းချက်ကို ဖေါက်ဖျက်ခြင်း။

၂၂၇။ ။ မည်သူမဆို၊ သိလျက်နှင့် စည်းကမ်းချက်ထား၍ ပြစ်ဒဏ်မှလွတ်ငြိမ်းခွင့်ပေးသည်ကို လက်ခံပြီး နောက် ထိုစည်းကမ်းချက်ကို ဖေါက်ဖျက်လျှင်၊ ထိုသူကိုပြစ်ဒဏ်အရှင်းမခံရသေးပါက၊ ချမှတ်ရင်း ပြစ်ဒဏ်အတိုင်း ချမှတ်ရမည်။ ချမှတ်ရင်းပြစ်ဒဏ်အနက်အချို့အဝက်ခံရပြီးဖြစ်လျှင်၊ ကျန်နေသေးသည့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

မည်သူမဆို၊ ပြစ်ဒဏ်မှလွတ်ငြိမ်းခွင့်ပေးစဉ်က ထားရှိသော စည်းကမ်းချက်ကို ဖေါက်ဖျက်၍ တိမ်းရှောင်သဖြင့်၊ ဤပုဒ်မအရ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းခံရလျှင်၊ ထိုသူကို ဤပုဒ်မ၌ ပြဋ္ဌာန်းထားသော ပြစ်ဒဏ်အပြင် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်သော ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက တနှစ်ထိအလုပ်ကြမ်း နှင့်ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

တရားစီရင်မှုဆောင်ရွက်နေသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို တမင်စော်ကားခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝင်ရောက်နှောက်ယှက်ခြင်း။

၂၂၈။ ။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦးသည် တရားစီရင်မှု ဆောင်ရွက်နေစဉ်၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို မည်သူမဆို၊ တမင်စော်ကားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝင်ရောက်နှောက်ယှက်လျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိ အလုပ်မဲ့နှင့် ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဂျူရီလူကြီး ယောင်ဆောင်ခြင်း။

၂၂၉။ ။ မည်သူမဆို၊ ဥပဒေအရ ဂျူရီလူကြီးစာရင်း၌ ရေးမှတ်ခြင်းမိမိမခံထိုက်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် ဂျူရီလူကြီးအဖြစ် တင်မြှောက်ခြင်း မိမိမခံထိုက်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် ဂျူရီလူကြီးအဖြစ် ကျမ်းသစ္စာ မိမိမဆိုထိုက်ဟု သိသောအမှုတွင်၊ ဂျူရီလူကြီးယောင်ဆောင်၍ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းဖြစ်စေ ဂျူရီလူကြီး စာရင်းတွင် ရေးမှတ်ခြင်းခံစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဂျူရီလူကြီးအဖြစ် တင်မြှောက်ခြင်း ခံရစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဂျူရီလူကြီးအဖြစ် ကျမ်းသစ္စာဆိုနိုင်ရန် တမင်ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သိလျက်နှင့် ထိုသို့အပြုခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်၍ ဂျူရီလူကြီးစာရင်း၌ရေးမှတ်ခြင်း မိမိခံရပြီး သည်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဂျူရီလူကြီးအဖြစ် တင်မြှောက်ခြင်း မိမိခံရပြီးသည်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါ ဂျူရီလူကြီးအဖြစ်ဖြင့် ကျမ်းသစ္စာ မိမိဆိုပြီးသည်ကို သိလျက်နှင့် အဆိုပါဂျူရီလူကြီးအဖြစ်ဖြင့် မိမိအလိုအလျောက် ဆောင်ရွက်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခန်း ၁၂။

ဒင်္ဂါးမှစ၍ အစိုးရတံဆိပ်ခေါင်းများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပြစ်မှုများ။

ဒင်္ဂါးဟူသော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ဖေါ်ပြချက်။

၂၃၀။ ။ "ဒင်္ဂါး" ဆိုသည်မှာ၊ ကြေးငွေအဖြစ်ဖြင့်၊ အခါကာလအားလျော်စွာ သုံးစွဲစေရန်၊ နိုင်ငံတော်အစိုး ရ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် အချုပ်အချာအာဏာပိုင်၏ အာဏာဖြင့် တံဆိပ်ခတ်နှိပ်ထုတ်ပေးသော ရွှေ၊ ငွေ၊ ကြေးစသော သတ္တုဖြစ်သည်။

ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါး။

ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးဆိုသည်မှာ၊ ကြေးငွေအဖြစ် သုံးစွဲစေရန်၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ အာဏာဖြင့် တံဆိပ်ခတ်နှိပ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထုတ်ပေးသော ရွှေ၊ ငွေ၊ ကြေးစသော သတ္တုဖြစ်သည်။ ထိုသို့ တံဆိပ်ခတ်နှိပ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထုတ်ပေးသော သတ္တုသည် ကြေးငွေအဖြစ်သုံးစွဲခြင်းမှ ရပ်စဲပြီး ဖြစ်စေကာမူ၊ ဤအခန်းပါ ကိစ္စအလို့ငှါ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်ဒင်္ဂါးအဖြစ်ဖြင့် ဆက်လက် တည်ရှိစေရ မည်။

ဥပမာများ။

(က) ကြွေစေ့များသည် ဒင်္ဂါးမဟုတ်။

(ခ) တံဆိပ်ခတ်နှိပ်ထားခြင်းမရှိသော ကြေးနီအတုံးအခဲများသည် ကြေးငွေအဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲစေကာမူ၊ ဒင်္ဂါးမဟုတ်။

(ဂ) ဆုတံဆိပ်များသည် ကြေးငွေအဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲရန် ရည်ရွယ်ရင်းမရှိသောကြောင့် ဒင်္ဂါးမဟုတ်။

ဒဂ်ါးကို အတုပြုခြင်း။

၂၃၁။ ။ မည်သူမဆို၊ ဒင်္ဂါးကိုအတုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့အတုပြုရာတွင် ပါဝင်သည့်ပြုမှု တခုခုကို သိလျက်နှင့်ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ တဦးတယောက်သောသူသည် လှည့်ဖြားရန် အကြံနှင့်သော်၎င်း၊ လှည့်ဖြားခြင်း ဖြစ်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ဒင်္ဂါးအစစ်ကို အခြားဒင်္ဂါးတမျိုးနှင့်တူအောင် ပြုလျှင်၊ ထိုသူသည် ဤပုဒ်မကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးကိုအတုပြုခြင်း။

၂၃၂။ ။ မည်သူမဆို၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးကို အတုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့အတု ပြုရာ တွင် ပါဝင်သည့်ပြုမှုတခုခုကို သိလျက်နှင့်ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ဒင်္ဂါးအတုပြုသည့်ကိရိယာကို ပြုလုပ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းခြင်း။

၂၃၃။ ။ ဒင်္ဂါးအတုပြုမှုကိစ္စအလို့ငှါ အသုံးပြုရန်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ အသုံးပြုရန်ကြံရွယ်သည်ကို သိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ဒင်္ဂါးသွန်းရန်ပုံကို၊ သို့တည်း မဟုတ် ကိရိယာကိုပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြင်ဆင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်းကို ဖြစ်စေ၊ ပြင်ဆင်ခြင်းကိုဖြစ်စေ ပြုရာတွင်ပါဝင်သည့် ပြုမှုတခုခုကိုသော်၎င်း၊ ပြင်ဆင်မှုတခုခုကို သော်၎င်းပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒင်္ဂါးသွန်းရန်ပုံကိုဖြစ်စေ၊ ကိရိယာကိုဖြစ်စေ ဝယ်ယူခြင်းကို သော်၎င်း၊ ရောင်းခြင်းကိုသော်၎င်း၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်းကိုသော်၎င်းပြုလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးအတုပြုသည့်ကိရိယာကို ပြုလုပ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းခြင်း။

၂၃၄။ ။ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးအတုပြုမှုကိစ္စအလို့ငှါ အသုံးပြုရန်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့အသုံးပြုရန် ကြံရွယ်သည်ကို သိလျက်နှင့် သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ဒင်္ဂါးသွန်းရန် ပုံကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိရိယာကိုပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြင်ဆင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ ပြင်ဆင်ခြင်းကိုဖြစ်စေ ပြုရာတွင် ပါဝင်သည့်ပြုမှုတခုခု ကိုသော်၎င်း၊ ပြင်ဆင်မှုတခုခုကိုသော်၎င်း ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒင်္ဂါးသွန်းရန် ပုံကိုဖြစ်စေ၊ ကိရိယာကိုဖြစ်စေ ဝယ်ခြင်းကိုသော်၎င်း၊ ရောင်းခြင်းကိုသော်၎င်း၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်းကိုသော်၎င်း ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ဒင်္ဂါးအတုပြုမှုအတွက် သုံးစွဲရန်အလို့ငှါ၊ ကိရိယာကို ဖြစ်စေ၊ ဝတ္ထုပစ္စည်းကို ဖြစ်စေလက်ရှိ ထားခြင်း။

၂၃၅။ ။ ဒင်္ဂါးအတု ပြုမှုအတွက် သုံးစွဲရန်အလို့ငှါဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ သုံးစွဲရန်ကြံရွယ်ကြောင်းသိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ဒင်္ဂါးသွန်းရန်ကိရိယာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝတ္ထုပစ္စည်းကို လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့် ပြင်ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်ဒင်္ဂါးဖြစ်လျှင်။

ထို့ပြင် အတုပြုလုပ်မည့် ဒင်္ဂါးသည် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကိုဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်အပတွင် ဒင်္ဂါးအတုပြုသည်ကို နိုင်ငံတော်အတွင်းကနေ၍ အားပေး ကူညီခြင်း။

၂၃၆။ ။ မည်သူမဆို၊ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်အပတွင် ဒင်္ဂါးအတုပြုသည်ကို နိုင်ငံတော်အတွင်းကနေ၍ အားပေးကူညီလျှင်၊ ထိုသူအား နိုင်ငံတော်အတွင်း၌ ဒင်္ဂါးအတုပြုသည်ကို အားပေးကူညီဘိသကဲ့သို့ ထပ်တူထပ်မျှ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

ဒင်္ဂါးအတုကို နိုင်ငံတော်အတွင်းသို့ သွင်းခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အပသို့ထုတ်ခြင်း။

၂၃၇။ ။ ဒင်္ဂါးအတုဖြစ်ကြောင်းကို သိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ ထိုဒင်္ဂါးအတုကို ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် အတွင်းသို့ သွင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အပသို့ထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ် နိုင်သည်။

ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးအတုကို နိုင်ငံတော်အတွင်းသို့ သွင်းခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အပသို့ထုတ်ခြင်း။

၂၃၈။ ။ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးအတုဖြစ်ကြောင်းကို သိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ ထိုဒင်္ဂါးအတုကို ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် အတွင်းသို့ သွင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အပသို့ထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကိုတသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

လက်ရှိရထားသော ဒင်္ဂါးသည် ဒင်္ဂါးအတုဖြစ်မှန်းသိလျက်နှင့် ထိုဒင်္ဂါးကို ပေးအပ်ခြင်း။

၂၃၉။ ။ လက်ရှိရထားသော ဒင်္ဂါးအတုသည် လက်ဝယ်ရစဉ်အခါက ဒင်္ဂါးအတုဖြစ်မှန်းသိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုကို ကျူးလွန်ရန် အကြံနှင့် ဖြစ်စေထိုဒင်္ဂါးအတုကို သူတပါးသို့ပေးအပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတပါးအား လက်ခံအောင် သွေးဆောင်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို ငါးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

လက်ရှိရထားသောဒင်္ဂါးသည် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်ဒင်္ဂါးအတုဖြစ်မှန်းသိလျက်နှင့် ထိုဒင်္ဂါးကို ပေးအပ်ခြင်း။

၂၄၀။ ။ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးအတုလည်းဖြစ်၍ လက်ရှိရထားသည်လည်း ဖြစ်သော ဒင်္ဂါးအတု သည် လက်ဝယ်ရစဉ်အခါက ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်ဒင်္ဂါးအတု ဖြစ်မှန်းသိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုကို ကျူးလွန်ရန် အကြံနှင့်ဖြစ်စေ ထိုဒင်္ဂါးအတုကို သူတပါးသို့ပေးအပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတပါးအား လက်ခံအောင်သွေးဆောင် ရန်အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင် သည်။

ပဌမလက်ဝယ်ရစဉ်ကဒင်္ဂါးအတုဖြစ်မှန်း မသိသော ဒင်္ဂါးကို၊ ဒင်္ဂါးအစစ်အနေနှင့် ပေးအပ်ခြင်း။

၂၄၁။ ။ မည်သူမဆို၊ ဒင်္ဂါးအတုကို ပဌမလက်ဝယ်ရစဉ်က ဒင်္ဂါးအတု ဖြစ်မှန်းမသိစေကာမူ နောင်အခါ တွင် ဒင်္ဂါးအတုမှန်းသိလျက်နှင့် ဒင်္ဂါးအစစ်အနေဖြင့် သူတပါးသို့ပေးအပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒင်္ဂါးအစစ်အနေနှင့်

လက်ခံအောင် သူတပါးအား သွေးဆောင်ရန်အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ အတုပြုခြင်းခံရသော ဒင်္ဂါးအစစ်တန်ဘိုး ဆယ်ဆထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဥပမာ။

ဒင်္ဂါးလုပ်သူ မောင်ဖြူသည်ကျပ်သုံးဒင်္ဂါးအတုများကို ဖြန့်ချီသုံးစွဲစေရန်အလို့ငှါ ကျူးလွန်ဘက်ဖြစ်သူ မောင်မဲအားပေးအပ်၏။ မောင်မဲသည် ထိုဒင်္ဂါးအတုများကို အခြားဖြန့်ချီသုံးစွဲသူမောင်နီသို့ ရောင်းလိုက် ၏။ မောင်နီသည် ထိုဒင်္ဂါးအတုများကို ဒင်္ဂါးအတုဖြစ်မှန်းသိလျက်နှင့်ဝယ်၏။ မောင်နီသည် ကုန်ဘိုးငွေ အတွက် မောင်ညိုအား ထိုဒင်္ဂါးအတုများကိုပေး၏။ မောင်ညိုသည် ဒင်္ဂါးအတုဖြစ်မှန်းမသိသဖြင့်၊ ထိုဒင်္ဂါးအတုများကိုလက်ခံလိုက်သည်။ ထို့နောက် နောင်အခါတွင် ဒင်္ဂါးအတုမှန်း သိလာ၍၊ ထိုဒင်္ဂါး အတုများကို ဒင်္ဂါးအစစ်အနေနှင့် သူတပါးသို့ပေးအပ်၏။ မောင်ညိုသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ် ခြင်းခံထိုက်သည်။ မောင်မဲနှင့်မောင်နီတို့မှာမူကား အကြောင်းအားလျော်စွာ ပုဒ်မ ၂၃၉ အရဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၂၄၀ အရဖြစ်စေ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သည်။

လက်ဝယ်ရစဉ်က၊ ဒင်္ဂါးအတုမှန်းသိလျက်နှင့် လက်ရှိထားခြင်း။

၂၄၂။ ။ လက်ဝယ်ရစဉ်က ဒင်္ဂါးအတုမှန်းသိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘော နှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုကို ကျူးလွန်ရန်အကြံနှင့်ဖြစ်စေ ထိုဒင်္ဂါးအတုကို လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

လက်ဝယ်ရစဉ်က၊ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်ဒင်္ဂါးအတုမှန်း သိလျက်နှင့် လက်ရှိထားခြင်း။

၂၄၃။ ။ လက်ဝယ်ရစဉ်က ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးအတုမှန်းသိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ လိမ်လည် လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုကို ကျူးလွန်ရန် အကြံနှင့်ဖြစ်စေ ထိုဒင်္ဂါး အတုကို လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ဒင်္ဂါးစက်ရုံတွင် လုပ်ကိုင်သူက ဒင်္ဂါးကို ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းထားသော အလေးချိန်မှဖြစ်စေ၊ သတ္တုအရောအစပ်မှဖြစ်စေ ကွဲလွဲစေခြင်း။

၂၄၄။ ။ မည်သူမဆို၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်း ဥပဒေနှင့်အညီ တည်ထောင်သည့်ဒင်္ဂါး စက်ရုံတွင် လုပ်ကိုင်ရသူဖြစ်၍၊ ထိုဒင်္ဂါးစက်ရုံမှထုတ်သော ဒင်္ဂါးတခုခုကို ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းထားသော အလေးချိန်မှဖြစ်စေ၊ သတ္တုအရောအစပ်မှဖြစ်စေ ကွဲလွဲစေရန် အကြံနှင့်ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့်အညီ ပြုရန်တာဝန်ရှိသည့်ကို ပျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကိုခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ဒင်္ဂါးစက်ရုံမှ ဒင်္ဂါးသွန်းကိရိယာကို ၊ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်၍ ယူထုတ်ခြင်း။

၂၄၅။ ။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် ဥပဒေနှင့်အညီ တည်ထောင်ထားသည့် ဒင်္ဂါးစက်ရုံမှ မည်သူမဆို၊ ဒင်္ဂါးသွန်းတန်ဆာပလာကိုဖြစ်စေ၊ ကိရိယာကိုဖြစ်စေ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်၍ ယူထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ ဒင်္ဂါး၏အလေးချိန်ကို လျော့ပေါ့ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သတ္တုအရောအစပ်ကိုပြောင်းလွဲခြင်း။

၂၄၆။ ။ မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် ဖြစ်စေ ဒင်္ဂါး၏အလေးချိန်လျော့အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒင်္ဂါး၏သတ္တုအရောအစပ် ပြောင်းလွဲအောင် ပြုလုပ် လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ တဦးတယောက်သောသူသည် ဒင်္ဂါးကိုထွင်း၍၊ ထွင်းသောနေရာတွင် တခုခုကို ထည့်သွင်းလျှင်၊ ထိုသူသည် ဒင်္ဂါး၏သတ္တုအရောအစပ်ကို ပြောင်းလွဲသည်မည်၏။

လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါး၏အလေးချိန်ကို လျော့ပေါ့ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သတ္တုအရောအစပ်ကို ပြောင်းလွဲခြင်း။

၂၄၇။ ။ မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် ဖြစ်စေ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်ဒင်္ဂါး၏ အလေးချိန်လျော့အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒင်္ဂါး၏သတ္တုအရော အစပ်ပြောင်းလွဲအောင်ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

အခြားအမျိုးအစားအနေနှင့် သုံးစွဲနိုင်ရန်အကြံဖြင့်၊ ဒင်္ဂါး၏အသွင်အပြင်ကို ပြောင်းလွဲခြင်း။

၂၄၈။ ။ ဒင်္ဂါးတခုခုကို အခြားဒင်္ဂါးအမျိုးအစားအနေနှင့် သုံးစွဲနိုင်ရန်အကြံဖြင့် မည်သူမဆို၊ ထိုဒင်္ဂါး၏ အသွင်အပြင် ပြောင်းလွဲအောင်ပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုသုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

အခြားအမျိုးအစားအနေနှင့် သုံးစွဲနိုင်ရန်အကြံဖြင့် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်ဒင်္ဂါး၏ အသွင်အပြင် ကို ပြောင်းလွဲခြင်း။

၂၄၉။ ။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးတခုခုကို အခြားဒင်္ဂါးအမျိုးအစားအနေနှင့် သုံးစွဲနိုင်ရန် အကြံဖြင့် မည်သူမဆို၊ ထိုဒင်္ဂါး၏ အသွင်အပြင်ပြောင်းလွဲအောင်ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

လက်ရှိထားသော ဒင်္ဂါးကို ပြောင်းလွဲထားကြောင်းသိလျက်နှင့် သူတပါးသို့ ပေးအပ်ခြင်း။

၂၅၀။ ။ ပုဒ်မ ၂၄၆ တွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၂၄၈ တွင် ဖေါ်ပြပါရှိသည့် ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်၍ ပြုထားသော ဒင်္ဂါးကိုလက်ရှိထားရာ၊ လက်ဝယ်ရစဉ်က ထိုဒင်္ဂါးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်မှုကျူးလွန် ပြီးကြောင်းသိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည် လှည့်ဖြားမှုကို ကျူးလွန်နိုင်စေရန်အကြံနှင့် ဖြစ်စေထိုဒင်္ဂါးကို သူတပါးသို့ပေးအပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတပါးလက်ခံအောင် သွေးဆောင်ရန်အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို ငါးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ် ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

လက်ရှိထားသော ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးကိုပြောင်းလွဲထားကြောင်းသိလျက်နှင့် သူတပါး သို့ပေးအပ်ခြင်း။

၂၅၁။ ။ ပုဒ်မ ၂၄၇ တွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၂၄၉ တွင်ဖေါ်ပြပါရှိသည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်၍ ပြုထားသော ဒင်္ဂါးကို လက်ရှိထားရာ၊ လက်ဝယ်ရစဉ်က ထိုဒင်္ဂါးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်ပြီး ကြောင်း သိလျက်နှင့်မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှု ကို ကျူးလွန်နိုင်စေရန်အကြံနှင့်ဖြစ်စေ ထိုဒင်္ဂါးကိုသူတပါးသို့ပေးအပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတပါး လက်ခံအောင် သွေးဆောင်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရ မည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

လက်ဝယ်ရစဉ်က ပြောင်းလွှဲထားသော ဒင်္ဂါးမှန်းသိလျက်နှင့် လက်ရှိထားခြင်း။

၂၅၂။ ။ ပုဒ်မ ၂၄၆ တွင်ဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၂၄၈ တွင်ဖြစ်စေဖော်ပြပါရှိသည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်၍ ပြုထားသော ဒင်္ဂါးကို လက်ရှိထားရာ၊ လက်ဝယ်ရစဉ်က ထိုဒင်္ဂါးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်ပြီး ကြောင်း သိလျက်နှင့်မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှု ကို ကျူးလွန်နိုင်စေရန်အကြံနှင့်ဖြစ်စေ ထိုဒင်္ဂါးကို လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

လက်ဝယ်ရစဉ်က ပြောင်းလွှဲထားသော ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော် ဒင်္ဂါးမှန်းသိလျက်နှင့် လက်ရှိထား ခြင်း။

၂၅၃။ ။ ပုဒ်မ ၂၄၇ တွင်ဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၂၄၉ တွင်ဖြစ်စေဖော်ပြပါရှိသည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်၍ ပြုထားသော ဒင်္ဂါးကို လက်ရှိထားရာ၊ လက်ဝယ်ရစဉ်က ထိုဒင်္ဂါးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်ပြီးကြောင်း သိလျက်နှင့်မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုကို ကျူးလွန်နိုင်စေရန်အကြံနှင့်ဖြစ်စေ ထိုဒင်္ဂါးကို လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကို ငါးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ပဌမ လက်ဝယ်ရစဉ်က ပြောင်းလွှဲထားမှန်းမသိသော ဒင်္ဂါးကို၊ ဒင်္ဂါးအစစ်အနေနှင့် သူတပါးသို့ ပေးအပ်ခြင်း။

၂၅၄။ ။ ပုဒ်မ ၂၄၆ တွင်ဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၂၄၇ တွင်ဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၂၄၈ တွင်ဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၂၄၉ တွင်ဖြစ်စေ၊ ဖော်ပြပါရှိသည့်အတိုင်း တခုခုပြုပြီးဖြစ်ကြောင်း လက်ဝယ်ရစဉ်က မသိခဲ့သော်လည်း ပေးအပ်သော အခါတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင်ရန် အားထုတ်သောအခါတွင် ထိုသို့ပြုပြီးဖြစ်ကြောင်း သိသော ဒင်္ဂါးကိုမည်သူမဆို၊ ဒင်္ဂါးအစစ်အနေနှင့် သော်၎င်း၊ မူလဒင်္ဂါးအမျိုးအစားမှ ကွဲလွဲသော အခြားဒင်္ဂါး အနေနှင့် သော်၎င်း၊ သူတပါးအား ပေးအပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒင်္ဂါးအစစ်အနေ နှင့်သော်၎င်း၊ မူလဒင်္ဂါးအမျိုးအစားမှ ကွဲလွဲသော အခြားဒင်္ဂါးအနေနှင့်သော်၎င်း သူတပါးလက်ခံအောင် သွေးဆောင် ရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ သုံးစွဲရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် သုံးစွဲမှုအတွက် အားထုတ်ရန်ပြောင်းလွှဲခြင်းခံရသည့် ဒင်္ဂါးအစစ်၏ တန်ဘိုးဆယ်ဆအထိ ငွေဒဏ် ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အစိုးရတံဆိပ်ခေါင်းကို အတုပြုခြင်း။

၂၅၅။ ။ မည်သူမဆို၊ အခွန်တော်ကိစ္စအလို့ငှါ အစိုးရကထုတ်သော တံဆိပ်ခေါင်းကို အတုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့အတုပြုရာတွင် ပါဝင်သည့်ပြုမှုတခုခုကို သိလျက်နှင့်ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ တဦးတယောက်သောသူသည် အမျိုးအစားတခုဆိုင်ရာ တံဆိပ်ခေါင်းအစစ်ကို အခြားအမျိုးအစားဆိုင်ရာ တံဆိပ်ခေါင်း အစစ်နှင့်တူအောင် ပြုခြင်းဖြင့်အတုပြုလျှင်၊ ဤပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

အစိုးရ တံဆိပ်ခေါင်းကို အတုပြုရန်၊ ကိရိယာကိုဖြစ်စေ၊ ဝတ္ထုပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ လက်ရှိထားခြင်း။

၂၅၆။ ။ မည်သူမဆို၊ အခွန်တော်ကိစ္စအလို့ငှါ အစိုးရက ထုတ်သော တံဆိပ်ခေါင်းကို အတုပြုမှုအတွက် သုံးစွဲရန်ဖြစ်စေ၊ သုံးစွဲရန် ကြံရွယ်ကြောင်းသိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ရန်အကြောင်း

ရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ကိရိယာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝတ္ထုပစ္စည်းကို လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

အစိုးရတံဆိပ်ခေါင်းကို အတုပြုရန်၊ ကိရိယာလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်ရောင်းခြင်း။

၂၅၇။ ။ အခွန်တော်ကိစ္စအလို့ငှါ အစိုးရက ထုတ်သော တံဆိပ်ခေါင်းကိုအတုပြုမှုအတွက် သုံးစွဲရန် ဖြစ်စေ၊ သုံးစွဲရန် ကြံရွယ်ကြောင်း သိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ရန်အကြောင်း ရှိလျက်နှင့် ဖြစ်စေမည်သူမဆို၊ ကိရိယာကို လုပ်ကိုင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လုပ်ကိုင်ရာတွင် ပါဝင်သည့်ပြုလုပ်မှု တခုခုကို ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိရိယာကိုဝယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံခန့်ခွဲလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

အစိုးရတံဆိပ်ခေါင်း အတုကိုရောင်းခြင်း။

၂၅၈။ ။ အခွန်တော်ကိစ္စအလို့ငှါ အစိုးရကထုတ်သော တံဆိပ်ခေါင်း၏ အတုဖြစ်ကြောင်းသိလျက်နှင့် ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိလျက်နှင့် ဖြစ်စေမည်သူမဆို၊ ထိုတံဆိပ်ခေါင်းအတုကို ရောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းရန်ကမ်းလှမ်းလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

အစိုးရတံဆိပ်ခေါင်းအတုကို လက်ရှိထားခြင်း။

၂၅၉။ ။ အခွန်တော် ကိစ္စအလို့ငှါ အစိုးရကထုတ်သော တံဆိပ်ခေါင်း၏ အတုဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ ထိုတံဆိပ်ခေါင်းအတုကို တံဆိပ်ခေါင်း အစစ်အနေနှင့် သုံးစွဲရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံခန့်ခွဲရန် ကြံရွယ်၍ဖြစ်စေ တံဆိပ်ခေါင်း အစစ်အနေနှင့် သုံးစွဲနိုင်ရန်ဖြစ်စေ လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

အစိုးရ တံဆိပ်ခေါင်းအတုမှန်း သိလျက်၊ အစစ်အမှန်အနေနှင့် သုံးစွဲခြင်း။

၂၆၀။ ။ အခွန်တော်ကိစ္စ အလို့ငှါ အစိုးရကထုတ်သော တံဆိပ်ခေါင်း၏ အတုဖြစ်ကြောင်းသိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ ထိုတံဆိပ်ခေါင်းအတုကို အစစ်အနေနှင့် သုံးစွဲလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အစိုးရကို ရှုံးပါးစေရန်အကြံနှင့် တံဆိပ်ခေါင်းပါရှိသည့် အရာဝတ္ထုမှ အရေးအသားကို ပယ်ဖျက်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် စာတမ်းအမှတ်အသားတွင် သုံးစွဲထားသော တံဆိပ်ခေါင်းကို ခွါပစ်ခြင်း။

၂၆၁။ ။ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ အစိုးရကို ရှုံးပါးစေရန်အကြံနှင့်ဖြစ်စေ အရေးအသားတခုအတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် စာတမ်းအမှတ်အသား တခုအတွက် အခွန်တော်ကိစ္စ အလို့ငှါ အစိုးရကထုတ်သည့်တံဆိပ်ခေါင်း သုံးစွဲပါရှိသော အရာဝတ္ထုမှ ထိုအရေးအသားကိုဖြစ်စေ၊ ထိုစာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ခွါပစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပယ်ဖျက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆိုခဲ့သောတံဆိပ်ခေါင်းကို အခြားအရေးအသားတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားစာတမ်း အမှတ်အသားတွင် သုံးစွဲရန်ဆိုခဲ့သော တံဆိပ်ခေါင်းရှိရင်းဖြစ်သော အရေးအသားမှ၊ သို့တည်းမဟုတ် စာတမ်းအမှတ်အသားမှ ခွါပစ်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အစိုးရ တံဆိပ်ခေါင်းကို ယခင်က သုံးစွဲပြီးဖြစ်ကြောင်းသိလျက်နှင့် သုံးစွဲခြင်း။

၂၆၂။ ။ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ အစိုးရကို ရှုံးပါးစေရန်အကြံနှင့်ဖြစ်စေ အခွန်တော်ကိစ္စအလို့ငှါ အစိုးရကထုတ်သော တံဆိပ်ခေါင်းကို ယခင်ကသုံးစွဲပြီးဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့်မည်သူမဆို၊ ကိစ္စတခုခုအလို့ငှါ သုံးစွဲလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

တံဆိပ်ခေါင်း သုံးစွဲပြီးဖြစ်ကြောင်းအမှတ်အသား ကိုဖျက်ပစ်ခြင်း။

၂၆၃။ ။ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ အစိုးရကို ရှုံးပါးစေရန်အကြံနှင့်ဖြစ်စေ အခွန်တော်ကိစ္စအလို့ငှါ အစိုးရကထုတ်သော တံဆိပ်ခေါင်းမှ မည်သူမဆို၊ ထိုတံဆိပ်ခေါင်း သုံးစွဲပြီးဖြစ် ကြောင်း သိသာထင်ရှားစေရန် မှတ်သားထားသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ခတ်နှိပ်ထားသော အမှတ်အသား ကို ပယ်ဖျက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခွါပစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သူမဆို၊ ထိုသို့အမှတ်အသား ပယ်ဖျက်ခြင်းခံရပြီးဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ခွါပစ်ခြင်းခံရပြီးဖြစ်သော တံဆိပ်ခေါင်းမှန်းသိလျက်နှင့် ထိုတံဆိပ်ခေါင်းကို လက်ရှိထားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံခန့်ခွဲလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သူမဆို၊ သုံးစွဲပြီး ဖြစ်ကြောင်း သိသည့်တံဆိပ်ခေါင်းကို ရောင်းလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် စီမံခန့်ခွဲလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

၂၆၃-က။ ။ (၁) မည်သူမဆို၊ (ကက) တံဆိပ်ခေါင်းလိမ်ကို ပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သိလျက်နှင့် ဖြန့်ချီသုံးစွဲလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရောင်းအဝယ်ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမ ဟုတ် သိလျက်နှင့်စာပို့ခြင်းကိစ္စအလို့ငှါ အသုံးပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခခ) ဥပဒေနှင့်ညီသော အပြစ်လွတ်ခွင့်ကိုမရရှိဘဲ တံဆိပ်ခေါင်းလိမ်ကိုလက်ရှိထားလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ်

(ဂဂ) တံဆိပ်ခေါင်းလိမ် ပြုလုပ်ရန်ပုံကိုဖြစ်စေ၊ တံဆိပ်ပြားကိုဖြစ်စေ၊ ကိရိယာကိုဖြစ်စေ၊ ဝတ္ထုပစ္စည်း ကိုဖြစ်စေ ပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့်ညီသော အပြစ်လွတ်ခွင့်ကို မရရှိဘဲ လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်ရာထိငွေဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

(၂) တံဆိပ်ခေါင်းလိမ်ကို ဖြစ်စေ၊ တံဆိပ်ခေါင်းလိမ်ကို ပြုလုပ်ရန်ပုံကို၊ သို့တည်းမဟုတ် တံဆိပ်ပြားကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိရိယာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝတ္ထုပစ္စည်းကို ဖြစ်စေ လက်ရှိထားရှိ သောသူ တဦးတယောက်ထံမှ ဖမ်းဆီးနိုင်သည့်ပြင် ထိုပစ္စည်းများကို ဘဏ္ဍာတော်အဖြစ် သိမ်းဆည်း ရမည်။

(၃) ဤပုဒ်မတွင် "တံဆိပ်ခေါင်းလိမ်" ဆိုသည်မှာ၊ စာပို့ခနှုန်းကိုဖေါ်ပြရန် အစိုးရက ထုတ်ထားသော တံဆိပ်ခေါင်းအနေမျိုး သဘောမမှန်သော နည်းဖြင့်သက်ရောက်နေသော တံဆိပ်ခေါင်းကိုသော်၎င်း၊ ဆိုခဲ့သည့်ကိစ္စအလို့ငှါ အစိုးရက ထုတ်ထားသောတံဆိပ်ခေါင်း တခုခုကိုစက္ကူပေါ်တွင်ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းဖြစ်စေ ပုံထပ်တူပြုခြင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အတုပြုခြင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုံသဏ္ဍာန်ပြုခြင်းကိုသော်၎င်းဆိုလိုသည်။

(၄) ဤပုဒ်မ၌၎င်း၊ ပုဒ်မ ၂၅၅ မှ ၂၆၃ အထိ၌၎င်း၊ "အစိုးရ" ဆိုသော စကားတွင်၊ စာပို့ခနှုန်းကို ဖေါ်ပြရန် ထုတ်သော တံဆိပ်ခေါင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ သို့တည်းမဟုတ် ရည်ညွှန်း၍ သုံးသောအခါ၊ ပုဒ်မ ၁၇ ၌မည်သို့ပင်ပါရှိစေကာမူ၊ အိန္ဒိယ၌ဖြစ်စေ၊ ပါကစ္စတန်၌ဖြစ်စေ၊ ဗြိတိသျှဘုရင်မင်းမြတ်၏ ဒိုမီနီယံများ ၌ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံခြား၌ဖြစ်စေ

နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ရန် ဥပဒေအရ အာဏာပေးအပ် ခြင်းခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်များပါဝင်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

အခန်း ၁၃။

အလေးအချိန်အတွယ် တင်းတောင်းနှင့်အတိုင်းအတာများဆိုင်ရာ ပြစ်မှုများ။

မမှန်သော အချိန်အတွယ်ကိရိယာကို လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့်သုံးခြင်း။

၂၆၄။ ။ မည်သူမဆို၊ မမှန်ကြောင်းသိသော အချိန်အတွယ် ကိရိယာတခုခုကို လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့် အသုံးပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုတနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ် လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မမှန်သော အလေးတင်းတောင်းကိုသော်၎င်း၊ ထိုသို့သော အတိုင်းအတာကိုသော်၎င်း လိမ်လည် လှည်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့်သုံးခြင်း။

၂၆၅။ ။ မည်သူမဆို၊ မမှန်သော အလေးကိုဖြစ်စေ၊ မမှန်သော အတိုင်းအတာတင်းတောင်းကိုဖြစ်စေ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့် အသုံးပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အလေးတင်းတောင်း အတိုင်း အတာ တခုခုကို၊ ထိုအလေးတင်းတောင်း အတိုင်းအတာနှင့်ကွဲလွဲသော အလေးတင်းတောင်း အတိုင်း အတာအဖြစ်၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့် အသုံးပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုတနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မမှန်သောအလေးတင်းတောင်းအတိုင်း အတာကိုလက်ရှိထားခြင်း။

၂၆၆။ ။ မည်သူမဆို၊ မမှန်ကြောင်းသိသော အချိန်အတွယ် ကိရိယာကိုဖြစ်စေ၊ ထိုကဲ့သို့သော အလေး တင်းတောင်းအတိုင်းအတာကိုဖြစ်စေ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်အသုံးပြုနိုင်ရန် ကြံရွယ်၍ လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မမှန်သောအလေးတင်းတောင်းအတိုင်း အတာကိုလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းခြင်း။

၂၆၇။ ။ မည်သူမဆို၊ မမှန်ကြောင်းသိသော အချိန်အတွယ် ကိရိယာကိုဖြစ်စေ၊ ထိုကဲ့သို့သော အလေး တင်းတောင်းအတိုင်းအတာတခုခုကိုဖြစ်စေ အမှန်အဖြစ်ဖြင့် အသုံးပြုနိုင်ရန်သော်၎င်း၊ အမှန်အဖြစ်ဖြင့် အသုံးပြုတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း လုပ်ကိုင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းလျှင် ၊ သို့တည်း မဟုတ် စီမံခန့်ခွဲလျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခန်း ၁၄။

ပြည်သူ့ကျန်းမာမှု၊ လုံခြုံမှု၊ သက်သာမှု၊ သိက္ခာစောင့်စည်းမှုနှင့်ကိုယ်ကျင့်တရားရှိမှုကို ထိခိုက်စေသော ပြစ်မှုများ။

အများပြည်သူနှောက်ယှက်မှု။

၂၆၈။ ။ တဦးတယောက်သောသူသည် အများပြည်သူ ကိုသော်၎င်း၊ အနီးအပါးတွင်နေထိုင်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် အိမ်ယာပစ္စည်း လက်ရှိဖြစ်သော သူတို့ကိုသော်၎င်း တူညီသည့်နစ်နာမှုကို ဖြစ်စေသော၊ သို့တည်းမဟုတ် တူညီသည့်ဘေးကိုဖြစ်စေသော၊ သို့တည်းမဟုတ် တူညီသည့် စိတ်ငြိုငြင်မှုကို ဖြစ်စေ သော ပြုလုပ်မှုကိုဖြစ်စေ၊ ထိုကဲ့သို့သော ဥပဒေနှင့်မညီသည့် ပျက်ကွက်မှုကိုဖြစ်စေပြုလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် ပြည်သူ့အခွင့်အရေးကို သုံးစွဲရန် အခါအခွင့်ကြုံသောသူအား မချွတ်မလွဲနစ်နာစေရမည်ဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဟန့်တားစေရမည်ဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဘေးရောက်စေရမည်ဖြစ်သော၊ သို့တည်း မဟုတ် စိတ်ငြိုငြင်စေရမည်ဖြစ်သော ပြုလုပ်မှုကိုဖြစ်စေ၊ ထိုကဲ့သို့သော ဥပဒေနှင့်မညီသည့် ပျက်ကွက်မှု ကို ဖြစ်စေပြုလျှင်၊ ထိုသူသည် အများပြည်သူနှောက်ယှက်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

အများပြည်သူကို နှောက်ယှက်ခြင်းဖြင့်၊ ထိုသို့နှောက်ယှက်ခြင်းသည် သက်သာမှုကိုသော်၎င်း၊ အကျိုး ကျေးဇူးကိုသော်၎င်း ဖြစ်စေသည်ဟု အကြောင်းပြစေကာမူ၊ ပြည်သူ့နှောက်ယှက်မှုသည် အပြစ်မှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရှိသည်မဟုတ်။

အသက်အန္တရာယ်ဖြစ်စေတတ်သည့် ကူးစက်တတ်သောရောဂါမျိုး ပြန့်ပွါးစေတန်ရာသည့် ပေါ့လျော့မှု။

၂၆၉။ ။ မည်သူမဆို၊ အသက်အန္တရာယ်ဖြစ်စေတတ်သည့် ကူးစက်တတ်သော ရောဂါမျိုးပြန့်ပွားစေ တန်ရာသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြန့်ပွါးစေတန်ရာသည်ကို မိမိသိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိသော ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်မှုကို သော်၎င်း၊ ပေါ့လျော့မှုကိုသော်၎င်း ပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အသက်အန္တရာယ်ဖြစ်စေတတ်သည့် ကူးစက်တတ်သော ရောဂါမျိုးပြန့်ပွါးစေတန်ရာသည့် ဘေးသင့်စေမှု။

၂၇၀။ ။ မည်သူမဆို၊ အသက်အန္တရာယ်ဖြစ်စေတတ်သည့် ကူးစက်တတ်သော ရောဂါမျိုးပြန့်ပွားစေ တန်ရာသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြန့်ပွါးစေတန်ရာသည်ကို မိမိသိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိသော ဘေးသင့်စေမှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ကူးစက်တတ်သော ရောဂါကာကွယ်ရေး (ကွာရန်တင်း) နည်းဥပဒေကို ဖီဆန်ခြင်း။

၂၇၁။ ။ ရေယာဉ်တခုခုကို ကူးစက်တတ်သော ရောဂါပြန့်ပွါးခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် သီးသန့်ချထားရေး အတွက်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့သီးသန့်ချထား ရေယာဉ်များကို ဆိပ်ကမ်းနှင့်သော်၎င်း၊ အခြားရေယာဉ်များနှင့် သော်၎င်း ကူးလူးဆက်ဆံမှုကို စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး အတွက်ဖြစ်စေ၊ ကူးစက်တတ်သော ရောဂါ ဖြစ်ပွါးသည့်နေရာများနှင့် အခြားနေရာများ ကူးလူးဆက်ဆံမှုကို စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရေး အတွက် ဖြစ်စေ၊ အစိုးရက ပြုလုပ်၍ထုတ်ပြန်ကျေညာထားသော နည်းဥပဒေကိုမည်သူမဆို၊ သိလျက်နှင့် ဖီဆန် လျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ် ရမည်။

ရောင်းရန်ကြံရွယ်သောစားဖွယ် သောက်ဖွယ်ကိုယုတ်ညံ့သော အရာနှင့် ရောခြင်း။

၂၇၂။ ။ စားဖွယ်သောက်ဖွယ် တခုခုကိုစားဖွယ်သောက်ဖွယ်အနေနှင့် ရောင်းရန်ကြံရွယ်လျက်၊ သို့တည်း မဟုတ် ထိုသို့ရောင်းတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်မည်သူမဆို၊ ထိုစားဖွယ်သောက်ဖွယ်ကို အန္တရာယ် ဖြစ်စေအောင်

ယုတ်ညံ့သောအရာနှင့် ရောလျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ် ရမည်။

အန္တရာယ်ဖြစ်စေသော စားဖွယ်သောက်ဖွယ်ကို ရောင်းခြင်း။

၂၇၃။ ။ အန္တရာယ်ဖြစ်စေအောင် ပြုထားသောစားဖွယ်သောက်ဖွယ်ကိုဖြစ်စေ၊ အန္တရာယ်ဖြစ်လာသော စားဖွယ်သောက်ဖွယ်ကိုဖြစ်စေ၊ စားသောက်ရန် မသင့်မလျော်သောအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိနေသည့် စားဖွယ်သောက်ဖွယ်ကိုဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ စားဖွယ်သောက်ဖွယ်အနေနှင့် အန္တရာယ်ဖြစ်သည်ကို သိလျက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဖြစ်သည့်ကို ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိလျက်၊ စားဖွယ်သောက်ဖွယ် အဖြစ်ဖြင့် ရောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းရန်ကမ်းလှမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းရန် ပြထားလျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဆေးဘက်ဝင်ဝတ္ထုကို ယုတ်ညံ့သော အရာနှင့်ရောခြင်း။

၂၇၄။ ။ ယုတ်ညံ့သောအရာနှင့် ရောထားခြင်းမရှိသော ဆေးဘက်ဝင် ဝတ္ထုဖြစ်ဘိသကဲ့သို့၊ သို့တည်း မဟုတ် ဖေါ်စပ်ပြီးဆေးဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ ဆေးဝါးကိစ္စအလို့ငှါ ရောင်းရန်ကြံရွယ်လျက်၊ သို့တည်းမဟုတ် သုံးစွဲစေရန် ကြံရွယ်လျက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ရောင်းတန်ရာသည်ကို ဖြစ်စေ၊ သုံးစွဲတန်ရာသည် ကိုဖြစ်စေသိလျက်၊ မည်သူမဆို၊ ဆေးဘက်ဝင် ဝတ္ထုကိုသော်၎င်း၊ ဖေါ်စပ်ပြီးဆေးကိုသော်၎င်း ဆေးတန်ခိုး အာနိသင်ယုတ်လျော့အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အကျိုးသက်ရောက်ခြင်း ပြောင်းလွဲအောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အန္တရာယ်ဖြစ်စေအောင် ယုတ်ညံ့သော အရာနှင့်ရောလျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ယုတ်ညံ့သော အရာနှင့်ရောထားသည့် ဆေးဘက်ဝင်ဝတ္ထုများကို ရောင်းခြင်း။

၂၇၅။ ။ ဆေးဘက်ဝင်ဝတ္ထုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖေါ်စပ်ပြီးဆေးကို တန်ခိုးအာနိသင် ယုတ်လျော့အောင် သော်၎င်း၊ အကျိုးသက်ရောက်ခြင်း ပြောင်းလွဲအောင်သော်၎င်း၊ အန္တရာယ်ဖြစ်စေအောင်သော်၎င်း ယုတ်ညံ့သောအရာတခုခုနှင့် ရောထားကြောင်းသိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ ထိုသို့ရောထားသော ဆေးဘက်ဝင်ဝတ္ထုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖေါ်စပ်ပြီးဆေးကို ယုတ်ညံ့သောအရာနှင့် ရောထားခြင်း မရှိဘိသကဲ့သို့ ဆေးဝါးကိစ္စအလို့ငှါရောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းရန်ကမ်းလှမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းရန်ပြထားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆေးပေးရုံမှထုတ်ပေးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုတ်ညံ့သော အရာနှင့် ရောထားကြောင်းမသိသော သူတဦးတယောက်အားဆေးဝါး ကိစ္စအလို့ငှါသုံးစွဲစေလျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဆေးဘက်ဝင်ဝတ္ထုတမျိုးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖေါ်စပ်ပြီးဆေးတမျိုးကို အခြားတမျိုးအဖြစ်ဖြင့် ရောင်းခြင်း။

၂၇၆။ ။ မည်သူမဆို၊ ဆေးဘက်ဝင် ဝတ္ထုတမျိုးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖေါ်စပ်ပြီးဆေးတမျိုးကို အခြား တမျိုးဖြစ်မှန်းသိလျက်နှင့် ဆေးဝါးကိစ္စအလို့ငှါရောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းရန် ကမ်းလှမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းရန်ပြထားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆေးပေးရုံမှထုတ်ပေးလျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက် လထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ် ရမည်။

အများပြည်သူဆိုင်ရာစိမ့်စမ်း၊ ရေလှောင်ကန်စသည်တို့ကို ညစ်ညမ်းအောင်ပြုခြင်း။

၂၇၇။ ။ မည်သူမဆို၊ အများပြည်သူဆိုင်ရာ စိမ့်စမ်းမှ၊ သို့တည်းမဟုတ် ရေလှောင်ကန်မှ ရေကိုသုံးစွဲနေ ကျ အခြေမှ ယုတ်လျော့အောင်မိမိအလိုအလျောက် ယုတ်ညံ့စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ညစ်ညမ်းစေလျှင်၊ ထိုသူကိုသုံးလထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ် ရမည်။

ကျန်းမာရေးကိုအန္တရာယ်ဖြစ်စေရန် လေကိုတခုခုပြုခြင်း။

၂၇၈။ ။ မည်သူမဆို၊ နေရာတခုခုရှိလေကို၊ ထိုနေရာအနီးအနားတွင် အများအားဖြင့် နေထိုင်ကြသော၊ သို့တည်းမဟုတ် အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြသော၊ သို့တည်းမဟုတ် အများပြည်သူဆိုင်ရာလမ်း၌ သွားလာနေ ကြသော သူများ၏ ကျန်းမာရေးကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေအောင် မိမိအလိုအလျောက်ညစ်ညမ်းစေလျှင်၊ ထိုသူကိုငါးရာထိငွေဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

အများပြည်သူဆိုင်ရာ လမ်းတွင်အရမ်းမောင်းခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အရမ်းစီးခြင်း။

၂၇၉။ ။ မည်သူမဆို၊ လူ့အသက်ကိုအန္တရာယ်ဖြစ်စေအောင်သော်ငင်း၊ သူတပါးအား နာကျင်စေတန် လောက်အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နစ်နာစေတန်လောက်အောင်သော်ငင်း အရမ်းဖြစ်စေ၊ ပေါ့လျော့စွာဖြစ် စေ အများပြည်သူဆိုင်ရာလမ်းပေါ်၌ ယာဉ်ကိုမောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်စီးလျှင်၊ ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သွားလာနေသော ယာဉ်ကို၊ ဘေးဖြစ်စေသောအရာဝတ္ထုဖြင့် ပစ်ခတ်ခြင်း။

၂၇၉-က။ ။ မည်သူမဆို၊ ယာဉ်တစီးစီးတွင်၊ စီးနင်းသွားလာသူတဦးတယောက်၏လုံခြုံမှုကိုဘေးဖြစ်စေ တန်ရာသော အကြံဖြင့်သော်ငင်း၊ ထိုသို့ဖြစ်စေ တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်ငင်း အများပြည်သူ ဆိုင်ရာနေရာ၌ ယာဉ်တစီးစီးကို သစ်သားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ခဲဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အက်ဆစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားအရာ ဝတ္ထုဖြင့်ဖြစ်စေ ပစ်ခတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရိုက်ပုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုယာဉ်တစီးစီးပေါ်၌၊ ထိုအရာတခုခုကိုကျစေလျှင်၊ ထိုသူကိုတစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။ ဤပုဒ်မ၏ကိစ္စအလို့ငှါ၊ "ယာဉ်" ဆိုသည်မှာ၊ လမ်းပေါ်၌ သယ်ယူပို့ဆောင်ရန် အသုံးပြုနိုင်သော ဘီးနှင့်ယာဉ်ကို ဆိုလိုသည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။ သင်္ကြန်အတွင်းတွင်၊ အများပြည်သူ ဆိုင်ရာနေရာ၌၊ ယာဉ်တစီးစီးကို ရေပက်ခြင်း သည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သောပြစ်မှုမဟုတ်။

ရှင်းလင်းချက် ၃။ ။ ဤပုဒ်မရှိစကားရပ်ကြောင့်၊ လူတဦးတယောက်ကို ပြုလုပ်မှုတခုခုအတွက်ဖြစ်စေ၊ ပျက်ကွက်မှုတခုခုအတွက် ဖြစ်စေဤရာဇသတ်ကြီးရှိ အခြားပုဒ်မအရသော်ငင်း၊ အခြားဥပဒေအရသော် ငင်း တရားမစွဲဆိုနိုင်ဟု မမှတ်ယူရ။

ရေယာဉ်ကို အရမ်းဦးစီးသွားလာစေခြင်း။

၂၈၀။ ။ မည်သူမဆို၊ လူ့အသက်ကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေအောင်သော်ငင်း၊ သူတပါးအားနာကျင် စေတန် လောက်အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နစ်နာစေတန်လောက်အောင်သော်ငင်း၊ အရမ်းဖြစ်စေ ပေါ့လျော့စွာ ဖြစ်စေ၊ ရေယာဉ်ကို

ဦးစီးသွားလာစေလျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မမှန်သော မီးရောင်ကိုဖြစ်စေ၊ အမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ၊ ဘော့ကိုဖြစ်စေပြခြင်း။

၂၈၁။ ။ မည်သူမဆို၊ ရေယာဉ်ဦးစီးကို လွဲမှားစေရန် ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ လွဲမှားစေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း မမှန်သောမီးရောင်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှတ်အသားကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဘော့ကိုပြလျှင်၊ ထိုသူကိုခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဘေးမကင်းသော ရေယာဉ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဝန်ပိုတင်သော ရေယာဉ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ရေလမ်းခရီးတွင် လူကိုအခနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း။

၂၈၂။ ။ လူ့အသက်ကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေသည့် အခြေ၌ရှိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ အန္တရာယ်ဖြစ်စေလောက်အောင် ဝန်ပိုတင်သော ရေယာဉ်ဖြင့်မည်သူမဆို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း၊ ပေါ့လျော့စွာသော်၎င်း ရေလမ်းခရီးတွင် လူတဦးတယောက်ကို အခယူ၍ သယ်ယူပို့ဆောင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သယ်ယူပို့ဆောင်စေလျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အများပြည်သူဆိုင်ရာ လမ်းတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အများပြည်သူဆိုင်ရာ ရေယာဉ်သွားလာရာလမ်း ကြောင်းတွင် အန္တရာယ်ဖြစ်စေခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဟန့်တားခြင်း။

၂၈၃။ ။ မည်သူမဆို၊ ပြုလုပ်မှုတခုခုကို ပြုခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ လက်ရှိဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် အုပ်ထိန်းထားသော ပစ္စည်းကို နေရာတကျမထားရှိဘဲ ပျက်ကွက်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း အများပြည်သူ ဆိုင်ရာ လမ်းတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အများပြည်သူဆိုင်ရာရေယာဉ်သွားလာရာ လမ်းကြောင်းတွင် လူတဦးတယောက်ကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အဟန့်အတားဖြစ်စေလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် နစ်နာစေလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်ရာထိငွေဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

အဆိပ်ရှိအရာဝတ္ထုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပေါ့လျော့ခြင်း။

၂၈၄။ ။ မည်သူမဆို၊ လူ့အသက်ကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေအောင် သော်၎င်း၊ လူတဦးတယောက်ကို နာကျင်စေတန်လောက်အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နစ်နာစေတန်လောက်အောင် သော်၎င်း အဆိပ်ရှိ အရာဝတ္ထုဖြင့် ပြုလုပ်မှုတခုခုကို အရမ်းဖြစ်စေ၊ ပေါ့လျော့စွာဖြစ်စေ ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိပ်ရှိ အရာဝတ္ထု ကြောင့် လူ့အသက်အား အန္တရာယ်ဖြစ်ဖွယ်ရှိခြင်းမှ ကာကွယ်ရန်လုံလောက်အောင် လက်ရှိအဆိပ်ရှိ အရာဝတ္ထုကို နေရာတကျမထားဘဲ သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ပေါ့လျော့စွာဖြစ်စေ ပျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေချမှတ်ရ မည်။

မီးနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် မီးလောင်လွယ်သော အရာဝတ္ထုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပေါ့လျော့ခြင်း။

၂၈၅။ ။ မည်သူမဆို၊ လူ့အသက်ကိုအန္တရာယ် ဖြစ်စေအောင်သော်၎င်း၊ သူတပါးနာကျင်စေတန်လောက် အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နစ်နာစေတန်လောက်အောင် သော်၎င်း မီးဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် မီးလောင် လွယ်သော အရာဝတ္ထုဖြင့်၊ ပြုလုပ်မှုတခုခုကို အရမ်းဖြစ်စေ၊ ပေါ့လျော့စွာဖြစ်စေ ပြုလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် မီးကြောင့်သော်၎င်း၊ မီးလောင်လွယ်သော အရာဝတ္ထုကြောင့်သော်၎င်း လူ့အသက်အန္တရာယ် ဖြစ်ဖွယ်ရှိခြင်းမှ

ကာကွယ်ရန်လုံလောက်အောင် လက်ရှိမီးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် မီးလောင်လွယ်သော အရာဝတ္ထုကို နေရာတကျမထားဘဲ သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ပေါ့လျော့စွာဖြစ်စေ ပျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ပေါက်ကွဲတတ်သောအရာဝတ္ထုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပေါ့လျော့ခြင်း။

၂၈၆။ ။ မည်သူမဆို၊ လူ့အသက်ကိုအန္တရာယ် ဖြစ်စေအောင်သော်၎င်း၊ သူတပါးကို နာကျင်စေတန် လောက်အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နစ်နာစေတန်လောက်အောင် သော်၎င်းပေါက်ကွဲတတ်သော အရာဝတ္ထု ဖြင့် ပြုလုပ်မှုတခုခုကို အရမ်းဖြစ်စေ၊ ပေါ့လျော့စွာဖြစ်စေ ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေါက်ကွဲတတ်သော အရာဝတ္ထုကြောင့် လူ့အသက်အန္တရာယ်ဖြစ်ဖွယ်ရှိခြင်းမှ ကာကွယ်ရန်လုံလောက်အောင် လက်ရှိပေါက်ကွဲ တတ်သော အရာဝတ္ထုကို နေရာတကျမထားဘဲ သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ ပေါ့လျော့စွာဖြစ်စေ ပျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

စက်ကိရိယာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပေါ့လျော့ခြင်း။

၂၈၇။ ။ မည်သူမဆို၊ လူ့အသက်ကိုအန္တရာယ် ဖြစ်စေအောင်သော်၎င်း၊ သူတပါးကိုနာကျင်စေတန် လောက်အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နစ်နာစေတန်လောက်အောင် သော်၎င်းစက်ကိရိယာဖြင့် ပြုလုပ်မှုတခုခု ကို အရမ်းဖြစ်စေ၊ ပေါ့လျော့စွာဖြစ်စေ ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စက်ကိရိယာကြောင့် လူ့အသက်အား အန္တရာယ်ဖြစ်ဖွယ်ရှိခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် လုံလောက်အောင် လက်ရှိစက်ကိရိယာကိုသော်၎င်း၊ မိမိကြည့်ရှု အုပ်ထိန်းသော စက်ကိရိယာကိုသော်၎င်း နေရာတကျမထားဘဲ သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ပေါ့လျော့စွာဖြစ်စေ ပျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ် ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အဆောက်အအုံများကို ဖြိုခြင်းနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြင်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပေါ့လျော့ခြင်း။

၂၈၈။ ။ အဆောက်အအုံတခုကို ဖြိုရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြင်ရာတွင် ထိုအဆောက်အအုံတခုလုံး ဖြစ်စေ၊ တစိတ်တဒေသဖြစ်စေ ပြိုကျခြင်းကြောင့် လူ့အသက်အား အန္တရာယ်ဖြစ်ဖွယ်ရှိခြင်းမှ ကာကွယ် ရန် လုံလောက်အောင် ထိုအဆောက်အအုံကို နေရာတကျ မဖြိုဖျက်ဘဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် မပြင်ဘဲ မည်သူ မဆို၊ သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ပေါ့လျော့စွာဖြစ်စေ ပျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ် ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

တိရစ္ဆာန်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပေါ့လျော့ခြင်း။

၂၈၉။ ။ တိရစ္ဆာန်ကြောင့် လူ့အသက်အားအန္တရာယ်ဖြစ်ဖွယ်ရှိခြင်းမှ၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြင်းအထန် နာကျင်ဖွယ်ရှိခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် လုံလောက်အောင် လက်ရှိတိရစ္ဆာန်ကို နေရာတကျမထားဘဲ မည်သူ မဆိုသိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ပေါ့လျော့စွာဖြစ်စေ ပျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိသော အချက်တွင်၊ အများပြည်သူဆိုင်ရာ နှောင့်ယှက်မှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၂၉၀။ ။ ဤရာဇသတ်ကြီးအရ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ရန် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိသည့် အချက်၌၊ မည်သူမဆို၊
အများပြည်သူဆိုင်ရာ နှောင့်ယှက်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်ရာထိငွေဒဏ်ချမှတ်ရမည်။
တားဝါရမ်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် တားမြစ်သည့်အမိန့်ကို ထုတ်ဆင့်ပြီးနောက်နှောင့်ယှက်မှုကို ဆက်လက်၍ ပြုခြင်း။

၂၉၁။ ။ အများပြည်သူဆိုင်ရာ နှောင့်ယှက်မှုကို ထပ်မံ၍သော်ငြား၊ ဆက်လက်၍သော်ငြား မပြုရဟု ဥပဒေနှင့်အညီ
အမိန့်ထုတ်ရန် အခွင့်အာဏာရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ တားမြစ်ခြင်းကိုခံရပြီး သောသူသည်
အများပြည်သူဆိုင်ရာ နှောင့်ယှက်မှုကိုထပ်မံ၍၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆက်လက်၍ ပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိ
အလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။
ညစ်ညမ်းသော စာအုပ်စသည်များကို ရောင်းခြင်းစသည်များ။

၂၉၂။ ။ မည်သူမဆို-
(က) ညစ်ညမ်းသောစာအုပ်၊ စာအုပ်ငယ်၊ စာရွက်စာတမ်း၊ ရေးဆွဲသောပုံ၊ ပန်းချီကား၊ ပုံသဏ္ဌာန်ရုပ်ပုံ တမျိုးမျိုးကို၊
သို့တည်းမဟုတ် ညစ်ညမ်းသောအရာဝတ္ထုကို ရောင်းခြင်း၊ ထုတ်ငှါးခြင်း၊ ဝေငှခြင်း၊
အများပြည်သူတို့မြင်သာအောင်ပြခြင်း တခုခုကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နည်းတမျိုးမျိုးဖြင့် ဖြန့်ချီခြင်း ပြုလျှင်၊
သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းခြင်း၊ ထုတ်ငှါးခြင်း၊ ဝေငှခြင်း၊ အများပြည်သူတို့ မြင်သာအောင်ပြခြင်း၊ ဖြန့်ချီခြင်း
ကိစ္စတခုခုအလို့ငှါ ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထုတ်လုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိထား လျှင်၊
သို့တည်းမဟုတ်
(ခ) ညစ်ညမ်းသော အရာဝတ္ထုတခုခုကို အထက်အဆိုပါ ကိစ္စတခုခုအတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအရာဝတ္ထုတခုခုကို
ရောင်းခြင်း၊ ထုတ်ငှါးခြင်း၊ ဝေငှခြင်း၊ အများပြည်သူတို့ မြင်သာအောင် ပြခြင်း၊ နည်းတမျိုးမျိုးဖြင့် ဖြန့်ချီခြင်း
တခုခုပြုမည်ဖြစ်ကြောင်းကို သိလျက်နှင့် သော်ငြား၊ ထိုသို့ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့်သော်ငြား
နိုင်ငံတွင်းသို့ သွင်းခြင်း၊ နိုင်ငံအပသို့ ထုတ်ခြင်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင် ခြင်းတခုခုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
(ဂ) ညစ်ညမ်းသော အရာဝတ္ထုတခုခုကို အထက်အဆိုပါ ကိစ္စတခုခုအတွက် ပြုကြောင်းကိုဖြစ်စေ၊
ထုတ်လုပ်ကြောင်းကိုဖြစ်စေ၊ ဝယ်ကြောင်းကိုဖြစ်စေ၊ ထားရှိကြောင်းကိုဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတွင်းသွင်း ကြောင်း
ကိုဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံအပထုတ်ကြောင်းကို ဖြစ်စေ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ကြောင်းကိုဖြစ်စေ၊ အများပြည်သူ မြင်သာအောင်
ပြကြောင်းကိုဖြစ်စေ၊ နည်းတမျိုးမျိုးဖြင့် ဖြန့်ချီကြောင်းကိုဖြစ်စေသိသော၊ သို့တည်း မဟုတ်
ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိသော လုပ်ငန်းကိုလုပ်ကိုင်ရာတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် ထိုလုပ်ငန်းမှ
အမြတ်အစွန်းရရှိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
(ဃ) ဤပုဒ်မအရ၊ ပြစ်မှုဖြစ်သော ပြုလုပ်မှု တခုခုတွင်၊ တဦးတယောက်သောသူ ပါဝင်ဆောင်ရွက် ကြောင်းကို၊
သို့တည်းမဟုတ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန်အသင့်ရှိကြောင်းကိုဖြစ်စေ၊ အဆိုပါ ညစ်ညမ်းသော အရာဝတ္ထုတခုခုကို
တဦးတယောက်ထံမှသော်ငြား၊ တဆင့်သော်ငြား ရယူနိုင်ကြောင်းကိုဖြစ်စေ နည်းတမျိုးမျိုးဖြင့်ကြော်ငြာလျှင်၊
သို့တည်းမဟုတ် ကြားသိစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
(င) ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုဖြစ်သော ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြုရန် ကမ်းလှမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အားထုတ်လျှင်၊
ထိုသူကိုသုံးလထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။
ကင်းလွတ်ချက်။ ။ ဤပုဒ်မသည် ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာကိစ္စများ အလို့ငှါသဘောရိုးနှင့် ထားရှိသော၊
သို့တည်းမဟုတ် သုံးစွဲသောစာအုပ်၊ စာအုပ်ငယ်၊ အရေးအသား၊ ရေးဆွဲသောပုံ၊ ပန်းချီကားတမျိုးမျိုး နှင့်ဖြစ်စေ၊

ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံမှာသော်၎င်း၊ ရုပ်ပွါးဆင်းတုများကို ပင့်ဆောင်ရန်သုံးစွဲသည့် ယာဉ်မှာသော်၎င်း ထုခြင်း၊ ထွင်းခြင်း၊ ဆေးရေးခြယ်ခြင်း တခုခုပြုထားသော၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် ပုံသဏ္ဌာန်ပြုထားသော ပုံတခုခုနှင့်ဖြစ်စေ၊ ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ ကိစ္စအလို့ငှါ ထားရှိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် သုံးစွဲသောအထက်ပါ ပုံတခုခုနှင့်ဖြစ်စေ သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိစေရ။

ညစ်ညမ်းသော အရာဝတ္ထုများကို ငယ်ရွယ်သူတို့အားရောင်းခြင်းစသည်များ။

၂၉၃။ ။ မည်သူမဆို၊ တဆက်တည်း ဖြစ်သော အထက်ပုဒ်မတွင် ဖေါ်ပြထားသည့် ညစ်ညမ်းသော အရာဝတ္ထုတခုခုကို အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်သေးသောသူ တဦးတယောက်သို့ ရောင်းခြင်း၊ ထုတ်ငှါးခြင်း၊ ဝေငှခြင်း၊ ပြခြင်း၊ ဖြန့်ချီခြင်းတခုခုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုရန်ကမ်းလှမ်းခြင်း၊ အားထုတ် ခြင်းတခုခုပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

ညစ်ညမ်းသော ပြုလုပ်မှုများနှင့် ညစ်ညမ်းသော သီချင်းများ။

၂၉၄။ ။ မည်သူမဆို၊ အခြားသူများ စိတ်ငြိုငြင်အောင်-

(က) အများပြည်သူဆိုင်ရာ နေရာတခုခုတွင် ညစ်ညမ်းသော ပြုလုပ်မှု တခုခုကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ်

(ခ) အများပြည်သူဆိုင်ရာ နေရာတခုခုတွင် ဖြစ်စေ၊ အနီးအနားတွင်ဖြစ်စေ၊ ညစ်ညမ်းသော ကဗျာ၊ လင်္ကာ၊ သီချင်း၊ စကားတမျိုးမျိုးကိုရွတ်ဆိုခြင်း၊ သီဆိုခြင်း၊ ပြောဆိုခြင်းတခုခုပြုလျှင်၊

ထိုသူကို သုံးလထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ထီရုံထောင်ခြင်း။

၂၉၄-က။ ။ မည်သူမဆို၊ အစိုးရ၏ အခွင့်အမိန့် မရရှိဘဲ၊ ထီဖွင့်ရန်အလို့ငှါ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထီပွဲကို အားပေးအားမြှောက် ပြုရန်အလို့ငှါ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထီပွဲကိုစီမံကျင်းပရန်အလို့ငှါ၊ ရုံတခုခုကိုသော်၎င်း၊ နေရာတခုခုကိုသော်၎င်း ထားရှိလျှင်၊ ထိုသူကိုခြောက်လထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ် စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

မည်သူမဆို၊ အဆိုပါထီပွဲတခုခုတွင်လက်မှတ်၊ ဂဏန်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရုပ်ပုံတခုခုကို ထီဖွင့်ခြင်း နှင့်စပ်လျဉ်း၍သော်၎င်း၊ ထိုထီပွဲတခု စီမံကျင်းပခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍သော်၎င်း၊ ဖြစ်သည့်မဖြစ်သည့် အခြင်းအရာ၊ သို့တည်းမဟုတ် မသေချာသော အခြင်းအရာတခုခုပေါ်တွင် မူတည်၍ ငွေပေးဆောင်မည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းပေးအပ်မည်၊ သို့တည်းမဟုတ် တဦးတယောက်သောသူ၏ အကျိုးဖြစ်မှုအတွက် အရာတခုခုကိုပြုမည်၊ သို့တည်းမဟုတ် မပြုဘဲ နေမည်ဟူ၍ ရည်ရွယ်ကြောင်းကို ကြော်ငြာလျှင်၊ ထိုသူကို ကျပ်တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

မည်သူမဆို၊ ထီပွဲတခုခုတွင် ထီလက်မှတ်များ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကံစမ်းခွင့်များကို၊ ထီလက်မှတ်အပေါ်တွင် ဖေါ်ပြထားသည့်အတိုင်း၊ ရောင်းရင်းတန်ဘိုး အပြည့်ကိုရရှိ၍ ရောင်းခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ အခြားနည်း ထုတ်ဝေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထုတ်ဝေရန် ကမ်းလှမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထုတ်ဝေရန် ကြော်ငြာ လျှင်၊ ထိုသူကို ကျပ်တထောင်ထိ ငွေဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

အခန်း ၁၅။

ဘာသာသာသနာဆိုင်ရာပြစ်မှုများ။

လူတစားကိုးကွယ်သည့်ဘာသာသာသနာကို စော်ကားရန်အကြံဖြင့် ကိုးကွယ်ဝတ်ပြုသော နေရာကိုဖျက်ဆီးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုတ်ညံ့စေခြင်း။

၂၉၅။ ။ လူတစားကိုးကွယ်သည့် ဘာသာသာသနာကို စော်ကားရန်အကြံဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ကိုးကွယ်ဝတ်ပြု သော နေရာကိုသော်၎င်း၊ အထွဋ်အမြတ်ထားသော အရာဝတ္ထုကိုသော်၎င်း၊ ဖျက်ဆီးခြင်းသည်၊ သို့တည်း မဟုတ် ပျက်စီးနစ်နာစေခြင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုတ်ညံ့စေခြင်းသည်၊ ထိုဘာသာ သာသနာကို စော်ကားသည်ဟု လူတစားက ယူဆတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ထိုလူတစားက ဘာသာ သာသနာရေးဆိုင်ရာ ကိုးကွယ်ဝတ်ပြုသော နေရာကိုသော်၎င်း၊ အထွဋ်အမြတ်ထားသော အရာဝတ္ထုကိုသော်၎င်း ဖျက်ဆီးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီးနစ်နာစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုတ်ညံ့ စေလျှင်၊ ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ် ရမည်။

လူတစားကိုးကွယ်သည့် ဘာသာသာသနာကိုဖြစ်စေ၊ ဘာသာသာသနာရေး ယုံကြည်မှုကိုဖြစ်စေ၊ စော်ကားခြင်းဖြင့်၊ ထိုလူတစား၏ ကိုးကွယ်ရာဘာသာရေး စိတ်ဓါတ်ကိုနာကြည်းစေရန် ကြံရွယ်၍ မသမာစိတ်ဖြင့် တမင်ကျူးလွန်သော ပြုလုပ်မှုများ။

၂၉၅-က။ ။ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်တွင် နေထိုင်သော လူတစား၏ဘာသာရေး စိတ်ကိုနားကြည်းစေရန် တမင်မသမာသော အကြံဖြင့်မည်သူမဆို၊ စကားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ စာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ထင်ရှားသောပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ထိုလူတစားကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ သာသနာကိုသော်၎င်း၊ ဘာသာ သာသနာရေး ယုံကြည်မှု ကိုသော်၎င်း၊ စော်ကားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စော်ကားရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

ဘာသာသာသနာရေးဆိုင်ရာ အစုအဝေးကို နှောင့်ယှက်ခြင်း။

၂၉၆။ ။ ဥပဒေနှင့်အညီ ဘာသာသာသနာရေးဆိုင်ရာ ကိုးကွယ်ဝတ်ပြုခြင်းပြုနေသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဘာသာ သာသနာရေးဆိုင်ရာ အခမ်းအနားကို ကျင်းပနေသော အစုအဝေးတခုခုအား မည်သူမဆို၊ မိမိ အလိုအလျောက် အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေလျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သင်္ချိုင်းစသောနေရာ အရပ်များကို ကျူးကျော်စော်ကားခြင်း။

၂၉၇။ ။ တဦးတယောက်သောသူ၏ စိတ်ကိုနာစေရန်အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ တဦးတယောက်ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာသာသနာကိုစော်ကားရန် အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ တဦးတယောက်သောသူ၏ စိတ်ကိုနာစေတန်ရာ သည်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် တဦးတယောက်သောသူ ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ သာသနာကို စော်ကား တန်ရာသည်ကိုသိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ကိုးကွယ်ဝတ်ပြုသောနေရာ၌သော်၎င်း၊ သင်္ချိုင်း၌ သော်၎င်း၊ မသာအခမ်းအနား ဆောင်ရွက်ရန်သီးသန့်ထားသည့် နေရာ၌သော်၎င်း၊ လူသေအလောင်း ထားရန် သီးသန့်နေရာ၌ သော်၎င်းကျူးကျော်စော်ကားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လူသေအလောင်းကို မဖွယ်မရာပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မသာအခမ်းအနားကျင်းပဆောင်ရွက်ရန် စုဝေးနေသူတို့ကို အနှောင့် အယှက် ဖြစ်စေလျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဘာသာရေးစိတ်ကိုနာစေရန် တမင်ကြံရွယ်၍၊ စကားစသည်များကို ပြောဆိုခြင်း။

၂၉၈။ ။ တဦးတယောက်သောသူ၏ ဘာသာရေးစိတ်ကိုနာစေရန် တမင်ကြံ၍၊ မည်သူမဆို၊ ထိုသူကြား
လောက်သောနေရာ၌ စကားပြောဆိုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အသံတခုခုကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
ထိုသူမြင်လောက်သော နေရာ၌ ကိုယ်အမူရာတခုခုကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာဝတ္ထုတခုခု ကိုထားလျှင်၊
ထိုသူကို တနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခန်း ၁၆။

လူ့ကိုယ်ကိုထိခိုက်သော ပြစ်မှုများ။

လူ့အသက်ကိုထိခိုက်သောပြစ်မှုများ။

ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော လူသေမှု။

၂၉၉။ ။ (၁) သေစေခြင်းဖြစ်တန်ရာသော ကိုယ်အင်္ဂါနာကျင်မှုကို ဖြစ်စေရန်အကြံဖြင့် မည်သူမဆို၊
ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြု၍ လူကိုသေစေလျှင်၊ ထိုသူသည် လူသတ်မှုမမြောက်သည့် ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်
သောလူသေမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။ ထို့ပြင်

(၂) သေစေရန်အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဖြစ်တတ်သော သဘောအရ အမှန်အားဖြင့် သေစေလောက်သော
ကိုယ်အင်္ဂါနာကျင်မှုကို ဖြစ်စေရန် အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြု၍ လူကိုသေစေ လျှင်၊
ထိုသူသည် အောက်ပါအချက်တခုခု၌၊ လူသတ်မှုမမြောက်သည့် ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ် ထိုက်သော လူသေမှုကို
ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(က) ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် ရုတ်တရက်အကြီးအကျယ် ဒေါသထွက်အောင်ပြုခြင်း ခံရသဖြင့်
မိမိကိုယ်ကိုမိမိမချုပ်တည်းနိုင်သည့်အတွင်း၊ ဒေါသထွက်အောင်ပြုသူကိုဖြစ်စေ၊ မှားယွင်း၍သော်၎င်း၊
မတော်တဆသော်၎င်း အခြားသူတဦးဦးကိုဖြစ်စေ သေစေလျှင်-

ခြွင်းချက်။

ပဌမ။ ။ သို့ရာတွင် တဦးတယောက်သောသူအား သတ်သည့်အတွက်သော်၎င်း၊ အန္တရာယ်ပြုသည့် အတွက်သော်၎င်း
အပြစ်တင်ကင်းလွတ်ခွင့်ရအောင်၊ ထိုပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် ဒေါသထွက်စေမှုကို မိမိကိုယ်တိုင်
ရှာကြံခြင်းမရှိစေရ၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိဒေါသထွက်အောင်သူတပါးက ပြုစေရန်မိမိက ထိုသူအား
မိမိအလိုအလျောက်ပြုခြင်းမရှိစေရ။

ဒုတိယ။ ။ သို့ရာတွင် ဥပဒေကိုနာခံ၍သော်၎င်း၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ဥပဒေနှင့်အညီ အာဏာကို သုံးစွဲရာတွင်
ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကသော်၎င်း ပြုမူဆောင်ရွက်သော အရာသည် ဒေါသထွက်စေမှုကို ပြုသည်ဟု
မှတ်ယူခြင်းမရှိစေရ။

တတိယ။ ။ သို့ရာတွင် ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ကို ဥပဒေနှင့်အညီ သုံးစွဲရာတွင် ပြုမူဆောင်ရွက်သော အရာသည်
ဒေါသထွက်စေမှုကိုပြုသည်ဟု မှတ်ယူခြင်းမရှိစေရ။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ ဒေါသထွက်စေမှုသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ၏ စိတ်ကိုမချုပ်တည်းနိုင်လောက်အောင်
ရုတ်တရက်အကြီးအကျယ်ဖြစ်သည် မဖြစ်သည်ဆိုသော အချက်မှာကားကြောင်းခြင်းရာ ပြဿနာဖြစ် သည်။

(ခ) ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် ကိုယ်ကိုဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ကို သဘောရိုးဖြင့် သုံးစွဲရာတွင်
ဥပဒေကပေးအပ်သည့် ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ကိုလိုသည်ထက် ပိုမိုသုံးစွဲ၍ တင်ကူးကြံရွယ် ခြင်းမရှိဘဲနှင့်၎င်း၊
ထိုသို့ကာကွယ်ခုခံရန် အလို့ငှါ၊ လိုသည်ထက်ပို၍ အန္တရာယ်ပြုရန် ကြံရွယ်ခြင်း မရှိဘဲနှင့်၎င်း၊
ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်သုံးစွဲရခြင်း၏ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော လူကိုသေစေလျှင်-

(ဂ) ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြောင့်မှန်စွာ တရားစီရင်ရေးအတွက် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း ကို ကူညီသော ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် ဥပဒေကပေးအပ်သော အာဏာကိုလိုသည်ထက် ပိုမိုသုံးစွဲ၍၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် တာဝန်ဝတ်တရားကို ကျနစွာ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ဥပဒေနှင့်အညီ ဖြစ်သည့်အပြင်၊ လိုလည်းလိုအပ်သည်ဟု သဘောရိုးဖြင့် မိမိယုံကြည်သော ပြုလုပ်မှုတခုကို ပြုခြင်းဖြင့် ၎င်း၊ သေသူအပေါ်၌ ရန်ငြိုးထားခြင်းမရှိဘဲနှင့်၎င်း လူကိုသေစေလျှင်-

(ဃ) ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် ရုတ်တရက်ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွါးသဖြင့် ဒေါသအမျက်ပြင်းပြ၍ ရုတ်တရက် သတ်ပုတ်ကြရာတွင် တင်ကူးကြံရွယ်ခြင်းမရှိဘဲနှင့်၎င်း၊ မလျော်သော အခွင့်အရေးယူခြင်း၊ သို့တည်း မဟုတ် ရက်ရက်စက်စက် ထူးထူးခြားခြား၊ သို့တည်းမဟုတ် ရက်ရက်စက်စက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထူးထူး ခြားခြားပြုမူခြင်းမရှိဘဲနှင့်၎င်း ပြုလုပ်လျှင်-

ရှင်းလင်းချက်။ ။ အဆိုပါ အချက်များတွင် မည်သူကဒေါသထွက်စေမှုကို ပြုသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရောက်မှုကို ရှေးဦးစွာပြုသည်ဟူသောအချက်မှာ အရေးပါအရာရောက်သော အချက်မဟုတ်။

(င) အသက်တဆယ့်ရှစ်နှစ် ကျော်လွန်သည်လည်းဖြစ်၍၊ သဘောတူအသေခံသည်လည်းဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့သေဘေးကို ခံယူစွန့်စားသည်လည်းဖြစ်သော လူကိုပြစ်မှုကျူးလွန်သူက သေစေ လျှင်။

လူသတ်မှု။

၃၀၀။ ။ ပြုလုပ်မှုကို လူသတ်မှုမမြောက်သည့် လူသေမှုဖြစ်အောင် ပြုသောပတ်ဝန်းကျင်ကြောင်းခြင်းရာ မရှိခဲ့သော်၊ မည်သူမဆို၊ သေစေရန် အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဖြစ်တတ်သော သဘောအရ အမှန်အားဖြင့် သေစေလောက်သော ကိုယ်အင်္ဂါနာကျင်မှုကို ဖြစ်စေရန် အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြု၍လူကို သေစေလျှင်၊ ထိုသူသည် လူသတ်မှုကျူးလွန်သည်မည်၏။

၃၀၀-က။ ။ ပုဒ်မ ၂၉၉ နှင့် ၃၀၀ တွင်-

(က) ကိုယ်စိတ်ချွတ်ယွင်းခြင်းရှိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် အနာရောဂါ စွဲကပ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိုယ်အင်္ဂါချည့်နဲ့သောသူအား ကိုယ်အင်္ဂါနာကျင်မှုဖြစ်စေ၍၊ ထိုသူ၏ သေခြင်းကိုမြန်စေသော သူတဦး တယောက်သည် ထိုသူအားသေစေသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

(ခ) ကိုယ်အင်္ဂါနာကျင်စေခြင်းဖြင့် သေစေသည့်အမှုတွင်၊ ကိုယ်အင်္ဂါနာကျင်စေမှု ပြုခြင်းခံရသော လူ၏ မသန်စွမ်းခြင်းကိုသော်၎င်း၊ ချည့်နဲ့ခြင်းကိုသော်၎င်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ သိခြင်းသည် ထိုသူ၏ကြံရွယ် ခြင်းအချက်ကို ထင်ရှားအောင်ပြရာတွင် သက်ဆိုင်သော အချက်ဖြစ်သည်။

(ဂ) ပြုလုပ်မှုတခုခုသည် ဖြစ်တတ်သောသဘောအရ သေခြင်းသို့ရောက်လောက်အောင် လတ်တလော ဘေးကိုဖြစ်စေမည်ဟုသော်၎င်း၊ သေစေခြင်း ဖြစ်တန်ရာသော ကိုယ်အင်္ဂါနာကျင်မှုကို ဖြစ်စေသည် ဟုသော်၎င်း ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသိခြင်းသည် ထိုသူ၏ ကြံရွယ်ရင်းအချက်ကို ထင်ရှားအောင်ပြရာတွင် သက်ဆိုင်သောအချက်ဖြစ်သည်။

(ဃ) ကိုယ်အင်္ဂါနာကျင်စေခြင်းဖြင့် သေစေသည့်အမှုတွင်၊ သင့်တော်သော ဆေးဝါးဖြင့်၎င်း၊ ကျွမ်းကျင် သော ကုသခြင်းဖြင့်၎င်း ပြုစု၍သေခြင်းကို တားဆီးနိုင်သော်လည်း၊ ကိုယ်အင်္ဂါနာကျင်မှုကို ပြုသော သူသည်သေခြင်းကိုဖြစ်စေသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

(င) အမိဝမ်းတွင်းရှိ ကလေးကိုသေစေခြင်းသည် လူသေမှုမမည်၊ သို့ရာတွင်အသက်ရှင်သော ကလေးကိုသေစေခြင်းသည် ထိုကလေးအသက်မရှူသေးသော်လည်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အလုံးစုံမွေးဖွါးပြီးမဟုတ်သေးသော်လည်း၊ အချို့အဝက်ဖွါးမြင်ပြီးဖြစ်လျှင်၊ ရာဇဝတ်ဒဏ်ထိုက်သော လူသေမှုမြောက်နိုင် သည်။

၃၀၁။ ။ တဦးတယောက်သောသူသည် သေစေရန် မိမိကြံရွယ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် သေစေတန်ရာ သည်ဟု မိမိသိသောအရာတခုခုကိုပြုခြင်းဖြင့်၊ သေစေရန် မိမိကမကြံရွယ်သောသူ၏ သေခြင်းကို ဖြစ်စေလျက်၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတဦး၏သေခြင်းကိုဖြစ်စေ တန်ရာသည်ဟု မိမိကိုယ်တိုင်မသိသော ထိုသူ၏သေခြင်းကို ဖြစ်စေလျက်၊ ပြစ်မှုတခုခုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကျူးလွန်သောပြစ်မှုသည် သေစေရန် မိမိကကြံရွယ်သည့်သူကို သေစေသောပြစ်မှုနှင့်သော်၎င်း၊ သေခြင်းကိုဖြစ်စေတန်ရာသည်ဟု မိမိကိုယ်တိုင်သိသည့် သေခြင်းကိုဖြစ်စေသောပြစ်မှုနှင့်သော်၎င်း မခြားထပ်တူဖြစ်သည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ ဤပုဒ်မပါ "ပြစ်မှု" ဆိုသော စကားသည် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၂၉၉ ၌၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၃၀၀ ၌၊ သို့တည်းမဟုတ် ၃၀၄ (က) ၌ ဖေါ်ပြထားသော ပြစ်မှုကိုဆိုလိုသည်။

လူသတ်မှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၃၀၂။ ။ (၁) မည်သူမဆို-

(က) တသက်တကျွန်းဒဏ် စီရင်ခြင်းခံရသည့်အတွင်း သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) တင်ကူးကြံရွယ်ချက်ဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) ဤရာဇသတ်ကြီးအရ ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်နေစဉ် လူသတ်မှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကိုသေဒဏ်ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

(၂) မည်သူမဆို၊ အခြားအချက်မျိုး၌ လူသတ်မှုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကိုတသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ အလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ ပြုလုပ်မှုတခုခုသည် တင်ကူးကြံရွယ်သော ပြုလုပ်မှုဖြစ်သည်မဖြစ်သည် ဆိုသော အချက်မှာ ကြောင်းခြင်းရာ ပြဿနာဖြစ်သည်။

၃၀၃။ ။ * * * * * *

လူသတ်မှုမမြောက်သည့် ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော လူသေမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၃၀၄။ ။ မည်သူမဆို၊ လူသတ်မှုမမြောက်သည့် ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ် ထိုက်သောလူသေမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကိုတသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ပေါ့လျော့ခြင်းဖြင့်သေစေမှု။

၃၀၄-က။ ။ မည်သူမဆို၊ ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော လူသေမှုအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ လူသတ်မှုအဖြစ်ဖြင့် သော်၎င်း ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းမခံထိုက်သော အရမ်းပြုလုပ်မှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေါ့လျော့သော ပြုလုပ်မှုကို ပြု၍လူကိုသေစေလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုး မျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်

လည်းချမှတ်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် အဆိုပါပြုလုပ်မှုကို၊ သေစေတန်ရာသည်ဟု သိလျက်နှင့်ပြုလျှင်၊ ထောင်ဒဏ်ကိုတိုး၍ ဆယ်နှစ်ထိချမှတ်နိုင်သည်။

ကလေးဖြစ်စေ၊ ရူးသွပ်သူဖြစ်စေ၊ မိမိကိုယ်ကို မိမိသတ်သည်ကို အားပေးကူညီခြင်း။

၃၀၅။ ။ အသက်ဆယ့်ရှစ်နှစ်အောက် ကလေးဖြစ်စေ၊ ရူးသွပ်သူဖြစ်စေ၊ သွေးလေချောက်ချား သူဖြစ်စေ၊ ဝမ်းတွင်းရူးဖြစ်စေ၊ မူးယစ်နေသူဖြစ်စေ မိမိကိုယ်ကိုသတ်သည်တွင် မည်သူမဆို၊ ထိုသို့ သတ်သည်ကို အားပေးကူညီလျှင်၊ ထိုသူကိုသေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ် ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

တဦးတယောက်သောသူ မိမိကိုယ်ကိုမိမိသတ်ခြင်းကို အားပေးကူညီခြင်း။

၃၀၆။ ။ တဦးတယောက်သောသူသည် မိမိကိုယ်ကို မိမိသတ်သည်တွင် မည်သူမဆို ထိုသို့သတ်သည်ကို အားပေးကူညီလျှင်၊ ထိုသူကိုဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင် သည်။

လူသတ်မှုကို ကျူးလွန်ရန်အားထုတ်ခြင်း။

၃၀၇။ ။ ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြုရာတွင် သေခြင်းကိုဖြစ်စေခဲ့သော် လူသတ်မှုမြောက်နိုင်မည့် ကြံရွယ်ချက် ဖြင့်၎င်း၊ ထိုကဲ့သို့သော (ပြုလုပ်မှုတခုခုကို ပြုရာတွင် သေခြင်းကို ဖြစ်စေခဲ့သော် လူသတ်မှု မြောက်နိုင် မည့်) ပတ်ဝန်းကျင် ကြောင်းချင်းရာဖြင့်၎င်း မည်သူမဆို၊ ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုဆယ်နှစ် ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။ ထို့ပြင် ထိုပြုလုပ်မှုဖြင့် တဦးတ ယောက်သောသူအား နာကျင်စေလျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ အထက်ကဆိုခဲ့သော ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်နိုင်သည်။

တသက်တကျွန်းဒဏ်ခံနေရသူတို့က အားထုတ်ခြင်း။

တသက်တကျွန်းဒဏ်ခံနေရစဉ်က ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် သူတပါးကို နာကျင်စေလျှင်၊ ထိုသူကိုသေဒဏ်ချမှတ်နိုင်သည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူကိုသတ်ရန် ကြံရွယ်၍ မောင်မဲကမောင်ဖြူကို သေနတ်နှင့်ပစ်၏။ မောင်ဖြူသေခဲ့သော် မောင်မဲလူသတ်မှုမြောက်နိုင်မည့် ပတ်ဝန်းကျင်ကြောင်းခြင်းရာဖြင့်ပစ်ခြင်းဖြစ်လျှင်၊ မောင်မဲသည် ဤအမှု၌ ဤပုဒ်မအရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထိုက်သည်။

(ခ) မောင်ဖြူသည် သေစေရန်ကြံရွယ်ချက်နှင့် လူသူမရှိသော အရပ်တွင် အသက်အရွယ်နုနယ်သော ကလေးကိုစွန့်ပစ်ထား၏။ ကလေးမသေစေကာမူ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မတွင် ဖေါ်ပြထားသည့် ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ဂ) မောင်နီကိုသတ်ရန် ကြံရွယ်ချက်နှင့် မောင်ဖြူသည် သေနတ်တလက်ကို ဝယ်၍ယမ်းထိုး၏။ ထိုသို့သေနတ်ကို ယမ်းထိုးရုံမျှနှင့် မောင်ဖြူသည် ပြစ်မှုကိုမကျူးလွန်သေး၊ မောင်ဖြူသည်မောင်နီကို သေနတ်နှင့်ပစ်မှသာလျှင်၊ ဤပုဒ်မတွင်ဖေါ်ပြထားသည့်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။ ထိုသို့သေနတ် နှင့်ပစ်၍ မောင်နီကိုထိခိုက်နာကျင်စေလျှင်၊ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မ (ပဌမစာပိုဒ်) အောက်ပိုင်းတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သည်။

(ဃ) မောင်နီကို အဆိပ်ခတ်၍ သတ်ရန်ကြံရွယ်ချက်နှင့် မောင်ဖြူသည် အဆိပ်ကိုဝယ်၍ အစာနှင့် ရောနှောပြီးလျှင် မိမိလက်တွင်ထား၏။ ထိုသို့ပြုရုံမျှနှင့် မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မတွင်ပါသည့်ပြစ်မှုကို မကျူးလွန်သေး။ ထိုအစာကို မောင်နီ၏ထမင်းစားပွဲပေါ်တွင်တင်ထားမှသာလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မောင်နီ၏ ထမင်းစားပွဲပေါ်တွင် တင်ထားရန် မောင်နီ၏အစေခံများကို ပေးအပ်မှသာလျှင် မောင်ဖြူ သည် ဤပုဒ်မတွင် ဖေါ်ပြထားသည့်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော လူသေမှုကို ကျူးလွန်ရန်အားထုတ်ခြင်း။

၃၀၈။ ။ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြုရာတွင် သေခြင်းကိုဖြစ်စေခဲ့သော် လူသတ်မှုမမြောက်သည့် ရာဇဝတ် ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော လူသေမှုမြောက်နိုင်သည့် ကြံရွယ်ချက်ဖြင့်၎င်း၊ ထိုကဲ့သို့သော ပတ်ဝန်းကျင် ကြောင်းခြင်းရာဖြင့်၎င်း မည်သူမဆို၊ ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုသုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုး မျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။ ထို့ပြင် ပြုလုပ်မှုဖြင့် တဦးတယောက်သောသူအား နာကျင်စေလျှင်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဥပမာ။

ရုတ်တရက်အကြီးအကျယ်ဒေါသထွက်အောင် ပြုမှုကိုခံရသဖြင့် မောင်မဲသည် မောင်ဖြူကိုသေနတ်နှင့် ပစ်ခတ်၏။ မောင်ဖြူသေဆုံးခဲ့သော်၊ လူသတ်မှုမမြောက်သည့် ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော လူသေမှု မြောက်နိုင်မည့် ပတ်ဝန်းကျင်ကြောင်းခြင်းရာဖြင့်ပစ်ခြင်းဖြစ်လျှင်၊ မောင်မဲသည် ဤပုဒ်မတွင် ဖေါ်ပြ ထားသည့်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

မိမိကိုယ်ကိုမိမိ သတ်ရန်အားထုတ်ခြင်း။

၃၀၉။ ။ မည်သူမဆို၊ မိမိကိုယ်ကိုမိမိသတ်ရန် အားထုတ်၍ ထိုပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရန် ရှေ့ရှုသော ပြုလုပ်မှု တခုခုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုတနှစ်ထိအလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

လူသတ်ဓါးပြ။

၃၁၀။ ။ လူသတ်မှုကိုကျူးလွန်၍ဖြစ်စေ၊ လူသတ်မှုပါ ဖက်တွဲ၍ဖြစ်စေ၊ လုယက်မှုကိုသော်၎င်း၊ ကလေး ခိုးမှုကိုသော်၎င်း ကျူးလွန်ရန် မည်သူမဆို၊ အခြားသူ တဦးတယောက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ အများနှင့်ဖြစ်စေ ဖက်စပ်ပေါင်းသင်းလေ့ရှိလျှင်၊ ထိုသူသည်လူသတ်ဓါးပြဖြစ်၏။

ပြစ်ဒဏ်။

၃၁၁။ ။ မည်သူမဆို၊ လူသတ်ဓါးပြဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ် ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ် လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ကိုယ်ဝန်ပျက်စေခြင်း၊ မဖွါးသေးသည့်ကလေးကို နာကျင်စေခြင်း၊ ဆယ့်နှစ်နှစ်အောက်ကလေးကို စွန့်ပစ်ခြင်း၊ ကလေးမွေးဖွါးကြောင်းကို ထိမ်ချန်ခြင်း။

ကိုယ်ဝန်ပျက်စေခြင်း။

၃၇၂။ ။ မည်သူမဆို၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိန်းမ၏ အသက်ကို ကယ်ဆယ်လိုသော သဘောရိုးဖြင့် မဟုတ်ဘဲ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမကို ကိုယ်ဝန်ပျက်စေရန်၊ မိမိအလိုအလျောက်ပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုသုံးနှစ်ထိထောင် ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။ မိန်းမသည် လှုပ်ရှားသော ကိုယ်ဝန်နှင့်ဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ မိမိ၏ကိုယ်ဝန်ကို မိမိပျက်စေသည့်မိန်းမသည် ဤပုဒ်မပါအဓိပ္ပါယ်တွင် အကျုံးဝင် သည်။

မိန်းမကို ပဋိသန္ဓေမတည်နိုင်အောင် ခွဲစိတ်ကုသခြင်း။

၃၇၂-က။ ။ မည်သူမဆို မိန်းမတဦးတယောက်၏ ကိုယ်၊ သို့မဟုတ်စိတ်ကျန်းမာရေးအတွက်၊ ထိုမိန်းမ ကို၊ ပဋိသန္ဓေမတည်နိုင်အောင် ခွဲစိတ်ကုသရန်လိုအပ်ကြောင်းဖြင့်၊ ဤကိစ္စအလို့ငှါ အစိုးရခန့်ထား သည့်အဖွဲ့က ထောက်ခံခြင်း မရှိဘဲ၊ ထိုမိန်းမကို ပဋိသန္ဓေမတည်နိုင်အောင် တမင်ခွဲစိတ်ကုသလျှင်၊ ထိုသူအား သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

သို့ရာတွင် ထိုမိန်းမ၏အသက်ကို ကယ်ဆယ်ရန် အလို့ငှါချက်ခြင်း အရေးယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများတွင်၊ အဆိုပါ ထောက်ခံချက် လက်မှတ်ရယူရန်မလို။

ယောက်ျားကိုပဋိသန္ဓေပေးနိုင်စွမ်းမရှိအောင် ခွဲစိတ်ကုသခြင်း။

၃၇၂-ခ။ ။ မည်သူမဆို၊ ယောက်ျား တဦးတယောက်၏ကိုယ်၊ သို့မဟုတ် စိတ်ကျန်းမာရေးအတွက် ထိုယောက်ျားကို ပဋိသန္ဓေပေးနိုင်စွမ်း မရှိအောင် ခွဲစိတ်ကုသရန် လိုအပ်ကြောင်းဖြင့်၊ ဤကိစ္စအလို့ငှါ၊ အစိုးရခန့်ထားသည့်အဖွဲ့က ထောက်ခံခြင်း မရှိဘဲ၊ ထိုယောက်ျားကို ပဋိသန္ဓေပေးနိုင်စွမ်း မရှိအောင် တမင်ခွဲစိတ်ကုသလျှင်၊ ထိုသူအား သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ပဋိသန္ဓေမတည်နိုင်အောင်၊ သို့မဟုတ် ပဋိသန္ဓေပေးနိုင်စွမ်းမရှိအောင် ခွဲစိတ်ကုသသည်ကို ခံယူခြင်း။

၃၇၂-ဂ။ ။ မည်သူမဆို၊ မိမိ၏ကိုယ်၊ သို့မဟုတ် စိတ်ကျန်းမာရေးအတွက်၊ မိမိကိုပဋိသန္ဓေ မတည်နိုင် အောင် သော်၎င်း၊ ပဋိသန္ဓေပေးနိုင်စွမ်း မရှိအောင် သော်၎င်း၊ ခွဲစိတ်ကုသရန် လိုအပ်ကြောင်းဖြင့်၊ ဤကိစ္စအလို့ငှါ၊ အစိုးရ ခန့်ထားသည့်အဖွဲ့က ထောက်ခံခြင်း မရှိဘဲ၊ ထိုသို့ပဋိသန္ဓေ မတည်နိုင်အောင်၊ သို့မဟုတ် ပဋိသန္ဓေပေးနိုင်စွမ်း မရှိအောင်၊ ခွဲစိတ်ကုသ ပေးသည်ကို မိမိသဘောအလျောက်ခံယူလျှင်၊ ထိုသူအား၊ သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ပဋိသန္ဓေမတည်နိုင်အောင်၊ သို့မဟုတ် ပဋိသန္ဓေပေးနိုင်စွမ်းမရှိအောင် ခွဲစိတ်ကုသခြင်းကြောင့် သေဆုံးမှု။

၃၇၂-ဃ။ ။ မည်သူမဆို တဦးတယောက်သော သူ၏ကိုယ်၊ သို့မဟုတ် စိတ်ကျန်းမာရေးအတွက်၊ ထိုသူကိုပဋိသန္ဓေ မတည်နိုင်အောင်သော်၎င်း၊ ပဋိသန္ဓေပေးနိုင်စွမ်း မရှိအောင် သော်၎င်း၊ ခွဲစိတ်ကုသရန် လိုအပ်ကြောင်းဖြင့်၊ ဤကိစ္စအလို့ငှါ၊ အစိုးရ ခန့်ထားသည့်အဖွဲ့က ထောက်ခံခြင်းမရှိဘဲ၊ ထိုသူကို၊ ထိုသို့ပဋိသန္ဓေ မတည်နိုင်အောင် သို့မဟုတ် ပဋိသန္ဓေပေးနိုင်စွမ်း မရှိအောင် တမင်ခွဲစိတ်ကုသပေးသဖြင့် ထိုသူသေဆုံးလျှင်၊ ထိုသို့ခွဲစိတ်ကုသပေးသူအား၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမက သဘောမတူဘဲ ကိုယ်ဝန်ပျက်စေခြင်း။

၃၃၃။ ။ ကိုယ်ဝန်လှုပ်ရှားသည်ဖြစ်စေ၊ မလှုပ်ရှားသည်ဖြစ်စေ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမက သဘောမတူဘဲ မည်သူမဆို၊ တဆက်တည်း ဖြစ်သော အထက်ပုဒ်မတွင် ဖေါ်ပြထားသည့် ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ကိုယ်ဝန်ပျက်စေရန်အကြံနှင့် ပြုသောပြုလုပ်မှုဖြင့်သေစေခြင်း။

၃၃၄။ ။ မည်သူမဆို၊ ကိုယ်ဝန်ပျက်စေရန်အကြံဖြင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမသေအောင် ပြုလုပ်မှုတခုခုကို ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမက သဘောမတူဘဲပြုခြင်း။

ထို့ပြင်ထိုပြုလုပ်မှုကို ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမက သဘာမတူဘဲပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုတသက်တကျွန်းဒဏ် ဖြစ်စေ၊ အထက်ကဖေါ်ပြခဲ့သည့် ပြစ်ဒဏ်မျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ မိမိပြုသော ပြုလုပ်မှုသည် သေစေတန်ရာသည်ဟု ပြစ်မှုကျူးလွန်သူက သိရန်မလို။

ကလေးအရှင်မွေးဖွါးခြင်းကို တားဆီးရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ မွေးဖွါးပြီးနောက်သေစေရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း ပြုလုပ်မှုတခုခုကို ပြုခြင်း။

၃၃၅။ ။ မည်သူမဆို၊ ကလေးမဖွါးမြင်မီ ထိုကလေးအရှင် မွေးဖွါးခြင်းကို တားဆီးရန်အကြံဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ဖွါးမြင်ပြီးနောက် သေစေရန် အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြု၍၊ ထိုသို့ပြုခြင်းဖြင့် ထိုကလေး အရှင်မွေးဖွါးခြင်းကို တားဆီးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖွါးမြင်ပြီးနောက် သေစေလျှင်၊ ထိုသို့ပြုခြင်းသည် အမိအသက်ကို ကယ်ဆယ်ရန်သဘောရိုးဖြင့် ပြုခြင်းမဟုတ်ခဲ့သော်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

လှုပ်ရှားသော ကိုယ်ဝန်ရှိအမိဝမ်းတွင်း ကလေးကိုသေစေခြင်း။

၃၃၆။ ။ မည်သူမဆို၊ ဥပဒေနှင့်ညီသော အပြစ်လွတ်ခွင့်မရှိဘဲ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမအား သေစေတန်ရာ သည်ကို သိလျက်နှင့် ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြု၍၊ ထိုသို့ပြုခြင်းဖြင့် လှုပ်ရှားသော ကိုယ်ဝန်ရှိအမိဝမ်းတွင်း ကလေးကို သေစေလျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ဥပမာ။

မောင်ဖြူသည်ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမအား သေစေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်အကယ်၍ ထိုမိန်းမသေခဲ့ သော် ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော လူသေမှုမြောက်မည့် ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြု၏။ မိန်းမသည် နာကျင်ရုံမျှရှိ၍ မသေ။ သို့ရာတွင် လှုပ်ရှားသော ကိုယ်ဝန်ရှိ အမိဝမ်းတွင်းကလေးကိုကားသေစေ၏။ ထို့ကြောင့် မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မတွင် ဖေါ်ပြထားသောပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

မိဘက၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိန်းသိမ်းသူက အသက်ဆယ့်နှစ်နှစ်အောက် ကလေးကိုစွန့်ပစ်ခြင်း။

၃၃၇။ ။ အသက်ဆယ့်နှစ်နှစ်အောက် ကလေး၏ အဘက၊ သို့တည်းမဟုတ် အမိကသော်၎င်း၊ ထိန်းသိမ်း သူကသော်၎င်း ထိုကလေးကို လုံးဝစွန့်ပစ်ရန်အကြံဖြင့်၊ မည်သည့်နေရာတွင်မဆို စွန့်ပစ်ထားလျှင်၊ ထိုသူကိုခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ စွန့်ပစ်ထားခြင်းကြောင့် ကလေးသေဆုံးခဲ့သော် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို အမှုအားလျော်စွာ လူသတ်မှုနှင့်ဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော လူသေမှုနှင့်ဖြစ်စေ စစ်ဆေးစီရင်သည်ကို တားမြစ် ရန် ဤပုဒ်မကမရည်ရွယ်။

ကလေးအလောင်းကို တိတ်တဆိတ် ဖျောက်ဖျက်ခြင်းဖြင့်၊ မွေးဖွါးသည်ကို ထိမ်ချန်ခြင်း။

၃၁၈။ ။ မမွေးဖွါးမီဖြစ်စေ၊ မွေးဖွါးပြီးနောက်ဖြစ်စေ၊ မွေးဖွါးသည့်အတွင်းဖြစ်စေ ကလေးသေဆုံး၍၊ ထိုကလေး၏ အလောင်းကို တိတ်တဆိတ်မြေမြှုပ်ခြင်းဖြင့်သော်ငင်း၊ အခြားနည်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် သော်ငင်း ကလေးမွေးဖွါးကြောင်းကို တမင်ထိမ်ချန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိမ်ချန်ရန်အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

နာကျင်စေမှု။

၃၁၉။ ။ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအားကိုယ်အင်္ဂါနာကျင်အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အနာ ရောဂါ စွဲကပ်အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ချည့်နဲ့အောင်ပြုလျှင်၊ ထိုသူသည် နာကျင်စေမှုကိုပြုသည် မည်၏။

အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှု။

၃၂၀။ ။ အောက်ပါနာကျင်စေမှုများသာလျှင် “အပြင်းအထန်” နာကျင်စေမှုမည်၏။

ပဌမ။ ။ လူကိုသင်းကွပ်ခြင်း။

ဒုတိယ။ ။ လူ၏မျက်စိတဖက်ဖက်ကို အမြဲမမြင်အောင်ပြုခြင်း။

တတိယ။ ။ လူ၏ နားတဖက်ဖက်ကို အမြဲမကြားအောင်ပြုခြင်း။

စတုတ္ထ။ ။ ကိုယ်လက်အင်္ဂါ အဆစ်အမျက် တခုခုကျိုးပဲ့ပျက်စီးအောင်ပြုခြင်း။

ပဥ္စမ။ ။ ကိုယ်လက်အင်္ဂါ အဆစ်အမျက် တခုခု၏ အင်အားကိုဖျက်ဆီးခြင်း။ သို့တည်းမဟုတ် အမြဲချို့တဲ့အောင်ပြုခြင်း။

ဆဋ္ဌမ။ ။ ဦးခေါင်းကိုဖြစ်စေ၊ မျက်နှာကိုဖြစ်စေ၊ အမြဲအရုပ်ဆင်းပျက်အောင် ပြုခြင်း။

သတ္တမ။ ။ အရိုးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် သွားကို ကျိုးအက်ကွဲအောင်ဖြစ်စေ၊ တိမ်းလွဲအောင်ဖြစ်စေ ပြုခြင်း။

အဋ္ဌမ။ ။ အသက်ကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေအောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နာကျင်ခံရသူသည် ရက်ပေါင်းနှစ်ဆယ် အတွင်းကိုယ်အင်္ဂါအပြင်းအထန် ဝေဒနာခံရအောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရက်ပေါင်းနှစ်ဆယ်အတွင်း မိမိလုပ်ဆောင်မြဲအလုပ်အကိုင်တို့ကို မလုပ်ကိုင်နိုင်အောင် နာကျင်စေခြင်း။

မိမိအလိုအလျောက်နာကျင်စေမှု။

၃၂၁။ ။ တဦးတယောက်သောသူကို နာကျင်စေရန် အကြံဖြင့်သော်ငင်း၊ နာကျင်စေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်ငင်း မည်သူမဆို၊ ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြု၍၊ ထိုသို့ပြုခြင်းဖြင့် နာကျင်စေလျှင်၊ ထိုသူသည် “မိမိအလိုအလျောက် နာကျင်စေမှု” ကိုဖြစ်စေသည်မည်၏။

မိမိအလိုအလျောက်အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှု။

၃၂၂။ ။ မည်သူမဆို၊ မိမိအလိုအလျောက် နာကျင်စေသည်တွင်၊ နာကျင်စေရန် မိမိကြံရွယ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြင်းအထန် နာကျင်စေတန်ရာသည်ကို မိမိသိသော နာကျင်စေမှုသည် အပြင်းအထန် နာကျင်စေမှုဖြစ်လျှင်ငင်း၊

မိမိကပြုသော နာကျင်စေမှုသည် အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှုဖြစ်လျှင်၎င်း ထိုသူသည် “မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှု” ကိုဖြစ်စေသည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ တဦးတယောက်သောသူသည် အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှုကိုပြုသော အခါမှာမှတပါး၊ ထို့ပြင်အပြင်းအထန်နာကျင်စေရန် ကြံရွယ်သောအခါမှာမှတပါး၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြင်းအထန်နာကျင် စေတန်ရာသည်ကို သိသောအခါမှာမှ တပါးမိမိအလိုအလျောက်အပြင်းအထန်နာကျင်စေသည်မမည်။ သို့ရာတွင်အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှု တမျိုးကိုဖြစ်စေရန်ကြံသော်လည်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဖြစ်စေ တန်ရာသည်ကိုသိသော်လည်း အခြားသော အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှုကို အကယ်ဖြစ်စေလျှင်၊ ထိုသူသည် မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန်နာကျင်စေသည်မည်၏။

ဥပမာ။

မောင်ဖြူသည်မောင်နီ၏မျက်နှာကို အမြဲရုပ်ဆင်းပျက်အောင် ကြံရွယ်လျက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရုပ်ဆင်း ပျက်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်ရိုက်နှက်၏။ ထိုကဲ့သို့ရိုက်နှက်ခြင်းကြောင့် မောင်နီ၏ မျက်နှာသည် အမြဲရုပ်ဆင်းမပျက်။ သို့ရာတွင်မောင်နီမှာ ကိုယ်အင်္ဂါအပြင်းအထန်နာကျင်သော ဝေဒနာကို ရက်ပေါင်း နှစ်ဆယ်ခံရ၏။ ဤအမှုတွင်၊ မောင်ဖြူသည် မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန် နာကျင်စေမှု ပြုသည် မည်၏။

မိမိအလိုအလျောက်နာကျင်စေမှု အတွက်ပြစ်ဒဏ်။

☐

၃၂၃။ ။ ပုဒ်မ ၃၃၄ ၌ ပြဋ္ဌာန်းထားသော အချက်မှာမှတပါး၊ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား မိမိအလိုအလျောက် နာကျင်စေလျှင်၊ ထိုသူကိုတနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေ ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဘေးဖြစ်စေတတ်သော လက်နက်ဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် နည်းဖြင့်မိမိအလိုအလျောက်နာကျင်စေမှု။

☐

၃၂၄။ ။ ပုဒ်မ ၃၃၄ ၌ ပြဋ္ဌာန်းထားသော အချက်မှာမှတပါး၊ ပစ်ခတ်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခုတ်ဖြတ်ရန် ကိရိယာတခုခုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရန်မူသောလက်နက်အဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲလျှင် သေစေတန်ရာသော ကိရိယာတခုခုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မီးဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အပူရှိန်ရှိသော အရာဝတ္ထု တခုခုဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အဆိပ်ဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် စားလောင်စေတတ်သော အရာဝတ္ထုတခုခုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ပေါက်ကွဲတတ်သော အရာဝတ္ထုတခုခုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရှူရှိုက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မျိုချလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် သွေးထဲသို့ရောက်သွားလျှင် လူကိုယ်ခန္ဓာကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေတတ်သော အရာဝတ္ထုတခုခု ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ တိရစ္ဆာန်တကောင်ကောင်ဖြင့် ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား မိမိအလိုအ လျောက် နာကျင်စေလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ် လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှု အတွက်ပြစ်ဒဏ်။

☐

၃၂၅။ ။ ပုဒ်မ ၃၃၅ ၌ ပြဋ္ဌာန်းထားသော အချက်မှာမှတပါး၊ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန်နာကျင်စေလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရ မည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ဘေးဖြစ်စေတတ်သောလက်နက်ဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် နည်းဖြင့်မိမိအလိုအလျောက်အပြင်းအထန် နာကျင်စေမှု။

☐

၃၂၆။ ။ ပုဒ်မ ၃၃၅ ၌ ပြဋ္ဌာန်းထားသော အချက်မှာမှတပါး၊ ပစ်ခတ်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခုတ်ဖြတ်ရန် ကိရိယာတခုခုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရန်မူသော လက်နက်အဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲလျှင် သေစေတန်ရာသော ကိရိယာတခုခုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မီးဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အပူရှိန်ရှိသော အရာဝတ္ထု တခုခုဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အဆိပ်ဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် စားလောင်စေတတ်သော အရာဝတ္ထုတခုခုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ပေါက်ကွဲတတ်သော အရာဝတ္ထုတခုခုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရှူရှိုက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မျိုချလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် သွေးထဲသို့ရောက်သွားလျှင် လူကိုယ်ခန္ဓာကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေတတ်သော အရာဝတ္ထုတခုခု ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ တိရစ္ဆာန်တကောင်ကောင်ဖြင့် ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား မိမိအလိုအ လျောက် အပြင်းအထန်နာကျင်စေလျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ပစ္စည်းကိုချောက်လှန့်တောင်းရန် ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့်မညီသော ပြုလုပ်မှုကိုပြုစေခြင်းငှါ၊ အတင်း အဓမ္မပြုရန် ဖြစ်စေမိမိအလိုအလျောက်နာကျင်စေမှု။

၃၂၇။ ။ အပြုခံရသူထံမှဖြစ်စေ၊ အပြုခံရသူနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူထံမှဖြစ်စေ ပစ္စည်းကို၊ သို့တည်း မဟုတ် အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသားကို ချောက်လှန့်တောင်းရန်သော်၎င်း၊ ဥပဒေနှင့်မညီသော အရာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို လွယ်ကူစေသော အရာကိုပြုစေခြင်းငှါ အပြုခံရသူကို ဖြစ်စေ၊ အပြုခံရသူနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူကိုဖြစ်စေ အတင်းအဓမ္မပြုစေရန်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ မိမိ အလိုအလျောက် နာကျင်စေလျှင်၊ ထိုသူကိုဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ် လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် ကြံရွယ်၍အဆိပ်စသည်များဖြင့် နာကျင်စေမှု။

၃၂၈။ ။ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား နာကျင်စေရန် ကြံရွယ်ချက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုကျူး လွန်ရန် ကြံရွယ်ချက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို လွယ်ကူစေရန် ကြံရွယ်ချက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ နာကျင်စေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ အဆိပ်ကိုသော်၎င်း၊ ထိုင်းမှိုင်းစေသော၊ သို့တည်းမဟုတ် မူးယစ်စေသော၊ သို့တည်းမဟုတ် မကျန်းမမာစေသော ဆေးဘက်ဝင်ဝတ္ထုကိုသော်၎င်း၊ မကျန်းမမာစေ သော အခြားအရာဝတ္ထုတခုခုကိုသော်၎င်း သင့်စေလျှင်၊ ထိုသူကိုဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ပစ္စည်းကိုချောက်လှန့်တောင်းရန်ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့်မညီသော ပြုလုပ်မှုကိုပြုစေခြင်းငှါ အတင်း အဓမ္မပြုရန် ဖြစ်စေ၊ မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှု။

၃၂၉။ ။ အပြုခံရသူထံမှဖြစ်စေ၊ အပြုခံရသူနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူထံမှ ဖြစ်စေပစ္စည်းကို၊ သို့တည်း မဟုတ် အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသားကို ချောက်လှန့်တောင်းရန်သော်၎င်း၊ ဥပဒေနှင့်မညီသော အရာ ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို လွယ်ကူစေသောအရာကိုပြုစေခြင်းငှါ အပြုခံရသူကို ဖြစ်စေ၊ အပြုခံရသူနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူကိုဖြစ်စေ အတင်းအဓမ္မပြုစေရန်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ မိမိ အလိုအလျောက် အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုတသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ် ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ချောက်လှန့်၍ဖြောင့်ချက်ယူရန်ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းကိုပြန်ပေးအောင် အတင်းအဓမ္မပြုလုပ်ရန်ဖြစ်စေ မိမိအလိုအလျောက်နာကျင်စေမှု။

၃၃၀။ ။ အပြုခံရသူထံမှဖြစ်စေ၊ အပြုခံရသူနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သောသူထံမှဖြစ်စေပြစ်မှု၊ သို့တည်း မဟုတ် အကျင့်ပျက်ပြားမှု ပေါ်စေနိုင်သော ဖြောင့်ချက်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့သော သတင်းပေး ချက်ကိုချောက်လှန့်၍ တောင်းရန်သော်၎င်း၊ အပြုခံရသူအား၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြုခံရသူနှင့် အကျိုး သက်ဆိုင်သူအား ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ၊ အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ ပြန်ပေးအောင်၊ သို့တည်း မဟုတ် ပြန်ပေးစေအောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တောင်းဆိုချက်ကိုဖြစ်စေ၊ လိုလားချက်ကိုဖြစ်စေ မေး အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ၊ အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ ပြန်ရစေနိုင်သော သတင်းကိုပေးအောင် အတင်းအဓမ္မပြုစေရန်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ မိမိအလိုအလျောက် နာကျင်စေမှုကို ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်အပြင်၊ ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ဥပမာများ။

(က) ရာဇဝတ်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ကြောင်း မောင်မဲထံမှ ဖြောင့်ချက်ရစေရန်၊ ရဲအရာရှိမောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို ညဥ်းပန်းနှိပ်စက်၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ခ) ခိုးရာပါပစ္စည်းထားသော အရပ်ကိုပြစေရန်၊ ရဲအရာရှိ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကိုညဥ်းပန်း နှိပ်စက် ၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ဂ) ပေးဆောင်ရမည်ဖြစ်သော အခွန်မပြေကျန်ငွေကို ပေးစေရန်အခွန်တော်အရာရှိ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို ညဥ်းပန်းနှိပ်စက်၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ဃ) ငှါးရမ်းခ ပေးစေရန်၊ မြေရှင်မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို ညဥ်းပန်းနှိပ်စက်၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်မည်၏။

ချောက်လှန့်၍ ဖြောင့်ချက်ယူရန်ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းကိုပြန်ပေးအောင် အတင်းအဓမ္မပြုရန်ဖြစ်စေ၊ မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှု။

၃၃၁။ ။ အပြုခံရသူထံမှဖြစ်စေ၊ အပြုခံရသူနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သော သူထံမှဖြစ်စေပြစ်မှု၊ သို့တည်း မဟုတ် ကိုယ်ကျင့်ပျက်ပြားမှုပေါ်စေနိုင်သောဖြောင့်ချက်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့သောသတင်းပေး ချက်ကို ချောက်လှန့်၍ တောင်းရန်သော်၎င်း အပြုခံရသူအား၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြုခံရသူနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူအားပစ္စည်းကို ဖြစ်စေ၊ အဘိုးတန်စာတမ်း အမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ ပြန်ပေးအောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြန်ပေးစေအောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တောင်းဆိုချက်ကိုဖြစ်စေ၊ လိုလားချက်ကိုဖြစ်စေ ပေးအပ်အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ၊ အဘိုးတန်စာတမ်း အမှတ်အသားကို ဖြစ်စေ၊ ပြန်ရစေနိုင်သော သတင်းကိုပေးအောင် အတင်းအဓမ္မပြုစေရန်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ မိမိအလို အလျောက်အပြင်းအထန် နာကျင်စေမှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ် ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအား တာဝန်ဝတ်တရားဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ဟန့်တားရန်မိမိအလိုအလျောက် နာကျင်စေမှု။

၃၃၂။ ။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် တာဝန်ဝတ်တရားဆောင်ရွက်နေသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သူကို မိမိအလိုအလျောက် နာကျင်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူကိုဖြစ်စေ၊ အခြားပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကိုဖြစ်စေ ပြည့်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် တာဝန်ဝတ်တရားဆောင်ရွက်ခြင်းမှ တားဆီးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဟန့်တား ရန်အကြံဖြင့် မိမိအလိုအလျောက် နာကျင်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း အဖြစ် ဖြင့်မိမိ၏

တာဝန်ဝတ်တရားကို ဥပဒေနှင့်အညီဆောင်ရွက်နေစဉ် ထိုသူပြုပြီးသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုရန်အား ထုတ်ပြီးသော အကြောင်းကြောင့် ထိုသူအားမိမိအလို အလျောက် နာကျင်စေမှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသို့နာကျင် စေမှုပြုသော သူကိုသုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအား တာဝန်ဝတ်တရားဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ဟန့်တားရန်မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှု။

၃၃၃။ ။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် တာဝန်ဝတ်တရားဆောင်ရွက်နေသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သူကို မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန်နာကျင်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူကိုဖြစ်စေ၊ အခြားပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းကိုဖြစ်စေ ပြည့်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် တာဝန်ဝတ်တရားဆောင်ရွက်ခြင်းမှ တားဆီးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဟန့်တားရန်အကြံဖြင့် မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန်နာကျင်စေလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့်မိမိ၏ တာဝန်ဝတ်တရားကို ဥပဒေနှင့်အညီဆောင်ရွက်နေစဉ် ထိုသူပြုပြီးသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုရန်အားထုတ်ပြီးသော အကြောင်းကြောင့် ထိုသူအားမိမိ အလို အလျောက် အပြင်းအထန် နာကျင်စေမှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသို့နာကျင်စေမှုပြုသော သူကိုဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ဒေါသထွက်အောင် ပြုမှုကြောင့် မိမိအလိုအလျောက်နာကျင်စေမှု။

၃၃၄။ ။ ဒေါသထွက်အောင် ပြုသူမှတပါး၊ အခြားသူအား နာကျင်စေရန် မကြံရွယ်ခဲ့သော်၊ သို့တည်း မဟုတ် နာကျင်စေတန်ရာသည်ကို မိမိမသိခဲ့သော် မည်သူမဆို၊ မိမိအားရုတ်တရက် အကြီးအကျယ် ဒေါသထွက်အောင်ပြုမှုကြောင့် မိမိအလိုအလျောက် နာကျင်စေမှုကို ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို တလထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဒေါသထွက်အောင် ပြုမှုကြောင့် မိမိအလိုအလျောက်အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှု။

၃၃၅။ ။ ဒေါသထွက်အောင် ပြုသူမှတပါး၊ အခြားသူအား နာကျင်စေရန် မကြံရွယ်ခဲ့သော်၊ သို့တည်း မဟုတ် နာကျင်စေတန်ရာသည်ကို မိမိမသိခဲ့သော် မည်သူမဆို၊ မိမိအားရုတ်တရက် အကြီးအကျယ် ဒေါသထွက်အောင်ပြုမှုကြောင့် မိမိအလိုအလျောက် အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှုကို ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို လေးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ နှစ်ထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရ မည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ အထက်ပါပုဒ်မ ၃၃၄ နှင့် ၃၃၅ တို့သည် ပုဒ်မ ၂၉၉ (၂) ရှိကင်းလွတ်ချက် (က) ပါခြွင်းချက်များနှင့်မဆန့်ကျင်စေရ။

အခြားသူ၏ အသက်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် လုံခြုံရေးကို ဘေးဖြစ်စေသော ပြုလုပ်မှု။

၃၃၆။ ။ လူ့အသက်ကိုဖြစ်စေ၊ အခြားသူတို့၏ လုံခြုံရေးကိုဖြစ်စေ ဘေးဖြစ်အောင် မည်သူမဆို၊ အရမ်းသော်ငင်း၊ ပေါ့လျော့စွာသော်ငင်း ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုတနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုး မျိုးဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခြားသူ၏ အသက်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် လုံခြုံရေးကို ဘေးဖြစ်စေသော ပြုလုပ်မှုတခုခုကို ပြုခြင်းဖြင့်နာကျင်စေမှု။

၃၃၇။ ။ လူ့အသက်ကိုဖြစ်စေ၊ အခြားသူတို့၏ လုံခြုံရေးကိုဖြစ်စေ၊ ဘေးဖြစ်အောင် မည်သူမဆို၊ အရမ်းသော်ငင်း၊ ပေါ့လျော့စွာသော်ငင်း ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြုခြင်းဖြင့် တဦးတယောက်သောသူအား နာကျင်စေလျှင်၊

ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ် ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခြားသူ၏ အသက်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် လုံခြုံရေးကို ဘေးဖြစ်စေသော ပြုလုပ်မှုတခုခုကို ပြုခြင်းဖြင့်အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှု။

၃၃၈။ ။ လူ့အသက်ကိုဖြစ်စေ၊ အခြားသူတို့၏ လုံခြုံရေးကိုဖြစ်စေ၊ ဘေးဖြစ်အောင် မည်သူမဆို၊ အရမ်း သော်၎င်း၊ ပေါ့လျော့စွာသော်၎င်း ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြုခြင်းဖြင့် တဦးတယောက်သောသူအား အပြင်း အထန် နာကျင်စေလျှင်၊ ထိုသူကိုငါးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

မတရားတားဆီးကန့်ကွက်ခြင်းနှင့် မတရားချုပ်နှောင်ထားခြင်း။

မတရားတားဆီးကန့်ကွက်မှု။

၃၃၉။ ။ တဦးတယောက်သောသူသွားလာပိုင်ခွင့်ရှိသော အရပ်သို့မသွားမလာရအောင် တားဆီးရန် မည်သူမဆို၊ ထိုသူအား မိမိအလိုအလျောက် ပိတ်ပင်လျှင်၊ ထိုပိတ်ပင်သူသည် မတရားတားဆီး ကန့်ကွက်သည်မည်၏။

ကင်းလွတ်ချက်။ ။ ကုန်းတွင်ဖြစ်စေ၊ ရေတွင်ဖြစ်စေ ကိုယ်ပိုင်လမ်းကို တရားသဖြင့် ပိတ်ပင်ခွင့်ရှိ သည်ဟု သဘောရိုးနှင့်ယုံကြည်၍ ပိတ်ပင်ခြင်းသည် ဤပုဒ်မ၏အဓိပ္ပါယ်တွင် အကျုံးဝင်သော ပြစ်မှုမဟုတ်။

ဥပမာ။

လမ်းကိုပိတ်ပင်ပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း သဘောရိုးနှင့်ယုံကြည်ခြင်းမရှိဘဲ၊ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲသွားလာ ပိုင်ခွင့်ရှိသော လမ်းကလေးကိုပိတ်ပင်၏။ ထို့ကြောင့် မောင်မဲသည် တားဆီးခြင်းခံရသည်။ မောင်ဖြူ သည် မောင်မဲကို မတရားတားဆီးကန့်ကွက်သည်မည်၏။

မတရား ချုပ်နှောင်ထားမှု။

၃၄၀။ ။ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူကို၊ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ထားသော နေရာမှအခြားသို့မသွား မလာရအောင် တားဆီးရန်မတရားတားဆီးကန့်ကွက်လျှင်၊ တားဆီးကန့်ကွက်သူသည် ထိုသူကိုမတရား ချုပ်နှောင်ထားသည်မည်၏။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို ကာထားသောနံရံအတွင်းသို့ ဝင်စေပြီးလျှင်၊ တံခါးကို သော့ခတ် ထား၏။ ထိုသို့သော့ခတ်ထားသဖြင့် မောင်မဲသည် နံရံအပြင်ဘက်သို့မထွက်နိုင်ချေ၊ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို မတရားချုပ်နှောင်ထားသည်မည်၏။

(ခ) အဆောက်အအုံတခု၏ ထွက်ပေါက်များ၌၊ မောင်ဖြူသည် သေနတ်လက်နက်ကိုင်များကို ချထားပြီး လျှင်၊ ထိုအဆောက်အအုံ၏ အပြင်ဘက်သို့ မောင်မဲထွက်သွားရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုချထားသော သူများကသေနတ်နှင့်မောင်မဲကို ပစ်လိမ့်မည်ဟု မောင်ဖြူက မောင်မဲကို ပြော၏။ မောင်ဖြူသည်မောင်မဲ ကို မတရားချုပ်နှောင်ထားသည်မည်၏။

မတရားတားဆီးကန့်ကွက်မှု အတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၃၄၁။ ။ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူကို မတရားတားဆီးကန့်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကို တလထိ အလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မတရားချုပ်နှောင်ထားမှု အတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၃၄၂။ ။ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူကို မတရားချုပ်နှောင်ထားလျှင်၊ ထိုသူကိုတနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သုံးရက်၊ သို့တည်းမဟုတ် သုံးရက်ထက်ပို၍ မတရားချုပ်နှောင်ထားမှု။

၃၄၃။ ။ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူကို သုံးရက်သော်ငင်း၊ သုံးရက်ထက်ပို၍ သော်ငင်း မတရားချုပ်နှောင်ထားလျှင်၊ ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ် လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဆယ်ရက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆယ်ရက်ထက်ပို၍ မတရားချုပ်နှောင်ထားမှု။

၃၄၄။ ။ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူကို ဆယ်ရက်သော်ငင်း၊ ဆယ်ရက်ထက်ပို၍ သော်ငင်း မတရားချုပ်နှောင်ထားလျှင်၊ ထိုသူကိုသုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

လွတ်ခွင့်အမိန့် ထုတ်ဆင့်ခြင်းခံရပြီးသော သူကိုမတရားချုပ်နှောင်ထားမှု။

၃၄၅။ ။ တဦးတယောက်သောသူအတွက် လွတ်ခွင့်အမိန့်ကို နည်းလမ်းတကျ ထုတ်ဆင့်ပြီးကြောင်း သိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ ထိုသူအားမတရားချုပ်နှောင်ထားလျှင်၊ ထိုချုပ်နှောင်ထားသူကို ဤအခန်းပါ အခြားပုဒ်မ တခုခုအရ ထိုက်သင့်သော ထောင်ဒဏ်အပြင် နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးကိုလည်း ချမှတ်ရမည်။

လျှို့ဝှက်စွာ မတရားချုပ်နှောင်ထားမှု။

၃၄၆။ ။ တဦးတယောက်သောသူကို ချုပ်နှောင်ထားသည်တွင်၊ ထိုသို့ချုပ်နှောင်ထားခြင်းကို အချုပ် အနှောင် ခံရသူနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သောသူဖြစ်စေ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်စေ မသိအောင်သော်ငင်း၊ ချုပ်နှောင်ထားသောနေရာကို အဆိုပါသူတဦးဦးမသိအောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မတွေ့မမြင်အောင်သော် ငင်း ကြံရွယ်ကြောင်း ဖေါ်ပြသောနည်းဖြင့် မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား မတရားချုပ်နှောင် ထားလျှင်၊ ထိုသူကို မတရားချုပ်နှောင်ထားမှုအတွက် ထိုက်သင့်သောပြစ်ဒဏ်အပြင် နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးကိုလည်း ချမှတ်ရမည်။

ပစ္စည်းကိုချောက်လှန့်တောင်းရန်ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့်မညီသော ပြုလုပ်မှုကိုပြုစေခြင်းငှါ အတင်း အဓမ္မပြုရန် ဖြစ်စေ မတရားသဖြင့် ချုပ်နှောင်ထားမှု။

၃၄၇။ ။ အချုပ်အနှောင် ခံရသူထံမှဖြစ်စေ၊ ချုပ်နှောင် ခံရသူနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သောသူထံမှဖြစ်စေ ပစ္စည်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသားကို ချောက်လှန့်တောင်းရန်သော်ငင်း၊ ထိုသူတဦးဦးအား ဥပဒေနှင့်မညီသော အရာကိုအတင်းအဓမ္မပြုစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန် ခြင်းကို လွယ်ကူစေနိုင်သော သတင်းတခုခုကို အတင်းအဓမ္မပေးစေရန်သော်ငင်း မည်သူမဆို၊ တဦးတ ယောက်သောသူအား မတရားသဖြင့် ချုပ်နှောင်ထားလျှင်၊ ထိုသူကိုသုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ချောက်လှန့်၍ဖြောင့်ချက်ယူရန်ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းကိုပြန်ပေးအောင် အတင်းအဓမ္မပြုရန်ဖြစ်စေ မတရားချုပ်နှောင်ထားမှု။

၃၄၈။ ။ ချုပ်နှောင် ခံရသူထံမှဖြစ်စေ၊ ချုပ်နှောင် ခံရသူနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သောသူထံမှဖြစ်စေ ပြစ်မှု၊ သို့တည်းမဟုတ် အကျင့်ပျက်ပြားမှု ပေါ်စေနိုင်သော ဖြောင့်ချက်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့သော သတင်းပေးချက်ကို ချောက်လှန့်၍ တောင်းရန်သော်၎င်း၊ ထိုသူတဦးဦးအားပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ၊ အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ ပြန်ပေးအောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြန်ပေးစေအောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တောင်းဆိုချက်ကိုဖြစ်စေ၊ လိုလားချက်ကိုဖြစ်စေပေးအောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ၊ အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ် အသားကိုဖြစ်စေ ပြန်ရစေနိုင်သော သတင်းကိုပေးအောင် အတင်းအဓမ္မ ပြုစေရန် သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား မတရားချုပ်နှောင်ထားလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုနှင့်လက်ရောက်မှု။

အနိုင်အထက်ပြုမှု။

၃၄၉။ ။ တဦးတယောက်သောသူက သူတပါးကိုအနိုင်အထက်ပြုသည်ဆိုသည်မှာ၊ သူတပါးအားရွေ့လျား စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတပါးရွေ့လျားသည်ကို ပြောင်းလဲစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ရွေ့လျား သည်ကို ရပ်စဲစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတပါး၏ကိုယ်အင်္ဂါတခုခုနှင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုသူဝတ်ဆင်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆောင်ယူသောအရာဝတ္ထုနှင့်ဖြစ်စေ၊ ထိတွေ့မှုရှိလျှင် ထိုသူ၏အာရုံခံစားမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည့် အခြေ၌ရှိသော အရာဝတ္ထုနှင့်ဖြစ်စေ ထိတွေ့အောင်အရာဝတ္ထုတခုခုကို ရွေ့လျားစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအရာဝတ္ထုရွေ့လျားသည်ကို ပြောင်းလဲစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ရွေ့လျား သည်ကို ရပ်စဲစေလျှင်၊ သူတပါးကို အနိုင်အထက်ပြုသည်မည်၏။

သို့ရာတွင်ရွေ့လျားခြင်း၊ ရွေ့လျားမှုပြောင်းလဲခြင်း၊ ရွေ့လျားမှုရပ်စဲခြင်းတခုခုကိုဖြစ်စေသောသူသည် အောက်ဖေါ်ပြပါ နည်းသုံးမျိုးအနက် တမျိုးမျိုးဖြင့် ပြုမှုသာလျှင်၊ ရွေ့လျားခြင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ရွေ့လျားမှုပြောင်းလဲခြင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ရွေ့လျားမှုရပ်စဲခြင်းကို ဖြစ်စေသည်မည်၏။

ပဌမ။ ။ မိမိ၏ကိုယ်အင်အားဖြင့်ပြုခြင်း။

ဒုတိယ။ ။ပြုသူကဖြစ်စေ၊ အခြားသူတဦးတယောက်ကဖြစ်စေ ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုထပ်မံ၍ မပြုဘဲနှင့် ရွေ့လျားခြင်း၊ ရွေ့လျားမှုပြောင်းလဲခြင်း၊ ရွေ့လျားမှုရပ်စဲခြင်းတခုခုဖြစ်အောင် အရာဝတ္ထုတခုခုကို ပြုခြင်း။

တတိယ။ ။ တိရစ္ဆာန်တကောင်ကောင်အား ရွေ့လျားခြင်း၊ ရွေ့လျားမှုပြောင်းလဲခြင်း၊ ရွေ့လျားမှုရပ်စဲ ခြင်း တခုခုပြုစေရန် သွေးဆောင်ခြင်း။

ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှု။

၃၅၀။ ။ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန်သော်၎င်း၊ အနိုင်အထက်ပြုမှုကို သုံးစွဲခြင်းဖြင့် အနိုင်အထက်ပြုခြင်းခံရသော သူအား နစ်နာခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ စိတ်ပြိုငြင်ခြင်း တခုခုဖြစ်စေရန် ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဖြစ်စေ တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ထိုသူအား ထိုသူ၏သဘောတူချက်ကို မရရှိဘဲ တမင်အနိုင် အထက်ပြုလျှင်၊ အနိုင်အထက်ပြုသူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုသည်မည်၏။

ဥပမာများ။

(က) မောင်မဲသည် မြစ်ထဲ၌ဆိုက်ကပ်ထားသော လှေတစင်းပေါ်တွင် ထိုင်နေ၏။ မောင်ဖြူသည်ထိုလှေ ကိုဖြုတ်၍ တမင်မျှောလိုက်၏။ ဤအချက်တွင် မောင်ဖြူသည်မောင်မဲအား တမင်ရွှေ့လျားစေ၏။ ထိုသို့ ရွှေ့လျားစေခြင်းသည် ပြုလုပ်မှုတခုကို မည်သူကမျှထပ်မံ၍မပြုဘဲနှင့် အရာဝတ္ထုတခုကို အလို အလျောက်ရွှေ့လျားသွားအောင် မောင်ဖြူပြုခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကိုတမင် အနိုင်အထက်ပြုသည်မည်၏။ မောင်မဲ၏သဘောတူချက် မရရှိဘဲ ပြစ်မှုတခုခုကိုကျူးလွန်ရန်သော်၎င်း၊ မောင်မဲအားနစ်နာခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ စိတ်ငြိုငြင်ခြင်းတခုခုဖြစ်စေရန် ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ဤသို့ပြုခဲ့သော်၊ မောင်ဖြူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကို မောင်မဲအားပြုသည်မည်၏။

(ခ) မောင်မဲသည် မြင်းရထားကိုစီးသွားစဉ် မောင်ဖြူကမြင်းများကို ရိုက်လိုက်သဖြင့် မြင်းများသည် ပို၍လျှင်မြန်စွာပြေး၏။ ဤအချက်တွင်မောင်ဖြူသည် တိရစ္ဆာန်များ၏ရွှေ့လျားခြင်းကို ပြောင်းလဲ စေရန်ပြုခြင်းဖြင့်၊ မောင်မဲ၏ရွှေ့လျားခြင်းကိုလည်း ပြောင်းလဲစေ၏။ ထို့ကြောင့် မောင်ဖြူသည်မောင်မဲ ကို အနိုင်အထက်ပြုသည်မည်၏။ မောင်မဲ၏သဘောတူချက်မရရှိဘဲ မောင်မဲအားနစ်နာခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ စိတ်ငြိုငြင်ခြင်း တခုခုဖြစ်စေရန်ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့် သော်၎င်း ဤသို့ပြုခဲ့သော်၊ မောင်ဖြူသည်ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကို မောင်မဲအားပြု သည်မည်၏။

(ဂ) မောင်မဲသည်ထမ်းစင်ကိုစီးသွားစဉ် မောင်ဖြူကလုယက်ရန် ကြံရွယ်ချက်နှင့်ထမ်းစင်ထမ်းပိုးကို ဆွဲကိုင်ကာရပ်စေ၏။ ဤအချက်တွင်မောင်ဖြူသည် မိမိ၏ကိုယ်အင်အားဖြင့် မောင်မဲ၏ရွှေ့လျားခြင်းကို ရပ်စဲစေ၏။ ထို့ကြောင့်မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို အနိုင်အထက်ပြုသည်မည်၏။ ထို့ပြင်မောင်ဖြူသည် ပြစ်မှုတခုခုကိုကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ ထိုပြုလုပ်မှုကို မောင်မဲကခွင့်မပြုဘဲ တမင်ပြုသဖြင့် မောင်ဖြူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကို မောင်မဲအားပြုသည်မည်၏။

(ဃ) လမ်းပေါ်တွင်မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကိုတမင်တွန်း၏။ ဤအချက်တွင်မောင်ဖြူသည် မိမိ၏ကိုယ် အင်အားဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မောင်မဲနှင့်တွေ့ထိစေရန် ရွှေ့လျား၏။ ထို့ကြောင့်မောင်ဖြူသည်မောင်မဲအား တမင်အနိုင်အထက်ပြုသည်မည်၏။ ထို့ပြင်မောင်မဲ၏ သဘောတူညီချက်မရရှိဘဲ မောင်မဲအား နစ်နာခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ စိတ်ငြိုငြင်ခြင်းတခုခု ဖြစ်စေရန်ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဖြစ်စေတန်ရာ သည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ဤသို့ပြုခဲ့သော်၊ မောင်ဖြူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက် ပြုမှုကို မောင်မဲအား ပြုသည်မည်၏။

(င) မောင်မဲကိုဖြစ်စေ၊ မောင်မဲ၏အဝတ်အစားများကိုဖြစ်စေ၊ မောင်မဲဆောင်ယူလာသော အရာဝတ္ထု တခုခုကိုဖြစ်စေ ထိမှန်စေရန်ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိမှန်စေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ခဲသည် ရေကိုထိ၍ မောင်မဲ၏အဝတ်များကိုဖြစ်စေ၊ မောင်မဲဆောင်ယူလာသော အရာဝတ္ထုတခုခုကိုဖြစ်စေ ရေစင်စေရန် ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိုသို့ရေစင်စေရန် တန်ရာသည်ကိုသိလျက်နှင့်သော်၎င်း မောင်ဖြူ သည် ခဲတလုံးကိုပစ်လိုက်၏။ ဤအချက်၌၊ ခဲပစ်ခြင်းကိုအကြောင်းပြု၍၊ အရာဝတ္ထုတခုခုသည် မောင်မဲ ကိုဖြစ်စေ၊ မောင်မဲ၏အဝတ်များကိုဖြစ်စေထိမှန်လျှင်၊ မောင်ဖြူသည်မောင်မဲကို အနိုင်အထက် ပြုသည်မည်၏။ ထို့ပြင် မောင်မဲ၏သဘောတူချက်မရရှိဘဲ မောင်မဲအားနစ်နာခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ စိတ်ငြိုငြင်ခြင်း တခုခုဖြစ်စေရန်ကြံရွယ်၍ဤသို့ပြုလျှင်၊ မောင်ဖြူသည်ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင် အထက်ပြုမှုကို မောင်မဲအားပြု သည်မည်၏။

(စ) မောင်ဖြူသည် မိန်းမတဦး၏ မျက်နှာဖုံးကိုတမင်ဆွဲဖွင့်လိုက်၏။ ဤအချက်တွင် မောင်ဖြူသည် ထိုမိန်းမကို တမင်အနိုင်အထက်ပြုသည်မည်၏။ ထိုပြင်ထိုမိန်းမ၏ သဘောတူချက်မရရှိဘဲ ထိုမိန်းမ အားနစ်နာခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ စိတ်ငြိုငြင်ခြင်းတခုခု ဖြစ်စေရန်ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဖြစ်စေတန် ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ဤသို့ပြုလျှင်၊ မောင်ဖြူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက် ပြုမှုကို ထိုမိန်းမအား ပြုသည်မည်၏။

(ဆ) မောင်မဲသည်ရေချိုးနေစဉ် မောင်ဖြူသည့်ဆူနေမှန်းသိသော ရေနွေးပူကိုမောင်မဲ၏ချိုးရေအိုး ထဲသို့လောင်းထည့်၏။ ဤအချက်တွင် မောင်မဲနှင့်တွေ့ထိစေရန်သော်၎င်း၊ ရေနွေးပူလောင်းထည့်လျှင် မောင်မဲ၏အာရုံခံစားမှုကိုဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည့် အခြားရေနှင့်တွေ့ထိစေရန်သော်၎င်း မောင်ဖြူသည်မိမိ၏ ကိုယ်အင်အားဖြင့် ရေနွေးပူကိုတမင်ရွှေ့လျားစေ၏။ ထို့ကြောင့်မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကိုတမင်အနိုင် အထက်ပြုသည်မည်၏။ ထိုပြင်မောင်မဲ၏သဘောတူချက်မရရှိဘဲ မောင်မဲအားနစ်နာခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ စိတ်ငြိုငြင်ခြင်း တခုခုဖြစ်စေရန်ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့် သော်၎င်း ဤသို့ပြုခဲ့သော်၊ မောင်ဖြူသည်ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကို ပြုသည်မည်၏။

(ဇ) မောင်မဲ၏သဘောတူချက်မရရှိဘဲ မောင်မဲ၏အပေါ်သို့ ခွေးခုန်တက်အောင်မောင်ဖြူသည် ခွေးကို လှုံ့ဆော်ပေး၏။ ဤအချက်တွင် မောင်မဲအားနစ်နာခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ စိတ်ငြိုငြင်ခြင်း တခုခုကိုဖြစ် စေရန်ကြံရွယ်၍ မောင်ဖြူကပြုလျှင်၊ မောင်ဖြူသည်ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကို မောင်မဲ အားပြု သည်မည်၏။

လက်ရောက်မှု။

၃၅၁။ ။ မည်သူမဆို၊ မိမိရှေ့မှောက်ရှိ တဦးတယောက်သောသူအား မိမိ၏ကိုယ်အမူအရာဖြင့်၊ သို့တည်း မဟုတ် ပြင်ဆင်မှုဖြင့် ထိုသူအားရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုသုံးစွဲအံ့သည်ကို စိုးရိမ်လောက် အောင် ထိုကိုယ်အမူအရာဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြင်ဆင်မှုဖြင့် ဖြစ်စေမည်ဟုကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ကိုယ်အမူအရာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြင်ဆင်မှုကို ပြုလျှင်၊ ထိုသူသည် လက်ရောက်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ စကားသက်သက်သည် လက်ရောက်မှုမမြောက်၊ သို့ရာတွင် ထိုသူသုံးစွဲသော စကားများသည် ထိုသူ၏ကိုယ်အမူအရာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြင်ဆင်မှုကိုလက်ရောက်မှုမြောက်သည့် အဓိပ္ပါယ်သက်ရောက်စေနိုင်သည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်မဲကို ထိုးအံ့ဟု မောင်မဲယုံကြည်စေရန်ကြံရွယ်၍ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်တန်ရာသည်ကိုသိလျက် နှင့်ဖြစ်စေ မောင်ဖြူသည်မောင်မဲအားလက်သီးဖြင့်ရွယ်၏။ မောင်ဖြူသည်လက်ရောက်မှုကို ကျူးလွန် သည်မည်၏။

(ခ) မောင်မဲကိုခွေးကိုက်စေအံ့ဟု မောင်မဲယုံကြည်စေရန် ကြံရွယ်၍ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ မောင်ဖြူသည် ခွေးဆိုးတကောင်၏ နှုတ်သီးစွပ်ကိုဖြုတ်စပြု၏။ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကိုလက်ရောက်မှုကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ဂ) "နင့်ကိုငါရိုက်မည်" ဟု မောင်မဲအားပြောလျက် မောင်ဖြူသည်တုတ်တချောင်းကို ကောက်ယူ၏။ ဤအချက်တွင် မောင်ဖြူပြောသောစကားသက်သက်သည် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ လက်ရောက်မှုမမြောက်၊ ထို့ပြင်ပတ်ဝန်းကျင်ကြောင်းချင်းရာ မပါသောမောင်ဖြူ၏ ကိုယ်အမူအရာ သက်သက်သည်လည်း

လက်ရောက်မှုမမြောက်၊ သို့သော်လည်း၊ အထက်ကဆိုခဲ့သည့်စကားများဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ဖေါ်ထားသော မောင်ဖြူ၏ကိုယ်အမူအရာမှာကား လက်ရောက်မှုမြောက်နိုင်သည်။

အကြီးအကျယ် ဒေါသထွက်အောင်ပြုမှုကြောင့် မဟုတ်ဘဲအခြားအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သောလက် ရောက်မှုအတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၃၅၂။ ။ မည်သူမဆို၊ ရုတ်တရက်အကြီးအကျယ်ဒေါသထွက်အောင် တဦးတယောက်သောသူက ပြုခြင်း ကြောင့်မဟုတ်ဘဲ အခြားအကြောင်းကြောင့် ထိုသူအားလက်ရောက်မှု ကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုသုံးလထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ ပြစ်မှုအတွက်အပြစ်တွင် ကင်းလွတ်ခွင့်ရစေရန် ဒေါသထွက်စေမှု ကိုပြစ်မှုကျူးလွန် သူက ရှာကြံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိဒေါသထွက်အောင် သူတပါးကပြုစေရန် မိမိကထိုသူအားမိမိ အလိုအလျောက်ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

ဥပဒေကိုနာခံ၍သော်၎င်း၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ဥပဒေနှင့်အညီ အာဏာကိုသုံးစွဲရာတွင် ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းကသော်၎င်း ပြုမူဆောင်ရွက်သောကိစ္စကဒေါသထွက်စေမှုကို ဖြစ်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

ကာကွယ်ခုခံပိုင်ခွင့်ကို ဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပြုသောအရာက ဒေါသထွက်စေမှုကိုဖြစ်စေ လျှင်၊ ရုတ်တရက်အကြီးအကျယ်ဒေါသထွက်စေမှုသည် ဤပုဒ်မအရပြစ်မှုတခုခုကို ကျူးလွန်သည့် အတွက် ပြစ်ဒဏ်ကိုပေါ့လျော့စေမည်မဟုတ်။

ဒေါသထွက်စေမှုသည် ပြစ်မှုကိုပေါ့လျော့စေလောက်အောင် ရုတ်တရက်အကြီးအကျယ်ဖြစ်သည် မဖြစ် သည်ဆိုသော အချက်မှာကား ကြောင်းချင်းရာပြဿနာဖြစ်သည်။

တာဝန်ဝတ်တရားဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို ဟန့်တားရန်လက်ရောက်မှု ကျူးလွန် ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုခြင်း။

၃၅၃။ ။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သူသည် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် တာဝန်ဝတ်တရားဆောင်ရွက်ရာတွင် သော်၎င်း၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် တာဝန်ဝတ်တရားဆောင်ရွက်ခြင်းကို တားဆီးရန်၊ သို့တည်း မဟုတ် ဟန့်တားရန်အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ဥပဒေနှင့်အညီ တာဝန်ဝတ် တရားကိုဆောင်ရွက်ရာတွင် ပြုသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုရန်အားထုတ်သော အရာတခုခုကြောင့် သော်၎င်းမည်သူမဆို၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို လက်ရောက်မှုကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူအားနှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မိန်းမ၏ကာယိန္ဒြေပျက်စီးစေရန်အကြံဖြင့် လက်ရောက်မှုကျူးလွန်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်ရာဇဝတ် မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုခြင်း။

၃၅၄။ ။ မည်သူမဆို၊ မိန်းမတဦး၏ကာယိန္ဒြေကို ပျက်စီးစေရန်အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ကာယိန္ဒြေပျက်စီး တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ထိုမိန်းမကိုလက်ရောက်မှု ကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူအား နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အကြီးအကျယ်ဒေါသထွက်အောင် ပြုမူကြောင့်မဟုတ်ဘဲ အခြားအကြောင်းကြောင့် တဦး တယောက်သောသူအား အရှက်တကွဲအကျိုးနဲဖြစ်စေရန် အကြံဖြင့်လက်ရောက်မှု ကျူးလွန်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုခြင်း။

၃၅၅။ ။ မည်သူမဆို၊ မိမိအား တဦးတယောက်သောသူက ရုတ်တရက်အကြီးအကျယ် ဒေါသထွက်အောင် ပြုမူကြောင့် မဟုတ်ဘဲအခြားအကြောင်းကြောင့်၊ ထိုသူကိုအရှက်တကွဲအကျိုးနဲဖြစ်စေရန် အကြံဖြင့် လက်ရောက်မှုကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူအားနှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

တဦးတယောက်သော သူသယ်ယူလာသော ပစ္စည်းကိုခိုးယူရန် အားထုတ်ရာတွင်လက်ရောက်မှု ကျူးလွန်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုခြင်း။

၃၅၆။ ။ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူဝတ်ဆင်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် သယ်ယူလာသောပစ္စည်း ကို ခိုးယူရန်အားထုတ်ရာတွင် ထိုသူကိုလက်ရောက်မှုကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်း သော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူအားနှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

တဦးတယောက်သောသူကိုမတရားချုပ်နှောင်ထားရန် အားထုတ်ရာတွင် လက်ရောက်မှုကျူး လွန်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုခြင်း။

၃၅၇။ ။ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူကို မတရားချုပ်နှောင်ထားရန် အားထုတ်ရာတွင် ထိုသူကို လက်ရောက်မှုကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူအားတနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အကြီးအကျယ်ဒေါသထွက်အောင် ပြုမူခံရ၍၊ လက်ရောက်မှုကျူးလွန်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မှုမကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကိုပြုခြင်း။

၃၅၈။ ။ မည်သူမဆို၊ မိမိအားတဦးတယောက်သောသူက ရုတ်တရက်အကြီးအကျယ်ဒေါသထွက်အောင် ပြုမူကြောင့် ထိုသူကို လက်ရောက်မှုကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင် အထက်ပြုမှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူအားတလထိအလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ် ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ အထက်ပုဒ်မ ၃၅၈ ကို ပုဒ်မ ၃၅၂ နှင့်ထပ်တူအဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူရမည်။

လူခိုးမှု၊ သွေးဆောင်ဆွဲခေါ်မှု၊ ကျွန်ပြုမှုနှင့်အနိုင်အထက်ခိုင်းစေမှု။

လူခိုးမှု။

၃၅၉။ ။ လူခိုးမှုဆိုသည်မှာ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံမှ အဝသို့လူကိုခိုးယူမှုနှင့် ဥပဒေနှင့်အညီ အုပ်ထိန်း သူထံမှ လူကိုခိုးယူမှုဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံမှအပသို့ လူခိုးမှု။

၃၆၀။ ။ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား ထိုသူကိုယ်တိုင်ကဖြစ်စေ၊ ထိုသူ့ကိုယ်စားဥပဒေနှင့် အညီသဘောတူနိုင်ခွင့်ရှိသူကဖြစ်စေ၊ သဘောမတူဘဲပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံမှအပသို့ထုတ်ဆောင် သွားလျှင်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံမှ အပသို့ လူကိုခိုးယူသည်မည်၏။

ဥပဒေနှင့်အညီ အုပ်ထိန်းသူထံမှ လူခိုးမှု။

၃၆၁။ ။ မည်သူမဆို၊ ဥပဒေနှင့်အညီ အုပ်ထိန်းသူ၏ ထိန်းသိမ်းခြင်းမှ အသက်ဆယ့်လေးနှစ်အောက် ယောကျာ်းကလေးကိုဖြစ်စေ၊ အသက်ဆယ့်ခြောက်နှစ်အောက် မိန်းကလေးကိုဖြစ်စေ၊ စိတ်ပေါ့သွပ်သူ ကိုဖြစ်စေ ထိုအုပ်ထိန်းသူကသဘောမတူဘဲ ဆောင်ယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြားယောင်းခြင်းအားဖြင့် ထွက်သွားစေလျှင်၊ ထိုအရွယ်မရောက်သေးသူကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုစိတ်ပေါ့သွပ်သူကို ဥပဒေနှင့်အညီ အုပ်ထိန်းသူထံမှ ခိုးယူသည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ ဤပုဒ်မ၌ "ဥပဒေနှင့်အညီ အုပ်ထိန်းသူ" ဆိုသော စကားများတွင်ဆိုခဲ့သော အရွယ် မရောက်သေးသူကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသူကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်ဖြစ်စေ၊ အုပ်ထိန်းရန် ဖြစ်စေ ဥပဒေနှင့်အညီ အပ်နှံခံရသူလည်းပါဝင်သည်။

ကင်းလွတ်ချက်။ ။ မိမိသည် တရားမဝင်သောကလေး၏ အဘဖြစ်သည်ဟု သဘောရိုးဖြင့် ယုံကြည် သောသူ၏ ပြုလုပ်မှုသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုကလေးကို ဥပဒေနှင့်အညီ မိမိအုပ်ထိန်းပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု သဘောရိုးဖြင့်ယုံကြည်သော သူ၏ပြုလုပ်မှုသည် အကျင့်ဖောက်ပြားသော ကိစ္စအလို့ငှါဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော ကိစ္စအလို့ငှါဖြစ်စေ ပြုသော ပြုလုပ်မှုမဟုတ်လျှင်၊ ဤပုဒ်မနှင့် မသက်ဆိုင်စေရ။

လူကိုသွေးဆောင်ဆွဲခေါ်မှု။

၃၆၂။ ။ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား တနေရာရာမှ သွားစေရန် အနိုင်အထက်ပြုခြင်းဖြင့် အတင်းအဓမ္မပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လှည့်ဖြားသောနည်းဖြင့် သွေးဆောင်လျှင်၊ ထိုသူသည် သွေးဆောင်ဆွဲခေါ်သည်မည်၏။

လူခိုးမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၃၆၃။ ။ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံမှအပသို့ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့် အညီ အုပ်ထိန်းသူထံမှဖြစ်စေ ခိုးယူလျှင်၊ ထိုသူကိုခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ် လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

လူကိုသတ်ရန်ခိုးယူမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင်ဆွဲခေါ်မှု။

၃၆၄။ ။ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား သတ်ရန်သော်၎င်း၊ အသတ်ခံရမည့်ဘေးရောက် လောက်အောင် စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန်သော်၎င်း ခိုးယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင်ဆွဲခေါ်လျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိအလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ် လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်မဲအားယစ်ပူဇော်ရန်ကြံရွယ်၍ သော်၎င်း၊ ယစ်ပူဇော်ခြင်းခံရတန်သည်ကို သိလျက်နှင့် သော်၎င်း မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကိုပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံမှအပသို့ ခိုးယူ၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မ တွင် အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြထားသော ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်၏။

(ခ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကိုသတ်ရန် မောင်မဲ၏အိမ်မှ မောင်မဲအားအနိုင်အထက်ဆောင်ယူသွား၏။ သို့တည်းမဟုတ်ဖြားယောင်းခြင်းအားဖြင့် ထွက်သွားစေ၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မတွင် အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြသော ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်သည်။

လူကိုလျှို့ဝှက်စွာမတရားသဖြင့် ချုပ်နှောင်ထားရန်အကြံဖြင့် ခိုးယူမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင် ဆွဲခေါ်မှု။

၃၆၅။ ။ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား လျှို့ဝှက်စွာမတရားသဖြင့် ချုပ်နှောင်ထားခြင်းခံရစေ ရန်အကြံဖြင့် ခိုးယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင်ဆွဲခေါ်လျှင်၊ ထိုသူကိုခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

အတင်းအဓမ္မထိမ်းမြားပေးစားရန် စသည်တို့အတွက် မိန်းမကိုခိုးယူမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင်ဆွဲခေါ်မှု၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင်မှု။

၃၆၆။ ။ မိန်းမက အလိုမတူဘဲ ထိုမိန်းမကို တဦးတယောက်သောသူနှင့် ထိမ်းမြားပေးစားခြင်းငှါ အတင်းအဓမ္မပြုရန်အကြံနှင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့အတင်းအဓမ္မပြုခြင်းခံရမည့်ဖြစ်တန်ရာသည်ကို သိလျက် နှင့်သော်၎င်း၊ အနိုင်အထက်ပြုခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ကာမသွေးဆောင် အကျင့်ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ မတရားသဖြင့် ကာမစပ်ယှက်စေရန်သော်၎င်း၊ ထိုသို့အနိုင်အထက်ပြုခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ကာမသွေး ဆောင်အကျင့်ဖျက်ဆီးခြင်းခံရမည် ဖြစ်တန်ရာသည်ကိုသိလျက်နှင့် သော်၎င်းမည်သူမဆို၊ မိန်းမတဦး တယောက်အားခိုးယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင်ဆွဲခေါ်လျှင်၊ ထိုသူကိုဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ထို့ပြင်ဤရာဇသတ်ကြီးတွင် အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြသည့် ရာဇဝတ်မကင်းသော ချောက်လှန့်ခြင်းနည်းဖြင့် သော်၎င်း၊ မိမိအခွင့်အာဏာကို အလွဲသုံးစားပြုခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ အခြားအတင်းအဓမ္မနည်းတနည်း နည်းဖြင့်သော်၎င်း အနိုင်အထက်ပြုခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ကာမသွေးဆောင်အကျင့်ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ မိန်းမတဦးတယောက်ကို အခြားသူတဦးတယောက်နှင့် မတရားသဖြင့် ကာမစပ်ယှက်စေရန် အကြံနှင့် သော်၎င်း၊ ထိုသို့ကာမစပ်ယှက်ခြင်းခံရမည်ဖြစ်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ ထိုမိန်းမအားတနေရာရာမှ ထွက်သွားစေရန်သွေးဆောင်လျှင်၊ ထိုသူကိုအထက်ကဖော်ပြသည့်အတိုင်း ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

ကာမပွဲစားအဖြစ်ဖြင့်အရွယ်မရောက်သေးသော မိန်းကလေးကိုရှာပေးခြင်း။

၃၆၆-က။ ။ အနိုင်အထက်ပြုခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ကာမသွေးဆောင်အကျင့်ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ ဆယ့်ရှစ် နှစ်အောက် မိန်းကလေးတယောက်ကို အခြားသူတဦးတယောက်နှင့် မတရားသဖြင့် ကာမစပ်ယှက် စေရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့အနိုင်အထက်ပြုခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ကာမသွေးဆောင်ခြင်းခံရမည် ဖြစ်တန်ရာသည်ကိုသိလျက်နှင့်သော်၎င်း ထိုမိန်းကလေးအား တနေရာရာမှထွက်သွားစေရန်၊ သို့တည်း

မဟုတ်ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြုစေရန် မည်သူမဆို၊ တနည်းနည်းဖြင့် ထိုမိန်းကလေးကို သွေးဆောင်လျှင်၊ ထိုသူကိုဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

နိုင်ငံခြားမှ မိန်းကလေးကိုနိုင်ငံတွင်းသွင်းမှု။

၃၆၆-ခ။ ။ အသက်နှစ်ဆယ့်တနှစ်အောက် မိန်းကလေးတဦးကို အခြားသူတဦးတယောက်နှင့် မတရား သဖြင့် ကာမစပ်ယှက်စေအောင် မိမိကသော်၎င်း၊ တပါးသူကသော်၎င်း အနိုင်အထက်ပြုရန်၊ သို့တည်း မဟုတ် ကာမသွေးဆောင်အကျင့်ဖျက်ဆီးရန် အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့အနိုင်အထက်ပြုခြင်း၊ သို့တည်း မဟုတ် ကာမသွေးဆောင်အကျင့်ဖျက်ဆီးခြင်း ခံရမည်ဖြစ်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ မည်သူ မဆို၊ ထိုမိန်းကလေးကို ပြင်ပနိုင်ငံတခုခုမှ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတွင်းသို့သွင်းလျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

အပြင်းအထန်နာကျင်စေခြင်း၊ ကျွန်ပြုခြင်းစသည်တို့ကို ခံစေရန်လူကိုခိုးမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင်ဆွဲခေါ်မှု။

၃၆၇။ ။ အပြင်းအထန်နာကျင်စေခြင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျွန်ပြုခြင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဓမ္မတာ အတိုင်းမဟုတ်သည့် တဏှာရာဂဒဏ်ကို ခံစေရန်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ခံရမည့်ဘေးရောက်လောက်အောင် စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ခံရမည်ဖြစ်တန်ရာသည်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့စီမံခန့်ခွဲခြင်းခံရမည် ဖြစ်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား ခိုးယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင်ဆွဲခေါ်လျှင်၊ ထိုသူကိုဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ခိုးယူခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင်ဆွဲခေါ် ခြင်းခံရသူကို မတရားသဖြင့်ဝှက်သိမ်းမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်နှောင်ထားမှု။

၃၆၈။ ။ တဦးတယောက်သောသူအား ခိုးယူခဲ့ကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင်ဆွဲခေါ် ခဲ့ကြောင်းကို သိလျက်နှင့် မည်သူမဆို၊ ထိုသူကိုမတရားသဖြင့် ဝှက်သိမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်နှောင်ထားလျှင် မိမိကိုယ်တိုင်ကဝှက်သိမ်းရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်နှောင်ထားရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဝှက်သိမ်း သည်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်နှောင်ထားသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဝှက်သိမ်းရန်၊ သို့တည်း မဟုတ် ချုပ်နှောင်ထားရန်ကိစ္စအလို့ငှါ သော်၎င်းခိုးယူဘိသကဲ့သို့၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင်ဆွဲခေါ်ဘိသကဲ့သို့ ထိုသူကို ထပ်တူပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ရမည်။

အသက်ဆယ်နှစ်အောက်ကလေး၏ ကိုယ်မှပစ္စည်းကိုခိုးရန် အကြံဖြင့် ထိုကလေးကိုခိုးယူမှု၊ သို့တည်းမဟုတ်သွေးဆောင်ဆွဲခေါ်မှု။

၃၆၉။ ။ အသက်ဆယ်နှစ်အောက် ကလေး၏ကိုယ်မှ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းတခုခုကို မရိုးမဖြောင့် သောသဘောဖြင့် ယူရန်အကြံဖြင့် မည်သူမဆို၊ ထိုကလေးအားခိုးယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သွေးဆောင် ဆွဲခေါ်လျှင်၊ ထိုသူကိုခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

တဦးတယောက်သော သူကိုကျွန်အဖြစ် ဝယ်ယူမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံခန့်ခွဲမှု။

၃၇၀။ ။ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား ကျွန်အဖြစ်ဖြင့် နိုင်ငံအတွင်းသို့သွင်းလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် နိုင်ငံအပသို့ထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရွှေ့ပြောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝယ်လျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် ရောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်လွှဲပြောင်းလျှင် သော်၎င်း၊ တဦးတယောက်သောသူအား ထိုသူကခွင့်မပြုဘဲ

ကျွန်အဖြစ်လက်ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရရှိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တားဆီးလျှင် သော်၎င်း၊ ထိုသူကိုခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

အမြဲတစေ ကျွန်ရောင်းဝယ်မှု။

၃၇၁။ ။ မည်သူမဆို၊ ကျွန်များကို အမြဲတစေနိုင်ငံတွင်းသို့သွင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အမြဲတစေ နိုင်ငံပသို့ထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အမြဲတစေရွှေ့ပြောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အမြဲတစေဝယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အမြဲတစေရောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အမြဲတစေအရောင်း အဝယ်ပြုလျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထက်မပိုသောထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

အရွယ်မရောက်သေးသူကို ပြည့်တန်ဆာကိစ္စ စသည်များအလို့ငှါရောင်းမှု။

၃၇၂။ ။ ပြည့်တန်ဆာကိစ္စအလို့ငှါဖြစ်စေ၊ တဦးတယောက်သောသူနှင့် မတရားသဖြင့် ကာမစပ်ယှက်စေရန်ကိစ္စအလို့ငှါဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သည့် အကျင့်ဖေါက်ပြားသော ကိစ္စအလို့ငှါဖြစ်စေ၊ မည်သည့် အသက်အရွယ်၌မဆို စေခိုင်းရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် အသုံးပြုရန် အကြံနှင့်သော်၎င်း၊ ထိုကိစ္စတရပ်ရပ် အလို့ငှါ စေခိုင်းခြင်းခံရမည်ဖြစ်တန်ရာသည်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အသုံးပြုခြင်းခံရမည်ဖြစ်တန်ရာသည် ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း မည်သူမဆို၊ အသက်ဆယ့်ရှစ်နှစ်အောက်ရှိသူကို ရောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထုတ်ငှါးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားနည်းလက်လွှဲပြောင်းလျှင်၊ ထိုသူကိုဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။ မည်သူမဆို၊ အသက်ဆယ့်ရှစ်နှစ်အောက် မိန်းမတဦးကို ပြည့်တန်ဆာတဦးတယောက်သို့ဖြစ်စေ၊ ပြည့်တန်ဆာအိမ်ထားရှိသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံကြီးကြပ်သူသို့ဖြစ်စေ ရောင်း လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်အခကြေးငွေအတွက် ထုတ်ငှါးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားနည်းလက်လွှဲ ပြောင်းလျှင်၊ ထိုသူကိုထိုသို့မပြုကြောင်း သက်သေထင်ရှားမရှိသမျှ ထိုမိန်းမအား ပြည့်တန်ဆာကိစ္စ အလို့ငှါ အသုံးပြုရန် အကြံဖြင့်လက်လွှဲပြောင်းသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။ ဤပုဒ်မကိစ္စအလို့ငှါ “မတရားသဖြင့်ကာမစပ်ယှက်ခြင်း” ဆိုသည်မှာ တရားဝင်ထိမ်းမြားခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ တရားဝင်ထိမ်းမြားခြင်းပင် မမြောက်သော်လည်း သက်ဆိုင်ရာသူတို့၏ မျိုးရိုးဘာသာ ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ ဓလေ့ထုံးစံအရဖြစ်စေ သက်ဆိုင်သူတို့သည် လူမျိုးစုကွဲများဖြစ်လျှင်၊ ထိုလူမျိုးစုနှစ်စုတို့၏ မျိုးရိုးဘာသာ ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ ဓလေ့ထုံးစံအရဖြစ်စေ ထိမ်းမြားခြင်းမြောက် ဘိသကဲ့သို့ အသိအမှတ်ပြုသော စုံဖက်ခြင်းဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် နှောင်ဖွဲ့ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း ပေါင်းဖက် ခြင်းမဟုတ်သော ကာမစပ်ယှက်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

အရွယ်မရောက်သေးသူကို ပြည့်တန်ဆာကိစ္စ စသည်များအလို့ငှါဝယ်မှု။

၃၇၃။ ။ ပြည့်တန်ဆာကိစ္စအလို့ငှါဖြစ်စေ၊ တဦးတယောက်သောသူနှင့် မတရားသဖြင့် ကာမစပ်ယှက်စေရန်ကိစ္စအလို့ငှါဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သည့် အကျင့်ဖေါက်ပြားသော ကိစ္စအလို့ငှါဖြစ်စေ မည်သည့် အသက်အရွယ်၌မဆို စေခိုင်းရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် အသုံးပြုရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ အဆိုပါကိစ္စတခုခု အလို့ငှါ ထိုသို့စေခိုင်းခြင်းခံရမည်ဖြစ်တန်ရာသည်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့အသုံးပြုခြင်းခံရမည် ဖြစ်တန်ရာသည်ကို

သိလျက်နှင့်သော်ငြား မည်သူမဆို၊ အသက်ဆယ့်ရှစ်နှစ်အောက်ရှိသူအားဝယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ငှါးယူလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားနည်းလက်ရှိရယူလျှင်၊ ထိုသူကိုဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။ အသက်ဆယ့်ရှစ်နှစ်အောက် မိန်းမတဦးကို ဝယ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ငှါးယူသော၊သို့တည်းမဟုတ် အခြားနည်း လက်ရှိရယူသော ပြည့်တန်ဆာဖြစ်စေ ပြည့်တန်ဆာအိမ်ထားရှိ သောသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံကြီးကြပ်သောသူဖြစ်စေ ထိုသို့မပြုကြောင်း သက်သေထင်ရှားမရှိသမျှ၊ ထိုမိန်းမအား ပြည့်တန်ဆာကိစ္စ အလို့ငှါအသုံးပြုရန် အကြံဖြင့်လက်ရှိရယူသည်ဟု မှတ်ယူရ မည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။ "မတရားသဖြင့်ကာမစပ်ယှက်ခြင်း" ဆိုသည်မှာ ပုဒ်မ ၃၇၂ ပါအဓိပ္ပါယ်နှင့် ထပ်တူ ဖြစ်သည်။

ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အတင်းအဓမ္မခိုင်းစေမှု။

၃၇၄။ ။ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား ထိုသူအလိုမတူဘဲ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်၍အတင်း အဓမ္မခိုင်းစေလျှင်၊ ထိုသူကိုတနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မုဒိမ်းမှု။

မုဒိမ်းမှု။

၃၇၅။ ။ ဤမှနောက်တွင် ကင်းလွတ်ချက်ပြုထားသည်မှတပါး၊ အောက်ဖေါ်ပြပါ အကြောင်းငါးရပ်တွင် သက်ဝင်သော အကြောင်းတရပ်ရပ်ဖြင့် ယောက်ျားသည် မိန်းမနှင့်ကာမစပ်ယှက်လျှင်၊ ထိုသူသည် "မုဒိမ်းမှု" ကိုကျူးလွန်သည်မည်၏။

ပဌမ။ ။ မိန်းမကအလိုမတူငြင်းဆန်ခြင်း။

ဒုတိယ။ ။ မိန်းမကခွင့်မပြုခြင်း။

တတိယ။ ။ မိန်းမကခွင့်ပြုသော်လည်း၊ ထိုသို့ခွင့်ပြုရခြင်းမှာ၊ ထိုမိန်းမအားသေစေမည်ဟု သော်ငြား၊ နာကျင်စေမည်ဟုသော်ငြား ကြောက်ရွံ့အောင် ပြုသဖြင့် ခွင့်ပြုရခြင်း။

စတုတ္ထ။ ။ မိန်းမကခွင့်ပြုသော်လည်း၊ ယောက်ျားကမိမိသည် ထိုမိန်းမ၏ လင်မဟုတ်ကြောင်း သိသည့် ပြင် ထိုမိန်းမကခွင့်ပြုခြင်းမှာလည်း မိမိကိုဥပဒေနှင့်အညီ လက်ထပ်ထားသော၊ သို့တည်းမဟုတ်ထိုသို့ လက်ထပ်ထားသည်ဟု ယုံကြည်သော အခြားယောက်ျားဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်၍သာ ခွင့်ပြုကြောင်းကို ထိုယောက်ျားကသိခြင်း။

ပဉ္စမ။ ။ မိန်းမကခွင့်ပြုသည်ဖြစ်စေ၊ ခွင့်မပြုသည်ဖြစ်စေ ထိုမိန်းမသည် အသက်ဆယ့်လေးနှစ်အောက် အရွယ်ရှိသူဖြစ်ခြင်း။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ ယောက်ျား၏အင်္ဂါဇာတ်သည် မိန်းမ၏အင်္ဂါဇာတ်တွင် သွင်းဝင်မိလျှင်၊ မုဒိမ်းမှုကျူး လွန်ခြင်းအတွက် လိုအပ်သော ကာမစပ်ယှက်မှုမြောက်ရန် လုံလောက်သည်။

ကင်းလွတ်ချက်။ ။ ယောက်ျားသည် အသက်ဆယ့်သုံးနှစ်အောက် မဟုတ်သော မိမိ၏မယားနှင့်ကာမ စပ်ယှက်ခြင်းမှာ မုဒိမ်းမှုမဟုတ်။

မုဒိမ်းမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၃၇၆။ ။ မုဒိမ်းမှု ကျူးလွန်သူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။ မုဒိမ်းကျင့်ခံရသောမိန်းမသည် မိမိ၏မယားဖြစ်၍၊ အသက်တဆယ့်နှစ်နှစ်အောက် မဟုတ်လျှင်မူကား မုဒိမ်းကျင့်သောထိုလင်ကို နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဓမ္မတာနှင့်ဆန့်ကျင်သောပြစ်မှုများ။

ဓမ္မတာနှင့်ဆန့်ကျင်သော ပြစ်မှု။

၃၇၇။ ။ ယောကျာ်းနှင့်ဖြစ်စေ၊ မိန်းမနှင့်ဖြစ်စေ၊ တိရစ္ဆာန်နှင့်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို၊ မိမိအလိုအလျောက် ဓမ္မတာနှင့်ဆန့်ကျင်သော ကာမစပ်ယှက်မှုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုတသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ အင်္ဂါဇာတ်တခုသည် အခြားအင်္ဂါဇာတ်တခုအတွင်းသို့ ဝင်မိလျှင်၊ ဤပုဒ်မ၌ ဖေါ်ပြ ထားသော ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းအတွက် လိုအပ်သော ဓမ္မတာနှင့်ဆန့်ကျင်သည့်ကာမ စပ်ယှက်မှုမြောက် ရန် လုံလောက်သည်။

အခန်း ၁၇။

ပစ္စည်းကိုထိခိုက်သည့်ပြစ်မှုများ။

ခိုးမှု။

ခိုးမှု။

၃၇၈။ ။ တဦးတယောက်သောသူ၏ လက်ရှိမှ ထိုသူသဘောမတူဘဲ မည်သူမဆို၊ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့်ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းတခုခုကိုယူရန် ကြံရွယ်၍၊ ထိုသို့ယူရန် ကိစ္စအလို့ငှါ ထိုပစ္စည်းကို ရွှေ့စေလျှင်၊ ထိုသူသည် ခိုးမှုကျူးလွန်သည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။ တခုခုသော အရာဝတ္ထုသည် မြေ၌စွဲကပ်နေသမျှ ကာလပတ်လုံးရွှေ့ပြောင်းနိုင် သော ပစ္စည်းမဟုတ်သဖြင့် ခိုးမှုကျူးလွန်သော ပစ္စည်းမဟုတ်။ သို့ရာတွင်ထိုအရာဝတ္ထုသည် မြေမှကွာ လျှင် ကွာခြင်းခိုးမှုကျူးလွန်နိုင်သော ပစ္စည်းဖြစ်လာနိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။ မြေမှကွဲကွာအောင် ပြုလုပ်မှုဖြင့် ရွှေ့စေခြင်းသည် ခိုးမှုဖြစ်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၃။ ။ တဦးတယောက်သောသူသည် အရာဝတ္ထုတခု မရွှေ့အောင်တားဆီးပိတ်ဆို့ထား သော အရာကိုရွှေ့ပြောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာဝတ္ထုတခုကို အခြားအရာဝတ္ထုတခုမှခွဲလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တကယ်ရွှေ့စေလျှင်၊ ထိုအရာဝတ္ထုကို ရွှေ့စေသည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက် ၄။ ။ တဦးတယောက်သောသူသည် တိရစ္ဆာန်တကောင်ကို တနည်းနည်းဖြင့်ရွှေ့စေလျှင်၊ ထိုသူသည် ထိုတိရစ္ဆာန်ကို ရွှေ့စေသည်မည်၏။ ထို့ပြင် ထိုတိရစ္ဆာန်ကိုရွှေ့စေခြင်းကြောင့် ရွှေ့သွားသည့် အရာဝတ္ထုတခုခုကိုလည်း ထိုသူပင်ရွှေ့စေသည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက် ၅။ ။ အဓိပ္ပါယ်ဖေါ်ပြချက်တွင် သဘောတူချက်ဆိုသည်မှာ အတည့်အလင်းသော်၎င်း၊ သဘောသက်ရောက်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း ဖြစ်နိုင်သည့်ပြင် ထိုသဘောတူချက်ကို လက်ရှိဖြစ်သူကဖြစ်စေ၊ ထိုကိစ္စအလို့ငှါ အတည့်အလင်းသော်၎င်း၊ သဘောသက်ရောက်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း အခွင့်အာဏာရှိသူက ဖြစ်စေ ပေးနိုင်သည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူသည် မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်မောင်မဲ၏ လက်ရှိသစ်ပင်ကို မောင်မဲသဘောမတူ ဘဲယူရန် အကြံဖြင့်၊ မောင်မဲ၏မြေပေါ်မှ သစ်ပင်တပင်ကို ခုတ်လှဲ၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် ထိုသို့ ယူရန်အလို့ငှါ သစ်ပင်ကို ဖြတ်ပစ်သည်နှင့်တပြိုင်နက် မောင်ဖြူသည် ခိုးမှုကိုကျူးလွန်၏။

(ခ) မောင်ဖြူသည်ခွေးစာကို မိမိအိတ်တွင်ထည့်၍၊ မောင်မဲ၏ခွေးကို ထိုအစာနောက်သို့ လိုက်စေရန် သွေးဆောင်၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူ၏ အကြံသည် မောင်မဲသဘောမတူဘဲမောင်မဲ၏လက်မှ မရိုးမဖြောင့် သော သဘောနှင့် ခွေးကိုယူရန်ကြံရွယ်လျှင်၊ မောင်မဲ၏ခွေးသည် မောင်ဖြူနောက်သို့ လိုက်စပြုသည်နှင့် တပြိုင်နက်၊ မောင်ဖြူသည်ခိုးမှုကို ကျူးလွန်၏။

(ဂ) မောင်ဖြူသည် အဘိုးတန်ဘဏ္ဍာသေတ္တာသယ်ယူလာသော နွားတကောင်ကိုတွေ့၏။ မရိုးမဖြောင့် သော သဘောနှင့်အဘိုးတန်ဘဏ္ဍာကိုယူရန် အလို့ငှါ မောင်ဖြူသည် နွားကိုတဖက်သို့မောင်းနှင်လိုက်၏။ နွားသည် ရွေ့စပြုသည်နှင့်တပြိုင်နက် မောင်ဖြူသည်အဘိုးတန်ဘဏ္ဍာ ခိုးမှုကိုကျူးလွန်၏။

(ဃ) မောင်ဖြူသည်မောင်မဲ၏အစေခံဖြစ်၍ မောင်မဲကမောင်ဖြူထိန်းသိမ်းထားရန် မိမိ၏ပန်းကန်ခွက် ယောက်များကို အပ်နှံထား၏။ မောင်မဲသဘောမတူဘဲ မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့် ပန်းကန်ခွက် ယောက်များနှင့်တကွ မောင်ဖြူထွက်ပြေး၏။ မောင်ဖြူသည် ခိုးမှုကိုကျူးလွန်၏။

(င) မောင်မဲသည်ခရီးသွားရန်ရှိ၍ မိမိပြန်ရောက်သည့်တိုင်အောင် ထိန်းသိမ်းထားစေရန် ပန်းကန်ခွက် ယောက်များကို ကုန်ရုံမှူးမောင်ဖြူထံ၌ အပ်နှံထား၏။ မောင်ဖြူသည် ထိုပန်းကန်ခွက်ယောက်များကို ပန်းထိမ်သည်ထံသို့ ယူသွား၍ရောင်း၏။ ဤတွင်ထိုပန်းကန်ခွက်ယောက်များသည် မောင်မဲ၏လက်၌ မရှိချေ။ ထို့ကြောင့်မောင်မဲလက်ဝယ်မှ ပန်းကန်ခွက်ယောက်များကို ယူသည်ဟုမဖြစ်နိုင်၍၊ မောင်ဖြူ သည် ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေးဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်ရာရောက်ချင်လျှင် ရောက်နိုင် သော်လည်း၊ ခိုးမှုကိုမကျူးလွန်။

(စ) မောင်ဖြူသည်မောင်မဲနေထိုင်သော အိမ်ရှိစားပွဲပေါ်တွင် မောင်မဲပိုင်လက်စွပ်တကွင်းကို တွေ့၏။ ဤတွင်လက်စွပ်သည် မောင်မဲ၏လက်ရှိပစ္စည်းဖြစ်၏။ မောင်ဖြူသည်မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့် ထိုလက်စွပ်ကို ရွှေ့ပြောင်းလျှင်၊ ခိုးမှုကိုကျူးလွန်၏။

(ဆ) မောင်ဖြူသည် တဦးတယောက်သောသူ၏ လက်ရှိမဟုတ်သော လက်စွပ်တကွင်းကို လမ်းမပေါ်တွင်တွေ့၏။ မောင်ဖြူသည် ထိုလက်စွပ်ကို ရယူခြင်းအားဖြင့် ရာဇဝတ်မကင်းသော အလွဲသုံးစားမှုကို ကျူးလွန်ရာရောက်ချင်လျှင် ရောက်နိုင်သော်လည်း၊ ခိုးမှုကိုမကျူးလွန်။

(ဇ) မောင်ဖြူသည်မောင်မဲ၏ အိမ်ရှိစားပွဲပေါ်တွင် မောင်မဲပိုင်လက်စွပ်တကွင်းကို တွေ့၏။ ရှာဖွေသဖြင့် အမှုပေါ်မည်ကို ကြောက်ရွံ့၍ မိမိလက်တွင်း၌ ချက်ခြင်းယူမထားဝံ့သောကြောင့် မောင်မဲမေ့လောက်မှ ထိုလက်စွပ်ကို ဝှက်ထားသော နေရာမှယူ၍ ရောင်းရန်အကြံနှင့်မောင်မဲမတွေ့နိုင်လောက်သော နေရာ၌ မောင်ဖြူသည် ထိုလက်စွပ်ကို ဝှက်ထား၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် ထိုလက်စွပ်ကိုမူလက ရွှေ့စေသော အချိန်မှစ၍ ခိုးမှုကိုကျူးလွန်၏။

(ဈ) မောင်ဖြူသည် မိမိ၏နာရီကို ပြင်ပေးစေရန် ရွှေကုန်သည်မောင်မဲသို့ပေးအပ်၏။ မောင်မဲသည် ထိုနာရီကို မိမိဆိုင်သို့ယူသွား၏။ နာရီကိုမောင်မဲက ကြွေးအတွက် အာမခံအနေဖြင့် ဥပဒေနှင့်အညီ ထိန်းသိမ်းထားနိုင်အောင် မောင်ဖြူကမောင်မဲသို့ ကြွေးဆပ်ရန်မရှိ၊ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏ ဆိုင်ထဲသို့ ပြောင်ဝင်ကာ

မောင်မဲ၏လက်မှထိုနာရီကို အနိုင်အထက်ယူသွားရာတွင်၊ မောင်ဖြူသည် ရာဇဝတ်မကင်း သော ကျော်နင်းမှုနှင့် လက်ရောက်မှုကို ကျူးလွန်ရာရောက်ချင်လျှင် ရောက်နိုင်သော်လည်း၊ မရိုးမ ဖြောင့်သော သဘောနှင့်ပြုခြင်းမဟုတ်သဖြင့် ခိုးမှုကိုမကျူးလွန်။

(ည) မောင်မဲက မောင်ဖြူအပေါ်တွင် နာရီပြင်ခငွေ ရရန်ရှိ၍ နာရီကိုထိုပြင်ခငွေအတွက် အာမခံအနေဖြင့် ဥပဒေနှင့်အညီဆက်လက်ထားရှိ၏။ အကယ်၍ မောင်မဲလက်မှ နာရီပြင်ခအတွက် အာမခံဖြစ်သော ပစ္စည်းလက်လွတ်စေရန်အကြံနှင့် မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏လက်ရှိမှ ထိုနာရီကိုယူလျှင်၊ မောင်ဖြူသည် မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့် ရယူခြင်းဖြစ်သောကြောင့် ခိုးမှုကိုကျူးလွန်၏။

(ဋ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲထံတွင် မိမိ၏နာရီကိုပေါင်၏။ အပေါင်ငွေ မပေးဆပ်သေးမီ မောင်မဲက သဘောမတူဘဲ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏လက်ရှိမှ နာရီကိုရယူ၏။ မိမိပိုင်နာရီပင်ဖြစ်သော်လည်း၊ မောင်ဖြူသည် မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့်ရယူခြင်းဖြစ်သောကြောင့် ခိုးမှုကိုကျူးလွန်၏။

(ဌ) ပစ္စည်းရှင်သို့ ပစ္စည်းပြန်ပေးသည့်အတွက် ပစ္စည်းရှင်ထံမှ ဆုငွေကို ရရှိသည့်တိုင်အောင် ပစ္စည်းတခုခုကို မိမိ၏လက်၌ ထားရန်အကြံနှင့်မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏လက်ဝယ်မှ၊ မောင်မဲသဘောမတူဘဲ မောင်မဲပိုင်ပစ္စည်းတခုကို ရယူ၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်ရယူခြင်းဖြစ်သောကြောင့် ခိုးမှုကိုကျူးလွန်၏။

(ဍ) မောင်ဖြူသည်မောင်မဲ၏ မိတ်ဆွေဖြစ်သည့်အလျောက်၊ မောင်မဲမရှိခိုက်မောင်မဲ၏ စာကြည့်တိုက် သို့သွား၍၊ မောင်မဲ၏အတည့်အလင်းသဘောတူချက် မရရှိဘဲ ဖတ်ပြီးပြန်ပေးရန်အကြံဖြင့် စာအုပ် တအုပ်ကို ဖတ်ဘို့အတွက်သာ ယူသွား၏။ ဤတွင်မောင်မဲ၏စာအုပ်ကို အသုံးပြုရန်မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏သဘောတူချက်ရကြောင်း သက်ရောက်သည်ဟု ထင်မှတ်နိုင်လောက်သည်။ ဤသို့ထင်မှတ် နိုင်လောက်လျှင်၊ မောင်ဖြူသည် ခိုးမှုကိုမကျူးလွန်။

(ဎ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏မယားထံမှ အလှူခံ၏။ မောင်မဲ၏မယားက မောင်မဲပိုင်ကြေးငွေ၊ အစားအစာနှင့် အဝတ်များကို မောင်ဖြူသို့လှူလိုက်၏။ ထိုပစ္စည်းများသည် လင်ဖြစ်သူ မောင်မဲပိုင် ပစ္စည်းများဖြစ်ကြောင်းကို မောင်ဖြူသိသော်လည်း၊ မောင်မဲ၏မယား၌ ပေးလှူပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု မောင်ဖြူထင်မှတ်လောက်သည်။ ဤသို့ထင်မှတ်နိုင်လောက်လျှင်၊ မောင်ဖြူသည် ခိုးမှုကိုမကျူးလွန်။

(ဏ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲမယား၏လင်မြောင်ဖြစ်၏။ မောင်မဲ၏မယားသည် မောင်ဖြူအားအဘိုး တန်ပစ္စည်းကိုပေး၏။ ထိုပစ္စည်းသည် မောင်မဲပိုင်ဖြစ်ကြောင်းကိုငှင်း၊ မောင်မဲ၏မယားသည် ပေးကမ်း ပိုင်ခွင့်ကို မောင်မဲထံမှ မရရှိကြောင်းကိုငှင်း မောင်ဖြူသိ၏။ မောင်ဖြူသည် မရိုးမဖြောင့်သော သဘော နှင့်ထိုပစ္စည်းကိုရယူလျှင်၊ ခိုးမှုကိုကျူးလွန်၏။

(တ) မောင်ဖြူသည် သဘောရိုးဖြင့် မောင်မဲပိုင်ပစ္စည်းကို မိမိပိုင်ပစ္စည်းဟု ယုံကြည်၍ ထိုပစ္စည်းကို မောင်နီ၏လက်ရှိမှရယူ၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်ရယူခြင်းမဟုတ်သော ကြောင့် ခိုးမှုကိုမကျူးလွန်။

ခိုးမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၃၇၉။ ။ မည်သူမဆို၊ ခိုးမှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

နေအိမ်စသည်တို့အတွင်းတွင်ခိုးမှု။

၃၈၀။ ။ လူနေထိုင်ရန်သော်၎င်း၊ ပစ္စည်းသိုလှောင်ရန်သော်၎င်း အသုံးပြုသော အဆောက်အအုံ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဘဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် ရေယာဉ်တခုခုအတွင်းတွင် မည်သူမဆို၊ ခိုးမှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ် ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

စေခိုင်းသူ၏ လက်ရှိပစ္စည်းကိုစာရေး၊ သို့တည်းမဟုတ် အစေခံကခိုးမှု။

၃၈၁။ ။ စာရေးဖြစ်စေ၊ အစေခံဖြစ်စေ၊ စာရေးအနေနှင့်သော်၎င်း၊ အစေခံအနေနှင့်သော်၎င်း စေခိုင်းခြင်း ခံရသောသူဖြစ်စေ မိမိအားစေခိုင်းသူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိအလုပ်ရှင်၏ လက်ရှိပစ္စည်းတခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ခိုးမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ် လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ခိုးမှုကိုကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ၊ သေစေရန် ဖြစ်စေ၊ နာကျင်စေရန်ဖြစ်စေ၊ တားဆီးရန်ဖြစ်စေ ပြင်ဆင်ပြီးမှ ကျူးလွန်သော ခိုးမှု။

၃၈၂။ ။ ခိုးမှုကို ကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါသော်၎င်း၊ ခိုးမှုကိုကျူးလွန်ပြီးနောက်ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်ရန် အလို့ငှါသော်၎င်း၊ ခိုးမှုကိုကျူးလွန်၍ရရှိသော ပစ္စည်းကို ဆက်လက်ထားရှိနိုင်ရန် အလို့ငှါသော်၎င်း တဦးတယောက်သောသူကို သေစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် နာကျင်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် တားဆီးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် သေစေမည်ဟုဖြစ်စေ၊ နာကျင်စေမည်ဟုဖြစ်စေ၊ တားဆီးခံရမည်ဟု ဖြစ်စေ ကြောက်ရွံ့စေရန်ပြင်ဆင်ပြီးမှ မည်သူမဆို၊ ခိုးမှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို အလုပ်ကြမ်းနှင့်ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူသည်မောင်မဲ၏ လက်ရှိမှပစ္စည်းကိုခိုးယူ၏။ ထိုသို့ခိုးယူရာတွင် အကယ်၍ မောင်မဲ ကခုခံခဲ့သော် မောင်မဲကို နာကျင်စေရန် အလို့ငှါ ယမ်းထိုးပြီးပစ္စတိုသေနတ်တလက်ကို မိမိ၏အဝတ် အတွင်း၌ ထားရှိ၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မတွင် အဓိပ္ပါယ်ဖေါ်ပြထားသော ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်သည် မည်၏။

(ခ) ဖြစ်ပျက်ပုံအခြေအနေကို မောင်မဲကမြင်၍ ခုခံခဲ့လျှင်သော်၎င်း၊ မိမိအားမောင်မဲကဖမ်းဆီးရန် အားထုတ်ခဲ့လျှင်သော်၎င်း မောင်မဲကိုတားဆီးရန် အလို့ငှါ မိမိ၏အပေါင်းအဖေါ်များကို အနီးအပါးတွင် နေရာချထား၍ မောင်ဖြူသည်မောင်မဲကို ခါးပိုက်နှိုက်၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မတွင် အဓိပ္ပါယ်ဖေါ်ပြ ထားသော ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်သည်မည်၏။

ချောက်လှန့်တောင်းယူမှု။

ချောက်လှန့်တောင်းယူမှု။

၃၈၃။ ။ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသူတဦးတယောက်အား နစ်နာစေမည်ဟု ကြောက်အောင် တမင်ပြု၍၊ ပစ္စည်းတခုခုကိုဖြစ်စေ၊ အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသား တခုခုကိုဖြစ်စေ၊ အဘိုးတန်စာတမ်း အမှတ်အသားအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲနိုင်သော လက်မှတ်ရေးထိုးထား သည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် တံဆိပ်ခတ်နှိပ်ထားသည့် အရာဝတ္ထု တခုခုကိုဖြစ်စေ တဦးတယောက်သောသူသို့ ပေးအပ်စေရန် ကြောက်အောင် တမင်ပြုခြင်းခံရသော အဆိုပါသူအား မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် သွေးဆောင်လျှင်၊ ထိုသို့ကြောက်အောင် ပြု၍သွေးဆောင်သူသည် “ချောက်လှန့်တောင်းယူမှု” ကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

ဥပမာများ။

(က) ငွေမပေးလျှင် မောင်မဲ၏ အသရေပျက်စေမည့် စာကိုကျေညာမည်ဟု မောင်ဖြူသည်မောင်မဲကို ခြိမ်းချောက်၏။ ဤနည်းဖြင့် မိမိအားငွေပေးစေရန် မောင်ဖြူသည်မောင်မဲကို သွေးဆောင်၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် "ချောက်လှန့်တောင်းယူမှု" ကိုကျူးလွန်၏။

(ခ) မောင်မဲက မောင်ဖြူသို့ ငွေပေးရန်ရှိကြောင်း မောင်မဲအားတာဝန်ထားသည့် ငွေပေးကတိစာချုပ် တခုကို မောင်မဲကလက်မှတ်ရေးထိုး၍ မောင်ဖြူသို့မပေးလျှင် မောင်မဲ၏ကလေးကို မတရားချုပ်နှောင် ထားမည်ဟု မောင်ဖြူကမောင်မဲကို ခြိမ်းချောက်၏။ ထို့ကြောင့် မောင်မဲသည် ငွေပေးကတိစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုး၍ မောင်ဖြူသို့ပေးရ၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် "ချောက်လှန့်တောင်းယူမှု" ကိုကျူးလွန်၏။

(ဂ) မောင်နီအား ကောက်ပဲသီးနှံမည်ရွေ့မည်မျှ ပေးပါမည်ဆိုသည့်ခံဝန်ချုပ်တစောင်ကို မောင်မဲက လက်မှတ်ရေးထိုး၍ မောင်နီသို့မပေးအပ်လျှင်၊ မောင်မဲ၏လယ်ယာကို ဖျက်ဆီးပစ်စေရန် တုတ်လက် နက်စွဲကိုင်သူတို့ကို စေလွှတ်မည်ဟု မောင်ဖြူကခြိမ်းချောက်၏။ ထိုသို့ခြိမ်းချောက်၍ ခံဝန်ချုပ်ကို မောင်မဲကလက်မှတ် ရေးထိုး၍မောင်နီအား ပေးအပ်ရန်မောင်မဲကိုသွေးဆောင်၏။ မောင်ဖြူသည် "ချောက်လှန့်တောင်းယူမှု" ကိုကျူးလွန်၏။

(ဃ) မောင်ဖြူက မောင်မဲအား အပြင်းအထန်နာကျင်စေမည်ဟု ကြောက်အောင်ပြု၍၊ စက္ကူလွတ် တချပ်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးစေပြီးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တံဆိပ်ခတ်နှိပ်စေပြီးလျှင် မိမိအားပေးအပ် စေရန် မောင်မဲကိုမရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်သွေးဆောင်၏။ ထိုသို့သွေးဆောင်သဖြင့် မောင်မဲက ထိုစက္ကူကို လက်မှတ်ရေးထိုး၍ မောင်ဖြူသို့ပေးအပ်၏။ ဤတွင်ထိုသို့ လက်မှတ်ထိုးလိုက်ရသည့် စက္ကူကိုအဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသားအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲချင်လျှင် ပြောင်းလဲနိုင်သည်ဖြစ်၍၊ မောင်ဖြူသည် "ချောက်လှန့်တောင်းယူမှု" ကိုကျူးလွန်၏။

ချောက်လှန့်တောင်းယူမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၃၈၄။ ။ မည်သူမဆို၊ ချောက်လှန့်တောင်းယူမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ချောက်လှန့်တောင်းယူမှုကို ကျူးလွန်ရန်တဦးတယောက်အား နစ်နာစေမည်ဟု ကြောက်အောင် ပြုခြင်း။

၃၈၅။ ။ မည်သူမဆို၊ ချောက်လှန့်တောင်းယူမှုကို ကျူးလွန်ရန် တဦးတယောက်သောသူအား နစ်နာစေ မည်ဟု ကြောက်အောင် ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုရန်အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

တဦးတယောက်သောသူအား သေစေမည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြင်းအထန်နာကျင်စေမည်ဟု ကြောက်အောင်ပြု၍ ချောက်လှန့်တောင်းယူမှု။

၃၈၆။ ။ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သော သူကိုဖြစ်စေ၊ သူတပါးကိုဖြစ်စေ သေစေမည်ဟု၊ သို့တည်း မဟုတ် အပြင်းအထန် နာကျင်စေမည်ဟု ကြောက်အောင်ပြု၍ ချောက်လှန့်တောင်းယူမှုကို ကျူးလွန် လျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ချောက်လှန့်တောင်းယူမှုကို ကျူးလွန်ရန်တဦးတယောက်သော သူအားသေစေမည်ဟု၊ သို့တည်း မဟုတ် အပြင်းအထန်နာကျင်စေမည်ဟု ကြောက်အောင်ပြုခြင်း။

၃၈၇။ ။ မည်သူမဆို၊ ချောက်လှန့်တောင်းယူမှုကို ကျူးလွန်ရန် တဦးတယောက်သော သူကိုဖြစ်စေ၊ သူတပါးကိုဖြစ်စေ သေစေမည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြင်းအထန် နာကျင်စေမည်ဟု ကြောက်အောင် ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကိုခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ် ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

သေဒဏ်၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်မှစ၍ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထိုက်သော ပြစ်မှုမျိုးနှင့် စွပ်စွဲမည်ဟု ခြိမ်းချောက်၍ ချောက်လှန့်တောင်းယူမှု။

၃၈၈။ ။ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူကိုဖြစ်စေ၊ သူတပါးကိုဖြစ်စေ သေဒဏ်၊ တသက်တကျွန်း ဒဏ်၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တခုခုထိုက်သော ပြစ်မှုမျိုး ကျူးလွန်ကြောင်းနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြစ်မှုမျိုးကို ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ကြောင်းနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြစ်မှုမျိုးကို ကျူးလွန်စိမ့် သောငှါ အခြားသူတဦးတယောက်အား သွေးဆောင်ရန်အားထုတ်ကြောင်းနှင့် စွပ်စွဲမည်ဟု ကြောက် အောင်ပြု၍၊ ချောက်လှန့်တောင်းယူမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ထို့ပြင်အထက်ပါ ပြစ်မှုမျိုးသည် ပုဒ်မ ၃၇၇ အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ချမှတ်နိုင်သည်။

ချောက်လှန့်တောင်းယူမှုကို ကျူးလွန်ရန်တဦးတယောက်သော သူအားပြစ်မှုတခုနှင့်စွပ်စွဲမည်ဟု ကြောက်အောင်ပြုခြင်း။

၃၈၉။ ။ မည်သူမဆို၊ ချောက်လှန့်တောင်းယူမှုကို ကျူးလွန်ရန် တဦးတယောက်သော သူကိုဖြစ်စေ၊ သူတပါးကိုဖြစ်စေ သေဒဏ်၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တခုခုထိုက်သော ပြစ်မှုမျိုး ကျူးလွန်ကြောင်းနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြစ်မှုမျိုးကို ကျူးလွန်ရန်အားထုတ်ကြောင်းနှင့် စွပ်စွဲမည်ဟု ကြောက်အောင်ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကိုဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ် ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ထို့ပြင်အထက်ပါ ပြစ်မှုမျိုးသည် ပုဒ်မ ၃၇၇ အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကိုတသက် တကျွန်းဒဏ်ချမှတ်နိုင်သည်။

လုယက်မှုနှင့်ဓါးပြမှု။

လုယက်မှု။

၃၉၀။ ။ လုယက်မှုဟူသမျှတွင်ခိုးမှုသော်၎င်း၊ ချောက်လှန့်တောင်းယူမှုသော်၎င်း ပါသည်။

ခိုးမှုမှလုယက်မှုဖြစ်လာခြင်း။

ခိုးမှုကျူးလွန်ရန်သော်၎င်း၊ ခိုးမှုကိုကျူးလွန်ရာတွင် သော်၎င်း၊ ခိုးမှုကျူးလွန်၍ ရရှိသောပစ္စည်းကို သယ်ယူရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သယ်ယူရန်အားထုတ်ရာတွင်သော်၎င်း အထမြောက်စေရေးအတွက်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် မိမိအလိုအလျောက် တဦးတယောက်သောသူအား သေစေခြင်းကို ဖြစ်စေ၊ နာကျင်စေခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ မတရားတားဆီးခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ တမုဟုတ်ခြင်း သေစေမည်ဟု၊ သို့တည်း မဟုတ် တမုဟုတ်ခြင်း နာကျင်စေမည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် တမုဟုတ်ခြင်း မတရားတားဆီးခြင်း ခံရစေမည်ဟု ကြောက်အောင်ဖြစ်စေ ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုခိုးမှုသည် လုယက်မှုဖြစ်လာသည်။

ချောက်လှန့်တောင်းယူမှုမှ လုယက်မှုဖြစ်လာခြင်း။

ချောက်လှန့်တောင်းယူမှုကို ကျူးလွန်စဉ်တွင် ချောက်လှန့်ခံရသူ၏ မျက်မှောက်၌ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ ရှိနေပြီးလျှင်၊ ချောက်လှန့်ခံရသူကို သော်၎င်း၊ သူတပါးကိုသော်၎င်း၊ တမုဟုတ်ခြင်း သေစေမည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် တမုဟုတ်ခြင်းနာကျင်စေမည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် တမုဟုတ်ခြင်း မတရားတားဆီး ခြင်းခံရစေမည်ဟု ပြစ်မှုကျူးလွန်သူက ကြောက်ရွံ့အောင်ပြု၍၊ ထိုသို့ပြုခြင်းဖြင့် ချောက်လှန့်ခြင်း ခံရသူအား၊ ချောက်လှန့်တောင်းယူခြင်းခံရသော ပစ္စည်းကို ထိုအခါ ထိုနေရာ၌ပေးအပ်စေရန် သွေး ဆောင်လျှင်၊ ချောက်လှန့်တောင်းယူမှုသည် လုယက်မှုဖြစ်လာသည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် ချောက်လှန့်ခံရသူအား တမုဟုတ်ခြင်းသေစေခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ တမုဟုတ်ခြင်း နာကျင်စေခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ တမုဟုတ်ခြင်းမတရားတားဆီးခြင်းကိုဖြစ်စေ ပြုနိုင်လောက် အောင် ချောက်လှန့်ခံရသူ၏ အနီးအပါး၌ ရှိနေလျှင်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် ချောက်လှန့်ခံရသူ၏ မျက်မှောက်တွင် ရှိသည်မည်၏။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူသည်မောင်မဲကို နှိမ်ထားပြီးလျှင်၊ မောင်မဲက သဘောမတူဘဲ မောင်မဲ၏ အဝတ်ထဲမှ ငွေနှင့် ကျောက်မျက်ရတနာများကို လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ယူ၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူ သည် ခိုးမှုကိုကျူးလွန်၏။

ထို့ပြင် ထိုခိုးမှုကို ကျူးလွန်ရန်မောင်မဲအား မတရားတားဆီးခြင်းကို မိမိအလိုအလျောက် ပြုခဲ့သဖြင့် မောင်ဖြူသည် လုယက်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ခ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကိုလမ်းတွင် တွေ့ရာ၊ သေနတ်ပြပြီးလျှင် မောင်မဲ၏ငွေအိတ်ကို တောင်း၏။ ထိုသို့တောင်းသဖြင့် မောင်မဲကမောင်ဖြူသို့ ငွေအိတ်ကိုပေးလိုက်ရ၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည်မောင်မဲ အား တမုဟုတ်ခြင်း နာကျင်စေမည်ဟု ကြောက်အောင်ပြု၍ မောင်မဲထံမှ ငွေအိတ်ကိုချောက်လှန့် တောင်းယူသည့်ပြင် ထိုသို့ချောက်လှန့်တောင်းယူစဉ်အခါကလည်း၊ မောင်ဖြူသည်မောင်မဲ၏ မျက် မှောက်၌ရှိ၏။ ထို့ကြောင့်မောင်ဖြူသည် လုယက်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ဂ) မောင်ဖြူသည်မောင်မဲနှင့်မောင်မဲ၏ ကလေးကိုလမ်းတွင်တွေ့၏။ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏ ကလေးကို ယူ၍၊ မောင်မဲက ငွေအိတ်ကိုမပေးလျှင်၊ ထိုကလေးကိုချောက်ကမ်းပါးသို့ ပစ်ချလိုက်မည်ဟု ခြိမ်းချောက်၏။ ထိုသို့ခြိမ်းချောက်ခြင်းကြောင့် မောင်မဲသည်မောင်ဖြူသို့ငွေအိတ်ကို ပေးလိုက်ရ၏။ ဤတွင် ထိုနေရာ၌ရှိနေသော မောင်မဲ၏ကလေးကို တမုဟုတ်ခြင်းနာကျင်စေမည်ဟု မောင်ဖြူက မောင်မဲကို ကြောက်အောင်ပြု၍၊ မောင်မဲထံမှ ငွေအိတ်ချောက်လှန့် တောင်းယူသောကြောင့်၊ မောင်ဖြူ သည်လုယက်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ဃ) မောင်ဖြူက မောင်မဲအား "သင်၏ကလေးသည် ငါ၏လူစုလက်တွင်ရှိသည်၊ ငွေတသောင်းမပို့ လိုက်လျှင် ထိုကလေးကို သတ်မည်" ဟုပြောဆို၍၊ မောင်မဲထံမှငွေကို ရယူ၏။ ထိုအမှုသည် ချောက်လှန့် တောင်းယူမှုမျှသာ ဖြစ်သောကြောင့်၊ ထိုပြစ်မှုနှင့်သာ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ထိုက်သည်။ ကလေးကို တမုဟုတ် ခြင်းသေစေမည်ဟု မောင်မဲအားကြောက်အောင် ပြုခြင်းမဟုတ်လျှင်၊ ထိုအမှုသည် လုယက်မှုမမြောက်။

ဓါးပြမှု။

၃၉၁။ ။ ငါးဦးဖြစ်စေ၊ ငါးဦးထက်ပိုသူတို့ကဖြစ်စေ လုယက်မှုကို ပူးပေါင်းကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် ထိုသို့ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လုယက်မှုကို ပူးပေါင်းကျူးလွန်သူတို့ နှင့်တကွ၊

သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်သူတို့နှင့်တကွ လုယက်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ခြင်း ကိုဖြစ်စေ ကိုယ်တိုင်ရှိလျက် ကူညီကြသော သူတို့အားလုံး ပေါင်းဦးရေသည်ငါးဦး၊ သို့တည်းမဟုတ် ငါးဦးထက်ပိုလျှင်၊ ထိုလုယက်မှုကျူးလွန်သူဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်သူဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ကျူးလွန်ခြင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ခြင်း ကို ကူညီသူဖြစ်စေ အသီးသီးသည် “ဓါးပြမှု” ကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

လုယက်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၃၉၂။ ။ မည်သူမဆို၊ လုယက်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို အလုပ်ကြမ်းနှင့်ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။ ထို့ပြင်ထိုလုယက်မှုကို နေဝင်နှင့်နေထွက် အကြား၌ ပြည်သူသွားလာရာလမ်းတွင် ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုထောင်ဒဏ်ကို ဆယ့်လေးနှစ်ထိတိုးမြှင့် ချမှတ်နိုင် သည်။

လုယက်မှုကို ကျူးလွန်ရန်အားထုတ်မှု။

၃၉၃။ ။ မည်သူမဆို၊ လုယက်မှုကို ကျူးလွန်ရန်အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကိုအလုပ်ကြမ်းနှင့် ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

လုယက်မှုကို ကျူးလွန်ရာတွင် မိမိအလိုအလျောက် နာကျင်စေမှု။

၃၉၄။ ။ တဦးတယောက်သောသူသည် လုယက်မှုကို ကျူးလွန်ရာတွင်ဖြစ်စေ၊ ကျူးလွန်ရန် အားထုတ် ရာတွင် ဖြစ်စေတဦးတယောက်သောသူကို မိမိအလိုအလျောက် နာကျင်စေလျှင်၊ ထိုသို့နာကျင်စေ သူကိုဂင်း၊ အဆိုပါ၊ လုယက်မှုကိုကျူးလွန်ရာတွင်ဖြစ်စေ၊ ကျူးလွန်ရန်အားထုတ်ရာတွင်ဖြစ်စေ ထိုသူနှင့် ဖက်စပ်ပါဝင်သော သူတို့ကိုဂင်း၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့်ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ဓါးပြမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၃၉၅။ ။ မည်သူမဆို၊ ဓါးပြမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကိုတသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

လူသတ်မှုပါသော ဓါးပြမှု။

၃၉၆။ ။ ဓါးပြမှုကိုပူးပေါင်း ကျူးလွန်သောသူ ငါးဦး၊ သို့တည်းမဟုတ် ငါးဦးထက်ပိုသော သူများအနက် တဦးတယောက်သောသူသည် အဆိုပါဓါးပြမှု ကျူးလွန်ရာ၌ လူသတ်မှုကိုပါ ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူအသီး သီးကိုသေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

သေစေရန်ဖြစ်စေ၊ အပြင်းအထန်နာကျင်စေရန် ဖြစ်စေအားထုတ်မှု ပါသောလုယက်မှု၊ သို့တည်း မဟုတ် ဓါးပြမှု။

၃၉၇။ ။ လုယက်မှုကိုဖြစ်စေ၊ ဓါးပြမှုကိုဖြစ်စေ ကျူးလွန်သော အခါတွင်ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် တဦး တယောက်သောသူကို အပြင်းအထန်နာကျင်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တဦးတယောက်သောသူအား

သေစေရန်သော်၎င်း၊ အပြင်းအထန်နာကျင်စေရန်သော်၎င်း အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကိုချမှတ်သော ထောင်ဒဏ်သည်ခုနစ်နှစ်အောက်မလျော့စေရ။

၃၉၈။ ။ * * * *

ဓါးပြမှုကို ကျူးလွန်ရန်ပြင်ဆင်မှု။

၃၉၉။ ။ မည်သူမဆို၊ ဓါးပြမှုကို ကျူးလွန်ရန် ပြင်ဆင်လျှင်၊ ထိုသူကို အလုပ်ကြမ်းနှင့် ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ဓါးပြဂိုဏ်း၌ ပါဝင်သူအတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၄၀၀။ ။ မည်သူမဆို၊ ဓါးပြမှုကို အမြဲတစေ ကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ ဖွဲ့စည်းထားသော ဂိုဏ်းတခုခု၌ ပါဝင်သူဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကိုတသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

သူခိုးဂိုဏ်း၌ပါဝင်သူအတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၄၀၁။ ။ လူသတ်ဓါးပြဂိုဏ်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဓါးပြဂိုဏ်းမဟုတ်သည့် ခိုးမှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် လုယက်မှုကို အမြဲတစေ ကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ ဖွဲ့စည်းထားသည့် လှည့်ပတ်သွားလာနေသော လူဆိုးဂိုဏ်း ၌သော်၎င်း၊ အခြားလူဆိုးဂိုဏ်း၌သော်၎င်း ပါဝင်သူဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကိုအလုပ်ကြမ်းနှင့် ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ဓါးပြမှုကျူးလွန်ရန် စုဝေးမှု။

၄၀၂။ ။ ဓါးပြမှု ကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ စုဝေးသော လူငါးဦး၊ သို့တည်းမဟုတ် ငါးဦးထက်ပိုသော သူများ အနက် အပါအဝင် တဦးဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကိုအလုပ်ကြမ်းနှင့် ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ရာဇဝတ်မကင်းသောပစ္စည်း အလွဲသုံးစားမှု။

ပစ္စည်းကိုမရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့်အလွဲသုံးစားမှု။

၄၀၃။ ။ မည်သူမဆို၊ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိ၏ပစ္စည်းအဖြစ်ပြောင်းလွှဲခြင်းပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်မဲပိုင်ပစ္စည်းကို မောင်ဖြူက မိမိပိုင်ပစ္စည်းဟု ယုံကြည်၍၊ မောင်မဲ၏လက်ရှိမှ ထိုပစ္စည်းကို သဘောရိုးဖြင့် ယူ၏။ ထိုသို့ယူသဖြင့် မောင်ဖြူသည် ခိုးမှုမကျူးလွန်။ သို့ရာတွင် မောင်ဖြူသည် မိမိပစ္စည်းမဟုတ်ကြောင်း သိပြီးနောက်၊ ထိုပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့်မိမိ၏ ပစ္စည်းအဖြစ် ဖြင့် အသုံးပြုလျှင်၊ ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်။

(ခ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲနှင့် မိတ်ဆွေဖြစ်သည့်အလျောက် မောင်မဲမရှိခိုက်မောင်မဲ၏ စာကြည့်တိုက် သို့သွား၍၊ မောင်မဲ၏အတည့်အလင်းသဘောတူချက် မရရှိဘဲ စာအုပ်တအုပ်ကို ယူသွား၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည်မောင်မဲ၏စာအုပ်ကိုဖတ်ရန် အလို့ငှါ ရယူခြင်းအတွက်မောင်မဲသဘောတူရာရောက်သည် ဟု ထင်မြင်လျှင်၊ ခိုးမှုကိုမကျူးလွန်။ သို့ရာတွင်မိမိအကျိုးအတွက် ထိုစာအုပ်ကို နောင်အခါတွင် ရောင်းစားလျှင်၊ မောင်ဖြူသည်ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်သည်။

(ဂ) မောင်ဖြူနှင့်မောင်နီတို့သည် မြင်းတကောင်ကို အတူပိုင်ကြ၏။ မောင်ဖြူသည် အသုံးပြုရန် အကြံနှင့် မောင်နီ၏လက်ရှိမှ ထိုမြင်းကိုရယူ၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် ထိုမြင်းကိုသုံးစွဲပိုင်ခွင့် ရှိသဖြင့် မရိုးမဖြောင့်သောသဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားပြုသည်မမည်။ သို့ရာတွင် မောင်ဖြူသည် မြင်းကိုရောင်း၍၊ မိမိအသုံးပြုမှုအတွက် ရောင်းရငွေအားလုံးကို သုံးစားခြင်းပြုလျှင်၊ ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် ခေတ္တမျှသာ အလွဲသုံးစားပြုခြင်းသည်လည်း ဤပုဒ်မအရ အလွဲသုံးစားပြုသည်မည်၏။

ဥပမာ။

မောင်ဖြူသည် ကန့်သတ်မဲ့ လက်မှတ်ထိုးချက်ပါသော မောင်မဲပိုင်အစိုးရငွေပေး ကတိစာချုပ်ကို တွေ့၏။ ထိုငွေပေးကတိစာချုပ်ကို မောင်မဲပိုင်ကြောင်း သိလျက်နှင့်၊ နောက်အခါမှာမှ မောင်မဲအား ပြန်ပေးမည် ကြံရွယ်၍၊ ဘဏ်တိုက်စိုးတဦးထံ၌ ချေးငွေအတွက် အာမခံအဖြစ် ပေါင်နှံ၏။ မောင်ဖြူ သည် ဤပုဒ်မ အရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။ တဦးတယောက်သောသူသည် အခြားသူ၏ လက်ရှိမဟုတ်သော ပစ္စည်းတခုကို တွေ့၏။ ထိုပစ္စည်းကို ပစ္စည်းရှင်အတွက် စောင့်ရှောက်ထားရန် အလို့ငှါဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းရှင်သို့ပြန်ပေးရန် အလို့ငှါဖြစ်စေ ရယူထား၏။ ထိုသို့ရယူထားခြင်းသည် မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့် ရယူထားခြင်း မဟုတ်သောကြောင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အလွဲသုံးစားပြုခြင်းမဟုတ်သောကြောင့် ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်သည် မမည်။ သို့ရာတွင် ပစ္စည်းပိုင်ရှင်ကိုသိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းပိုင်ရှင်ကိုရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်လောက်သော နည်းလမ်းရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းပိုင်ရှင်ကိုတွေ့အောင်ရှာဖွေ အကြောင်းကြားရန် အကြောင်း လုံလောက်သော နည်းလမ်းကိုသုံး၍ ပစ္စည်းကိုပိုင်ရှင်က တောင်းဆိုသာအောင် သင့်တော်သော အချိန်ကာလအထိ သိမ်းဆည်းထားခြင်းမပြုသေးမီဖြစ်စေ မိမိအသုံးပြုမှုအတွက် သုံးစွဲလျှင်၊ ထိုသူသည် အထက်တွင်ဖေါ်ပြ ထားသော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

ထိုကဲ့သို့သော အမှုမျိုးတွင်၊ အကြောင်းလုံလောက်သော နည်းလမ်းများ ဆိုသည်မှာ၊ သို့တည်းမဟုတ် သင့်တော်သော အချိန်ကာလ ဆိုသည်မှာ ကြောင်းချင်းရာ ပြဿနာဖြစ်သည်။

ပစ္စည်းပိုင်ရှင် မည်သူဖြစ်ကြောင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် တဦးတယောက်သောသူသည် ပစ္စည်းပိုင်ရှင် ဖြစ်ကြောင်းကို ပစ္စည်းတွေ့သူက သိရမည်ဟူသော အချက်သည်မလို။ ပစ္စည်းကိုသုံးစဉ်အခါက၊ မိမိပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း မယုံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းပိုင်ရှင်အစစ်ကို ရှာမတွေ့နိုင်ကြောင်း သဘောရိုး နှင့်ယုံလျှင် လုံလောက်သည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူသည် မည်သူပိုင်ဖြစ်ကြောင်း မသိသော ငွေတကျပ်ကို လမ်းပေါ်တွင် တွေ့၍ကောက်ယူ ၏၊ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မတွင် ဖေါ်ပြထားသော ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရာမရောက်။

(ခ) မောင်ဖြူသည် ဘဏ်ငွေလက်မှတ်ပါသော စာတစောင်ကို လမ်းပေါ်၌ကောက်ရ၏။ စာတွင်ပါသော လိပ်စာနှင့် စာသားများကို ထောက်သဖြင့်မောင်ဖြူသည် ထိုဘဏ်ငွေလက်မှတ်ကို မည်သူပိုင်ဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့် သုံးစားလိုက်၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်သည်။

(ဂ) မောင်ဖြူသည် ဆောင်ယူလာသူအား ငွေပေးရန်ညွှန်ကြားချက်ပါသော ချက်လက်မှတ်တစောင်ကို ကောက်ရ၏။ ထိုချက်လက်မှတ်သည် မည်သူ့လက်က ပျောက်ဆုံးကြောင်းကို မောင်ဖြူသည်မှန်းဆ၍ မသိနိုင်။ သို့ရာတွင် ထိုချက်လက်မှတ်ကို ထုတ်ပေးလိုက်သူ၏ အမည်သည် ချက်လက်မှတ်ပေါ်တွင် ပါရှိသဖြင့် ထိုချက်လက်မှတ်ထုတ်ပေးလိုက်သူက၊ ထိုချက်လက်မှတ်ကို မည်သူ့အားထုတ်ပေးလိုက် ကြောင်း ညွှန်ပြနိုင်သည်ကို သိ၏။ ထိုသို့သိပါလျက်မောင်ဖြူသည် ပိုင်ရှင်ကို အားထုတ်၍မရှာဘဲ ထိုချက်လက်မှတ်ကိုသုံးစားလျှင်၊ ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်သည်။

(ဃ) မောင်ဖြူသည် ငွေပါသော ငွေအိတ်တအိတ် မောင်မဲမှကျရစ်သည်ကိုမြင်၏။ ထိုငွေအိတ်ကို မောင်မဲ သို့ ပြန်ပေးရန်ကြံရွယ်ချက်နှင့် ကောက်ယူ၏။ သို့ရာတွင်နောင်အခါ၌ မောင်မဲသို့ပြန်မပေးဘဲ မောင်ဖြူ သည် ထိုငွေကိုမိမိအသုံးပြုမှုအတွက် သုံးစား၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်သည်။

(င) မောင်ဖြူသည် ငွေပါသော ငွေအိတ်တအိတ်ကို ကောက်ရ၏။ မူလကမည်သူပိုင်ကြောင်း မသိ သော်လည်း၊ နောင်အခါမောင်မဲပိုင်ကြောင်းကိုသိရ၏။ မောင်ဖြူသည်ထိုငွေကို မိမိအသုံးပြုမှုအတွက် သုံးစား၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်။

(စ) မောင်ဖြူသည် အဘိုးတန်လက်စွပ်တကွင်းကိုကောက်ရ၏။ ထိုလက်စွပ်ကိုမည်သူပိုင်ကြောင်း မောင်ဖြူမသိ။ ထိုလက်စွပ်ပိုင်ရှင်ကို ရှာဖွေရန်အားထုတ်ခြင်းကို မပြုဘဲလက်စွပ်ကိုချက်ခြင်းရောင်းချ လိုက်၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်သည်။

သေစဉ်ကကျန်ရစ်ခဲ့သည့် သေသူလက်ရှိပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့်အလွဲသုံးစားပြုမှု။

၄၀၄။ ။ တဦးတယောက်သောသူ သေစဉ်က ကျန်ရစ်ခဲ့သော သေသူ၏လက်ရှိ ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့်၄င်း၊ထိုပစ္စည်းသည် ဥပဒေနှင့်ညီစွာလက်ရှိ ဖြစ်ပိုင်ခွင့်ရှိသူ တဦးတယောက်၏လက်သို့ မရောက်သေးကြောင်းသိလျက်နှင့်၄င်း မည်သူမဆို၊ ထိုပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိ၏ပစ္စည်းအဖြစ် ပြောင်းလွှဲလျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိ ထောင် ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။ ထို့ပြင်ထိုပစ္စည်းရှင် သေဆုံးစဉ်အခါက၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် သေသူ၏စာရေးအဖြစ်၊ သို့တည်းမဟုတ် အစေခံအဖြစ် စေခိုင်းခံရသူဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကို ထောင်ဒဏ်ခုနစ်နှစ်ထိ တိုးမြှင့်ချမှတ်နိုင်သည်။

ဥပမာ။

အိမ်ထောင်ပရိဘောဂနှင့် ငွေလက်ရှိဖြစ်သူ မောင်မဲသေ၏။ ထိုငွေသည် လက်ရှိဖြစ်ပိုင်ခွင့်ရှိသူ၏ လက်သို့မရောက်မီ မောင်မဲ၏အစေခံ မောင်ဖြူသည် မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့်ထိုငွေကို အလွဲ သုံးစားပြု၏။ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မ၌ ဖေါ်ပြထားသောပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်။

ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေးဖေါက်ဖျက်မှု။

ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေးဖေါက်ဖျက်မှု။

၄၀၅။ ။ မည်သူမဆို၊ ပစ္စည်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကို တနည်းနည်းဖြင့် ယုံကြည် အပ်နှံခြင်း ခံရသည်တွင် ထိုပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားပြုလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် မိမိ၏ပစ္စည်းအဖြစ် ပြောင်းလွှဲလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းခံရသည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်းကို ပြဋ္ဌာန်းသည့်ဥပဒေ ညွှန်ကြားချက်ကိုကျူးလွန်၍သော်ငှင်း၊ ယုံကြည် အပ်နှံခြင်း ခံရသည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အတည့်အလင်းဖြစ်စေ၊ သဘော သက်ရောက်စေခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ မိမိချုပ်ဆိုသော ဥပဒေနှင့်ညီသည့်ပဋိညာဉ်ကို ကျူးလွန်၍သော်ငှင်း ထိုပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့်သုံးစွဲခြင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံခန့်ခွဲခြင်းကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသူက ထိုသို့ပြုသည်ကို တမင်ခွင့်ပြုလျှင်၊ ထိုသူသည်ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူသည် သေသူတဦး၏အမွေပစ္စည်းကို ထိန်းသိမ်းစီမံခန့်ခွဲရန်သေတမ်းစာဖြင့် လွှဲအပ်ခြင်း ခံရသည်ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် အမွေပစ္စည်းအရပ်ရပ်ကို သေတမ်းစာအရ ခွဲဝေပေးရန် ညွှန်ကြားသည့် ဥပဒေကို မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့် ဖီဆန်၍၊ ထိုပစ္စည်းအရပ်ရပ်ကို မိမိ၏ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲလိုက်၏၊ မောင်ဖြူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေးဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်သည်။

(ခ) မောင်ဖြူသည် ကုန်ရုံမှူးဖြစ်၏။ မောင်မဲသည် ခရီးထွက်သည့်အခါ၊ ကုန်ရုံမှူးမောင်ဖြူထံ၌ မိမိပြန်ရောက်သည့်အခါ သတ်မှတ်သော ကုန်ရုံအခန်းခကိုပေး၍ ပစ္စည်းပြန်ယူမည်ဟူသော ပဋိညာဉ်ကိုပြုပြီးလျှင်၊ မိမိ၏အိမ်ထောင်ပရိဘောဂကို အပ်နှံထား၏။ မောင်ဖြူသည်မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် အပ်နှံထားသော ထိုပစ္စည်းများကို ရောင်းချလိုက်၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် ရာဇဝတ် မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်သည်။

(ဂ) ရန်ကုန်မြို့နေ မောင်ဖြူသည် မန္တလေးမြို့နေ မောင်မဲ၏ ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်၏။ မောင်မဲကမောင်ဖြူ ထံသို့ပို့သော ငွေအားလုံးကို မောင်မဲ၏ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း မောင်ဖြူက ရင်းနှီးရန်မောင်မဲနှင့် မောင်ဖြူ တို့သည် အတည့်အလင်းဖြစ်စေ၊ သဘောသက်ရောက်စေခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ ပဋိညာဉ်ပြုထား၏။ မောင်မဲက အစိုးရငွေလက်မှတ်များကို ဝယ်ယူစေရန်ညွှန်ကြား၍ မောင်ဖြူထံသို့ငွေတသိန်းပို့လိုက်၏။ မောင်ဖြူသည်မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့်မောင်မဲညွှန်ကြားချက်ကို ဖီဆန်၍၊ ထိုငွေများကို မိမိ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း၌သုံးစွဲ၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက် မှုကို ကျူးလွန်သည်။

(ဃ) သို့သော်လည်းအထက်ပါ ဥပမာ (ဂ) ၌ မောင်ဖြူသည်၊ အစုစပ်ဘဏ်၌ ရှယ်ယာများကို ဝယ်ယူခြင်းဖြင့် မောင်မဲမှာ ပိုမိုအကျိုးဖြစ်ထွန်းလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်၍၊ မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့် မဟုတ်ဘဲ ရိုးဖြောင့်သောသဘောဖြင့်မောင်မဲ၏ ညွှန်ကြားချက်ကို ဖီဆန်လျက် အစိုးရငွေလက်မှတ် များကို ဝယ်ယူမည့်အစား၊ အစုစပ်ဘဏ်၌ရှယ်ယာများကို မောင်မဲအတွက် ဝယ်ယူလိုက်သည်တွင် မောင်မဲမှာဆုံးရှုံးခြင်းသို့ရောက်၍၊ ထိုသို့ဆုံးရှုံးသည့်အတွက်မောင်မဲက မောင်ဖြူအပေါ်၌ တရားမ ကြောင်း တရားစွဲဆိုခွင့်ရှိသော်လည်း၊ မောင်ဖြူသည် မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် ပြုလုပ်ခြင်း မဟုတ်သောကြောင့်၊ ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်သည်မမည်။

(င) အခွန်တော်အရာရှိ ဦးဖြူထံတွင် အစိုးရငွေများကို အပ်နှံထား၏။ ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ အစိုးရနှင့် အတည့်အလင်းသော်၎င်း၊ သဘောသက်ရောက်စေခြင်းဖြင့်သော်၎င်း ပြုထားသည့် ပဋိညာဉ် အရဖြစ်စေ၊ မိမိထံတွင် အပ်နှံထားသော အစိုးရငွေကို အစိုးရငွေတိုက်သို့ပေးသွင်းရန် ဦးဖြူ၌ တာဝန်ရှိ၏။ ဦးဖြူက ထိုငွေများကိုမရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် သုံးစားလိုက်၏။ ဦးဖြူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည် အပ်နှံရေးဖေါက်ဖျက်မှုကိုကျူးလွန်၏။

(စ) မောင်မဲသည် မိမိ၏ပစ္စည်းများကို ကုန်းကြောင်းခရီးဖြင့်သော်၎င်း၊ ရေကြောင်းခရီးဖြင့်သော်၎င်း သယ်ယူစေရန်သယ်ဆောင်သူ မောင်ဖြူထံ၌အပ်နှံထားခဲ့၏။ ထိုပစ္စည်းများကို မောင်ဖြူက မရိုးမဖြောင့် သော သဘောဖြင့်အလွဲသုံးစားပြု၏။ မောင်ဖြူသည်ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံ ရေး ဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်၏။

ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေးဖေါက်ဖျက်မှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၄၀၆။ ။ မည်သူမဆို၊ ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေးဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သယ်ဆောင်သူစသည်တို့က ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေးဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန် ခြင်း။

၄၀၇။ ။ မည်သူမဆို၊ သယ်ဆောင်သူအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဆိပ်ခံတံတားပိုင်ရှင်အဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ကုန်ရုံမှူးအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း ပစ္စည်းအပ်နှံခြင်းခံရသည်တွင်၊ ထိုပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရာဇဝတ်မကင်း သော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

စာရေးကဖြစ်စေ၊ အစေခံကဖြစ်စေ ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေးဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန် ခြင်း။

၄၀၈။ ။ မည်သူမဆို၊ စာရေးသော်၎င်း၊ အစေခံသော်၎င်းဖြစ်၍၊ သို့တည်းမဟုတ် စာရေးအဖြစ်ဖြင့် သော်၎င်း၊ အစေခံအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း စေခိုင်းခြင်းခံရ၍၊ ထိုသို့သော အနေဖြင့်ပစ္စည်းကို၊ သို့တည်း မဟုတ် ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကို တနည်းနည်းဖြင့်အပ်နှံခြင်း ခံရသည်တွင်၊ ထိုပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေးဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ဖြစ်စေ၊ ဘဏ်တိုက်စိုးက ဖြစ်စေ၊ ကုန်သည်ကဖြစ်စေ၊ကိုယ်စားလှယ်ကဖြစ်စေ ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်ခြင်း။

၄၀၉။ ။ မည်သူမဆို၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဘဏ်တိုက်စိုး၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရောင်းအဝယ်ကိုယ်စားလှယ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပွဲစား၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိုယ်စား လှယ်ပြုသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်လျက်သော်၎င်း ပစ္စည်းကို၊ သို့တည်း မဟုတ် ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကို တနည်းနည်းဖြင့် အပ်နှံခြင်းခံရသည်တွင်၊ ထိုပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ခိုးရာပါပစ္စည်း လက်ခံမှု။

ခိုးရာပါပစ္စည်း။

၄၁၀။ ။ ခိုးယူခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ချောက်လှန့်တောင်းယူခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ လုယက်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ လက်ပြောင်းသွားသော ပစ္စည်းသည်၊ ထို့ပြင်ရာဇဝတ်မကင်းသော အလွဲသုံးစားမှုပြုခြင်းခံရသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖေါက်ဖျက်မှုကျူးလွန်ခြင်းခံရသော ပစ္စည်း သည်၊ ထိုသို့လက်ပြောင်းခြင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အလွဲသုံးစားပြုခြင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်အပ်နှံရေးဖေါက်ဖျက်မှု ကျူးလွန်ခြင်းကို ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း၌ဖြစ်စေ၊ အပ၌ဖြစ်စေ ခံရသည်ဖြစ်လျှင် ခိုးရာပါပစ္စည်းမည်၏။ သို့ရာတွင် ထိုပစ္စည်းသည်ဥပဒေအရ လက်ရှိဖြစ်ထိုက်သူ၏ လက်သို့ နောင်ပြန်လည်ရောက်ရှိသည့်အခါ၊ ခိုးရာပါပစ္စည်းအဖြစ်မှ ရပ်စဲ၏။

ခိုးရာပါပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့်လက်ခံခြင်း။

၄၁၁။ ။ မည်သူမဆို၊ ခိုးရာပါပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့် ထိုပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့်လက်ခံခြင်းသော်၎င်း၊ ဆက်လက် ထားရှိခြင်းသော်၎င်း ပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုသုံးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ် ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဓါးပြတိုက်မှုကျူးလွန်ရာတွင် ရရှိသည့်ခိုးရာပါပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့်လက်ခံ ခြင်း။

၄၁၂။ ။ မည်သူမဆို၊ ခိုးရာပါပစ္စည်းသည် ဓါးပြတိုက်မှုကျူးလွန်ခြင်းဖြင့် လက်ပြောင်းခဲ့ကြောင်းကို သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ ထိုပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့်လက်ခံခြင်းသော်၎င်း၊ ဆက်လက်ထားရှိခြင်းသော်၎င်း ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဓါးပြဂိုဏ်းတွင် ပါဝင်သူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပါဝင်ခဲ့သူဖြစ်ကြောင်း မိမိသိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိသော သူထံမှခိုးရာပါပစ္စည်းဖြစ်ခဲ့ကြောင်း မိမိသိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိသော ပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်လက်ခံလျှင်၊ ထိုသူကိုတသက် တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိအလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင်ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ခိုးရာပါပစ္စည်းကို အမြဲတစေရောင်းဝယ် ဆက်ဆံခြင်း။

၄၁၃။ ။ မည်သူမဆို၊ ခိုးရာပါပစ္စည်းမှန်း သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့် ဖြစ်စေ ထိုပစ္စည်းကိုအမြဲ တစေလက်ခံလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းဝယ်ဆက်ဆံလျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ခိုးရာပါပစ္စည်းကို ဝှက်သိမ်းရာတွင် ကူညီခြင်း။

၄၁၄။ ။ မည်သူမဆို၊ ခိုးရာပါပစ္စည်းမှန်း သိလျက်နှင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ယုံကြည်ရန်အကြောင်း ရှိလျက်နှင့် သော်၎င်း ထိုပစ္စည်းကို ဝှက်သိမ်းရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံခန့်ခွဲရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျောက်ဖျက်ရာတွင်

မိမိအလိုအလျောက် ကူညီလျှင်၊ ထိုသူကိုသုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

လိမ်လည်မှု။

လိမ်လည်မှု။

၄၁၅။ ။ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား လှည့်ဖြားခြင်းဖြင့် ထိုသို့လှည့်ဖြားခံရသောသူက သူတပါးအားပစ္စည်းတခုခုကို ပေးအပ်စေရန်ဖြစ်စေ၊ သူတပါးထံတွင် ပစ္စည်းတခုခုကို ဆက်လက်ထား ရှိသည်ကို သဘောတူစေရန်ဖြစ်စေ ထိုသို့လှည့်ဖြားခြင်းခံရသောသူအား လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့်သော်၎င်း၊ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် သော်၎င်း သွေးဆောင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တဦး တယောက်သောသူအား လှည့်ဖြားခြင်းဖြင့် ထိုသို့ လှည့်ဖြားခြင်းခံရသောသူက အကယ်၍ လှည့်ဖြားခြင်း မခံရခဲ့သော် မိမိပြုမည်မဟုတ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိပျက်ကွက်မည်မဟုတ်သော အရာကိုပြုစေရန် သော်၎င်း၊ မပြုဘဲပျက်ကွက်စေရန်သော်၎င်း ထိုသို့လှည့်ဖြားခြင်းခံရသောသူအား တမင်သွေးဆောင် လျှင်၊ ထို့ပြင် ထိုပြုလုပ်မှုက၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပျက်ကွက်မှုက ထိုသူ၏ ကိုယ်ကိုဖြစ်စေ၊ စိတ်ကို ဖြစ်စေ၊ ဂုဏ်သရေကိုဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ ပျက်စီးနစ်နာစေခြင်းသော်၎င်း၊ အန္တရာယ်သော်၎င်း ဖြစ်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဖြစ်စေတန်ရာ လျှင်၊ ထိုသူသည် လိမ်လည်သည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်ကြောင်းချင်းရာများကို ထိမ်ချန်ခြင်းသည် ဤပုဒ်မ၏ အဓိပ္ပာယ်အရ လှည့်ဖြားခြင်းမည်၏။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူသည်နိုင်ငံဝန်ထမ်းအဖွဲ့ဝင် မဟုတ်ဘဲဟုတ်မှန်ယောင်ဆောင်လျက်မောင်မဲကို တမင် လှည့်ဖြားပြီးလျှင်၊ ကုန်ဘိုးငွေကို ပေးချေရန်သဘောမထားဘဲ မိမိအားကုန်အကြွေးပေးစေရန် မောင်မဲကို မရိုးမဖြောင့် သော သဘောနှင့်သွေးဆောင်၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်သည်မည်၏။

(ခ) မောင်ဖြူသည် တံဆိပ်အတုကို ပစ္စည်းတခုပေါ်၌ ပြု၍၊ ထိုပစ္စည်းကို ထင်ရှားသော ကုန်ထုတ်လုပ် သူက ပြုလုပ်ကြောင်းမောင်မဲယုံကြည်အောင် တမင်လှည့်ဖြားပြီးလျှင်၊ မောင်မဲအားအဘိုးပေးဝယ်ယူ စေရန် မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်သွေးဆောင်၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်သည်မည်၏။

(ဂ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲအားပစ္စည်းနှင့်မတူသော နမူနာကိုပြ၍၊ ပစ္စည်းသည် နမူနာအတိုင်း ဖြစ်ကြောင်း မောင်မဲယုံကြည်အောင် တမင်လှည့်ဖြားပြီးလျှင်၊ မောင်မဲအားပစ္စည်းကို အဘိုးပေး ဝယ်ယူစေရန် မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်သွေးဆောင်၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်သည် မည်၏။

(ဃ) မောင်ဖြူသည် အစုစပ်လုပ်ငန်းတွင် ငွေအပ်နှံထားခြင်းမရှိ၊ ထို့ကြောင့်ထိုလုပ်ငန်းက မိမိ၏ ငွေလွှဲလက်မှတ်ကို ပယ်မည်ဖြစ်ကြောင်းသိထား၏။ ထိုသို့သိထားပြီးလျက်နှင့် ပစ္စည်းတခုအတွက် ငွေပေးချေရန် အဆိုပါအစုစပ်လုပ်ငန်း၌ ငွေထုတ်ယူရမည့်ငွေလွှဲလက်မှတ်ကို မောင်မဲအားပေးခြင်းဖြင့် မောင်မဲကို တမင်လှည့်ဖြားပြီးလျှင်၊ ထိုပစ္စည်း၏ တန်ဘိုးကိုပေးရန် မကြံရွယ်ဘဲ မောင်မဲကမိမိအား ထိုပစ္စည်းကို ပေးအပ်စေရန်မောင်မဲအား မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့်သွေးဆောင်၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူ သည် လိမ်လည်သည်မည်၏။

(င) မောင်ဖြူသည် ပစ္စည်းတခုကို စိန်မဟုတ်ကြောင်း သိလျက်နှင့်ထိုပစ္စည်းကို စိန်ထည်အဖြစ်ဖြင့် ပေါင်နှံကာ မောင်မဲအားတမင်လှည့်ဖြားပြီးလျှင်၊ မောင်မဲကမိမိအား ငွေချေးစေရန် မောင်မဲကိုမရိုး မဖြောင့်သော သဘောနှင့်သွေးဆောင်၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည်လိမ်လည်သည်မည်၏။

(စ) မောင်ဖြူသည်ချေးယူသည့်ငွေကို ပြန်ဆပ်ရန် ကြံရွယ်ခြင်းမရှိဘဲ မောင်မဲထံမှချေးယူသည့်ငွေများကို ပြန်ဆပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်အောင်ပြု၍၊ မောင်မဲကိုတမင်လှည့်ဖြားပြီးလျှင်၊ မောင်မဲကမိမိအား ငွေထုတ်ချေးရန် မောင်မဲအား မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့် သွေးဆောင်၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်သည်မည်၏။

(ဆ) မောင်ဖြူသည်မဲနယ်ပင် ပေးအပ်ရန်ကြံရွယ်ခြင်းမရှိဘဲမောင်မဲအား မဲနယ်ပင်များပေးမည် ဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်အောင်တမင်လှည့်ဖြား၏။ ထိုသို့လှည့်ဖြားခြင်းကို မောင်မဲသည် ယုံကြည်ရာ၊ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကမိမိအား ငွေထုတ်ပေးစေရန် မောင်မဲကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် သွေးဆောင်၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည်လိမ်လည်သည်မည်၏။ သို့ရာတွင်မောင်ဖြူသည် ငွေကိုရစဉ် အခါက မဲနယ်ပင်များကို ပေးအပ်ရန်ကြံရွယ်ခြင်းရှိ၍၊ နောင်အခါမှာမှ ပဋိညာဉ်ကို ဖေါက်ဖျက်ကာ မပေးအပ်ဘဲ နေလျှင်မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်ရာမရောက်။ ပဋိညာဉ်ဖေါက်ဖျက်သည့် အတွက် တရားမ၊ ကြောင်းစွဲဆိုခြင်းကိုသာလျှင် ခံထိုက်သည်။

(ဇ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲနှင့်ပြုလုပ်ထားသည့် ပဋိညာဉ်တွင် မိမိဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သော အမှုကိစ္စကို မဆောင်ရွက်ဘဲလျက်၊ ဆောင်ရွက်ပြီးစီးကြောင်း ယုံကြည်အောင် တမင်လှည့်ဖြား၍ မိမိအားမောင်မဲက ငွေပေးစေရန် မောင်မဲကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်သွေးဆောင်၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်သည်မည်၏။

(ဈ) မောင်ဖြူသည် မြေနေရာတခုကို မောင်နီအား ရောင်းချ၍လွှဲပြောင်းပေး၏။ ထိုသို့ရောင်းချ ပြီးဖြစ်သဖြင့် ထိုမြေနေရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မိမိ၌ပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရှိကြောင်းသိလျက်နှင့် မောင်ဖြူသည် ထိုသို့ရောင်းချ လွှဲပြောင်းပေးပြီး ဖြစ်ကြောင်းကို ထုတ်ဖေါ်ပြောဆိုခြင်း မပြုဘဲထိုမြေနေရာကို မောင်မဲအားရောင်းချခြင်းကိုသော်၎င်း၊ ပေါင်နှံခြင်းကိုသော်၎င်း ပြု၍မောင်မဲထံမှရောင်းရငွေကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အပေါင်ငွေကို လက်ခံ၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည်လိမ်လည်သည်မည်၏။

သူတပါးအယောင်ဆောင်၍ လိမ်လည်ခြင်း။

၄၁၆။ ။ လူတဦးတယောက်သည် သူတပါးယောင်ဆောင်၍ သော်၎င်း၊ သိလျက်နှင့်လူစားသွင်း၍ သော်၎င်း၊ မိမိသည်သူတပါးဖြစ်ကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် တဦးတယောက်သောသူသည် ထိုသူအစစ် အမှန် မဟုတ်သော အခြားသူဖြစ်ကြောင်း ပြောဆို၍သော်၎င်း လိမ်လည်လျှင်၊ ထိုသူသည် သူတပါး အယောင် ဆောင်၍ လိမ်လည်သည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ အယောင်ဆောင်ခြင်း ခံရသူသည် တကယ်ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ စိတ်ကူး၌သာ ရှိသည် ဖြစ်စေ အယောင်ဆောင်သူမှာ ဤပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရာရောက်သည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူသည် မိမိနှင့်အမည်တူလူချမ်းသာ ဘဏ်တိုက်စိုး ဟန်ဆောင်၍ လိမ်လည်၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် သူတပါးယောင်ဆောင်၍ လိမ်လည်သည်မည်၏။

(ခ) မောင်ဖြူသည် သေဆုံးသွားသူမောင်မဲဟန်ဆောင်၍ လိမ်လည်၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် သူတပါး ယောင်ဆောင်၍ လိမ်လည်သည်မည်၏။

လိမ်လည်မှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၄၁၇။ ။ မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်မှုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးကိုဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် မိမိကကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်ရှိသူအားမတရားသဖြင့် ဆုံးရှုံးခြင်းဖြစ်စေမည်ကို သိလျက်နှင့်လိမ်လည်ခြင်း။

၄၁၈။ ။ မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်မှုကျူးလွန်ရာ၌ ထိုသို့ကျူးလွန်ခြင်းနှင့်သက်ဆိုင်သော ကိစ္စတခုတွင် တဦးတယောက်၏ အကျိုးကိုဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့်အညီပြုသည့်ပဋိညာဉ်အရဖြစ်စေ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်တာဝန်ရှိသော်လည်း၊ ထိုသူအားမတရားသဖြင့် ဆုံးရှုံးခြင်းဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့် လိမ်လည်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သူတပါးယောင်ဆောင်၍ လိမ်လည်မှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၄၁၉။ ။ မည်သူမဆို၊ သူတပါးယောင်ဆောင်၍ လိမ်လည်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပစ္စည်းကိုပေးအပ်စေရန် လိမ်လည်၍မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်သွေးဆောင်ခြင်း။

၄၂၀။ ။ မည်သူမဆို၊ လှည့်ဖြားခြင်းခံရသောသူအား တခုခုသောပစ္စည်းကို သူတဦးတယောက်သို့ ပေးအပ်စေရန်သော်၎င်း၊ အဘိုးတန်စာတမ်း အမှတ်အသား အားလုံးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် တစိတ်တဒေသကို ဖြစ်စေ၊ လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းသော်၎င်း၊ တံဆိပ်ခတ်နှိပ်ခြင်းသော်၎င်း ရှိသည်လည်းဖြစ်၍၊ အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသားအဖြစ်သို့ ပြောင်းလွှဲနိုင်သည်လည်းဖြစ်သော အရာအားလုံးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် တစိတ်တဒေသကိုဖြစ်စေ ပြုစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ်ပြင်ဆင်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်ဆီးစေရန်သော်၎င်း ထိုလှည့်ဖြားခြင်းခံရသူအား လိမ်လည်၍မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် သွေးဆောင်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင် သည်။

စာချုပ်စာတမ်းကို လိမ်လည်လှည့်ဖြားချုပ်ဆိုခြင်းနှင့် ပစ္စည်းကို လိမ်လည်လှည့်ဖြားစီမံခန့်ခွဲခြင်း။

မြီရှင်တို့ဝေငှခွဲယူခြင်းကို တားဆီးရန်ပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည် လှည့်ဖြားလုသည့်သဘောနှင့်ဖြစ်စေ ဖယ်ရှားခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝှက်သိမ်းခြင်း။

၄၂၁။ ။ မည်သူမဆို၊ မိမိ၏မြီရှင်တို့၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသူတဦးတယောက်၏ မြီရှင်တို့ဥပဒေအရ ပစ္စည်းဝေငှခွဲယူခြင်းကို တားဆီးရန်ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဝေငှခွဲယူခြင်းကို မိမိကတားဆီးခြင်း ပြုတန်ရာသည်ဟု သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ပစ္စည်းတခုခုကို မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ ဖယ်ရှားခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝှက်သိမ်းခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတပါးလက်သို့ပေးအပ်ခြင်းပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လုံလောက်သည့်အဘိုးစားနားမရှိဘဲထိုပစ္စည်းကို သူတပါးအားလွှဲပြောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လွှဲပြောင်းစေလျှင် ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မြီရှင်များ ရရှိနိုင်သောအကြွေးပေး ဆပ်ခြင်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည် လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ တားဆီးခြင်း။

၄၂၂။ ။ မည်သူမဆို၊ မိမိသို့ဖြစ်စေ၊ အခြားသူ တဦးတယောက်သို့ဖြစ်စေ၊ ပေးဆပ်ရန်ရှိသည့် ကြွေးကို သော်၎င်း၊ မိမိကဖြစ်စေ၊ အခြားသူတဦးတယောက်ကဖြစ်စေ ရရန်ရှိသော ရထိုက်ခွင့်ကိုသော်၎င်း ဥပဒေ အရပေးဆပ်နိုင်ခြင်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့် ဖြစ်စေ တားဆီးလျှင်၊ ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အဘိုးစားနားကို မဟုတ်မမှန်ဖေါ်ပြခြင်း ပါရှိသော အပြောင်းအလွဲစာချုပ်စာတမ်းကို မရိုးမဖြောင့် သော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသည့်သဘောနှင့်ဖြစ်စေချုပ်ဆိုခြင်း။

၄၂၃။ ။ မည်သူမဆို၊ ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ၊ တင်ထားသော တာဝန်နှင့်တကွ ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ၊ ထိုပစ္စည်း၌ ရှိသော အကျိုးခံစားခွင့်ကိုဖြစ်စေ လွှဲပြောင်းရာရောက်သည်လည်းဖြစ်၍၊ ထိုလွှဲပြောင်းခြင်းအတွက် ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့တာဝန်ထားရှိခြင်းအတွက်ဖြစ်စေ အဘိုးစားနားနှင့် စပ်လျဉ်းသော မဟုတ်မမှန်ဖေါ်ပြခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အသုံးပြုမှုအတွက်ဖြစ်စေ၊ အကျိုးကျေးဇူးအတွက်ဖြစ်စေ စာချုပ်စာတမ်းအတိုင်း ဖြစ် မြောက်စေရန် အကယ်ရည်ရွယ်ခြင်းခံရသော သူတဦးနှင့်သော်၎င်း၊ အများနှင့်သော်၎င်း စပ်လျဉ်းသော မဟုတ်မမှန်ဖေါ်ပြခြင်းပါရှိသည်လည်းဖြစ်သည့် စာချုပ်စာတမ်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ လက်မှတ်ရေးထိုးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်ဆို လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုစာချုပ်စာတမ်း၌အပါအဝင် ပြုလုပ်လျှင်၊ ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ ပစ္စည်းကိုဖယ်ရှားခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝှက်သိမ်းခြင်း။

၄၂၄။ ။ မည်သူမဆို၊ မိမိကိုယ်ပိုင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသူတဦးတယောက်ပိုင်ပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့် သော သဘောနှင့်သော်၎င်း၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသည့် သဘောနှင့်သော်၎င်း ဝှက်သိမ်းခြင်း၊ သို့တည်း မဟုတ် ဖယ်ရှားခြင်းပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဝှက်သိမ်းရာတွင်ဖြစ်စေ၊ ဖယ်ရှားရာတွင်ဖြစ်စေ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်သော်၎င်း၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသည့် သဘောနှင့်သော်၎င်း ကူညီလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိရသင့်ရထိုက်သော ရထိုက်ခွင့်ကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် စွန့်လွှတ်လျှင်၊ ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ် လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အကျိုးဖျက်ဆီးမှု။

အကျိုးဖျက်ဆီးမှု။

၄၂၅။ ။ မည်သူမဆို၊ အများပြည်သူကိုဖြစ်စေ၊ လူတဦးတယောက်ကိုဖြစ်စေ မတရားသဖြင့် ဆုံးရှုံးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီးနစ်နာခြင်းဖြစ်စေရန် အကြံနှင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဆုံးရှုံးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီးနစ်နာခြင်း ဖြစ်စေတတ်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ပစ္စည်းတခုခုကို ဖျက်ဆီးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်း၏တန်ဘိုးဖြစ်စေ၊ အသုံးဝင်မှုဖြစ်စေ ပျက်စီးအောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုတ်လျော့အောင်၊

သို့တည်းမဟုတ် နစ်နာလောက်အောင် ထိုပစ္စည်း၌၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပစ္စည်း၏ အနေအထား၌ ပြောင်းလဲခြင်းကိုဖြစ်စေလျှင်၊ ထိုသူသည် “အကျိုးဖျက်ဆီးမှု” ကိုကျူးလွန်သည် မည်၏။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူက၊ နစ်နာခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်ဆီးခြင်းခံရသည့် ပစ္စည်းရှင်အား ဆုံးရှုံးခြင်းသို့၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီးနစ်နာခြင်းသို့ ရောက်အောင် ကြံရွယ်ရမည်ဟူ သော အချက်သည် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုတွင် လိုရင်းမဟုတ်။ ပစ္စည်းတခုခုသည် တဦးတယောက်သောသူ ပိုင်သည်ဖြစ်စေ၊ မပိုင်သည်ဖြစ်စေ ထိုပစ္စည်းကို နစ်နာစေခြင်းဖြင့် ထိုသူကိုမတရားသဖြင့် ဆုံးရှုံးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီးနစ်နာခြင်းဖြစ်စေရန် ကြံရွယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဖြစ်စေတန်ရာသည် ကိုသိလျှင်၊ ထိုသို့ကြံရွယ်ခြင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့သိခြင်းသည် လုံလောက်သောအကြောင်း ဖြစ်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။ ပစ္စည်းကို ထိခိုက်သော ပြုလုပ်မှုကို ကျူးလွန်သူသည် မိမိပိုင်ဆိုင်သည့်ပစ္စည်းကို သော်၎င်း၊ အခြားသူများနှင့် တွဲဖက်ပိုင်ဆိုင်သည့်ပစ္စည်းကိုသော်၎င်း ထိခိုက်သောပြုလုပ်မှုကို ကျူးလွန် လျှင်၊ အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်ရာရောက်နိုင်သည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို မတရားသဖြင့် ဆုံးရှုံးစေရန်ကြံရွယ်၍၊ မောင်မဲပိုင်သောအဘိုးတန် စာတမ်း အမှတ်အသားကို မိမိအလိုအလျောက် မီးရှို့လိုက်၏။ မောင်ဖြူသည်အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ခ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို မတရားသဖြင့် ဆုံးရှုံးစေရန် ကြံရွယ်၍၊ မောင်မဲပိုင် ရေခဲသိုလှောင်သည့် အိမ်တွင်းသို့ ရေများကို ဝင်ရောက်စေ၍၊ ရေခဲကိုပျော်စေ၏။ မောင်ဖြူသည် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ဂ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို မတရားသဖြင့်ဆုံးရှုံးစေရန် ကြံရွယ်၍၊ မောင်မဲပိုင်လက်စွပ်တကွင်းကို မိမိအလိုအလျောက် မြစ်ထဲသို့ပစ်ချလိုက်၏။ မောင်ဖြူသည် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်သည် မည်၏။

(ဃ) မောင်မဲသို့ပေးဆပ်ရမည့် ကြွေးမြီကို ပေးဆပ်စေရန် မိမိပိုင်ပစ္စည်းများကို ဇာရီပြုခြင်းခံရတော့ မည်ကို သိလျက်နှင့်မောင်ဖြူသည် ထိုကြွေးမြီများကို မောင်မဲမရရှိအောင် တားဆီးရန်အကြံဖြင့်၎င်း၊ မောင်မဲပျက်စီးနစ်နာစေရန် အကြံဖြင့်၎င်း ထိုပစ္စည်းများကို ဖျက်ဆီး၏။ မောင်ဖြူသည် အကျိုး ဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(င) မောင်ဖြူသည် သင်္ဘောအာမခံသူတို့၏ အကျိုးကို ပျက်စီးစေရန်အကြံဖြင့်၊ မိမိအာမခံချုပ်ဆိုထား သော သင်္ဘောတစင်းကို မိမိအလိုအလျောက် လွင့်ပါးပျက်စီးစေ၏။ မောင်ဖြူသည် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(စ) မောင်ဖြူသည် သင်္ဘောကို အပေါင်ထား၍ ငွေထုတ်ချေးသော မောင်မဲ၏အကျိုးပျက်စီးစေရန် အကြံဖြင့်၊ ထိုအပေါင်ဝင်သင်္ဘောကို လွင့်ပါးပျက်စီးစေ၏။ မောင်ဖြူသည် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ဆ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကို မတရားသဖြင့်ဆုံးရှုံးစေရန် ကြံရွယ်၍၊ မိမိတို့နှစ်ဦးဖက်စပ် ပိုင်ဆိုင် သည့်မြင်းကို သေနတ်နှင့်ပစ်၏။ မောင်ဖြူသည် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ဇ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏အသီးအနှံများကို ပျက်စီးစေရန် ကြံရွယ်၍၎င်း၊ ထိုသို့ပျက်စီးစေတန်ရာ သည်ကို သိလျက်နှင့်၎င်း မောင်မဲပိုင်လယ်ထဲသို့ ကျွဲ နွားများကို ဝင်ရောက်စေ၏။ မောင်ဖြူသည် အကျိုး ဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

အကျိုးဖျက်ဆီးမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၄၂၆။ ။ မည်သူမဆို၊ အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကိုသုံးလထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ် လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အဘိုးငွေငါးဆယ်ကျပ်အောက်မနည်း ပျက်စီးနစ်နာစေသော အကျိုးဖျက်ဆီးမှု။

၄၂၇။ ။ မည်သူမဆို၊ အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်၍ ထိုသို့ကျူးလွန်ခြင်းဖြင့် အဘိုးငွေငါးဆယ်ကျပ် အောက်မနည်း ဆုံးရှုံးစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီးနစ်နာစေလျှင်၊ ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အဘိုးငွေတဆယ်ကျပ်အောက်မနည်း တန်ဘိုးရှိသော တိရစ္ဆာန်ကို သတ်ဖြတ်ခြင်းဖြင့် သော်၎င်း၊ အင်္ဂါပျက်ယွင်းစေခြင်းဖြင့်သော်၎င်း အကျိုးဖျက်ဆီးမှု။

၄၂၈။ ။ မည်သူမဆို၊ အဘိုးငွေတဆယ်ကျပ်အောက်မနည်း တန်ဘိုးရှိသည့် တိရစ္ဆာန်တကောင်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အများကို သတ်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ အဆိပ်ခတ်ခြင်း ဖြင့်သော်၎င်း၊ အင်္ဂါပျက်ယွင်း စေခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ အသုံးမဝင်အောင် ပြုခြင်းဖြင့်သော်၎င်း အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အဘိုးမည်မျှ ထိုက်တန်စေကာမူ ကျွဲ နွား တိရစ္ဆာန်စသည်တို့ကိုသော်၎င်း၊ ငါးဆယ်ကျပ်အောက် မနည်းတန်ဘိုးရှိသော တိရစ္ဆာန်ကိုသော်၎င်း သတ်ခြင်းဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အင်္ဂါပျက်ယွင်းစေခြင်း ဖြင့် အကျိုးဖျက်ဆီးမှု။

၄၂၉။ ။ မည်သူမဆို၊ အဘိုးမည်မျှ ထိုက်တန်စေကာမူ၊ ဆင်ကိုသော်၎င်း၊ ကုလားအုပ်ကိုသော်၎င်း၊ မြင်းကိုသော်၎င်း၊ လားကိုသော်၎င်း၊ ကျွဲကိုသော်၎င်း၊ နွားသိုးကိုသော်၎င်း၊ နွားမကိုသော်၎င်း၊ နွားထီးကို သော်၎င်း၊ ငွေငါးဆယ်ကျပ်အောက် မနည်းတန်ဘိုးရှိသောအခြား တိရစ္ဆာန်ကိုသော်၎င်း သတ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အဆိပ်ခတ်ထားခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အင်္ဂါပျက်ယွင်းစေခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အသုံးမဝင်အောင် ပြုခြင်း ဖြင့်ဖြစ်စေ အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကိုငါးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး သော်၎င်း၊ ငွေဒဏ်သော်၎င်း၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးသော်၎င်း ချမှတ်ရမည်။

ရေသွယ်လုပ်ငန်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ရေကြောင်းကို မတရားလွှဲဖယ်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း အကျိုးဖျက်ဆီးမှု။

၄၃၀။ ။ မည်သူမဆို၊ လယ်ယာလုပ်ကိုင်ခြင်း ကိစ္စအတွက်ဖြစ်စေ၊ လူများ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပိုင်ရှင်ရှိ တိရစ္ဆာန်များ စားသောက်ခြင်း ကိစ္စအတွက်ဖြစ်စေ၊ သန့်ရှင်းရေးအတွက်ဖြစ်စေ၊ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အတွက်ဖြစ်စေ ရေရရှိရေးလျော့ပါးစေသောပြုလုပ်မှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့လျော့ပါးစေတန်ရာသည် ကို မိမိသိသောပြုလုပ်မှုကို ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကိုငါးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူသွားလာရာလမ်း၊ တံတား၊ မြစ်၊ ချောင်း၊ တူးမြောင်းများကို ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့် အကျိုး ဖျက်ဆီးမှု။

၄၃၁။ ။ မည်သူမဆို၊ ပြည်သူသွားလာရာလမ်းကိုသော်၎င်း၊ တံတားကိုသော်၎င်း၊ ရေယာဉ်သွားလာနိုင် သည့် မြစ်၊ ချောင်း၊ တူးမြောင်းကို သော်၎င်းခရီးသွားမှုအတွက်ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းသယ်ယူပို့ဆောင်မှု အတွက်ဖြစ်စေ မသွားမလာနိုင်အောင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လုံခြုံမှုလျော့ပါးအောင်ဖြစ်စေသော၊ သို့တည်း မဟုတ်

ထိုသို့ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို မိမိသိသော ပြုလုပ်မှုကိုပြုခြင်းဖြင့် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန် လျှင်၊ ထိုသူကိုငါးနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရ မည်။

ပြည်သူနှင့်သက်ဆိုင်သည့်ရေသွားလမ်းကို ရေလွှမ်းစေခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ပိတ်ဆို့စေခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ ဆုံးရှုံးခြင်းကိုဖြစ်စေသော အကျိုးဖျက်ဆီးမှု။

၄၃၂။ ။ မည်သူမဆို၊ ပြည်သူနှင့်သက်ဆိုင်သော ရေသွားလမ်းအား၊ ရေလွှမ်းစေသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပိတ်ဆို့စေသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို မိမိသိသော ပြုလုပ်မှုကိုပြုခြင်းဖြင့် နစ်နာခြင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆုံးရှုံးခြင်းကိုဖြစ်စေသော အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကိုငါးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မီးပြတိုက်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပင်လယ်အမှတ်အသားကို ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရွှေ့ပြောင်း ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အသုံးဝင်မှုလျော့ပါးစေခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ အကျိုးဖျက်ဆီးမှု။

၄၃၃။ ။ မည်သူမဆို၊ မီးပြတိုက်ကို ဖြစ်စေ၊ ပင်လယ်အမှတ် အသားအဖြစ် အသုံးပြုသော အခြားမီးပြ ကိုဖြစ်စေ၊ ပင်လယ်အမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ၊ ရေကြောင်းပြ ဘောကိုဖြစ်စေ၊ ရေကြောင်းသွားလာ သူတို့အတွက် လမ်းပြအဖြစ် ချမှတ်ထားသော အခြားအရာကိုဖြစ်စေ ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရွှေ့စေခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ဆိုခဲ့သော မီးပြတိုက်၊ ပင်လယ်အမှတ်အသား၊ ရေကြောင်းပြဘောနှင့် အခြား အရာ တခုခုအားရေကြောင်းသွားလာသူများအတွက် လမ်းပြအဖြစ် အသုံးဝင်မှုလျော့ပါးစေသော ပြုလုပ် မှုကိုပြုခြင်းဖြင့်သော်၎င်း အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကိုခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့အာဏာပိုင်အမိန့်နှင့် စိုက်ထူထားသော မြေမှတ်တိုင်ကိုဖျက်ဆီးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရွှေ့ပြောင်းခြင်း စသည်တို့ကိုပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် အကျိုးဖျက်ဆီးမှု။

၄၃၄။ ။ မည်သူမဆို၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ အမိန့်အာဏာအရ မြေပေါ်၌သတ်မှတ်စိုက်ထူထားသော မှတ်တိုင်ကိုဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရွှေ့စေခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုမှတ်တိုင်၏ အသုံးဝင်မှု ကိုလျော့ပါးစေသော ပြုလုပ်မှုကို ပြုခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အဘိုးငွေတရာအောက်မနည်းသော တန်ဘိုးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် (စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းထွက် ပစ္စည်းဖြစ်လျှင်) ငွေတဆယ်အောက်မနည်းသော တန်ဘိုးကို ဆုံးရှုံးစေရန်အကြံနှင့်မီးဖြင့်သော်၎င်း၊ ပေါက်ကွဲတတ်သော အရာဖြင့်သော်၎င်း အကျိုးဖျက်ဆီးမှု။

၄၃၅။ ။ မည်သူမဆို၊ ပစ္စည်းတခုခုတွင် အဘိုးငွေတရာအောက် မနည်းသော တန်ဘိုးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် (စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းထွက်ပစ္စည်းဖြစ်လျှင်) ငွေတဆယ်အောက် မနည်းသော တန်ဘိုးကိုဆုံးရှုံးစေရန် အကြံဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဆုံးရှုံး စေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်မီးဖြင့်သော်၎င်း၊ ပေါက်ကွဲတတ် သော အရာဖြင့်သော်၎င်း အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင် သည်။

အိမ်အစရှိသည်တို့ကို ဖျက်ဆီးရန်ကြံရွယ်၍၊ မီးဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေါက်ကွဲတတ်သည့် အရာဖြင့် အကျိုးဖျက်ဆီးမှု။

၄၃၆။ ။ မည်သူမဆို၊ ကိုးကွယ်ဝတ်ပြုသော နေရာအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ နေအိမ်အဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပစ္စည်းများ သိုလှောင်ထိန်းသိမ်းသော နေရာအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း သာမန်အားဖြင့် အသုံးပြုသော အဆောက်အအုံကိုဖျက်ဆီးရန် အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မိမိကထိုသို့ပျက်စီးစေမည် ဖြစ်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ မီးဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေါက်ကွဲတတ်သောအရာဖြင့် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ် ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ကုန်းပတ်ပါရှိသော ရေယာဉ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝန်စည်တန်ချိန်နှစ်ဆယ်အောက်မနည်း တင်ဆောင်နိုင်သော ရေယာဉ်ကို ပျက်စီးစေရန်ဖြစ်စေ၊ ဘေးမကင်းစေရန်ဖြစ်စေ ကြံရွယ်၍အကျိုး ဖျက်ဆီးမှု။

၄၃၇။ ။ မည်သူမဆို၊ ကုန်းပတ်ပါရှိသော ရေယာဉ်ကိုဖြစ်စေ၊ ဝန်စည်တန်ချိန် နှစ်ဆယ်အောက်မနည်း တင်ဆောင်နိုင်သော ရေယာဉ်ကိုဖြစ်စေ ပျက်စီးစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဘေးမကင်းစေရန်အကြံဖြင့် သော်၎င်း၊ မိမိကထိုသို့ပျက်စီးစေမည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဘေးမကင်းစေမည်ဖြစ်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

မီးဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေါက်ကွဲတတ်သောအရာဖြင့် ကျူးလွန်သည့်ပုဒ်မ ၄၃၇ ရှိအကျိုး ဖျက်ဆီးမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၄၃၈။ ။ မည်သူမဆို၊ မီးဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ပေါက်ကွဲတတ်သောအရာဖြင့် ဖြစ်စေ တဆက်တည်းဖြစ်သော အထက်ပုဒ်မ၌ဖော်ပြထားသည့် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ကျူးလွန် ရန်အားထုတ်လျှင် ထိုသူကိုတသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ခိုးမှုအစရှိသည့် ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရန် အကြံဖြင့်ရေယာဉ်ကို တမင်သောင်တင်စေသည့်အတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကမ်းတင်စေသည့်အတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၄၃၉။ ။ မည်သူမဆို၊ ရေယာဉ်၌ပါရှိသောပစ္စည်းကို ခိုးရန်အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ မရိုးမဖြောင့်သော သဘော နှင့် ထိုပစ္စည်းကို အလွဲသုံးစားပြုရန်အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ခိုးခြင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့အလွဲ သုံးစားပြုခြင်းကို ကျူးလွန်နိုင်စေရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း ရေယာဉ်ကိုတမင်သောင်တင် စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကမ်းတင်စေလျှင် ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင်ငွေဒဏ် လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

သေစေမှုအတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် နာကျင်စေမှုအတွက် ပြင်ဆင်ပြီးနောက် ကျူးလွန်သည့် အကျိုးဖျက်ဆီးမှု။

၄၄၀။ ။ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်၏သေစေမှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် နာကျင်စေမှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် မတရားတားဆီးခံရမှုကိုပြုရန်ဖြစ်စေ၊ သေစေမည်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် နာကျင်စေမည်ကို၊ သို့တည်း မဟုတ် မတရားတားဆီးခံရမည်ကို ကြောက်စေရန်ဖြစ်စေ ပြင်ဆင်ပြီးနောက် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကိုငါးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင်ငွေဒဏ် လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ရာဇဝတ်မကင်းသော ကျော်နင်းမှုများ။

ရာဇဝတ်မကင်းသော ကျော်နင်းမှု။

၄၄၁။ ။ မည်သူမဆို၊ ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းလက်ရှိဖြစ်သူတဦးတယောက်ကို ချောက်လှန့်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ်စော်ကားရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် စိတ်ငြိုငြင်စေရန်အကြံဖြင့် သူတပါး၏ လက်ရှိပစ္စည်းအတွင်းသို့ဖြစ်စေ၊ အပေါ်သို့ဖြစ်စေ ဝင်ရောက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပစ္စည်းအတွင်း သို့ဖြစ်စေ၊ အပေါ်သို့ဖြစ်စေ တရားသဖြင့် ဝင်ရောက်ပြီးသည့်နောက် ပစ္စည်းလက်ရှိဖြစ်သူကို ချောက်လှန့်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် စော်ကားရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် စိတ်ငြိုငြင်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရန်အကြံဖြင့် ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်ကာ ထိုပစ္စည်း၌ ဆက်လက်၍နေလျှင်၊ ထိုသူသည် "ရာဇဝတ်မကင်းသော ကျော်နင်းမှု"ကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

အိမ်ကျော်နင်းမှု။

၄၄၂။ ။ မည်သူမဆို၊ လူနေအိမ်အဖြစ်အသုံးပြုသည့် အဆောက်အအုံကိုဖြစ်စေ၊ တဲကိုဖြစ်စေ၊ ရေယာဉ်ကို ဖြစ်စေ၊ ကိုးကွယ်ဝတ်ပြုသော နေရာအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပစ္စည်းသိုလှောင်ထိန်းသိမ်းသော နေရာအဖြစ် ဖြင့်သော်၎င်း အသုံးပြုသည့် အဆောက်အအုံကိုဖြစ်စေ ဝင်ရောက်ခြင်းဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆက်လက် နေခြင်းဖြင့် ရာဇဝတ်မကင်းသော ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူသည် "အိမ်ကျော်နင်းမှု" ကိုကျူးလွန်သည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ ရာဇဝတ်မကင်းသော ကျော်နင်းမှုကျူးလွန်သူ၏ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းဝင်ရောက် ခြင်းသည် အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်ခြင်းမြောက်ရန် လုံလောက်သည်။

ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှု။

၄၄၃။ ။ အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်ရာ၌၊ ထိုသို့ကျော်နင်းရာဖြစ်သော အဆောက်အအုံမှဖြစ်စေ၊ တဲမှဖြစ်စေ၊ ရေယာဉ်မှဖြစ်စေ ကျော်နင်းကျူးလွန်သူကို ထုတ်ပယ်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် နှင်ရန်အခွင့် အရေးရှိသူက ထိုသို့ကျော်နင်းသည်ကို မသိမမြင်အောင် ကြိုတင်စီမံမှုပြု၍ မည်သူမဆို၊ အိမ်ကျော်နင်းမှု ကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူသည် "ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှု" ကိုကျူးလွန်သည်မည်၏။

ညဉ့်အချိန်ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှု။

၄၄၄။ ။ မည်သူမဆို၊ နေဝင်ပြီးအချိန်မှစ၍ နေမထွက်မီအချိန်အတွင်း ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူသည်ညဉ့် အချိန်ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှု။

၄၄၅။ ။ မည်သူမဆို၊ အိမ်ကျော်နင်းမှုကျူးလွန်ရာ၌ အိမ်အတွင်းသို့ဖြစ်စေ၊ အိမ်၏တစိတ်တဒေသတနေ ရာသို့ဖြစ်စေ၊ အောက်ဖေါ်ပြပါနည်းခြောက်မျိုးအနက် တနည်းနည်းဖြင့် ဝင်ရောက်ခြင်းပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် အလို့ငှါ အိမ်အတွင်းဖြစ်စေ၊ အိမ်၏တစိတ်တဒေသတနေရာ၌ ဖြစ်စေရောက်ရှိပြီး၍၊ သို့တည်းမဟုတ် အိမ်အတွင်း၌ဖြစ်စေ၊ အိမ်၏တစိတ်တဒေသတနေရာ၌ဖြစ်စေ ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ပြီး၍ ထိုသူသည် အိမ်မှသော်၎င်း၊ အိမ်၏တစိတ်တဒေသတနေရာမှသော်၎င်း အောက်ပါနည်းခြောက်မျိုးအနက် တနည်းနည်းဖြင့် ထွက်ခွါလျှင်၊ ထိုသူသည် "အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှု"ကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

ပ၄မ။ ။ အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ ထိုသူသည် မိမိကိုယ်တိုင်ကဖြစ်စေ၊ အိမ်ကျော်နင်းမှုကို အားပေးကူညီသူကဖြစ်စေ ပြုလုပ်ထားသည့် ထွက်ဝင်ပေါက်ကဝင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထွက်လျှင်

ဒုတိယ။ ။ မိမိကိုယ်တိုင်မှတပါး၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုကိုအားပေးကူညီသူမှတပါး၊ အခြားမည်သူမျှ ဝင်ထွက်ရန် ကြံရွယ်ခြင်းမရှိသောထွက်ဝင်ပေါက်က ထိုသူဝင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ထွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နံရံကိုဖြစ်စေ၊ အဆောက်အအုံကိုဖြစ်စေ တွယ်တက်၍သော်၎င်း၊ ကျော်တက်၍သော်၎င်း ဝင်ရောက်ခဲ့သည့် ထွက်ဝင်ပေါက်ကဝင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ထွက်လျှင်။

တတိယ။ ။ ထွက်ဝင်ပေါက်ဖွင့်ရန် နေထိုင်သူမကြံရွယ်သည့်နည်းတခုခုဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင်ကဖြစ်စေ၊ အိမ်ကျော်နင်းမှုကို အားပေးကူညီသူကဖြစ်စေ အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ ဖွင့်ခဲ့သည့် ထွက်ဝင်ပေါက်က ထိုသူဝင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထွက်လျှင်။

စတုတ္ထ။ ။ အိမ်ကျော်နင်းမှုကိုကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ၊ သို့တည်းမဟုတ် အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်ပြီး နောက် အိမ်မှထွက်ရန်အလို့ငှါ ထိုသူသည်သော့ခလောက်ကိုဖွင့်၍ဝင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထွက်လျှင်။

ပဉ္စမ။ ။ ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကို သုံးခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ လက်ရောက်မှုကျူးလွန်ခြင်း ဖြင့်သော်၎င်း၊ လက်ရောက်မှုပြုမည်ဟု သူတဦးတယောက်အား ခြိမ်းချောက်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း ထိုသူသည်ဝင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ထွက်လျှင်။

ဆဋ္ဌမ။ ။ မဝင်မထွက်နိုင်အောင် ပိတ်ထားကြောင်းကိုသိလျက်နှင့် ထွက်ဝင်ပေါက်ကို မိမိကိုယ်တိုင်ဖွင့်၍ ဖြစ်စေ၊ အိမ်ကျော်နင်းမှုကိုအားပေးကူညီသူက ဖွင့်၍ဖြစ်စေ ဝင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ထွက်လျှင်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ အိမ်မသို့အတွင်းလမ်းဖြင့် ဆက်သွယ်ထားသော အရံအိမ်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အဖီဆောင်သည် ဤပုဒ်မ၏အဓိပ္ပါယ်အရ အိမ်မ၏တစိတ်တဒေသဖြစ်သည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏အိမ်နံရံတွင် အပေါက်တပေါက်ကို ဖေါက်ထွင်း၍၊ ထိုအပေါက်က မိမိ၏လက်ကိုသွင်းခြင်းဖြင့် အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကို ကျူးလွန်သည် မည်၏။

(ခ) မောင်ဖြူသည် သင်္ဘောကုန်းပတ်နှစ်ခုအကြားရှိ လေသာပေါက်ကတွား၍ ဝင်ခြင်းဖြင့်အိမ်ကျော်နင်း မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ဂ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏အိမ်အတွင်းသို့ ပြတင်းပေါက်ကဝင်ခြင်းဖြင့် အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ဃ) မောင်ဖြူသည် မဝင်မထွက်နိုင်အောင် ပိတ်ထားသော တံခါးကိုဖွင့်ပြီးလျှင်၊ မောင်မဲ၏ အိမ်အတွင်း သို့ ထိုတံခါးပေါက်ကဝင်ခြင်းဖြင့် အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကို ကျူးလွန် သည်မည်၏။

(င) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲအိမ်တံခါး၏ အပေါက်တပေါက်က နန်းကြိုးထိုးသွင်း၍ တံခါးမင်းတုန်းကို မ,ပြီးလျှင်၊ ထိုတံခါးပေါက်မှ ဝင်ရောက်ခြင်းဖြင့် အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(စ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲပျောက်ဆုံးသော အိမ်တံခါးသော့ဖြင့် မောင်မဲ၏အိမ်တံခါးကိုဖွင့်ပြီးလျှင်၊ မောင်မဲ၏အိမ်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခြင်းဖြင့် အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

(ဆ) မောင်မဲသည် မိမိ၏အိမ်တံခါးဝမှာရပ်နေ၏။ မောင်ဖြူကမောင်မဲကို လဲအောင်ပြု၍၊ အိမ်တွင်းသို့ အတင်းဝင်ရောက်ခြင်းဖြင့် အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကို ကျူးလွန်သည် မည်၏။

(ဇ) မောင်နီ၏တံခါးစောင့် မောင်မဲသည် မောင်နီ၏အိမ်တံခါးဝတွင် ရပ်နေ၏။ မောင်ဖြူက မောင်မဲကို ရိုက်နှက်မည်ဟု ခြိမ်းချောက်၍၊ မိမိဝင်သည်ကို မတားဆီးနိုင်အောင် ပြုလုပ်ပြီးနောက်၊ အိမ်တွင်းသို့ ဝင်ခြင်းဖြင့် အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

ညဉ့်အချိန် အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှု။

၄၄၆။ ။ မည်သူမဆို၊ နေဝင်ပြီးအချိန်မှစ၍ နေမထွက်မီအချိန်အတွင်း၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကို ကျူးလွန် လျှင်၊ ထိုသူသည် "ညဉ့်အချိန် အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှု" ကိုကျူးလွန်သည်မည်၏။

ရာဇဝတ်မကင်းသောကျော်နင်းမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၄၄၇။ ။ မည်သူမဆို၊ ရာဇဝတ်မကင်းသော ကျော်နင်းမှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးလထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငါးရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အိမ်ကျော်နင်းမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၄၄၈။ ။ မည်သူမဆို၊ အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တထောင်ထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သေဒဏ်ထိုက်သည့် ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရန်အိမ်ကျော်နင်းမှု။

၄၄၉။ ။ မည်သူမဆို၊ သေဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ အိမ်ကျော်နင်းမှုကိုကျူးလွန် လျှင်၊ ထိုသူကိုတသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထက်မပိုသည့် အလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

တသက်တကျွန်းဒဏ်ထိုက်သည့် ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရန် အိမ်ကျော်နင်းမှု။

၄၅၀။ ။ မည်သူမဆို၊ တသက်တကျွန်းဒဏ် ထိုက်သည့်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကိုဆယ်နှစ်ထက်မပိုသည့် ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ထောင်ဒဏ်ထိုက်သည့် ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရန် အိမ်ကျော်နင်းမှု။

၄၅၁။ ။ မည်သူမဆို၊ ထောင်ဒဏ်ထိုက်သည့် ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန် လျှင်၊ ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။ အကယ်၍ ကျူးလွန်ရန် ကြံရွယ်သည့်ပြစ်မှုသည် ခိုးမှုဖြစ်ခဲ့သော်၊ ထောင်ဒဏ်ကို ခုနစ်နှစ်ထိ တိုး၍ချမှတ်နိုင်သည်။

နာကျင်စေမှုကို ဖြစ်စေ၊ လက်ရောက်မှုကိုဖြစ်စေ၊ မတရားတားဆီးမှုကို ဖြစ်စေ ကျူးလွန်ရန် ပြင်ဆင်၍ အိမ်ကျော်နင်းမှု။

၄၅၂။ ။ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်အား နာကျင်စေမှုကျူးလွန်ရန်သော်၎င်း၊ လက်ရောက်မှုကျူးလွန် ရန်သော်၎င်း၊ မတရားတားဆီးမှု ကျူးလွန်ရန်သော်၎င်း၊ တဦးတယောက်သောသူကို နာကျင်စေမည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရောက်မှုပြုမည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် မတရားတားဆီးမှုပြုမည်ဟု ကြောက်အောင် ပြုရန်သော်၎င်း

ပြင်ဆင်ပြီးနောက် အိမ်ကျော်နင်းမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှုအတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၄၅၃။ ။ မည်သူမဆို၊ ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှုကိုဖြစ်စေ၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကိုဖြစ်စေ ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ထောင်ဒဏ်ထိုက်သည့်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှု။

၄၅၄။ ။ မည်သူမဆို၊ ထောင်ဒဏ်ထိုက်သည့် ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှု ကိုဖြစ်စေ၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကိုဖြစ်စေ ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ် ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။ အကယ်၍ကျူးလွန်ရန်ကြံရွယ်သည့် ပြစ်မှုသည် ခိုးမှုဖြစ်ခဲ့ သော်၊ ထောင်ဒဏ်ကိုဆယ်နှစ်ထိတိုး၍ ချမှတ်နိုင်သည်။

နာကျင်စေမှုကို ဖြစ်စေ၊ လက်ရောက်မှုကိုဖြစ်စေ၊ မတရားတားဆီးမှုကိုဖြစ်စေ ပြုရန်ပြင်ဆင်ပြီး နောက် ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှု။

၄၅၅။ ။ မည်သူမဆို၊ သူတဦးတယောက်အား နာကျင်စေမှုကို ကျူးလွန်ရန်သော်၎င်း လက်ရောက်မှုကို ကျူးလွန်ရန်သော်၎င်း၊ မတရားတားဆီးမှု ကိုကျူးလွန်ရန်သော်၎င်း၊ သူတဦးတယောက်ကို နာကျင်စေ မည်ဟု သို့တည်းမဟုတ် လက်ရောက်မှုပြုမည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် မတရားတားဆီးမှုပြုမည်ဟု ကြောက်အောင် ပြုရန်သော်၎င်း ပြင်ဆင်ပြီးနောက် ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှုကို ဖြစ်စေ၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်း မှုကိုဖြစ်စေ ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ညဥ့်အချိန်ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှုအတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ညဥ့်အချိန်အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှု အတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၄၅၆။ ။ မည်သူမဆို၊ ညဥ့်အချိန်ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှုကိုဖြစ်စေ၊ ညဥ့်အချိန်အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကို ဖြစ်စေ ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ် နိုင်သည်။

ထောင်ဒဏ်ထိုက်သည့် ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရန် ညဥ့်အချိန်ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ညဥ့်အချိန် အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှု။

၄၅၇။ ။ မည်သူမဆို၊ ထောင်ဒဏ်ထိုက်သည့်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ ညဥ့်အချိန်ပုန်းလျှိုး အိမ်ကျော် နင်းမှုကို ဖြစ်စေ၊ ညဥ့်အချိန်အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကိုဖြစ်စေ၊ ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ငါးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။ အကယ်၍ ကျူးလွန်ရန်ကြံရွယ်သည့် ပြစ်မှုသည့်ခိုးမှုဖြစ်ခဲ့သော်၊ ထောင်ဒဏ်ကိုဆယ့်လေးနှစ်ထိ တိုး၍ချမှတ်နိုင်သည်။

နာကျင်စေမှုကိုဖြစ်စေ၊ လက်ရောက်မှုကိုဖြစ်စေ၊ မတရားတားဆီးမှုကိုဖြစ်စေ၊ ကျူးလွန်ရန် ပြင်ဆင်ပြီးနောက် ညဥ့်အချိန်ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ညဥ့်အချိန်အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှု။

၄၅၈။ ။ မည်သူမဆို၊ သူတဦးတယောက်အားနာကျင်စေမှုကို ကျူးလွန်ရန်သော်၎င်း၊ လက်ရောက်မှုကို ကျူးလွန်ရန်သော်၎င်း၊ မတရားတားဆီးမှု ကိုကျူးလွန်ရန်သော်၎င်း၊ သူတဦးတယောက်ကို နာကျင်စေ မည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရောက်မှုပြုမည်ဟု၊ သို့တည်းမဟုတ် မတရားတားဆီးမှုပြုမည်ဟု ကြောက်အောင်

ပြုရန်သော်၎င်း ပြင်ဆင်ပြီးနောက် ညဥ့်အချိန်ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှုကို ဖြစ်စေ၊ ညဥ့်အချိန်အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကိုဖြစ်စေ ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ့်လေးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှုကိုဖြစ်စေ၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကိုဖြစ်စေ ကျူးလွန်စဥ့်အပြင်းအထန်နာကျင် စေမှု။

၄၅၉။ ။ မည်သူမဆို၊ ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှုကိုသော်၎င်း၊ အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကိုသော်၎င်း ကျူးလွန်စဥ် သူတဦးတယောက်အား အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှုကို ဖြစ်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတဦးတယောက် သေစေရန်ဖြစ်စေ၊ အပြင်းအထန် နာကျင်စေရန်ဖြစ်စေ အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသူကိုတသက်တကျွန်းဒဏ် သော်၎င်း၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးသော်၎င်းချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ညဥ့်အချိန်ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ညဥ့်အချိန်အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကို ကျူးလွန် ရာ၌တွဲဖက်ပါဝင်သူများမှ တဦးတယောက်ကသေစေမှုကို သော်၎င်း၊ အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှုကို သော်၎င်း၊ ဖြစ်စေလျှင်၊ ထိုပါဝင်သူများအားလုံးခံထိုက်သောပြစ်ဒဏ်။

၄၆၀။ ။ ညဥ့်အချိန် ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှုကိုသော်၎င်း၊ ညဥ့်အချိန်အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကိုသော်၎င်း ကျူးလွန်သည့်အခါ၊ ထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ထင်ရှားသော သူတဦးဦးက တဦးတယောက်သောသူကို မိမိအလိုအလျောက် သေစေမှုကိုသော်၎င်း၊ အပြင်းအထန်နာကျင်စေမှုသော်၎င်း ဖြစ်စေလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် ထိုသို့ဖြစ်စေရန် အားထုတ်လျှင်၊ ထိုသို့ညဥ့်အချိန် ပုန်းလျှိုးအိမ်ကျော်နင်းမှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ညဥ့်အချိန်အိမ်ဖေါက်ထွင်းမှုကို ကျူးလွန်ရာ၌ တွဲဖက်ပါဝင်သူ အသီးသီးကို တသက်တကျွန်း ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ထည့်စရာကိုမရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်ဖေါက်ဖွင့်မှု။

၄၆၁။ ။ မည်သူမဆို၊ ပစ္စည်းပါဝင်၍ ပိတ်ထားသည့်အရာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းပါဝင်သည်ဟု မိမိယုံကြည်သော ပိတ်ထားသည့်အရာကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ အကျိုးဖျက်ဆီးမှု ကျူးလွန်ရန်အကြံနှင့်ဖြစ်စေ ဖေါက်ဖွင့်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖွင့်လျှင် ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

သိုလှောင်ထိန်းသိမ်းခြင်းအပ်နှံခံရသူက အလားတူပြစ်မှုမျိုးကို ကျူးလွန်သည့်အခါ ချမှတ် ရမည့်ပြစ်ဒဏ်။

၄၆၂။ ။ မည်သူမဆို၊ ပစ္စည်းပါဝင်၍ ပိတ်ထားသည့်အရာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းပါဝင်သည်ဟု မိမိယုံကြည်သော ပိတ်ထားသည့်အရာကို အပ်နှံခြင်းခံရသည်တွင် ထိုအရာကို ဖွင့်ပိုင်ခွင့်မရှိဘဲ မရိုး မဖြောင့်သောသဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်ရန် အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ ထိုအရာကို ဖေါက်ဖွင့်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖွင့်လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခန်း ၁၈။

စာတမ်းအမှတ်အသားနှင့်၎င်း၊ ကုန်တံဆိပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းတံဆိပ်များနှင့်၎င်း စပ်လျဥ်းသော ပြစ်မှုများ။

လိမ်လည်အတုပြုမှု။

၄၆၃။ ။ မည်သူမဆို၊ အများပြည်သူကိုသော်ငှင်း၊ တဦးတယောက်သောသူကို သော်ငှင်း၊ ဆုံးရှုံးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် နစ်နာခြင်းဖြစ်စေရန်အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ တောင်းဆိုချက်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပိုင်ဆိုင် ခွင့်ကို ထောက်ခံရန်အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ တဦးတယောက်သောသူအား ပစ္စည်းလက်လွှတ်စေရန် အကြံဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အတည့်အလင်းဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် သဘောသက်ရောက်စေသော ပဋိညာဉ်ကိုပြုစေ ရန်အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုကို ကျူးလွန်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျူးလွန်နိုင်စေရန် အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ မဟုတ်မမှန်သော စာတမ်းအမှတ်အသားတခုကိုသော်ငှင်း၊ တစိတ်တဒေသကိုသော်ငှင်း ပြုလျှင်၊ ထိုသူသည်လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

မဟုတ်မမှန်သည့်စာတမ်းအမှတ်အသားပြုခြင်း။

၄၆၄။ ။ တဦးတယောက်သောသူသည် အောက်ပါတခုခုကိုပြုလျှင်၊ မဟုတ်မမှန်သော စာတမ်းအမှတ် အသားကိုပြုသည်မည်၏။

ပဌမ။ ။ တဦးတယောက်သောသူကဖြစ်စေ၊ ထိုသူ၏ခွင့်ပြုချက်နှင့်ဖြစ်စေ စာတမ်းအမှတ်အသားတခု ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် တစိတ်တဒေသကိုပြုလုပ်ခြင်း၊ လက်မှတ်ထိုးခြင်း၊ တံဆိပ်ခတ်နှိပ်ခြင်း၊ ချုပ်ဆိုခြင်းတခုခုမပြုကြောင်းကို မိမိသိလျက်နှင့်သော်ငှင်း၊ စာတမ်းအမှတ်အသားတခုကို၊ သို့တည်း မဟုတ် တစိတ်တဒေသကိုပြုလုပ်ခြင်း၊ လက်မှတ်ထိုးခြင်း၊ တံဆိပ်ခတ်နှိပ်ခြင်း၊ ချုပ်ဆိုခြင်းတခုခုကို မိမိသိချက်အရ မပြုသော အချိန်၌သော်ငှင်း ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်း၊ လက်မှတ်ထိုးခြင်း၊ တံဆိပ်ခတ်နှိပ်ခြင်း၊ ချုပ်ဆိုခြင်းတခုခုကိုပြုကြောင်းကို ယုံကြည်စေရန်အကြံဖြင့်တဦးတယောက်သောသူသည် စာတမ်း အမှတ်အသားတခုကိုသော်ငှင်း၊ တစိတ်တဒေသကိုသော်ငှင်း မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့် ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသည့် သဘောနှင့်ဖြစ်စေ ပြုလုပ်ခြင်း၊ လက်မှတ်ထိုးခြင်း၊ တံဆိပ်ခတ်နှိပ်ခြင်း၊ ချုပ်ဆိုခြင်း တခုခုကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စာတမ်းအမှတ်အသား ချုပ်ဆိုကြောင်း ဖေါ်ပြသော အမှတ်အသားကို ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

ဒုတိယ။ ။ စာတမ်းအမှတ်အသားကို မိမိကိုယ်တိုင်ကပြုလုပ်ပြီးနောက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်ဆိုပြီး နောက် စာတမ်းအမှတ်အသားတွင် အရေးပါသော အချက်ကို၊ ဥပဒေအရအခွင့်မရှိဘဲ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ ဖျက်ခြင်းဖြင့်သော်ငှင်း၊ အခြားနည်း ဖြင့်သော်ငှင်း ပြောင်းလဲလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စာတမ်းအမှတ်အသားကို အခြားသူကပြုလုပ်ပြီးနောက်၊ သို့တည်းမဟုတ်ချုပ်ဆိုပြီးနောက်အရေးပါသော အချက်ကို ပြောင်းလဲသောအခါက ထိုအခြားသူအသက် ရှင်လျက်ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ သေသည်ဖြစ်စေ ထိုအရေးပါသော အချက်ကို၊ ဥပဒေအရ အခွင့်မရှိဘဲ မရိုးမဖြောင့်သောသဘောနှင့် သော်ငှင်း၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောနှင့်သော်ငှင်း ဖျက်ခြင်းဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် ပြောင်းလဲလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

တတိယ။ ။ တဦးတယောက်သောသူသည် စိတ်ပေါ့သွပ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ မူးယစ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ စာတမ်းအမှတ်အသား၌ ပါရှိသောအကြောင်းအရာကို၊ သို့တည်းမဟုတ်ပြောင်းလဲထားခြင်း ၏သဘော ကို မသိနိုင်ကြောင်း မိမိကသိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ်တဦးတယောက်သောသူသည် လှည့်ဖြားခြင်း ခံရခြင်းကြောင့် စာတမ်းအမှတ်အသား၌ပါရှိသော အကြောင်းအရာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြောင်းလဲထား ခြင်း၏သဘောကို မသိကြောင်းမိမိကသိလျက်နှင့် ထိုသူအားစာတမ်းအမှတ်အသားကို လက်မှတ် ရေးထိုးခြင်း၊

တံဆိပ်ခတ်နှိပ်ခြင်း၊ ချုပ်ဆိုခြင်း၊ ပြောင်းလဲခြင်းတခုခုကိုမရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသည့် သဘောနှင့်ဖြစ်စေ ပြုစေလျှင်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်မဲထံမှ ငွေကျပ် ၁၀,၀၀၀ ရရှိရန် မောင်နီကရေးသားပေးသော ငွေထုတ်ခွင့်စာကို မောင်ဖြူ ရရှိထား၏။ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲကိုလိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသဖြင့် ငွေကျပ် ၁၀,၀၀၀ တွင် သုည တလုံးတိုးထည့်၍၊ မောင်နီက ထိုသို့ရေးသားသည်ဟု မောင်မဲယုံကြည်စေရန်အကြံဖြင့် ငွေကျပ် ၁၀,၀၀၀ ကို ငွေကျပ် ၁,၀၀,၀၀၀ ဖြစ်စေ၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်အတုပြုမှုကိုကျူးလွန်၏။

(ခ) မောင်ဖြူသည် မောင်နီပိုင် မြေယာတကွက်ကို မောင်မဲအားရောင်းချ၍၊ မောင်မဲထံမှမြေဘိုးငွေကို ရရှိရန်အကြံဖြင့် မောင်နီကမောင်ဖြူအား မြေနေရာလွှဲပြောင်းခြင်း သဘောသက်ရောက်သော စာတမ်းအမှတ်အသားတွင် မောင်နီ၏ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ မောင်နီ၏တံဆိပ်ကိုခတ်နှိပ်၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်အတုပြုမှုကိုကျူးလွန်၏။

(ဂ) ဘဏ်တိုက်စိုးတဦးထံမှ ငွေထုတ်ယူစေရန် မောင်မဲလက်မှတ်ထိုးထားသော်လည်း ငွေမည်မျှဟု ဖေါ်ပြမထားသော ဆောင်ယူလာသူအား ငွေထုတ်ပေးရန်ဖြစ်သည့် ချက်လက်မှတ်တစောင်ကို မောင်ဖြူ ကောက်ရ၏။ မောင်ဖြူသည်လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသည့် သဘောဖြင့်ချက်လက်မှတ်ပေါ်၌ ငွေတသောင်း ကို ရေးထည့်၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်အတုပြုမှုကိုကျူးလွန်၏။

(ဃ) မောင်ဖြူသည် မိမိလက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် ချက်လက်မှတ်တစောင်ကို မောင်မဲထံ၌ထားခဲ့၏။ ထိုချက်လက်မှတ်၌ ငွေမည်မျှ ဟုဖေါ်ပြမထားဘဲမောင်မဲက ထိုချက်လက်မှတ်၌ တသောင်းထက်မပိုသော ငွေကို ရေးထည့်နိုင်စေရန် မောင်မဲအားအခွင့်ပြုထား၏။ မောင်မဲသည် လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့်ချက်လက်မှတ်တွင် ငွေနှစ်သောင်းဟု ရေးထည့်၏။ မောင်မဲသည် လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်၏။

(င) မောင်ဖြူသည်ငွေလွှဲစာချုပ်တစောင်ကို အစစ်အမှန်အနေဖြင့် ဘဏ်တိုက်စိုးတဦးထံ၌ ပြ၍ လျှော့နှုန်းဖြင့်ငွေလဲယူရန်ကြံရွယ်၍၊ မောင်မဲ၏ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ မောင်မဲ၏အမည်ဖြင့် မိမိအားညွှန်ကြား သော ငွေလွှဲစာချုပ်တခုကိုပြုလုပ်၏။ မောင်ဖြူသည် အချိန်စေ့သောအခါ ငွေပြန်ဆပ်၍ ထိုငွေလွှဲ စာချုပ်ကို ပြန်ယူရန်အကြံရှိ၏။ သို့ပါသော်လည်းငွေလွှဲစာချုပ်၌ မောင်မဲ၏အာမခံချက်ပါရှိသည်ဟု ဘဏ်တိုက်စိုးယုံကြည်စေရန် ဘဏ်တိုက်စိုးအား လိမ်လည်၍လျှော့နှုန်းဖြင့်ငွေလဲယူရန်ကြံရွယ်လျက် ငွေလွှဲစာချုပ်ကို ပြုလုပ်သည်ဖြစ်သောကြောင့် မောင်ဖြူသည်လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်၏။

(စ) မောင်မဲ၏သေတမ်းစာ၌ "ကျွန်ုပ်ပိုင်ပစ္စည်းကျန်ရှိသမျှအားလုံးကို မောင်ဖြူမောင်ညိုနှင့် မောင်နီတို့ ညီတူညီမျှခွဲယူရရှိစေရမည်" ဟုပါရှိလျက်နှင့်မောင်ဖြူကထိုပစ္စည်းများအားလုံးသည် မိမိနှင့် မောင်နီ အတွက်သာ ချန်ထားခဲ့ကြောင်း ယုံကြည်စေရန် ကြံရွယ်လျက် မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် မောင်ညို၏အမည်ကိုခြစ်၍ ဖျက်လိုက်၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်၏။

(ဆ) အစိုးရငွေပေးကတိစာချုပ်တစောင်တွင် မောင်နီသို့ဖြစ်စေ၊ မောင်နီညွှန်ကြားသူသို့ဖြစ်စေ စာချုပ်ပါငွေကိုပေးစေရန် "မောင်နီအား၊ သို့တည်းမဟုတ် မောင်နီညွှန်ကြားသူအား ပေးရန်" ဟူသောစကားတို့ကို မောင်ဖြူသည်ရေး၍ ထိုစာချုပ်တွင် လက်မှတ်ထိုး၏။ မောင်မဲသည် မရိုးမဖြောင့် သောသဘောဖြင့် "မောင်နီအား၊ သို့တည်းမဟုတ် မောင်နီညွှန်ကြားသူအားပေးရန်"ဟူ သောစကားများ ကိုဖျက်၍

ကန့်သတ်လက်မှတ်ထိုးချက်ကို ကန့်သတ်မဲ့လက်မှတ်ထိုးချက် သို့ပြောင်းလွှဲ၏။ ဤတွင် မောင်မဲသည် လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်၏။

(ဇ) မောင်ဖြူသည် မြေယာတကွက်ကိုမောင်နီအားရောင်းချလွှဲအပ်၏။ ထိုသို့လွှဲအပ်ပြီးမှ မောင်နီကို လိမ်လည်လှည့်ဖြား၍ မြေကိုဆုံးပါးစေရန် မောင်နီအား ထိုမြေကိုမလွှဲအပ်သေးမီ၊ မောင်မဲအားလွှဲအပ်ထားပြီးဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်စေရန်အကြံဖြင့် မောင်နီအား လွှဲအပ်ရောင်းချသည့်နေ့ရက်မတိုင်မီ ခြောက်လကနေ့စွဲဖြင့်ရေးသား၍ ထိုမြေကိုမောင်မဲအား လွှဲအပ်ကြောင်းစာချုပ်ပြုလုပ်၏။ ဤတွင် မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်၏။

(ဈ) မောင်မဲသည် မိမိသေတမ်းစာကို နှုတ်ဖြင့်ပြော၍ မောင်ဖြူအားရေးစေ၏။ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲပြောဆိုသော သေတမ်းစာဖြင့် ပစ္စည်းပေးခြင်းခံရသူ၏ အမည်ကို မရေးဘဲအခြားအမည် တခုကို တမင်ရေးပြီးလျှင်၊ မောင်မဲညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း ရေးပြီးကြောင်းမောင်မဲအားပြော၍ သေတမ်းစာ ကိုလက်မှတ်ထိုးရန် သွေးဆောင်၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်၏။

(ည) သက်သေခံစာကို အကြောင်းပြု၍ မောင်နီနှင့်အခြားသူများထံမှအလှူခံရန် အကြံဖြင့် မောင်ဖြူ သည် မောင်မဲ၏အခွင့်မရရှိဘဲ သက်သေခံစာတစောင်တွင် မောင်ဖြူမှာအကျင့်စာရိတ္တကောင်းသော သူတယောက်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ကံမကောင်းခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အခြေသို့ရောက်ရှိ နေကြောင်းဖေါ်ပြ၍ မောင်မဲ၏အမည်လက်မှတ်ကို ရေးထိုး၏။ မောင်နီကို ပစ္စည်းလက်လွတ်ဘို့ သွေးဆောင်ရန် မောင်ဖြူသည် စာတမ်းလိမ်ကို ပြုသည်ဖြစ်သောကြောင့် လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်၏။

(ဋ) မောင်နီ၏ လက်အောက်၌ အလုပ်ရရှိရန်အကြံဖြင့်၊ မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏ အခွင့်မရရှိဘဲ မောင်ဖြူ၏အကျင့်စာရိတ္တကောင်းကြောင်းသက်သေခံစာ တစောင်ရေး၍ မောင်မဲ၏အမည်လက်မှတ်ကို ရေးထိုး၏။ လိမ်လည်အတုပြုသော သက်သေခံစာဖြင့်၊ မောင်နီအားလှည့်ဖြား၍ မောင်နီနှင့် အလုပ်ငှါး ပဋိညာဉ်အတည့်အလင်းပြုမှုအတွက် သော်၎င်း၊ ပဋိညာဉ်သဘောသက်ရောက်သောပြုမှုအတွက် သော်၎င်း မောင်နီကို သွေးဆောင်ရန်ကြံရွယ်သည်နှင့်အမျှ မောင်ဖြူသည်လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်၏။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ (၁) တဦးတယောက်သောသူသည် မိမိအမည်လက်မှတ်ကို ရေးထိုးခြင်းဖြင့်ပင် လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်ရာရောက်နိုင်သည်။

ဥပမာများ။

(က) မိမိအမည်နှင့်တူသူတဦးကငွေလွှဲစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးသည်ဟု ယုံကြည်စေရန်အကြံဖြင့်၊ မောင်ဖြူသည်ထိုငွေလွှဲစာချုပ်၌ မိမိ၏အမည်လက်မှတ်ကို ရေးထိုး၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် လိမ်လည် အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်၏။

(ခ) မောင်မဲသည် မောင်နီထံမှ တောင်းခံသော ငွေလွှဲစာချုပ်ကို စက္ကူတရွက်၌နောင်အခါတွင်ရေး၍၊ မောင်နီက လက်ခံပြီးဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ ထိုငွေလွှဲစာချုပ်ကို လွှဲပြောင်းနိုင်ရန်အလို့ငှါမောင်ဖြူသည် စက္ကူ တရွက်ပေါ်၌ "လက်ခံပြီး" ဟူသောစကားကိုရေးပြီးလျှင် မောင်နီ၏အမည်လက်မှတ်ကို ရေးထိုး၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်အတုပြုမှုကိုကျူးလွန်သည်။ အကယ်၍ မောင်မဲသည်ထို အကြောင်း ချင်းရာကို သိလျက်နှင့်မောင်ဖြူ၏အကြံအတိုင်း ထိုစက္ကူပေါ်တွင် ထိုငွေလွှဲစာချုပ်ကိုရေး လျှင်၊ မောင်မဲ သည်လည်း လိမ်လည် အတုပြုမှုကိုကျူးလွန်၏။

(ဂ) မောင်ဖြူသည် မိမိအမည်နှင့် တူသောအခြားသူတယောက်၏ညွှန်ကြားချက် အရပေးချေရန် ဖြစ်သော ငွေလွှဲစာချုပ်တစောင်ကို ကောက်ရ၏။ ငွေပေးချေစေရန်ညွှန်ကြားသူကတဆင့် လက်မှတ် ရေးထိုးသည်ကို ယုံကြည်စေရန်အကြံဖြင့် မောင်ဖြူသည်မိမိ၏အမည်လက်မှတ်ကို ထိုငွေလွှဲစာချုပ်၌ တဆင့်လက်မှတ်ရေးထိုး၏၊ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်၏။

(ဃ) မောင်မဲအပေါ်တွင် ချမှတ်ထားသော ဒီကရီအတည်ပြုချက်အရ ရောင်းချသောမြေနေရာကို မောင်ဖြူကဝယ်၏။ မောင်မဲသည်မောင်ဖြူကို လိမ်လည်လှည့်ဖြားရန် အကြံဖြင့်၎င်း၊ မြေနေရာကို မသိမ်းယူမီ အငှါးချထားပြီးကြောင်း ယုံကြည်စေရန်အကြံဖြင့်၎င်း ထိုမြေနေရာကို သိမ်းယူပြီးမှ မောင်နီ နှင့်ပူးပေါင်းလျက်မောင်နီအား အငှါးချသော အငှါးစာချုပ်ကို အခအနည်းငယ်မျှနှင့် ရှည်ကြာသော ကာလအတွက် ချုပ်ဆို၍၊ အဆိုပါမြေနေရာကို မသိမ်းယူမီ ခြောက်လနေ့စွဲကို ထိုအငှါးစာချုပ်တွင် ထည့်တပ်၏။ မောင်မဲသည် ထိုအငှါးစာချုပ်ကို မိမိအမည်နှင့်ချုပ်ဆိုသည် မှန်သော်လည်း ရှေးမမှန် နေ့စွဲကို တပ်ထားသည်ဖြစ်သောကြောင့် လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်၏။

(င) ကုန်သည်မောင်ဖြူသည် လူမွဲစာခံရမည့်သူအဖြစ်သို့ မိမိကျရောက်မည်ကိုတင်ကူး၍ သိမြင်သဖြင့်၊ မိမိ၏မြီရှင်များကို လိမ်လည်လှည့်ဖြားရန်ကြံရွယ်၍ မိမိအကျိုးအတွက် မိမိပစ္စည်းများကို မောင်မဲထံ၌ အပ်နှံထား၏။ ထို့နောက်မောင်ဖြူသည်မိမိပြုသည့် အမှုကိုယုတ္တိရှိအောင် မောင်မဲထံမှတန်ဘိုးရှိသော တုံ့ပြန်ချက်ရရှိသည့်အတွက် မောင်မဲအားငွေပေးဆပ်ပါမည်ဟု ငွေပေးကတိစာချုပ်ကိုရေး၍၊ မောင်ဖြူ လူမွဲအဖြစ်သို့ကျရောက်အံ့ဆဲဆဲမတိုင်မီက ထိုငွေပေးကတိစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုကြောင်းယုံကြည် စေရန် အကြံဖြင့်ထိုငွေပေးကတိစာချုပ်၌ ရှေးမမှန်နေ့စွဲကို တပ်ထား၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မ၏ ပဌမအပိုဒ်အရ လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်၏။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ (၂) စာတမ်းအမှတ်အသားတခုကို အမှန်စင်စစ် ရှိသူတဦးကပြုလုပ်ကြောင်း ယုံကြည်စေရန် ကြံရွယ်၍ ကြံစည်ဖန်တီးထားသော အမည်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ကွယ်လွန်သူတဦး အသက် ရှင်လျက် ရှိစဉ်က ပြုလုပ်ကြောင်း ယုံကြည်စေရန်ကြံရွယ်၍ ထိုကွယ်လွန်သူ၏ အမည်ဖြင့်သော်၎င်း စာတမ်းလမ်ကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် လိမ်လည်အတုပြုမှု မြောက်နိုင်သည်။

ဥပမာ။

ကြံစည်ဖန်တီးသော အမည်တခုအား ညွှန်ကြားသော ငွေလွှဲစာချုပ်တစောင်ကို မောင်ဖြူသည် ပြုလုပ် ပြီးလျှင်၊ ထိုငွေလွှဲစာချုပ်ကို လွှဲပြောင်းရန်ကြံရွယ်၍၊ ထိုကြံစည်ဖန်တီးသောအမည်နှင့်ပင် လိမ်လည် လှည့်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့် ထိုငွေလွှဲစာချုပ်ကို လက်ခံ၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် လိမ်လည် အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်၏။

လိမ်လည်အတုပြုမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၄၆၅။ ။ မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူအားနှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရုံးမှတ်တမ်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ်ပြည်သူ့ဆိုင်ရာစာရင်းစသည်တို့ကို လိမ်လည်အတုပြုမှု။

၄၆၆။ ။ မည်သူမဆို၊ တရားရုံး၏မှတ်တမ်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှုတွဲကိုသော်၎င်း၊ ဖွါးစာရင်း၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာသွင်းစာရင်း၊ ထိမ်းမြားမင်္ဂလာစာရင်း၊ မြေမြှုပ်သင်္ဂြိုဟ်စာရင်း တခုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုကဲ့သို့သော စာရင်းအနေနှင့် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ထိန်းသိမ်းသော စာရင်းကိုသော်၎င်း၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦးက

မိမိ၏ရာထူးအလျောက်ပြုလုပ်သော သက်သေခံလက်မှတ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် စာတမ်းအမှတ်အသားကို သော်၎င်း၊ ကိုယ်စားတရားမမှုစွဲဆိုနိုင်ခွင့်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ချေပနိုင်ခွင့် ကိုသော်၎င်း၊ ထိုတရားမမှု၌ မှုခင်းဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်ကိုသော်၎င်း၊ စွဲဆိုချက်အတိုင်းဖြောင့် ဆိုနိုင်ခွင့် ကိုသော်၎င်း၊ ကိုယ်စားလှယ်လွှဲစာကိုသော်၎င်း လိမ်လည်အတုပြုလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသား၊ သေတမ်းစာစသည်တို့ကို လိမ်လည်အတုပြုမှု။

၄၆၇။ ။ မည်သူမဆို၊ အဘိုးတန်စာတမ်း အမှတ်အသားသဘောသက်ရောက်သော စာတမ်းအမှတ် အသားကိုဖြစ်စေ၊ သေတမ်းစာကိုဖြစ်စေ၊ သားမွေးစားရန်ခွင့်ပြုချက်ကိုဖြစ်စေ၊ အဘိုးတန်စာတမ်း အမှတ်အသားကိုပြုရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် လွှဲပြောင်းရန် တဦးတယောက်အားအခွင့်ပြုသည့်သဘော သက်ရောက်သော စာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ၊ ထိုအဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသားအပေါ်၌ ငွေရင်း ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အတိုးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမြတ်ဝေစုကိုရရှိသည့် သဘောသက်ရောက်သော စာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ၊ ငွေကိုသော်၎င်း၊ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းကိုသော်၎င်း၊ အဘိုးတန် စာတမ်းအမှတ်အသားကိုသော်၎င်းရရှိသည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေးအပ်သည့် သဘောသက်ရောက်သော စာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ၊ ငွေပေးသည်ကိုရကြောင်း ဝန်ခံသည့် လုံးဝပြေစာ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြေစာသဘောသက်ရောက်သော စာတမ်းအမှတ်အသားကို ဖြစ်စေ၊ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းကို သော်၎င်း၊ အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသားကိုသော်၎င်း ပေးဆပ်သည့် အတွက်လုံးဝပြေစာ၊ သို့တည်း မဟုတ် ပြေစာသဘောသက်ရောက်သော စာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ လိမ်လည်အတုပြုလျှင်၊ ထိုသူကို တသက်တကျွန်းဒဏ်သော်၎င်း၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး သော်၎င်း ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

လိမ်လည်ရန်အလို့ငှါလိမ်လည်အတုပြုမှု။

၄၆၈။ ။ မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်ရန်အလို့အငှါ လိမ်လည်အတုပြုထားသော စာတမ်းအမှတ်အသားကို သုံးစွဲစေရန် အကြံဖြင့် လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

သူတပါး၏ဂုဏ်သရေကို နစ်နာထိခိုက်စေရန်အလို့ငှါ လိမ်လည်အတုပြုမှု။

၄၆၉။ ။ မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်အတုပြုထားသောစာတမ်း အမှတ်အသားဖြင့်တဦးတယောက်သောသူ၏ ဂုဏ်သရေကို ထိခိုက်နစ်နာစေရန်အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့နစ်နာထိခိုက်စေရန်အလို့ငှါ ထိုစာတမ်း အမှတ်အသားကို အသုံးပြုစေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန် လျှင်၊ ထိုသူကို သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

လိမ်လည်အတုပြုထားသော စာတမ်းအမှတ်အသား။

၄၇၀။ ။ လိမ်လည်အတုပြုခြင်းဖြင့် လုံးဝဖြစ်စေ၊ တစိတ်တဒေသဖြစ်စေ ပြုထားသည့်မမှန်သော စာတမ်းအမှတ်အသားကို “လိမ်လည်အတုပြုထားသော စာတမ်းအမှတ်အသား” ဟုခေါ်သည်။

လိမ်လည်အတုပြုထားသည့် စာတမ်းအမှတ်အသားကို အစစ်အမှန်အနေနှင့် အသုံးပြုမှု။

၄၇၁။ ။ မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်အတုပြုထားသော စာတမ်းအမှတ်အသားဖြစ်ကြောင်း မိမိသိလျက်နှင့် သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်ရန်မိမိ၌အကြောင်းရှိလျက်နှင့်သော်၎င်း၊ ထိုစာတမ်းအမှတ်အသား ကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လိုသည့်သဘောဖြင့်ဖြစ်စေ အစစ်အမှန်အနေနှင့် အသုံးပြုလျှင်၊ ထိုစာတမ်းအမှတ်အသားကို မိမိကိုယ်တိုင် လိမ်လည်အတုပြုဘိသကဲ့သို့ ထိုသူအား ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။

ပုဒ်မ ၄၆၇ အရပြစ်ဒဏ်ထိုက်သည့် လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်ရန်အကြံဖြင့် တံဆိပ်တု စသည်တို့ကို ပြုမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိထားမှု။

၄၇၂။ ။ မည်သူမဆို၊ ပုဒ်မ ၄၆၇ အရပြစ်ဒဏ်ထိုက်သည့် လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ တံဆိပ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် တံဆိပ်ပြားကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုံသဏ္ဍာန် ထင်အောင်ပြုသော အခြား ကိရိယာကို သုံးစွဲစေရန်အကြံဖြင့် ထိုတံဆိပ်၊ တံဆိပ်ပြား၊ အခြားကိရိယာတခုခုကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အတုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအကြံဖြင့်ထိုတံဆိပ်၊ တံဆိပ်ပြား၊ အခြားကိရိယာ တခုခုသည် အတုဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့်မိမိထံ၌ လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကိုတသက်တကျွန်း ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

အခြားပုဒ်မအရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သည့်လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်ရန်အကြံဖြင့် တံဆိပ်တု စသည်တို့ကို ပြုမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိထားမှု။

၄၇၃။ ။ မည်သူမဆို၊ ပုဒ်မ ၄၆၇ မှတပါး ဤအခန်းပါ အခြားပုဒ်မ တခုခုအရပြစ်ဒဏ်ထိုက်သည့် လိမ်လည်အတုပြုမှုကို ကျူးလွန်ရန်အလို့ငှါ တံဆိပ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် တံဆိပ်ပြားကို၊ သို့တည်း မဟုတ် ပုံသဏ္ဍာန်ထင်အောင်ပြုသော အခြားကိရိယာကိုသုံးစွဲစေရန်အကြံဖြင့် ထိုတံဆိပ်၊ တံဆိပ်ပြား၊ အခြားကိရိယာတခုခုကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အတုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအကြံဖြင့် ထိုတံဆိပ်၊ တံဆိပ်ပြား၊ အခြားကိရိယာ တခုခုသည် အတုဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့်မိမိထံ၌ လက်ရှိ ထားလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ပုဒ်မ ၄၆၆ ၌၊ သို့တည်းမဟုတ် ၄၆၇ ၌ဖေါ်ပြထားသည့် စာတမ်းအမှတ်အသားကို လိမ်လည် အတုပြုထားကြောင်း သိလျက်နှင့်၎င်း၊ အစစ်အမှန်အနေဖြင့် အသုံးပြုရန်အကြံဖြင့်၎င်း လက်ရှိထားမှု။

၄၇၄။ ။ မည်သူမဆို၊ ပုဒ်မ ၄၆၆ ၌ ဖေါ်ပြထားသော စာတမ်းအမှတ်အသားမျိုးတခုခုကို လိမ်လည်အတု ပြုထားကြောင်း သိလျက်နှင့်၎င်း၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသည့် သဘောနှင့်ဖြစ်စေ၊ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့်ဖြစ်စေ အစစ်အမှန်အနေနှင့် အသုံးပြုစေရန်အကြံဖြင့်၎င်း မိမိထံ၌လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။ ထို့ပြင် အကယ်၍ ထိုစာတမ်းအမှတ်အသားသည် ပုဒ်မ ၄၆၇ တွင်ဖေါ်ပြထားသည့် စာတမ်းအမှတ်အသားမျိုးတခုခု ဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကိုတသက်တကျွန်း ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့် ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ပုဒ်မ ၄၆၇ တွင်ဖေါ်ပြထားသည့်စာတမ်းအမှတ်အသားကို အမှန်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားစေရန် အလို့ငှါ အသုံးပြုသည့်ပုံအမှတ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှတ်အသားကို အတုပြုခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အတုပြုထားသော အမှတ်အသားပါသည့်အရာဝတ္ထုကို လက်ရှိထားခြင်း။

၄၇၅။ ။ မည်သူမဆို၊ ပုဒ်မ ၄၆၇ တွင်ဖေါ် ပြထားသည့် စာတမ်းအမှတ်အသားအမှန်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားစေရန်အလို့ငှါ အသုံးပြုသော ပုံအမှတ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှတ်အသားကို လိမ်လည်အတုပြု ထားသော စာတမ်းအမှတ်အသားအတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာဝတ္ထုတခုခုပေါ်တွင် နောင်အခါ လိမ်လည်အတုပြုမည်ဖြစ်သော စာတမ်းအမှတ်အသားအတွက် အမှန်ဖြစ်ဟန်ရှိအောင် အသုံးပြုစေရန် အကြံဖြင့် ဆိုခဲ့သော ပုံအမှတ်ကိုသော်၎င်း၊ အမှတ်အသားကိုသော်၎င်း ဆိုခဲ့သော အရာဝတ္ထုတခုခု အပေါ်၌ဖြစ်စေ၊ အထဲ၌ဖြစ်စေ အတုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆိုခဲ့သောအကြံဖြင့် အပေါ်၌ဖြစ်စေ၊ အထဲ၌ဖြစ်စေ ဆိုခဲ့သော ပုံအမှတ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှတ်အသားကို အတုပြုထားသည့် အရာဝတ္ထုကို မိမိထံ၌လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကိုတသက်တကျွန်း ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ပုဒ်မ ၄၆၇ တွင်ဖေါ် ပြထားသည့်စာတမ်းအမှတ်အသားမှတပါး၊ အခြားစာတမ်းအမှတ်အသားကို အမှန် ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားစေရန် အလို့ငှါ အသုံးပြုသည့်ပုံအမှတ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှတ် အသားကို အတုပြုခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အတုပြုထားသော အမှတ်အသားပါသည့်အရာဝတ္ထုကို လက်ရှိထားခြင်း။

၄၇၆။ ။ မည်သူမဆို၊ ပုဒ်မ ၄၆၇ တွင် ဖေါ် ပြထားသည့် စာတမ်းအမှတ်အသားမှတပါး အခြား စာတမ်းအမှတ်အသားကို အမှန်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားစေရန်အလို့ငှါ အသုံးပြုသော ပုံအမှတ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှတ်အသားကို လိမ်လည်အတုပြုထားသော စာတမ်းအမှတ်အသားအတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာဝတ္ထုတခုခုပေါ်တွင် နောင်အခါ လိမ်လည်အတုပြုမည်ဖြစ်သော စာတမ်းအမှတ် အသားအတွက် အမှန်ဖြစ်ဟန်ရှိအောင် အသုံးပြုစေရန် အကြံဖြင့် ဆိုခဲ့သော ပုံအမှတ်ကိုသော်၎င်း၊ အမှတ်အသားကိုသော်၎င်း ဆိုခဲ့သော အရာဝတ္ထုတခုခု အပေါ်၌ဖြစ်စေ၊ အထဲ၌ဖြစ်စေ အတုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆိုခဲ့သောအကြံဖြင့် အပေါ်၌ဖြစ်စေ၊ အထဲ၌ဖြစ်စေ ဆိုခဲ့သောပုံအမှတ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှတ်အသားကို အတုပြုထားသည့် အရာဝတ္ထုကို မိမိထံ၌လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ် ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

သေတမ်းစာကိုသော်၎င်း၊ မွေးစားရန်ခွင့်ပြုချက်ကိုသော်၎င်း၊ အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသားကို သော်၎င်း လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့်ဖျက်သိမ်းခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်ဆီးခြင်း စသည့်အမှု။

၄၇၇။ ။ မည်သူမဆို၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့်သော်၎င်း၊ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် သော်၎င်း၊ အများပြည်သူကိုဖြစ်စေ၊ တဦးတယောက်သောသူကို ဖြစ်စေ ဆုံးရှုံးစေမှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် နစ်နာစေမှုကိုဖြစ်စေရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း သေတမ်းစာဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် သေတမ်းစာ သဘော သက်ရောက်သော စာတမ်းအမှတ်အသားကို ဖြစ်စေ၊ သားမွေးစားရန်ခွင့်ပြုချက်ဖြစ်သော စာတမ်း အမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ၊ အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသားကို ဖြစ်စေ ဖျက်သိမ်းခြင်း၊ ဖျက်ဆီးခြင်း၊ ပုံသဏ္ဍာန်ဖျက်ခြင်းတခုခုကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုရန်အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖုံးကွယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖုံးကွယ်ရန်အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆိုခဲ့သော စာတမ်းအမှတ် အသားနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကိုတသက်တကျွန်း ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

စာရင်းများကို မဟုတ်မမှန်ပြုခြင်း။

၄၇၇-က။ ။ မည်သူမဆို၊ စာရေး၊ အရာရှိ၊ အခိုင်းအစေ တမျိုးမျိုးဖြစ်လျက်၊ သို့တည်းမဟုတ် စာရေး၊ အရာရှိ၊ အခိုင်းအစေ တမျိုးမျိုးအဖြစ်ဖြင့် စေခိုင်းခံရသူသော်ငှင်း၊ ဆောင်ရွက်သူသော်ငှင်း ဖြစ်လျက်၊ မိမိ၏အလုပ်ရှင်ပိုင်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိ၏အလုပ်ရှင်လက်ရှိဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ အတွက်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်စားဖြစ်စေ မိမိလက်ခံရရှိသော စာအုပ်၊ စက္ကူ၊ အရေးအသား၊ အဘိုးတန်စာတမ်း အမှတ်အသား၊ စာရင်းတခုခုအား ဖျက်ဆီးခြင်း၊ ပြောင်းလဲခြင်း၊ ဆုတ်ဖြတ်ခြင်း၊ မဟုတ်မမှန်ပြုခြင်း တခုခုကိုလိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော အကြံဖြင့် တမင်ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆိုခဲ့သော စာအုပ်၊ စက္ကူ၊ အရေးအသား၊ အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသား၊ စာရင်းတခုခုတွင် လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော အကြံဖြင့် တမင်မဟုတ်မမှန်ရေးသွင်းချက်ကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုခြင်းကို အားပေးကူညီ လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆိုခဲ့သော စာအုပ်၊ စက္ကူ၊ အရေးအသား၊ အဘိုးတန်စာတမ်းအမှတ်အသား၊ စာရင်းတခုခုမှသော်ငှင်း၊ အတွင်း၌သော်ငှင်း လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော အကြံဖြင့်အရေးပါသော အချက်ကိုတမင်မထည့်ဘဲ ပျက်ကွက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပျက်ကွက်မှုကို အားပေးကူညီလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြောင်းလဲလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြောင်းလဲခြင်းကို အားပေးကူညီလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ လိမ်လည်လှည့်ဖြားရန် ကြံရွယ်ခြင်းခံရသူ၏ အမည်ကို မဖေါ်ဘဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် လိမ်လည်လှည့်ဖြားရန် ကြံရွယ်ခြင်း ခံရသည့်ငွေကို အတိအကျမဖေါ်ပြဘဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှု ကျူးလွန်သည့်နေ့ရက်ကို အသေအချာမဖေါ်ပြဘဲ လိမ်လည်လှည့်ဖြားရန် ယေဘုယျအကြံရှိကြောင်းကို ထုတ်ဖေါ်စွဲဆိုလျှင်၊ ဤပုဒ်မအရ မည်သည့်စွဲချက်အတွက်မဆို လုံလောက်သည်။

ကုန်တံဆိပ်၊ ပစ္စည်းတံဆိပ်နှင့် အခြားတံဆိပ်များ။

ကုန်တံဆိပ်။

၄၇၈။ ။ တဦးတယောက်သောသူ၏ ထုတ်လုပ်ကုန်စည်ဖြစ်ကြောင်းကို သော်ငှင်း၊ အရောင်းအဝယ် ကုန်စည်ဖြစ်ကြောင်းကို သော်ငှင်းဖေါ်ပြရန် အသုံးပြုသော အမှတ်အသားကို ကုန်တံဆိပ်ဟုခေါ်သည်။

ပစ္စည်းတံဆိပ်။

၄၇၉။ ။ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းကို တဦးတယောက်သောသူပိုင်ကြောင်း ဖေါ်ပြရန်အသုံးပြုသော အမှတ်အသားကို ပစ္စည်းတံဆိပ်ဟု ခေါ်သည်။

ကုန်တံဆိပ်လိမ်ကို သုံးစွဲခြင်း။

၄၈၀။ ။ ကုန်စည်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် သေတ္တာ၊ အထုပ်၊ အခြားထည့်စရာ တခုခု၌ပါရှိသည့် ကုန်စည် သည် တဦးတယောက်သောသူ၏ ထုတ်လုပ်ကုန်စည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရောင်းအဝယ် ကုန်စည် မဟုတ်ပါဘဲလျက် ဟုတ်ကြောင်း ယုံကြည်စေရန် ယုတ္တိရှိအောင် စီမံပြုလုပ်ထားသော နည်းလမ်းဖြင့် မည်သူမဆို၊ ထိုကုန်စည်များကိုသော်ငှင်း၊ ကုန်စည်များပါရှိသော ထိုသေတ္တာ၊ အထုပ်၊ အခြားထည့်စရာ တခုခုကိုသော်ငှင်း အမှတ်အသားပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့အမှတ်အသားပါရှိသော သေတ္တာ၊ အထုပ်၊ အခြားထည့်စရာတခုခုကို သုံးစွဲလျှင်၊ ထိုသူသည် ကုန်တံဆိပ်လိမ်ကို သုံးစွဲသည်မည်၏။

ပစ္စည်းတံဆိပ်လိမ်ကို သုံးစွဲခြင်း။

၄၈၁။ ။ ရွေ့ပြောင်းနိုင်သည့်ပစ္စည်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်စည်များကို၊ သို့တည်းမဟုတ် သေတ္တာ၊ အထုပ်၊ အခြားထည့်စရာ တခုခု၌ပါရှိသည့် ရွေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်စည်များကို တဦးတယောက်သောသူ မပိုင်ပါဘဲလျက် ပိုင်ကြောင်းယုံကြည်စေရန်၊ ယုတ္တိရှိအောင် စီမံပြုလုပ်ထား သော နည်းလမ်းဖြင့် မည်သူမဆို၊ ထိုရွေ့ပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းကိုသော်၎င်း၊ ကုန်စည်များကိုသော်၎င်း၊ ထိုပစ္စည်း၊ ထိုကုန်စည်တခုခုပါဝင်သည့်သေတ္တာ၊ အထုပ်၊ အခြားထည့်စရာ တခုခုကိုသော်၎င်း၊ အမှတ်အသားပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့အမှတ်အသားပါရှိသော သေတ္တာ၊ အထုပ်၊ အခြား ထည့်စရာ တခုခုကို သုံးစွဲလျှင်၊ ထိုသူသည် ပစ္စည်းတံဆိပ် လိမ်ကို သုံးစွဲသည်မည်၏။

ကုန်တံဆိပ်လိမ်ကိုဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းတံဆိပ်လိမ်ကိုဖြစ်စေ သုံးစွဲသည့်အတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၄၈၂။ ။ မည်သူမဆို၊ ကုန်တံဆိပ်လိမ်ကိုဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းတံဆိပ်လိမ်ကိုဖြစ်စေ သုံးစွဲရာ၌လိမ်လည် လှည့်ဖြားလိုသော အကြံမရှိဘဲ သုံးစွဲကြောင်းထင်ရှားအောင် သက်သေမပြနိုင်လျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခြားသူသုံးစွဲသော ကုန်တံဆိပ်ကိုသော်၎င်း၊ ပစ္စည်းတံဆိပ်ကိုသော်၎င်း အတုပြုခြင်း။

၄၈၃။ ။ မည်သူမဆို၊ အခြားသူတဦးတယောက် သုံးစွဲသောကုန်တံဆိပ်ကိုသော်၎င်း၊ ပစ္စည်းတံဆိပ်ကို သော်၎င်း အတုပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ် လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း သုံးစွဲသော အမှတ်အသားကို အတုပြုခြင်း။

၄၈၄။ ။ မည်သူမဆို၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း သုံးစွဲသော ပစ္စည်းတံဆိပ်ကို အတုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းတခုကို လူတဦးတယောက်ကဖြစ်စေ၊ အချိန်ကာလ တခု၌ဖြစ်စေ၊ နေရာတခု၌ဖြစ်စေ ထုတ်လုပ် ကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းတခုသည် အမျိုးအစားတခုဖြစ်ကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရုံးတခုသို့ ရောက်ပြီး ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းတခုသည် ကင်းလွတ်ခွင့်ရထိုက်ကြောင်း ဖေါ်ပြရန် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသုံးစွဲသော အမှတ်အသားကို အတုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆိုခဲ့သောပစ္စည်း တံဆိပ်ကိုသော်၎င်း၊ အမှတ်အသားကိုသော်၎င်း အတုဖြစ်ကြောင်း မိမိသိလျက်နှင့် အစစ်အမှန်အဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲလျှင်၊ ထိုသူကိုသုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ကုန်တံဆိပ်ကိုဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းတံဆိပ်ကိုဖြစ်စေ အတုပြုရန်ကိရိယာတခုခုကိုပြုလုပ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိထားခြင်း။

၄၈၅။ ။ မည်သူမဆို၊ ကုန်တံဆိပ်ကိုသော်၎င်း၊ ပစ္စည်းတံဆိပ်ကိုသော်၎င်း အတုပြုရန်အလို့ငှါ၊ တံဆိပ် သွန်းရန်ပုံကိုဖြစ်စေ၊ တံဆိပ်ပြားကိုဖြစ်စေ၊ အခြားကိရိယာကိုဖြစ်စေ ပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိထားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်စည်များသည် တဦးတယောက်သော သူ၏ထုတ်လုပ်ကုန်စည်၊ အရောင်းအဝယ် ကုန်စည်တခုခုမဟုတ်ပါဘဲလျက် ဟုတ်ကြောင်းကိုသော်၎င်း၊ ထိုကုန်စည်များကို တဦးတယောက်သောသူက မပိုင်ပါဘဲလျက် ပိုင်ကြောင်းကိုသော်၎င်း ဖေါ်ပြရန်အလို့ငှါ ကုန်တံဆိပ် ကိုဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းတံဆိပ်ကိုဖြစ်စေ လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကိုသုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးသော်၎င်း၊ ငွေဒဏ်သော်၎င်း၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး သော်၎င်း ချမှတ်ရမည်။

ကုန်တံဆိပ်လိမ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းတံဆိပ်လိမ်နှင့်ဖြစ်စေ အမှတ်အသားထားသော ကုန်စည်များကို ရောင်းခြင်း။

၄၈၆။ ။ မည်သူမဆို၊ ကုန်တံဆိပ်လိမ်ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းတံဆိပ်လိမ်ဖြစ်စေ စွဲကပ်ထားသော၊ သို့တည်း မဟုတ် ခပ်နှိပ်ထားသော ကုန်စည်များကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာများကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်တံဆိပ် လိမ်ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းတံဆိပ်လိမ်ဖြစ်စေ၊ စွဲကပ်ထားသော သို့တည်းမဟုတ် ခတ်နှိပ်ထားသော သေတ္တာ၊ အထုပ်၊ အခြားထည့်စရာ တခုခု၌ ပါရှိသည့် ကုန်စည်များကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာများကို ရောင်းသည်တွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းရန် ပြထားသည်တွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းရန်သော်၎င်း၊ ကုန်သွယ်ရန်သော်၎င်း၊ ထုတ်လုပ်ရန်သော်၎င်း လက်ရှိထားသည်တွင်-

(က) ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို မဖြစ်စေရန် သင့်လျော်သော ကြိုတင်သတိပြုချက်အလုံးစုံကို ထားရှိလျက် စွပ်စွဲခံရသည့်အမှုကို ပြုသည့်အချိန်အခါ၌၊ တံဆိပ်ကိုမသင်္ကာဖြစ်ရန် အကြောင်းမရှိ ဟူ၍၎င်း၊

(ခ) တရားစွဲဆိုသူကဖြစ်စေ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိုယ်စားဖြစ်စေ တောင်းဆိုသောအခါ အဆိုပါကုန်စည် များကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာများကိုမည်သူ့ထံမှရရှိကြောင်း မိမိတတ်နိုင်သမျှ သတင်းအလုံးစုံကို ပေးခဲ့သည်ဟူ၍၎င်း သက်သေအထင်အရှားမပြနိုင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) မိမိသည် အခြားနည်းဖြင့် အပြစ်ကင်းစွာပြုခဲ့သည်ဟု သက်သေအထင်အရှား မပြနိုင်လျှင်

ထိုသူကိုတနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ် လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

ကုန်စည်များပါရှိသော ထည့်စရာအပေါ်၌ အမှတ်အသားလိမ်ပြုခြင်း။

၄၈၇။ ။ သေတ္တာ၊ အထုပ်၊ ထည့်စရာတခုခုတွင် ကုန်စည်မပါရှိဘဲလျက်၊ ပါရှိကြောင်းကို၊ သို့တည်း မဟုတ် ပါရှိပါလျက်မပါရှိကြောင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပါရှိသောကုန်စည်များသည် ပစ္စည်းမှန်၊ သို့တည်း မဟုတ် အမျိုးမှန်မဟုတ်ပါဘဲလျက် ဟုတ်ကြောင်းကို ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအား သော်၎င်း၊ သူတပါးအား သော်၎င်း ယုံကြည်စေရန်ယုတ္တိရှိအောင် စီမံပြုလုပ်ထားသော နည်းလမ်းဖြင့် မည်သူမဆို၊ ကုန်စည်များ ပါရှိသော သေတ္တာ၊ အထုပ်၊ အခြားထည့်စရာတခုခုအပေါ်၌၊ အမှတ်အသားလိမ်ပြုလုပ် သည်တွင်၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော အကြံမရှိဘဲ မိမိပြုလုပ်ကြောင်း ထင်ရှားအောင် သက်သေမပြနိုင်လျှင်၊ ထိုသူကိုသုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေချမှတ် ရမည်။

ဆိုခဲ့သော အမှတ်အသားလိမ်ကို သုံးစွဲသည့်အတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၄၈၈။ ။ မည်သူမဆို၊ တဆက်တည်း ဖြစ်သော အထက်ပုဒ်မအရတနည်းနည်းဖြင့် တားမြစ်ထားသော အဆိုပါအမှတ်အသားလိမ်ကို သုံးစွဲသည်တွင်၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော အကြံမရှိဘဲ မိမိပြုလုပ် ကြောင်းထင်ရှားအောင် သက်သေမပြနိုင်လျှင်၊ ထိုသူကိုထိုပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်ဘိသကဲ့သို့ ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ရမည်။

နစ်နာစေရန်အကြံဖြင့် ပစ္စည်းတံဆိပ်ကို တမျိုးတဖုံပြုခြင်း။

၄၈၉။ ။ မည်သူမဆို၊ လူတဦးတယောက်အား နစ်နာစေရန်ကြံရွယ်လျက်သော်၎င်း၊ ထိုသို့နစ်နာစေတန် ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ပစ္စည်းတံဆိပ်ကို ဖယ်ရှားခြင်း၊ ဖျက်ဆီးခြင်း၊ ပုံသဏ္ဌာန်ဖျက်ခြင်း၊ ထပ်ထည့်ခြင်း တခုခုပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုတနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ် လုံး ဖြစ်စေချမှတ် ရမည်။

ငွေစက္ကူနှင့် ဘဏ်ငွေလက်မှတ်များ။

ငွေစက္ကူများကိုဖြစ်စေ၊ ဘဏ်ငွေလက်မှတ်များကိုဖြစ်စေ လိမ်လည်အတုပြုခြင်း။

၄၈၉-က။ ။ မည်သူမဆို၊ ငွေစက္ကူကိုဖြစ်စေ၊ ဘဏ်ငွေလက်မှတ်ကိုဖြစ်စေ လိမ်လည်အတုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိသိလျက်နှင့် ထိုသို့လိမ်လည်အတုပြုမှုလုပ်ငန်း အဆင့်ဆင့်တွင် အဆင့်တခုခုကို ပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုတသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ ဤပုဒ်မနှင့် ပုဒ်မ ၄၈၉ (ခ)၊ ၄၈၉ (ဂ)၊ ၄၈၉ (ဃ) များ၏ကိစ္စအလို့ငှါ၊ ဘဏ်ငွေလက်မှတ်ဆိုသည်မှာ၊ ကမ္ဘာပေါ်ရှိအရပ်ဒေသတခုခု၌ ဘဏ်လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်သူက ထုတ်သည်လည်းဖြစ်၍၊ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံတော်ကဖြစ်စေ၊ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်ကဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော်၏ အမိန့်အရဖြစ်စေ၊ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်၏ အမိန့်အရဖြစ်စေထုတ်သည်လည်းဖြစ်၍၊ ငွေနှင့် အလားတူသော်ငင်း၊ ငွေအစားသော်ငင်း သုံးစွဲရန်ကြံရွယ်သည်လည်း ဖြစ်သော ငွေပေးကတိ စာချုပ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝန်ခံချက်စာတမ်းကို ဆိုလိုသည်။ ထိုငွေပေးကတိစာချုပ်နှင့် ဝန်ခံချက် စာတမ်းတို့သည် ဆောင်ယူလာသူတောင်းခံသည့်အခါတွင် ဆောင်ယူလာသူအား ငွေပေးရန် ဖြစ်သော အရာများဖြစ်သည်။

ငွေစက္ကူအတုကိုဖြစ်စေ၊ ဘဏ်ငွေလက်မှတ်အတုကိုဖြစ်စေ အစစ်အမှန်အနေဖြင့် သုံးစွဲခြင်း။

၄၈၉-ခ။ ။ မည်သူမဆို၊ ငွေစက္ကူအတုကိုသော်ငင်း၊ ဘဏ်ငွေလက်မှတ်အတုကိုသော်ငင်း အတုပြုထား ကြောင်း သိလျက်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ပြုထားကြောင်းယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်ဖြစ်စေ ရောင်းခြင်း၊ ဝယ်ခြင်း၊ လက်ခံခြင်း၊ အခြားနည်းကုန်သွယ်ခြင်း၊ အစစ်အမှန်အနေဖြင့် သုံးစွဲခြင်းတခုခုကိုပြုလျှင်၊ ထိုသူကိုတသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ငွေစက္ကူအတုကို ဖြစ်စေ၊ ဘဏ်ငွေလက်မှတ်အတုကို ဖြစ်စေလက်ရှိထားခြင်း။

၄၈၉-ဂ။ ။ မည်သူမဆို၊ ငွေစက္ကူအတုကိုသော်ငင်း၊ ဘဏ်ငွေလက်မှတ်အတုကိုသော်ငင်း အတုပြုထား ကြောင်းကိုသိလျက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုထားကြောင်း ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိလျက်၊ ထို့ပြင် အစစ်အမှန်အနေဖြင့် သုံးစွဲရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် သုံးစွဲနိုင်စေရန် ကြံရွယ်လျက် လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကိုခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။

ငွေစက္ကူကိုဖြစ်စေ၊ ဘဏ်ငွေလက်မှတ်ကိုဖြစ်စေ အတုပြုရန်ကိရိယာကို သော်ငင်း၊ ပစ္စည်းများကို သော်ငင်း ပြုလုပ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိထားခြင်း။

၄၈၉-ဃ။ ။ မည်သူမဆို၊ ငွေစက္ကူကိုသော်ငင်း၊ ဘဏ်ငွေလက်မှတ်ကိုသော်ငင်း အတုပြုမှုအတွက် အသုံး ပြုရန်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့အသုံးပြုရန် ရည်ရွယ်သည်ကို သိလျက်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ စက်ကိရိယာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိရိယာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝတ္ထုပစ္စည်းကို ပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စက်ကိရိယာ၊ ကိရိယာ၊ ဝတ္ထုပစ္စည်း တခုခုပြုမှုလုပ်ငန်း အဆင့်ဆင့်တွင် အဆင့်တခုခုကို ပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝယ်ခြင်း၊ ရောင်းခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်း တခုခုပြုလျှင်၊

သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိထားလျှင်၊ ထိုသူကိုတသက်တကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

အခန်း ၁၉။

ဆောင်ရွက်မှုပဋိညာဉ်ကို ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်အောင် ဖေါက်ဖျက်ခြင်း။

၄၉၀။ ။ * * * *

အားကိုးရာမဲ့ဖြစ်သူကို ပြုစုကြည့်ရှု၍၊ အလိုရှိသည့်အရာများကို ဖြည့်စွမ်းရန်ဖြစ်သော ပဋိညာဉ် ကိုဖေါက်ဖျက်မှု။

၄၉၁။ ။ မည်သူမဆို၊ အသက်ငယ်ခြင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ စိတ်ပေါ့သွပ်ခြင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ ရောဂါစွဲ ကပ်ခြင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ ကိုယ်လက်အင်္ဂါချည့်နဲ့ခြင်းကြောင့်သော်၎င်း အားကိုးရာမဲ့သော၊ သို့တည်း မဟုတ် မိမိ၏လုံခြုံမှုအတွက် ကိုယ်တိုင်မစွမ်းဆောင်နိုင်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိအလိုရှိသည်ကို မိမိကိုယ်တိုင်မဖြည့်စွမ်းနိုင်သောသူကို ဥပဒေနှင့်အညီပြုလုပ်သည့် ပဋိညာဉ်အရ ပြုစုကြည့်ရှုရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ၏အလိုများကို ဖြည့်စွမ်းရန် တာဝန်ရှိပါလျက် ထိုတာဝန်ကို မိမိအလိုအလျောက် မဆောင်မရွက်ချန်လှပ်ထားလျှင်၊ ထိုသူကိုသုံးလအထိ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ နှစ်ရာထိငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၄၉၂။ ။ * * * *

အခန်း ၂၀။

ထိမ်းမြားခြင်းဆိုင်ရာ ပြစ်မှုများ။

တရားဝင်ထိမ်းမြားကြောင်းကို ယုံကြည်စေရန်၊ ယောကျ်ားကလှည့်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့်သွေး ဆောင်၍ ကာမ စပ်ယှက်ခြင်း။

၄၉၃။ ။ မည်သည့်ယောကျ်ားမဆို၊ မိမိနှင့်တရားဝင်ထိမ်းမြားခြင်းမပြုသော မိန်းမကိုမိမိနှင့် တရား သဖြင့် ထိမ်းမြားကြောင်း လှည့်ဖြားယုံကြည်စေ၍ ထိုသို့ယုံကြည်စေသဖြင့် မိမိနှင့်ကာမစပ်ယှက်စေလျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

လင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မယားရှိနေစဉ်ကာလအတွင်း ထပ်မံထိမ်းမြားခြင်း။

၄၉၄။ ။ မည်သူမဆို၊ အသက်ရှင်သောလင်ဖြစ်စေ၊ မယားဖြစ်စေ ရှိသည်ဖြစ်၍နောက်ထပ် ထိမ်းမြား ရာတွင်၊ ထိုလင်ဖြစ်စေ၊ ထိုမယားဖြစ်စေ အသက်ရှင်လျက် ရှိခြင်းကြောင့် ထိမ်းမြားခြင်းအတည် မဖြစ်သော ကိစ္စမျိုး၌ နောက်ထပ်ထိမ်းမြားလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည့် ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

ကင်းလွတ်ချက်။ ။ မူလထိမ်းမြားခြင်းသည် အတည်မဖြစ်ဟု စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသော ရုံးတော်က စီရင် ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်လျှင်၊ ဤပုဒ်မနှင့်မသက်ဆိုင်စေရ။

အထက်လင်သော်၎င်း၊ အထက်မယားသော်၎င်း အသက်ရှိစဉ် ကာလအတွင်း နောက်ထပ်ထိမ်းမြား သည့်ကိစ္စတွင်၊ ထိုလင်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုမယားသည် ခုနစ်နှစ်တိုင်တိုင်မလာ မရောက်ရှိလျှင် ၎င်း၊ ထိုအချိန်ကာလအတွင်း၌လည်းထိုလင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုမယားအသက်ရှင်လျက်ရှိသည်ဟု မကြားခဲ့လျှင်၎င်း၊

နောက်ထပ်ထိမ်းမြားမည့်သူကို ထိမ်းမြားခြင်းမပြုမီ မိမိသိသမျှဖြစ်သော အကြောင်း ချင်းရာအမှန်ကို ဖွင့်ပြောလျှင်ငင်း ဤပုဒ်မနှင့်မသက်ဆိုင်စေရ။

နောက်ထပ်ထိမ်းမြားမည့်သူအား အထက်ကထိမ်းမြားခြင်းအကြောင်းကို ထိမ်ချန်သည့်အတွက် ထပ်တူပြစ်ဒဏ်။

၄၉၅။ ။ မည်သူမဆို၊ နောက်ထပ်ထိမ်းမြားမည့်သူအား၊ အထက်ကထိမ်းမြားခြင်း အကြောင်းကို ထိမ်ချန်၍၊ တဆက်တည်းဖြစ်သော အထက်ပုဒ်မ၌ဖေါ်ပြထားသည့် ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို ဆယ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

တရားဝင်ထိမ်းမြားခြင်းမမြောက်ဘဲ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့် ထိမ်းမြားခြင်း အခမ်းအနားကိုခံယူမှု။

၄၉၆။ ။ မည်သူမဆို၊ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ တရားဝင် ထိမ်းမြားခြင်းမမြောက်သည်ကို သိလျက်နှင့် ထိမ်းမြားခြင်းအခမ်းအနားကို ခံယူလျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးချမှတ်ရမည့်ပြင် ငွေဒဏ်လည်းချမှတ်နိုင်သည်။

မယားခိုးမှု။

၄၉၇။ ။ မည်သူမဆို၊ လင်ရှိမယားလည်းဖြစ်၍ လင်ရှိမယားဖြစ်ကြောင်း မိမိသိသည်လည်းဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဖြစ်ကြောင်း မိမိယုံကြည်ရန်အကြောင်း ရှိသည်လည်းဖြစ်သော မိန်းမကို လင်ဖြစ်သူသဘောမတူဘဲသော်ငင်း၊ အလိုတူရာရောက်ခြင်းမရှိဘဲသော်ငင်း ကာမစပ်ယှက်ခြင်းပြုရာ၌ မုဒိမ်းမှုမမြောက်လျှင်၊ မယားခိုးမှုကို ကျူးလွန်ခြင်းဖြစ်၍၊ ထိုသူကို ငါးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်ရမည်။ ထိုအမှုမျိုးတွင် မယားဖြစ်သူကို အားပေး ကူညီသူ အဖြစ်ဖြင့် ပြစ်ဒဏ်မထိုက်စေရ။

ရာဇဝတ်မကင်းသောအကြံနှင့် တရားဝင်မယားကိုဖြားယောင်းခြင်းဖြင့် ထွက်သွားစေခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆောင်ယူသွားခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် တားဆီးခြင်း။

၄၉၈။ ။ မည်သူမဆို၊ လင်ရှိမယားလည်းဖြစ်၍ လင်ရှိမယားဖြစ်ကြောင်း မိမိသိသည်လည်းဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဖြစ်ကြောင်း မိမိယုံကြည်ရန်အကြောင်း ရှိသည်လည်းဖြစ်သော မိန်းမကို တဦးတယောက်သောသူနှင့် မတရားကာမစပ်ယှက်ခြင်းပြုစေရန် အကြံဖြင့်ထိုမိန်းမ၏ လင်ထံမှဖြစ်စေ၊ ထိုလင်၏ကိုယ်စား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သူထံမှ ဖြစ်စေဆောင်ယူသွားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြားယောင်းခြင်းအားဖြင့် ထွက်သွားစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအကြံဖြင့်ထိုမိန်းမကို ဝှက်သိမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တားဆီးလျှင် ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေချမှတ်နိုင်သည်။

အခန်း ၂၁။

အသရေဖျက်မှု။

အသရေဖျက်မှု။

၄၉၉။ ။ မည်သူမဆို၊ နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဖတ်ရှုစေရန် ကြံရွယ်သည့်စကားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အမှတ်အသားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ထင်ရှားသော ပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့်ဖြစ်စေ လူတဦးတယောက်၏အသရေကို နစ်နာစေရန်အကြံဖြင့် သော်ငင်း၊ ထိုသူနှင့်စပ်လျဉ်းသော စွပ်စွဲခြင်းသည် ထိုသူ၏အသရေကို နစ်နာစေမည်ဟု သိလျက်နှင့် သော်ငင်း၊

ထိုသို့ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့်သော်၎င်း ထိုသူနှင့်စပ်လျဉ်းသော စွပ်စွဲချက်ကို ပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်၊ ကျေညာလျှင်၊ ထိုသူသည် အောက်ပါကင်းလွတ်ချက် များမှတပါး၊ အဆိုပါ လူ၏အသရေကို ဖျက်သည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။ သေသူတဦးတယောက်ကို စွပ်စွဲသော စွပ်စွဲချက်သည် ထိုသူအသက်ရှင်လျက် ရှိနေပါက ထိုသူ၏အသရေကို နစ်နာစေမည်ဖြစ်လျှင်၎င်း၊ ထိုသူ၏မိသားစုအား၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားဆွေမျိုးအရင်းများအား၊ စိတ်နှလုံးထိခိုက်စေရန် ကြံရွယ်လျှင်၎င်း သေသူကိုစွပ်စွဲခြင်းသည် အသရေဖျက်မှု မြောက်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။ ကုမ္ပဏီကို ကုမ္ပဏီအဖြစ်ဖြင့် သော်၎င်း၊ အသင်းကိုအသင်းအဖြစ်ဖြင့် သော်၎င်း၊ လူတစုကို လူတစုအဖြစ်ဖြင့် သော်၎င်း စွပ်စွဲခြင်းသည် အသရေဖျက်မှုမြောက်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၃။ ။တခုမဟုတ်လျှင် တခုဟုတ်ကြောင်း စွပ်စွဲခြင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် သရော်၍ စွပ်စွဲခြင်းသည် အသရေဖျက်မှု မြောက်နိုင်သည်။

ရှင်းလင်းချက် ၄။ ။ စွပ်စွဲချက်တခုသည် လူတဦးတယောက်၏အကျင့်စာရိတ္တကို သော်၎င်း၊ ဉာဏ်ပညာအရည်အချင်းကိုသော်၎င်း၊ ထိုသူ၏မျိုးရိုးဇာတ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ အလုပ်အကိုင်နှင့်ဖြစ်စေ စပ်လျဉ်း သော ကျင့်ဝတ်ကိုသော်၎င်း၊ ထိုသူ၏စီးပွါးရေးဂုဏ်ကိုသော်၎င်း တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်၍ဖြစ်စေ အထင်အမြင်သေးခြင်းမဖြစ်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ၏ကိုယ်အင်္ဂါသည်စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်သည်ဟု သော်၎င်း၊ ယေဘုယျအားဖြင့် ရှက်ဖွယ်ရာအခြေ၌ရှိသည်ဟု သော်၎င်း သူတပါးယုံကြည်ခြင်း မဖြစ်စေလျှင်၊ ထိုစွပ်စွဲချက်သည် ထိုသူ၏အသရေကိုဖျက်သည်မမည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်မဲ၏ ခါးပိုက်ဆောင်နာရီကို မောင်နီခိုးယူကြောင်း ယုံကြည်စေရန် အကြံဖြင့်မောင်ဖြူက "မောင်နီသည် ရိုးသားသူပါ၊ မောင်မဲ၏နာရီကို သူဘယ်တော့မှ မခိုးခဲ့ပါ" ဟုပြော၏။ ထိုသို့ပြောခြင်း သည် ကင်းလွတ်ချက် တခုခု၌မပါဝင်လျှင်၊ အသရေဖျက်မှုဖြစ်သည်။

(ခ) မောင်မဲ၏နာရီကို မည်သူခိုးယူကြောင်းမေးရာ၊ မောင်ဖြူက မောင်နီခိုးယူကြောင်းယုံကြည်စေရန် အကြံဖြင့် မောင်နီကိုညွှန်ပြ၏။ ထိုသို့ညွှန်ပြခြင်းသည် ကင်းလွတ်ချက်တခုခု၌မပါဝင်လျှင်၊ အသရေ ဖျက်မှုဖြစ်သည်။

(ဂ) မောင်မဲ၏ နာရီကို မောင်နီခိုးယူကြောင်း ယုံကြည်စေရန်အကြံဖြင့်မောင်မဲ၏နာရီကို မောင်နီယူ ဆောင် ပြေးသွားနေသော ရုပ်ပုံကိုမောင်ဖြူရေးဆွဲ၏။ ထိုသို့ရေးဆွဲခြင်းသည် ကင်းလွတ်ချက်တခုခု၌ မပါဝင်လျှင်၊ အသရေဖျက်မှုဖြစ်သည်။

အများပြည်သူ၏ အကျိုးအတွက်ပြုလုပ်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျေညာရန်လိုအပ်သည့် မှန်ကန် သောအရာကိုစွပ်စွဲခြင်း။

ပဌမကင်းလွတ်ချက်။ ။ တဦးတယောက်သောသူနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ မှန်ကန်သော စွပ်စွဲချက်ကိုအများ ပြည်သူ အကျိုးအတွက် ပြုလုပ်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျေညာရန်သင့်သည်ဖြစ်လျှင်၊ ထိုစွပ်စွဲချက်သည် အသရေဖျက်မှုဖြစ်သည်မမည်။ အများပြည်သူအကျိုးအတွက်ဟုတ် မဟုတ်ဆိုသောအချက်မှာ ကြောင်း ချင်းရာ ပြဿနာဖြစ်သည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ တာဝန်ဝတ်တရားဆိုင်ရာ အပြုအမူ။

ဒုတိယကင်းလွတ်ချက်။ ။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် အလုပ်ဝတ်တရားဆောင်ရွက်ရာတွင်၊ ထိုပြည်သူ့ ဝန်ထမ်း၏ အပြုအမူနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သော်၎င်း၊ ထိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၏ အကျင့်စာရိတ္တသည် ထိုသူ၏ အပြုအမူ၌ ထင်ပေါ်နေသည်အထိ ထိုသူ၏အကျင့်စာရိတ္တနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သော်၎င်း တဦးတယောက် သောသူကသဘောရိုးဖြင့် မိမိ၏ထင်မြင်ချက်ကို ဖေါ်ပြခြင်းသည် အသရေဖျက်မှုဖြစ်သည်မမည်။

အများပြည်သူ့ပြဿနာဆိုင်ရာ တဦးတယောက်သောသူ၏ အပြုအမူ။

တတိယကင်းလွတ်ချက်။ ။ အများပြည်သူ့ပြဿနာဆိုင်ရာ တဦးတယောက်သော သူ၏အပြုအမူနှင့် စပ်လျဉ်း၍၎င်း၊ ထိုသူ၏အကျင့်စာရိတ္တသည် ထိုသူ၏အပြုအမူ၌ ထင်ပေါ်နေသည်အထိ ထိုသူ၏ အကျင့်စာရိတ္တနှင့်စပ်လျဉ်း၍၎င်း တဦးတယောက်သောသူက သဘောရိုးဖြင့် မိမိထင်မြင်ချက်ကို ဖေါ်ပြခြင်းသည် အသရေဖျက်မှုဖြစ်သည်မမည်။

ဥပမာ။

မောင်မဲသည် အများပြည်သူဆိုင်ရာ ပြဿနာနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ အစိုးရထံလျှောက်ထားရာတွင်ဖြစ်စေ၊ အများပြည်သူဆိုင်ရာ ပြဿနာနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ အစည်းအဝေးတခု ကျင်းပရန်တောင်းဆိုလွှာ၌ လက်မှတ် ရေးထိုးရာတွင်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့သော အစည်းအဝေးတွင် အကြီးအမှူးပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရာတွင်၊ သို့တည်း မဟုတ် တက်ရောက်ရာတွင်ဖြစ်စေ၊ အများပြည်သူ၏ အကူအညီကို တောင်းခံဖွဲ့စည်းသည့်အသင်းကို တည်ထောင်ရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအသင်း၌ပါဝင်ရာတွင်ဖြစ်စေ၊ အများပြည်သူ၏ အကျိုးနှင့် သက်ဆိုင်သော အလုပ်ဝတ်တရားများကို ကျွမ်းကျင်စွာဆောင်ရွက်သည့် ရာထူးနေရာအတွက် လူတဦး တယောက်အား မဲပေးရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူအတွက် မဲတောင်းရာတွင်ဖြစ်စေ မောင်မဲ၏ အပြုအမူနှင့် စပ်လျဉ်းသော ထင်မြင်ချက်ကို မောင်ဖြူက သဘောရိုးနှင့်ဖေါ်ပြခြင်းသည် အသရေဖျက်မှု ဖြစ်သည်မမည်။

တရားရုံးများ၏ မှုခင်းဆောင်ရွက်ချက်များကို ကျေညာခြင်း။

စတုတ္ထကင်းလွတ်ချက်။ ။ တရားရုံးတခု၏ မှုခင်းဆောင်ရွက်ချက်များကို ဖြစ်စေ၊ မှုခင်းဆောင်ရွက်ပြီး ပြတ်ပုံကိုဖြစ်စေ အရေးပါသောအချက်အလက်များ၌ မှန်ကန်စွာကျေညာခြင်းသည် အသရေဖျက်မှုဖြစ် သည်မမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ တရားရုံးတရုံးတွင် စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းမပြုမီ၊ လူသိရှင်ကြားစစ်ဆေးမေးမြန်းခြင်းကို ပြုသော ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားအရာရှိသည် အထက်ပုဒ်မ၏ အဓိပ္ပါယ် အရ တရားရုံးဖြစ်သည်။

တရားရုံးတွင် စီရင်ဆုံးဖြတ်သည့် အမှု၏အရည်အသွေး၊ သို့တည်းမဟုတ် သက်သေများနှင့် အခြားသက်ဆိုင်သူများ၏ အပြုအမူ။

ပဥ္စမကင်းလွတ်ချက်။ ။ တရားရုံးက စီရင်ဆုံးဖြတ်ပြီးသော တရားမမှု၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်မှု ၏အရည်အသွေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍သော်၎င်း၊ ထိုအမှုတွင် အမှုသည်၏၊ သို့တည်းမဟုတ် သက်သေ၏၊ သို့တည်းမဟုတ်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သောသူ၏ အပြုအမူနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သော်၎င်း၊ ထိုသူ၏ အကျင့်စာရိတ္တသည် ထိုသူ၏ အပြုအမူ၌ ထင်ပေါ်နေသည်အထိ ထိုသူ၏အကျင့်စာရိတ္တနှင့် စပ်လျဉ်း၍သော်၎င်း တဦးတယောက်သောသူကသဘောရိုးဖြင့် မိမိ၏ထင်မြင်ချက်ကို ဖေါ်ပြခြင်းသည် အသေရေဖျက်မှုဖြစ်သည်မမည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူက "ထိုအမှုကို စစ်ဆေးစီရင်ရာ၌၊ မောင်မဲ၏ သက်သေထွက်ချက်သည် ဆန့်ကျင် ကွဲလွဲလှသဖြင့် မောင်မဲသည် ဉာဏ်တုံးသူသော်ငှင်း၊ မရိုးမဖြောင့်သူသော်ငှင်း ဖြစ်ရမည်ကျွန်ုပ်ထင်ပါ သည်" ဟုပြောဆို၏။ မောင်ဖြူကသဘောရိုးဖြင့် ထိုသို့ပြောဆိုလျှင်၊ ပြောဆိုသောထင်မြင်ချက်သည် သက်သေအဖြစ်ဖြင့် မောင်မဲ၏အပြုအမူ၌ ထင်ပေါ်နေသော မောင်မဲ၏၊ အကျင့်စာရိတ္တနှင့် သက်ဆိုင်သည့်အထိသာလျှင် ပြောဆိုသောထင်မြင်ချက်ဖြစ်သောကြောင့် မောင်ဖြူသည်ဤကြင်းလွတ် ချက်၌ သက်ဝင်သည်။

(ခ) သို့သော်လည်း မောင်ဖြူက "မောင်မဲသည် သမာဓိကင်းမဲ့သူဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်သိသောကြောင့် ထိုအမှုစစ်ဆေးရာ၌၊ မောင်မဲ၏ ထွက်ဆိုချက်ကို ကျွန်ုပ်မယုံကြည်" ဟုပြောဆို၏။ မောင်မဲ၏ အကျင့်စာရိတ္တနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထိုသို့ပြောဆိုသောမောင်ဖြူ၏ ထင်မြင်ချက်သည် သက်သေအဖြစ်ဖြင့် မောင်မဲ၏ အပြုအမူ၌ အခြေခံထားခြင်းမရှိသော ထင်မြင်ချက်ဖြစ်သောကြောင့် မောင်ဖြူသည် ဤကြင်းလွတ်ချက်နှင့် မသက်ဝင်ချေ။

အထင်အရှား ဆောင်ရွက်မှု၏အရည်အသွေး။

ဆဌမကင်းလွတ်ချက်။ ။ လူအများက ဝေဖန်ချက်ပြုရန် စာရေးဆရာတဦးကတင်ပြသော အထင်အရှား ဆောင်ရွက်မှု၏အရည်အသွေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍သော်ငှင်း၊ ထိုစာရေးဆရာ၏ အကျင့်စာရိတ္တသည် ထိုဆောင်ရွက်မှု၌ ထင်ပေါ်နေသည်အထိ ထိုစာရေးဆရာ၏ အကျင့်စာရိတ္တနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သော်ငှင်း၊ တဦးတယောက်သောသူက မိမိ၏ထင်မြင်ချက်ကို သဘောရိုးဖြင့် ဖေါ်ပြခြင်းသည် အသရေဖျက်မှု ဖြစ်သည်မမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ လူအများဝေဖန်နိုင်ရန် အထင်အရှားဆောင်ရွက်မှုတခုကို အတည့်အလင်းဖေါ်ပြခြင်း ဖြင့်သော်ငှင်း၊ လူအများဝေဖန်နိုင်ရန် တင်ပြခြင်းသဘောသက်ရောက်သည့် ဆောင်ရွက်သူ၏ ပြုလုပ်မှု များဖြင့်သော်ငှင်း တင်ပြနိုင်သည်။

ဥပမာများ။

(က) စာအုပ်တအုပ်ကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသောသူသည်၊ မိမိ၏စာအုပ်ကို လူအများဝေဖန်ချက်ပြုရန် တင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။

(ခ) ပရိသတ်ရှေ့တွင် မိန့်ခွန်းစကားပြောဆိုသောသူသည်၊ မိမိ၏မိန့်ခွန်းစကားကို လူအများဝေဖန်ချက် ပြုရန် တင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။

(ဂ) လူအများသွားရောက် ကြည့်ရှုသည့်ဇာတ်စင်ပေါ်၌ ကပြသီဆိုသောသဘင်သည်တဦးသည်၊ မိမိ၏ကပြ သီဆိုခြင်းကို လူအများဝေဖန်ချက်ပြုရန် တင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။

(ဃ) မောင်မဲပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသော စာအုပ်ကို မောင်ဖြူက "မောင်မဲ၏စာအုပ်သည် အကျိုးမရှိ၊ မဖတ် အပ်၊ မောင်မဲသည် ပညာချို့တဲ့သူဖြစ်၏။ မောင်မဲ၏စာအုပ်သည် ညစ်ညမ်း၏။ မောင်မဲသည် သဘော ထားမဖြူစင်သောသူဖြစ်၏။" ဟုပြောဆို၏။ မောင်ဖြူကသဘောရိုးဖြင့် ထိုသို့ပြောဆိုလျှင်၊ ပြောဆို သောထင်မြင်ချက်သည် မောင်မဲ၏စာအုပ်၌ ထင်ပေါ်နေသမျှဖြစ်သော မောင်မဲ၏အကျင့်စာရိတ္တနှင့် သက်ဆိုင်သည်အထိသာလျှင် ပြောဆိုသော ထင်မြင်ချက်ဖြစ်သောကြောင့် မောင်ဖြူသည် ဤကြင်းလွတ် ချက်၌ သက်ဝင်သည်။

(င) သို့သော်လည်း မောင်ဖြူက "မောင်မဲသည်ပညာချို့တဲ့၍ ကာမဂုဏ်လိုက်စားသူ ဖြစ်သောကြောင့် သူ၏စာအုပ်သည် အကျိုးမရှိခြင်း၊ မဖတ်အပ်ခြင်း၊ ညစ်ညမ်းခြင်းဖြစ်သည်မှာ အံ့သြစရာမရှိ" ဟုပြောဆို၏။ မောင်မဲ၏အကျင့်စာရိတ္တနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထိုသို့ပြောဆိုသောမောင်ဖြူ၏ ထင်မြင်ချက် သည်

မောင်မဲ၏စာအုပ်ပေါ်၌ အခြေခံထားခြင်းမရှိသော ထင်မြင်ချက်ဖြစ်သောကြောင့် မောင်ဖြူသည် ဤကင်းလွတ်ချက်၌ မသက်ဝင်ချေ။

တဦးတယောက်သော သူအပေါ်၌ ဥပဒေနှင့်အညီအခွင့်အာဏာရှိသူက သဘောရိုးဖြင့် အပြစ် ဆိုခြင်း။

သတ္တမကင်းလွတ်ချက်။ ။ ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့်အညီပြုလုပ်သော ပဋိညာဉ်အရ ဖြစ်စေတဦး တယောက်သောသူအပေါ်၌ အခွင့်အာဏာရှိသူက ထိုအခွင့်အာဏာနှင့် သက်ဆိုင်သော ကိစ္စများတွင် ထိုတဦးတယောက်သောသူ၏ အပြုအမူကို သဘောရိုးဖြင့် အပြစ်ဆိုခြင်းသည် အသရေဖျက်မှုဖြစ်သည် မမည်။

တရားသူကြီးတဦးက သက်သေတဦး၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ရုံးအရာရှိတဦး၏ အပြုအမူကို သဘောရိုး ဖြင့် အပြစ်ဆိုခြင်း၊ ဌာနအကြီးအကဲက မိမိ၏လက်အောက်ခံရာထမ်းမှုထမ်းတို့ကို သဘောရိုးဖြင့် အပြစ်ဆိုခြင်း၊ မိဘကသားသမီးကို အခြားကလေးများရှေ့တွင် သဘောရိုးဖြင့် အပြစ်ဆိုခြင်း၊ မိဘဖြစ်သူ ၏အခွင့်ကို ရရှိသည့်ကျောင်းဆရာက တပည့်ကိုအခြားတပည့်များရှေ့တွင် သဘောရိုးဖြင့် အပြစ် ဆိုခြင်း၊ အရှင်ဖြစ်သူက မိမိ၏အစေခံကို အလုပ်ပေါ့လျော့လစ်ဟင်းသည့်အတွက် သဘောရိုးဖြင့် အပြစ် ဆိုခြင်း၊ ဘဏ်တိုက်စိုးက မိမိ၏ဘဏ်တိုက်ငွေကိုင်စာရေးကို ငွေကိုင်စာရေး၏ အပြုအမူနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သဘောရိုးဖြင့် အပြစ်ဆိုခြင်းတို့သည် ကင်းလွတ်ချက်၌ သက်ဝင်သည်။

လူတဦးတယောက်အကြောင်းကို အခွင့်အာဏာရရှိသူအား သဘောရိုးဖြင့် ပြောဆိုစွပ်စွဲခြင်း။

အဋ္ဌမကင်းလွတ်ချက်။ ။ စွပ်စွဲသည့် အကြောင်းအရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တဦးတယောက်သောသူအပေါ်၌ ဥပဒေနှင့်အညီ အခွင့်အာဏာရှိသော သူအားထိုတဦးတယောက်အကြောင်းကို သဘောရိုးဖြင့် ပြောဆို စွပ်စွဲခြင်းသည် အသရေဖျက်မှု ဖြစ်သည်မမည်။

ဥပမာ။

ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရှေ့တွင် မောင်ဖြူကသဘောရိုးဖြင့် မောင်မဲကိုစွပ်စွဲလျှင်၎င်း၊ မောင်ဖြူကအစေခံ မောင်မဲ၏ အပြုအမူကို မောင်မဲ၏ဆရာအား သဘောရိုးဖြင့် တိုင်တန်းလျှင်၎င်း၊ မောင်ဖြူက ကလေး ဖြစ်သူမောင်မဲ၏ အပြုအမူကို မောင်မဲ၏သခင်အား သဘောရိုးဖြင့် တိုင်တန်းလျှင်၎င်း မောင်ဖြူသည် ကင်းလွတ်ချက်၌သက်ဝင်သည်။

တဦးတယောက်သောသူက မိမိ၏အကျိုးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသူ၏အကျိုးကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရန် သဘောရိုးဖြင့်စွပ်စွဲခြင်း။

နဝမကင်းလွတ်ချက်။ ။ အခြားသူတယောက်၏အကျင့်စာရိတ္တကို ထိခိုက်အောင် စွပ်စွဲရာ၌၊ စွပ်စွဲသူက သဘောရိုးဖြင့် မိမိ၏အကျိုးကိုသော်၎င်း၊ သူတပါး၏အကျိုးကိုသော်၎င်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် စွပ်စွဲခြင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အများပြည်သူ၏ အကျိုးအတွက်စွပ်စွဲခြင်းသည် အသရေဖျက်မှု ဖြစ်သည်မမည်။

ဥပမာများ။

(က) ဆိုင်ရှင်မောင်ဖြူက မိမိ၏မန်နေဂျာ မောင်မဲအား "မောင်နီသည် ရိုးဖြောင့်သူမဟုတ်ဟု ကျွန်ုပ် ထင်သည်။ ထို့ကြောင့်ငွေလက်ငင်းမပေးလျှင်၊ သူ့အားဘာမျှမရောင်းနှင့်" ဟုပြော၏။ မောင်ဖြူသည် မိမိ၏အကျိုးကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် မောင်နီအားသဘောရိုးဖြင့် စွပ်စွဲခြင်းပြုလျှင်၊ မောင်ဖြူသည် ဤကင်းလွတ်ချက်၌ သက်ဝင်သည်။

(ခ) ရာဇဝတ်တရားသူကြီး မောင်ဖြူသည် မိမိ၏အထက်အရာရှိထံ အစီရင်ခံရာ၌၊ မောင်နီ၏အကျင့် စာရိတ္တကို ထိခိုက်အောင် စွပ်စွဲ၏။ ဤတွင်စွပ်စွဲခြင်းကို သဘောရိုးဖြင့် အများပြည်သူ၏ အကျိုးအတွက် ပြုသည်ဖြစ်လျှင်၊ မောင်ဖြူသည် ဤကင်းလွတ်ချက်၌ သက်ဝင်သည်။

သတိပေးခြင်းခံရသူ အကျိုးအတွက်ဖြစ်စေ၊ အများပြည်သူ၏ အကျိုးအတွက်ဖြစ်စေ ရည်ရွယ်၍ သတိပေးခြင်း။

ဒသမကင်းလွတ်ချက်။ ။ အခြားသူတဦးတယောက်အကြောင်းနှင့် စပ်လျဥ်း၍၊ တဦးတယောက်သော သူအား သတိပေးရာတွင်၊ သတိပေးသူကသတိပေးခြင်းခံရသူ၏ အကျိုးအတွက် သော်၎င်း၊ ထိုသူက အကျိုးလိုလားသောသူ၏ အကျိုးအတွက်သော်၎င်း၊ အများပြည်သူ၏အကျိုးအတွက်သော်၎င်း ရည်ရွယ် ၍ သဘောရိုးဖြင့် သတိပေးခြင်းဖြစ်လျှင်၊ အသရေဖျက်မှုဖြစ်သည်မမည်။

အသရေဖျက်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်။

၅၀၀။ ။ မည်သူမဆို၊ အခြားသူတဦး၏ အသရေကို ဖျက်လျှင်၊ ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိအလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အသရေပျက်စေမည်ဟု သိသောအကြောင်းအရာကို ပုံနှိပ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ထုထွင်းခြင်း။

၅၀၁။ ။ မည်သူမဆို၊ အကြောင်းအရာတခုကို ပုံနှိပ်ရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထုထွင်းရာတွင်၊ ထို အကြောင်းအရာသည် တဦးတယောက်သောသူ၏ အသရေကို ပျက်စေသည်ဟု သိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပျက်စေသည်ဟု ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိလျှင်၊ ထိုသူကိုနှစ်နှစ်ထိအလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အသရေပျက်စေသော အကြောင်းပါရှိသည့် ပုံနှိပ်ထားသော အရာကိုဖြစ်စေ၊ ထုထွင်းထားသော အရာကို ဖြစ်စေရောင်းခြင်း။

၅၀၂။ ။ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူ၏ အသရေပျက်စေသော အကြောင်းအရာပါရှိသည့် ပုံနှိပ်ထားသော အရာကိုဖြစ်စေ၊ ထုထွင်းထားသော အရာကိုဖြစ်စေ ရောင်းရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းရန် ကမ်းလှမ်းရာတွင်၊ ထိုသို့အသရေပျက်စေသည့် အကြောင်းပါရှိသည်ဟု သိလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိအလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခန်း ၂၂။

ရာဇဝတ်မကင်းသော ခြောက်လှန့်မှု၊ စော်ကားမှုနှင့်စိတ်ပြိုငြင်စေမှုများ။

ရာဇဝတ်မကင်းသော ခြောက်လှန့်မှု။

၅၀၃။ ။ မည်သူမဆို၊ တခြားသူတဦးတယောက်၏ ကိုယ်ကိုသော်၎င်း၊ ဂုဏ်သရေကိုသော်၎င်း၊ ပစ္စည်းကို သော်၎င်း၊ ထိုအခြားသူက အကျိုးလိုလားသောသူ၏ ကိုယ်ကိုသော်၎င်း၊ ဂုဏ်သရေကိုသော်၎င်း နစ်နာ စေမည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ရာတွင်၊ ထိုသို့ခြိမ်းခြောက်ခြင်းသည် ထိုသူအား ထိတ်လန့်ခြင်းဖြစ်စေရန် အကြံဖြင့် ခြိမ်းခြောက်ခြင်းဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခြိမ်းခြောက်သည့်အတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းခံရမည်ကို ရှောင်ရှား နိုင်ရန် အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် ဥပဒေအရ ပြုလုပ်ရန်တာဝန်မရှိသော ပြုလုပ်မှုကို ထိုသူအား ပြုစေရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ဥပဒေအရ ပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသော ပြုလုပ်မှုကို ထိုသူအား မပြုမလုပ် ပျက်ကွက်စေရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း ခြိမ်းခြောက်ခြင်းဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော ခြောက်လှန့်မှုကို ကျူးလွန်သည်မည်၏။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ ခြိမ်းခြောက်ခြင်းခံရသူက အကျိုးလိုလားသော သေသူ၏အသရေကို နစ်နာစေ မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ခြင်းသည် ဤပုဒ်မ၌သက်ဝင်သည်။

ဥပမာ။

တရားမမှုကို မောင်မဲမစွဲဆိုအောင် မောင်မဲကို သွေးဆောင်ရန်အလို့ငှါ မောင်ဖြူကမောင်မဲ၏အိမ်ကို မီးရှို့မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော ခြောက်လှန့်မှုကို ကျူးလွန်၏။

ငြိမ်ဝပ်ရေး ပျက်ပြားစေရန်အကြံဖြင့် တမင်စော်ကားခြင်း။

၅၀၄။ ။ မည်သူမဆို၊ တဦးတယောက်သောသူအား တမင်စော်ကား၍ ဒေါသထွက်စေမှုကို ပြုသည်တွင်၊ ထိုသို့ဒေါသထွက်စေမှုပြုခြင်းသည် ထိုသူကနိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ရေးကို ဖျက်ဆီးစေရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဖျက်ဆီးတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း၊ အခြားပြစ်မှုတခုခုကို ထိုသူက ကျူးလွန်စေရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ကျူးလွန်တန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း ပြုခြင်းဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အများပြည်သူ၏ အကျိုးပျက်စီးစေမှုကို ဖြစ်သော ဖေါ်ပြချက်။

၅၀၅။ ။ မည်သူမဆို၊ ဖေါ်ပြချက်ကိုဖြစ်စေ၊ ကောလဟာလကိုဖြစ်စေ၊ သတင်းကို ဖြစ်စေပြုရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထုတ်ပြန်ကျေညာရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြန့်ချီရာတွင်-

(က) ပြည်ထောင်စု အစိုးရ၏ကြည်း၊ ရေ၊ လေတပ် တခုခုမှအရာရှိအား၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်သားအား စစ်ပုန်ကန်ခြင်းကိုသော်၎င်း၊ သက်ဆိုင်ရာမိမိ၏ တာဝန်ဝတ်တရားကို မလေးစားခြင်း သော်၎င်း၊ ပျက်ကွက်ခြင်းသော်၎င်း ပြုစေရန်အကြံရှိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုစေတန်ရာ သည့်အကြောင်း ရှိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရကိုဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ရေးကိုဖြစ်စေ ထိခိုက်သည့်ပြစ်မှုကို တဦးတယောက် သောသူက ကျူးလွန်ချင်လာအောင် အများပြည်သူကိုသော်၎င်း၊ အများပြည်သူ၏ သီးခြားလူစုကို သော်၎င်း ကြောက်ခြင်း၊ ထိတ်လန့်ခြင်း တခုခုဖြစ်စေရန် အကြံရှိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဖြစ်စေ တန်ရာသည့် အကြောင်းရှိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) လူအမျိုးအစား အချင်းချင်းဖြစ်စေ၊ လူမျိုးစုအချင်းချင်းဖြစ်စေ တဘက်နှင့်တဘက်ပြစ်မှု ကျူးလွန် အောင်လှုံ့ဆော်ရန်အကြံရှိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါလှုံ့ဆော်ခြင်းကို ဖြစ်စေတန်ရာသည့် အကြောင်း ရှိလျှင်၊

ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ကင်းလွတ်ချက်။ ။ တဦးတယောက်သောသူသည် ဖေါ်ပြချက်ကိုဖြစ်စေ၊ ကောလာဟလကိုဖြစ်စေ၊ သတင်းကိုဖြစ်စေ ပြုရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထုတ်ပြန်ကျေညာရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြန့်ချီရာတွင် ထိုဖေါ်ပြချက်သော်၎င်း၊ ထိုကောလာဟလသော်၎င်း၊ ထိုသတင်းသော်၎င်း မှန်ကန်သည်ဟု ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိသည့်ပြင် အထက်ကဆိုခဲ့သော အကြံမရှိဘဲပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထုတ်ပြန်ကျေညာ လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြန့်ချီလျှင် ဤပုဒ်မ၏အဓိပ္ပါယ်အရ ပြစ်မှုမမြောက်။

ရာဇဝတ်မကင်းသော ခြောက်လှန့်မှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၅၀၆။ ။ မည်သူမဆို၊ ရာဇဝတ်မကင်းသော ချောက်လှန့်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထိထောင် ဒဏ်တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အကယ်၍ ခြိမ်းချောက်ခြင်းသည် သေစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြင်းအထန်နာကျင်စေရန် စသည်တို့ဖြစ်လျှင်။

အကယ်၍ခြိမ်းချောက်ခြင်းသည် သေစေမည်ဟုသော်၎င်း၊ အပြင်းအထန်နာကျင်စေမည်ဟုသော်၎င်း၊ ပစ္စည်းကို မီးဖြင့်ပျက်စီးစေမည်ဟုသော်၎င်း၊ သေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တကျွန်းပို့ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ခုနစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေထိုက်သော ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်မည်ဟု သော်၎င်း၊ ကာမဖေါက်ပြန်ကြောင်းဖြင့် မိန်းမတဦးအား စွပ်စွဲမည်ဟု သော်၎င်းခြိမ်းချောက်ခြင်းဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူကို ခုနစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုး မျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပစ်စာဖြင့် ရာဇဝတ်မကင်းသော ချောက်လှန့်မှု။

၅၀၇။ ။ မည်သူမဆို၊ ပစ်စာဖြင့်သော်၎င်း၊ ခြိမ်းချောက်သူ၏ အမည်ကိုဖြစ်စေ၊ နေရပ်ကိုဖြစ်စေ ထိမ်ချန် ရန်ကြိုတင်ပြုလုပ်ပြီးမှသော်၎င်း၊ ရာဇဝတ်မကင်းသော ချောက်လှန့်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊ ထိုသူကို တဆက်တည်းဖြစ်သော အထက်ပုဒ်မအရ ပြစ်ဒဏ်အပြင် နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ချမှတ်ရမည်။

သက်ဆိုင်ရာဘာသာအယူဝါဒအရ အပြစ်ရောက်မည်ဟု ယုံကြည်စေရန်တဦးတယောက် သောသူအားသွေးဆောင်ခြင်းဖြင့်ပြုလုပ်မှု။

၅၀၈။ ။ မည်သူမဆို၊ မိမိကပြုလုပ်စေလိုသည့် အရာကိုတဦးတယောက်သောသူက မပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်မိမိကမပြုလုပ်စေလိုသည့် အရာကိုထိုသူကပြုလုပ်လျှင်၊ မိမိ၏ပြုလုပ်မှု တခုခုကြောင့် ထိုသူ သော်၎င်း၊ ထိုသူက အကျိုးလိုလားသူသော်၎င်း၊ သက်ဆိုင်ရာ ဘာသာအယူဝါဒအရ အပြစ် ရောက်မည်ဟု ယုံကြည်စေရန် ထိုသူအားသွေးဆောင်ခြင်းဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ သွေးဆောင်ခြင်း ဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့သွေးဆောင်ရန် အားထုတ်ခြင်းဖြင့် ဥပဒေအရ ထိုသူပြုလုပ်ရန် တာဝန် မရှိသော ပြုလုပ်မှုကို ထိုသူအား မိမိအလိုအလျောက် ပြုလုပ်စေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုလုပ် စေရန် အားထုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေအရ ထိုသူပြုလုပ် ပိုင်ခွင့်ရှိသော ပြုလုပ်မှုကို ထိုသူအား မိမိအလိုအလျောက် မပြုလုပ်ဘဲနေစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့မပြုလုပ်ဘဲ နေစေရန် အားထုတ် လျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုး ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ် ရမည်။

ဥပမာများ။

(က) * * * *

(ခ) * * * *

မိန်းမတို့ကာယိန္ဒြေကိုစော်ကားရန် ရည်ရွယ်သောစကား၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိုယ်အမူအရာ၊ သို့တည်းမဟုတ်ပြုလုပ်မှု။

၅၀၉။ ။ မည်သူမဆို၊ မိန်းမတဦးဦး၏ ကာယိန္ဒြေကို စော်ကားရန်ကြံရွယ်၍ ပြောဆိုခြင်း ပြုသည်တွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အသံပြုသည်တွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိုယ်အမူအရာကို ပြသသည်တွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာဝတ္ထုတခုခုကို ပြသည်တွင်၊ ပြောဆိုသော စကားကိုဖြစ်စေ၊ ပြုသော အသံကို ဖြစ်စေထိုမိန်းမအား ကြားစေရန်ကြံရွယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြသောကိုယ်အမူအရာကိုဖြစ်စေ ပြသောအရာဝတ္ထုကိုဖြစ်စေ ထိုမိန်းမအား မြင်စေရန်ကြံရွယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုမိန်းမ၏ ကာယိန္ဒြေကို စော်ကားရန် ကြံရွယ်၍

ထိုမိန်းမ၏ ဆိတ်ကွယ်ရာသို့ကျူးကျော်လျှင်၊ ထိုသူကို တနှစ်ထိအလုပ်မဲ့ ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

မူးယစ်သူကအများနှင့် ဆိုင်သော နေရာ၌မလျော်သော အမူကိုပြုခြင်း။

၅၁၀။ ။ မည်သူမဆို၊ မူးယစ်လျက် အများပြည်သူနှင့်ဆိုင်သော နေရာသို့ဖြစ်စေ၊ မိမိလာရောက်လျှင် ကျော်နင်းမှုဖြစ်မည့် နေရာသို့ဖြစ်စေ လာရောက်၍ထိုနေရာတွင် တဦးဦးယောက်သောသူအား စိတ်ပြင်ပြင် အောင် ပြုမူလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်ဆယ့်လေးနာရီထိ အလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ တဆယ်ထိငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခန်း ၂၃။

ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန်အားထုတ်မှုများ။

တကျွန်းပို့ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေထိုက်သော ပြစ်မှုများကိုကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ခြင်း အတွက်ပြစ်ဒဏ်။

၅၁၁။ ။ မည်သူမဆို၊ ဤရာဇသတ်ကြီးအရ တကျွန်းပို့ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန်သော်၎င်း၊ ထိုသို့သော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန်သော်၎င်း အားထုတ်၍၊ ထိုသို့အား ထုတ်ရာတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းသို့ ရှေ့ရှုသော ပြုလုပ်မှုတခုခုကိုပြုရာ၌၊ အဆိုပါအားထုတ်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရန် ဤရာဇသတ်ကြီး၌ အတည့်အလင်းပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိလျှင်၊ ထိုသူကိုသက်ဆိုင် ရာပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းသော အများဆုံးကာလအပိုင်းအခြား၏ ထက်ဝက်အထိ တကျွန်းပို့ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ်တမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ထိုပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းသည့်ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ဥပမာများ။

(က) မောင်ဖြူသည် သေတ္တာတလုံးကိုခွဲဖေါက်ပြီးလျှင် ကျောက်မျက်ရတနာအချို့ကို ခိုးယူရန်အား ထုတ်၏။ သေတ္တာကိုဖွင့်ပြီးသောအခါ ကျောက်မျက်ရတနာမရှိသည်ကို သိရ၏။ ဤတွင်မောင်ဖြူသည် ခိုးမှုကျူးလွန်ခြင်းသို့ ရှေ့ရှုသော ပြုလုပ်မှုကို ပြုပြီးသောကြောင့် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်၏။

(ခ) မောင်ဖြူသည် မောင်မဲ၏ အင်္ကျီအိတ်အတွင်းသို့ လက်သွင်း၍ခါးပိုက်နှိုက်ရန် အားထုတ်၏။ မောင်မဲ၏ အိတ်အတွင်း၌ ဘာမျှမရှိခြင်းကြောင့် မောင်ဖြူ၏အားထုတ်ခြင်းသည် မအောင်မြင်သော် လည်း၊ မောင်ဖြူသည် ဤပုဒ်မအရ ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်၏။

Footnote

[ပင်ရင်း- သီးသန့်စာအုပ်မှ ကူးယူတင်ပြသည်။]